

BIROU DE PROIECTARE ARHITECTURĂ , URBANISM , AMENAJĂRI INTERIOARE

Râmnicu Vâlcea , Home Calea lui Traian 148 , Bl.8 , Sc.B , Ap.9 * Office : str. G-ral Magheru, nr. 25 , SOCOM, Parter *
Cod Fiscal RO1470701* Reg. com. nr. J38/1062/1991* Cont B.C.R. Vâlcea RO81 RNCB 0263 0289 2441 0001
RO83 TREZ 6715 069X XX00 0760* Tel./fax: 0250/733180 *Mobil: 0745528655* E-mail:jocart@jocart.rdsmail.ro

STUDIU ISTORIC DE FUNDAMENTARE

P U G

COMUNA COSTEȘTI

JUD.VÂLCEA

CUPRINS:

I. NOTĂ METODICĂ GENERALĂ

1. Descrierea obiectivelor și limitelor studiului
2. Descrierea metodei și direcțiilor de cercetare
3. Evidențierea surselor documentare, iconografice, cartografice
4. Prezentarea echipei de cercetare
5. Prezentarea critică a bibliografiei generale
6. Prezentarea studiilor anterioare pe care se bazează cercetarea

II. ANALIZA DEZVOLTĂRII TERITORIULUI ADMINISTRATIV ȘI A LOCALITĂȚILOR

1. Istoricul teritoriului administrativ și al localităților componente
2. Evenimente istorice în teritoriul administrativ
3. Așezarea geografică și consecințe spațial - configurative
4. Evenimente istorice în teritoriul administrativ
5. Evoluția statutului administrativ și funcțional al localității
6. Evoluția structurii etnice și apartenenței religioase a populației
7. Evoluția ocupațiilor populației
8. Dinamica teritoriului administrativ și intravilan. Evoluția tramei stradale și a parcelarului, a fondului construit - tipologia și caracteristicile acestuia, amenajări.
9. Operațiuni urbanistice importante (parcelări, demolări, trasări de artere de circulație noi, lucrări hidrotehnice, amenajări de suprafețe plantate, etc.)

III. IDENTIFICAREA VALORILOR DE PATRIMONIU CULTURAL ȘI NATURAL

IV. DEFINIREA ȘI DELIMITAREA ZONELOR DE PROTECȚIE ȘI A ZONELOR ISTORICE DE REFERINȚĂ

V. CONCLUZII ALE STUDIULUI ISTORIC DE FUNDAMENTARE ÎN VEDEREA PĂSTRĂRII ȘI PUNERII ÎN VALOARE A PATRIMONIULUI CONSTRUIT ȘI DELIMITAREA ZONELOR CONSTRUITE PROTEJATE

STUDIUL ISTORIC DE FUNDAMENTARE

PUG COMUNA COSTESTI JUDEȚUL VÂLCEA

I. NOTĂ METODICĂ GENERALĂ

1. Descrierea obiectivelor și limitelor studiului

Prezentul studiu istoric general reprezintă un studiu de fundamentare destinat identificării caracteristicilor morfologice generale ca și specifice ale localității, în evoluția sa istorică și urbanistică.

Zona studiată se referă la întreg teritoriul administrativ al localității Costesti, care cuprinde **4 sate** după cum urmează: **Costesti, Bistrita, Pietreni, Varateci**.

Obiectivul principal al studiului este acela de a determina valorile culturale reprezentate de fondul construit, de elementele de patrimoniu construit, de tradiții și de peisaj (peisaj natural și construit), factori ce alcătuiesc potențialul de dezvoltare durabilă a localității și care vor determina măsurile ce trebuie incluse în cadrul PUG, stabilite și aplicate prin reglementările Regulamentului Local de Urbanism (RLU) aferent acestuia. Prin studiul privind valorificarea patrimoniului natural, cultural și istoric au fost identificate modalitățile de intervenție specializată, în vederea stopării procesului distrugerii ireversibile a elementelor de patrimoniu la nivel județean și național. Aceste intervenții vor permite demararea unor lucrări de conservare și restaurare, acțiuni care vor duce la o creștere a potențialului turistic și economic al județului, de pe urma căruia vor putea beneficia toți locuitorii acestuia, contribuind totodată la crearea unui mediu favorabil pentru atragerea de noi investiții în județul Vâlcea.

2. Descrierea metodei și a direcțiilor de cercetare

Studiul istoric general a fost structurat în baza metodologiei și conținutului cadru de elaborare a documentațiilor de urbanism și a metodologiei de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate (Anexa la OM Transporturilor, Construcțiilor și Turismului nr. 562/2003) din 11.02.2004.

Direcțiile de cercetare ale fenomenului apariției și evoluției așezării s-au concentrat pe analiza principalilor factori care au determinat aceste procese:

- amplasamentul geografic și istoricul localității principale
- structura administrativă a teritoriului
- autonomia administrativă / fiscală / ecleziastică
- structura și evoluția populației
- tradiții și obiceiuri locale (meserii, meșteșuguri, sărbători, festivaluri, etc.)

3. Evidențierea surselor documentare, iconografice, cartografice.

Bibliografia utilizată pentru fundamentarea cercetărilor se compune din lucrări de bibliografie generală, dedicate zonei mai largi a teritoriului cât și bibliografiei speciale - monografia localității studiate cât și documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului in vigoare.

4. Prezentarea echipei de cercetare

Arh. Iulian Camui - Expert MCC nr. 82E/29.03.2006

Arh. Doina Negoită

Urb. Amalia Bălescu

Arh. Bogdan Serban

5. Prezentarea critică a bibliografiei generale

- Monografia istorico – etnografică a comunei Costești – Județul Valcea
- Site-ul oficial al comunei Costești
- BCMI 1908 anul I; BCMI 1910 anul III; BCMI 1926 anul XIX; BCMI 1931 anul XXIV; BCMI 1933 anul XXVI; BCMI 1936 anul XXIX; BCMI 1972 anul XLI.
- Johann Schlatter – Cultura occidentală și arhitectura românească (1831 – 1866)
- Monografia ecleziastică a județului Valcea 1908
- Monumente istorice din județul Valcea – repertoriu și cronologie, Editura Conphys, Rm. Valcea, 2007
- Date furnizate de Direcția Județeană de Cultură Valcea
- Date preluate de la parohiile bisericilor din comuna Costești

6. Prezentarea studiilor anterioare pe care se bazează cercetarea

Prezentul studiu care se referă la comuna Costești se raportează în primul rând la documentațiile de urbanism și de amenajarea teritoriului existente, care conțin date referitoare la cadrul istoric, evoluția localității și evaluarea patrimoniului existent.

Studii anterioare existente la data elaborării prezentului studiu istoric:

- PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI COSTEȘTI întocmit în anul 2004
- STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI 2014 - 2020
- PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN VÂLCEA - ÎN SISTEM INFORMAȚIONAL GEOGRAFIC 2009, întocmit de INCĐ URBAN PROIECT
- PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL

II. ANALIZA DEZVOLTĂRII TERITORIULUI ADMINISTRATIV ȘI A LOCALITĂȚILOR COMPONENTE

1. Istoricul teritoriului administrativ și al localităților componente

Teritoriul comunei Costești a reprezentat un **mediu favorabil desfășurării unor intense activități omenești, încă din cele mai vechi timpuri**, prin relieful variat – munte, deal și depresiune, prin climatul de adăpost și prin cele două ape ce străbat această zonă, Bistrița și Costești.

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE:

Pe teritoriul comunei s-au găsit dovezile unor vechi urme de viață omenească, două topoare-ciocan, descoperite cu câțiva ani în urmă. Unul a fost găsit în satul Varatici, cătunul Caline, în locul numit Valea Grajdului, iar celălalt în punctul Cacova din Masivul Buila-Vanturarița, aflat în nordul satului amintit, într-un loc fără vegetație și cu

multe pietre. Aceste dovezi afirma existenta urmelor de viata din perioada de tranzitie de la neolitic la bronz, sau chiar din epoca bronzului. Cel mai recent s-a gasit un fragment de topor slefuit, toate cele trei unelte fiind expuse la coltul muzeistic al Scolii Generale Costesti.

Numeroase **pesteri din partea de nord a comunei Costesti**, indeosebi cele aflate in zona Cheilor Bistritei, au oferit loc de adăpost omului din antichitate. In pesterile din Cheile Bistritei au fost gasite oase de animale, iar in Pestera Haiducilor (aflata in partea de est a Magurii Bistrita, in apropierea Cheilor Bistritei) au fost gasite fragmente de ceramica. In aceasta peștera s-au descoperit de asemenea oase de *Ursus spaeleus*, fragmente si cioburi din epoca bronzului incipient, cultura Glina III si prima epoca a fierului, un fragment ceramic dintr-un vas mare, pantecos, cu gatul inalt, buza dreapta si usor ingrosata spre exterior. In vara anului 1973, la Pestera Haiducilor au fost gasite cioburi de ceramica fara ornamentatii, iar in toamna aceluasi an, intr-o peștera aflata pe malul stang al Bistritei, a fost descoperit un craniu de *Ursus spaeleus*, pietrificat in mare parte.

Cercetarile arheologice din ultimele doua decenii din comuna Costesti s-au incheiat cu **descoperirea unor urme de activitate umana intensa cu circa 2500 de ani in urma, in special in zona de sud a comunei, ce corespunde cu fostul sat Ferigile**. In aceasta zona, ce a reprezentat un mediu propice pentru asezarile omenesti, au fost gasite urme de locuire din perioada de tranzitie intre neolitic si epoca bronzului (cultura Cotofeni), din epoca bronzului (cultura Verbicioara), de la inceputul primei epoci a fierului si epoca dacica. La Ferigile s-a descoperit un grup de tumuli din epoca de tranzitie de la neolitic la bronz, peste care s-a suprapus cimitirul tumular hallstattian, la circa 1km nord de limita acestuia, in centrul comunei Costesti, aflandu-se o alta necropola hallstattiana. De asemenea, in satul Bistrita, pe cuprinsul teritoriului manastirii Bistrita a fost identificata inca o necropola hallstattiana, continand doar morminte plane.

Trebuie mentionate, de asemenea, in cadrul **descoperirilor de la Ferigile**:

- urnele funerare descoperite langa manastirea Bistrita si in partea de nord a satului Ferigile;
- un fragment de ceramica si ulterior vasul din care facea parte, lucrat manual, din lut de culoare caramiziu inchis – descoperire ce indica prezenta unui cimitir proto-istoric.
- spada scurta si trei varfuri de sulita (toate din fier), ceramice, fragmente de vase, langa cimitirul satului
- un complex funerar din numeroase fragmente ceramice arse secundar, in curtea brutariei din Ferigile
- fragmente din culturile Cotofeni sau Verbicioara – dovada faptului ca a fost adus pamant din alta parte, dintr-o zona unde se aflau asemenea urme de locuire.
- In necropola hallstattiana au fost gasite diverse vase de ceramica, arme, obiecte de podoaba, piese de harnasament;
- In necropola plana din nordul satului Ferigile au fost semnalate mai multe descoperiri funerare, chiar si un tumul izolat. Aceasta zona a fost cea mai intens populata din toata comuna.
- Un grup de morminte semnalat chiar in centrul comunei.

Teritoriul comunei Costesti a continuat sa fie locuit si in timpul stapanirii romane in Dacia (106-271) cat si dupa aceasta data, in vremea daco-romanilor, ce au continuat sa ramana aici si in timpurile deosebit de grele din timpul migratiei popoarelor rasaritene. Dintre migratori, slavii au fost asimilati de catre populatia daco-romana si au continuat sa traiasca impreuna, fapt dovedit si de numele raului Bistrita (origine slava). Printre descoperirile din perioada romana din cadrul comunei amintim podoabe romane sau care apartin perioadei in care s-a format poporul roman, monede romane.

Exista de asemenea diverse descoperiri din secolele X-XII d.Hr, precum podoabe din epoca feudala timpurie. In perioada organizarii statelor feudale pe teritoriul Romaniei, comuna a facut parte din cnezatul lui Farcas – fapt amintit in Diploma Ioanitelor din 2 iunie 1247.

DATAREA SATELOR. FORMAREA COMUNEI:

Aglomerarea populatiei din zona subcarpatilor, mai mult decat in alte regiuni, se datoreaza conditiilor naturale favorabile (cu resurse, multiple posibilitati de adăpostire si aparare impotriva popoarelor migratoare). Sectorul subcarpatic oltean a fost populat inca de pe vremea dacilor si romanilor.

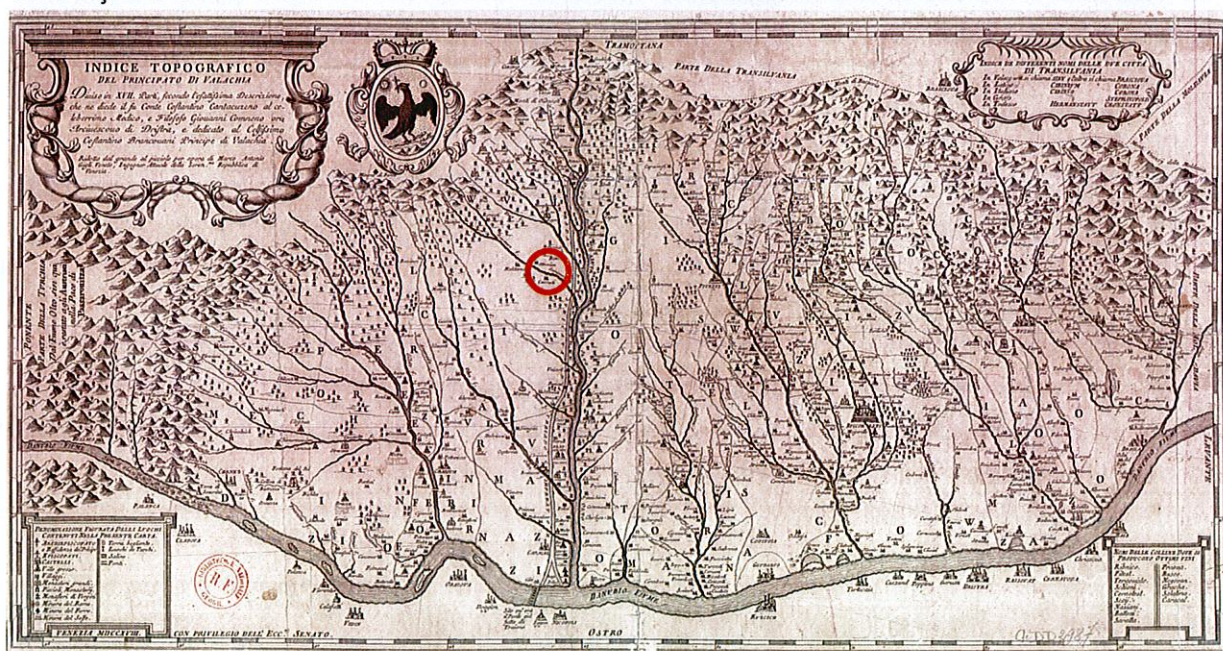
Asezările satești au apărut cu mult înainte de primele mențiuni documentare. Denumirea satului Bistrița a fost data prima dată mănăstirii cu același nume, așezată pe râul Bistrița, fiind menționată într-un document din 1492, prin care voievodul Vlad Calugarul întărește mănăstirii mai multe sate. Satul însă s-a format mai târziu, la sfârșitul sec. al XV-lea aflându-se aici, la poalele muntelui, numai mănăstirea și așezările robilor mănăstirii.

Într-un document datat în 11 noiembrie 1512, Neagoe Basarab voievod întărește lui Barbu Craiovescu ban, un deal ce astăzi aparține satului Pietreni. La această dată apare documentar pentru prima dată actualul sat de reședință Costești, în secolele următoare acesta fiind întâlnit în numeroase documente.

Trecutul istoric al comunei Costești, în epoca feudală, este strâns legat de existența celor două mănăstiri - Bistrița și Arnota.

În toamna anului 1600, Mihai Viteazul, întâiul unificator al celor trei țări românești - Moldova, Transilvania și Țara Românească a stat pentru scurt timp la Mănăstirea Bistrița, după pierderea Moldovei și Transilvaniei. El a cumpărat de la locuitorii vechiului sat Costești - o parte din sat - partea nelocuită din zona râului Bistrița și l-a donat Mănăstirii Bistrița.

Matei Basarab, domnitorul Țării Românești, a ctitorit Arnota în deceniul al IV-lea, al secolului al XVII-lea, iar Constantin Brâncoveanu - cel mai mare ctitor la români, a făcut reparații la Mănăstirile Bistrița și Arnota și a adăugat noi construcții la cele două ctitorii.

Harta Țării Românești - 1718, Anton Maria Del Chiaro

Din diferite documente aflăm numeroase acte de nesupunere ale locuitorilor din Costești, față de Mănăstirea Bistrița. Astfel, în ianuarie 1735, egumenul Climent de la Bistrița, reclama administrației militare austriece a Olteniei, că țăranii mănăstirii refuza să presteze munca și să dea dijma. S-a stabilit că locuitorii din Costești, să lucreze mănăstirii câte 52 zile, să dea dări din vite și din bucate.

Înainte de revoluția de la 1821, pe aceste locuri a haiducit vestitul căpitanul de haiduci Iancu Jianu, care a fost unul dintre principalii colaboratori ai lui Tudor Vladimirescu.

În timpul revoluției de la 1821, Tudor Vladimirescu cu pandurii lui, au trecut și prin Costești, îndreptându-se spre Târgu-Jiu, pe drumul Gorjului și al Mehedințului. Sătenii care nu s-au înrolat în "Adunarea nordului", condusă de Tudor Vladimirescu, au prădat moșiile Mănăstirii Arnota, iar Bistrița a fost pregătită pentru apărare. Tot aici a avut loc una din ultimele ciocniri ale eterștilor greci și a pandurilor români cu turcii.

Locuitorii din Costești au participat la revoluția de la 1848. Unii au făcut parte ca voluntari din tabăra generalului Gheorghe Magheru, care a avut misiunea de a apăra revoluția. Ca o dovadă a participării la acest eveniment istoric, sunt armele găsite pe la locuitorii costeșteni.

În iunie 1859, chiar în primul an al începutului domniei sale, prin Costești a trecut domnitorul Alexandru Ioan Cuza, care a vizitat mănăstirile Bistrița și Arnota. El a fost primit cu bucurie de către locuitorii din zona, care sperau în îmbunătățirea vieții lor.

La reforma agrară din anul 1864, din timpul domniei lui Cuza, din Costești au primit pământ un număr de 439 săteni și 8 preoți.

Pietreni, unul din satele care compun comuna Costești, formează partea de nord, tot veche, a comunei. De-a lungul paraului Bistrița a fost o moșie mănăstirească și de aceea, cu ani în urmă, densitatea fondului construit era mai mică. În afara de Varatici – sat de moșneni, Florești, Calinele (catune ale satelor Varatici) și Bistrița s-au încheiat abia după 1864.

De partea cealaltă, la răsărit de paraul Costești, catunele se țin lant, acolo fiind și cea mai veche parte a comunei. O parte se numește Costești, careia i se mai spune și Blezeni, iar mai sus se află Sacaturile, Grămești și Ciorobestii, sirul acestora sfârșindu-se cu Pietrenii. Între cele două ape, pe colina sudică a Stogului, se află catunul Mlaci, parte a satului Varatici, locuit și el de vechi țărani moșneni.

Ferigile (astăzi catun al satului Costești) – sat nou, s-a format din costeșteni și din varaticeni, după improprietărirea însușirilor din anul 1881. Li s-a dat pământ în Ferigile, care până atunci era islaz. Până la 1880-1881 nu erau nici aici decât câteva case așezate pe loturile improprietarilor de la 1864.

Toate aceste sate și locuri au la un loc numele de Costești, nu de când cu adoptarea numelui de comuna, ci din vremuri foarte îndepărtate, toate izvoarele istorice folosind doar acest nume.

În lucrarea „Principatele Române la începutul secolului al XIX-lea”, istoricul C.C. Giurescu face importante constatări istorice, geografice și statistice, pe temeiul hărții ruse din 1835, redând o listă a celor 7798 de așezări omenești, rânduite alfabetic, pe județe și ținuturi. În județul Valcea apar însemnate pe harta mănăstirile Bistrița și Arnota, alături de localitățile Costești și Pietreni.

Într-o cartografiere a județului Valcea din anul 1838, aflăm date importante despre localitatea Costești, care împreună cu satele Varatici și Pietreni formau proprietatea mănăstirii Bistrița.

Hotarul comunei nu a fost în întregime populat, ci numai locurile celor mai vechi catune ale satelor. Stăpânirea unor părți din sate de către mănăstire și boieri a dus la schimbări de limite ale hotarului, aici existând și oameni liberi, ce dispuneau liber de pământul lor, conform unei serii de acte de vânzare, întâlnite în secolele trecute.

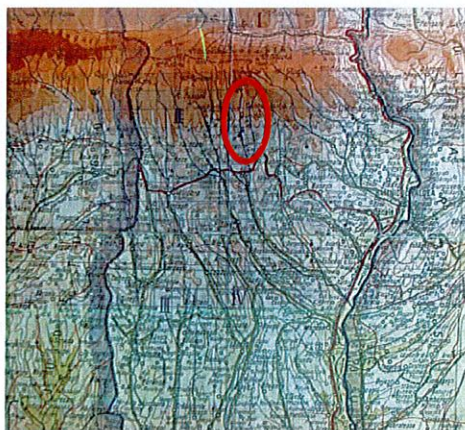
La sfârșitul secolului al XIX-lea, în catunul Ferigile, după cum spun bătrânii, era un loc acoperit cu anini, mesteceni și feriga, iar treptat, fiind defrisat, au venit aici mulți locuitori care până atunci au locuit în punctul Magureni, în zona de confluență a celor 3 ape: Bistrița, Costești și Romani. Primele așezări au fost bordeiele, iar apoi locuitorii au ridicat locuințe din lemn, satul extinzându-se prin roire.

În această zonă au venit oameni din sudul țării (fugiti din calea navalitorilor, în vremurile grele ale evului mediu), ungureni de dincolo de munți (au coborât în mai multe etape ale evului mediu, neîmpacându-se cu jugul iobăgiei și au întemeiat sate de ungureni la sud de Carpați).

Locuitorii din satele comunei Costești, au participat la războaiele duse pentru independența și unitatea națională. Costeștenii și-au vărsat sângele în războiul de independență de la 1877-1878. Pe Monumentul Eroilor construit în anul 1927 în fața Primăriei din Costești și Monumentul Independenței din Râmnicul Vâlcea, precum și în documentele existente la Arhivele Statului - Filiala Vâlcea, găsim înscrise numele a patru eroi costeșteni, participanți la actul independenței. În afară de aceștia, la războiul de la 1877 - 1878, au mai fost și alții, unii dintre ei venind sănătoși acasă.

Din primul război mondial (1916 - 1918), la războiul de întregire a neamului, sunt cunoscuți 122 eroi, al căror nume se află înscrise pe monumentul Eroilor de la centrul comunei. Numele lor se află notate și în "Cartea de aur a comunei Costești" aflată la Arhivele Statului din Municipiul Râmnicul Vâlcea.

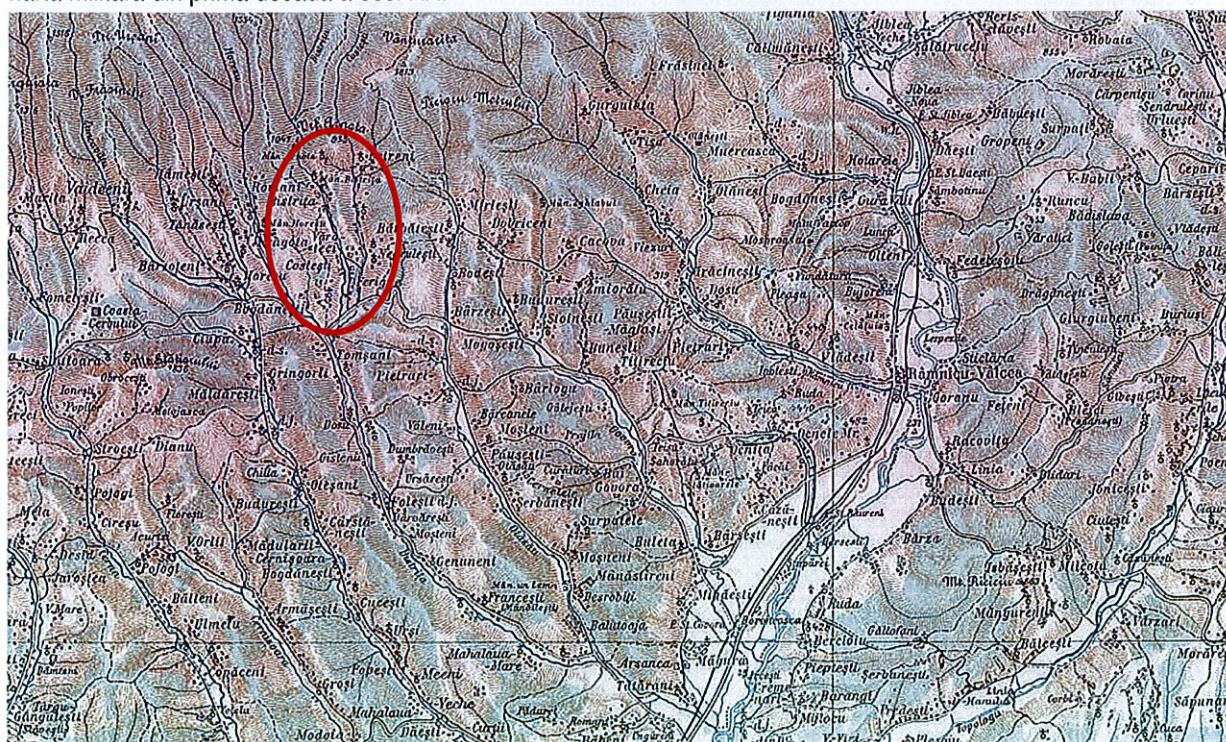
Mulți și-au vărsat sângele în cel de-al doilea război mondial - perioada 1941 - 1945 - atât pe frontul de Răsărit, cât și pe cel din Apus, pentru realipirea teritoriilor românești răpite de regimurile totalitare - Basarabia și Nord - Vestul Transilvaniei. În anul 1993, cu ocazia "Zilei Eroilor" (de sărbătorea creștină a înălțării Domnului), numele a 52 eroi, din ultimul război mondial, au fost înscrise pe o nouă placă de marmură, aplicată pe Monumentul Eroilor din Costești, alături de numele eroilor din războaiele anterioare. Aceasta s-a făcut din inițiativa conducerii Primăriei Costești, a veteranilor de război și a unor intelectuali din localitate.

Harta interbelica

Ultimul război mondial a adus multe necazuri și suferințe costeștenilor, unele familii fiind îndoliate - au rămas părinți fără fii, soții văduve și copii orfani. Unii s-au întors acasă, au continuat să muncească în diferite sectoare de activitate, între timp, mulți au decedat, o parte dintre aceștia se mai află și astăzi în viață, fiind cunoscuți sub denumirea de "veterani".

Intr-o *harta interbelica* se poate observa comuna cu satele componente. Comuna apare de asemenea într-o harta militara din prima decada a sec. XX.

Harta militara de la inceputul sec. XX

Localitatea Costești a intrat în atenția opiniei publice cu prilejul deplasării minerilor conduși de Miron Cosma din Valea Jiului spre București, în ianuarie 1999.

Evenimentele au fost intens mediatizate de corespondenții de presă, precum și de televiziunile locale, naționale și internaționale.

Ca unitate administrativ-teritorială comuna Costesti cuprinde acum 4 sate: **Costesti, Bistrita, Pietreni, Varateci.**

Costesti - numele comunei, al satului resedinta de comuna dar si al paraului care strabate de la nord la sud comuna, vine de la formele de relief numite „coaste”. După legenda însă, satul Costesti si-ar fi luat numele de la Costea, amintit documentar în anul 1512.

În rândul bătrânilor a circulat o legendă despre numele comunei Costesti, care spune că demult, pe locurile unde este așezată comuna erau trei ciobani. Numele acestora, care veniseră de la câmpie spre munte de teama dușmanilor, erau Costea, Barbat și Dobre. Costea a rămas în aceste tinuturi, unde a întemeiat comuna Costesti, Barbat a trecut peste deal, unde a format comuna Barbatesti, iar Dobre a rămas în comuna care azi îi poartă numele, Dobriceni.

2. Evenimente istorice în teritoriul administrativ

- Descoperirile arheologice prezintă dovezi ce afirmă existența urmelor de viață din perioada de **tranzitie de la neolitic la bronz**, sau chiar din **epoca bronzului**. Acestea s-au încheiat cu **descoperirea unor urme de activitate umană intensă cu circa 2500 de ani în urmă, în special în zona de sud a comunei, ce corespunde cu fostul sat Ferigile**.
- Descoperirile din perioada română arată că teritoriul comunei Costești a continuat să fie locuit și **în timpul stăpânirii romane în Dacia (106-271)** cât și după această dată, **în vremea daco-romanilor**.
- Diverse descoperiri din sec. X-XII d.Hr. din **epoca feudală timpurie** demonstrează locuirea acestei zone. În perioada organizării statelor feudale pe teritoriul României, comuna a făcut parte din **cnezatul lui Farcas – fapt amintit în Diploma Ioanților din 2 iunie 1247**.
- **sfârșitul sec. al XV-lea** – formarea satului Bistrita
- **11 noiembrie 1512** - apare documentar pentru prima dată actualul sat de reședință Costești, în secolele următoare acesta fiind întâlnit în numeroase documente.
- **deceniul al IV-lea al secolului al XVII-lea** - Matei Basarab, domnitorul Țării Românești, a ctitorit Arnota
- **Locuitorii din Costești au participat la revoluția de la 1848**. Unii au făcut parte ca voluntari din tabăra generalului Gheorghe Magheru, care a avut misiunea de a apăra revoluția. Ca o dovadă a participării la acest eveniment istoric, sunt armele găsite pe la locuitorii Costeșteni.
- Locuitorii din satele comunei Costești, au participat la războaiele duse pentru independența și unitatea națională. Costeștenii și-au vărsat sângele în **războiul de independență** de la 1877-1878.
- Din **primul război mondial** (1916 - 1918), la războiul de întregire a neamului, sunt cunoscuți 122 eroi, al căror nume se află înscrise pe monumentul Eroilor de la centrul comunei.
- Mulți costeșteni și-au vărsat sângele în **cel de-al doilea război mondial** - perioada 1941 -1945 - atât pe frontul de Răsărit, cât și pe cel din Apus, pentru realipirea teritoriilor românești răpite de regimurile totalitare - Basarabia și Nord - Vestul Transilvaniei.

3. Așezarea geografică și consecințe spațiale – configurative

Comuna Costești, județul Valcea, este așezată pe Bistrita Olteană, în partea de est a depresiunii subcarpatice Horezu, la poalele munților Capătani. În cadrul județului ea se situează printre comunele așezate în partea de nord a acestuia, la distanța de 40km vest de municipiul Rm. Valcea și la 6km de Horezu, cel mai apropiat oraș.

Are o poziție geografică favorabilă, fiind situată pe drumul național 67 Tg.Jiu – Rm.Valcea, ce leagă zona de sub munte a Olteniei și pe aceasta de ținuturile sudice ale țării, iar prin văile Jiului și Oltului de meleagurile transilvanene din interiorul arcului carpatic.

Limitele sale tradiționale sunt la nord conturate de Curmătura Rodeanu, varfurile Zmeuret (1938m), și Ionascu, culmi ale munților Capătani, ce despart comuna Costești de comuna Malaia.

La est, hotarul urmează tot repere muntoase, varfurile Govora (1958m) și Scanteia (1685), Munții Albu, Buila și Cacova, apoi dealurile Scarisoara, Albina, Padurea Mare și Barbătești, Valea Glavociului și Dealul Costeștilor (Cornatel) care o despart de comuna Barbătești.

La sud-est Culmea dealului Magura o desparte de comuna Pietrari. În sud, hotarul cu comuna Tomsani (satul Tomsani) urmează Dealul Magura, Valea Modarcii și zona de confluență a celor 3 ape: Bistrita, Costești și Romani, la sud de drumul național Tg.Jiu- Rm.Valcea.

La vest, Valea Bădei, Dealurile Neagota și Daroaia, o despart de satul Bogdanesti, comuna Tomsani și satul Romanii de Jos ce aparține orașului Horezu. Hotarul continuă apoi pe Plaiul Clăbucetului, până spre Varful Valeanu.

Teritoriul actual al comunei cuprinde **4 sate: Costești, Bistrita, Pietreni și Varateci**.

Suprafața localității este de 10.472 ha.

Relieful comunei este alcătuit din munți, dealuri, văi și zona depresionară. Partea sudică a comunei, în care se află cele 4 sate, se încadrează în estul Depresiunii Horezu, între Cerna și Bistrita Olteană. Mica depresiune subcarpatică Costești – Bistrita este străbătută de albiile a două râuri paralele: Bistrita și Costești, ce-și adună apele din Munții

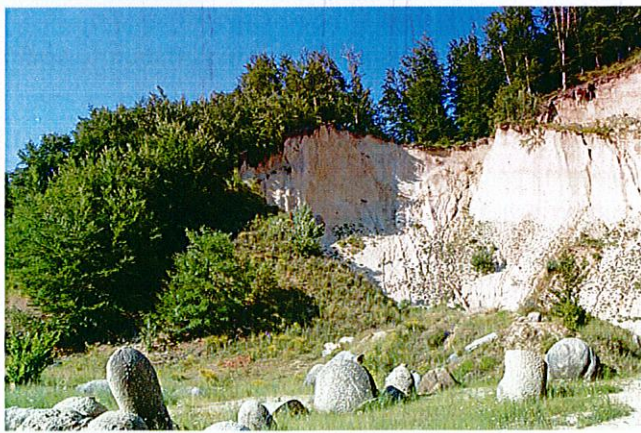
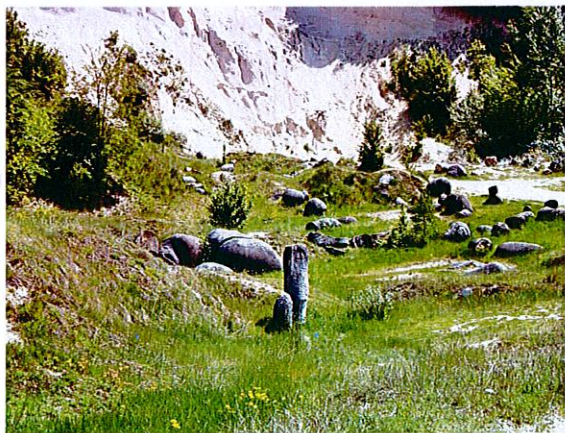
Capatanii. Limita de nord a depresiunii este formata de Muntele Arnota (1183m), prelungire a masivului calcaros Buila (altitudine maxima – Varful Vanturarita Mare 1885m). Limitele de est si de vest sunt formate de Dealul Costestilor (750m) si de Dealul Neagota –Varatici (500 – 650m), ambele reprezentand prelungirea unor picioare ale Muntilor Capatanii (piemonturi). Spre sud, depresiunea se ingusteaza , luand sfarsit in zona confluenta celor doua ape: Costesti si Bistrita.

Din dealurile comunei pornesc numeroase vai, puternic erodate de apa ce se aduna in timpul ploilor si topirii zapezilor, cum sunt vaile: Albinii si Ciorobestilor in Pietreni, Afinetului, Braianului, Secaturilor si Jidovii in satul Costesti.

Din punct de vedere geologic depresiunea se afla in zona sedimentara, in albia celor doua rauri intalnindu-se mai ales pietris si piatra folosite la constructii.

In cariera de nisip Costesti, devenita intre timp Rezervatia Naturala Muzeul Trovantilor Costesti, ce se afla langa drumul national Tg.Jiu – Rm. Valcea, se gasesc in stratele de nisip elemente cu aspect rulat, de diferite forme, de la sferic pana la papusi, formatiuni grezoase de varsta sarmatiana, care au luat nastere prin cimentarea nisipului cu ciment calcaros.

Trovanti in Rezervatia Naturala a Trovantilor Costesti, pe locul acoperit candva de fosta Mare Sarmatica

Relieful este dominat de formele montane, aflate in partea de nord, care cuprind peste 50% din suprafata comunei. Acesti munti fac parte din Muntii Capatanii, care sunt situati intre Olt si Oltet si reprezinta cateva culmi mai proeminente ale acestora. Incepand dinspre est spre vest, comuna este dominata la inceput de peretii prapastiosi si varfurile stancoase ale Masivului Buila – Vanturarita. Dupa ce lasa albia raului Costesti sa isi faca loc printre peretii sai calcarosi, apele sapand aici chei de o ingustime aproape inaccesibila, masivul se continua spre vest cu Muntele Arnota, cu o pozitie centrala fata de satele comunei. Culmile rotunjite ale Arnotei si orientarea lor pe directia est-vest, panta sudica destul de abrupta, dau acesteia o infatisare maiestuasa. Fiind limita cea mai sudica a comunei, varful ei constituie locul de unde se poate admira atat intreaga vale a Bistritei valcene pana spre Olt, cat si culmile muntoase din nordul ei. Acestea, desi mai inalte, nu pot fi vazute de jos, din sat, deoarece Arnota sta ca un paravan in fata lor, decat mai recent, prin imensa spartura produsa in munte de catre cariera de calcar. Atat Cheile Bistritei cat si Cheile Pietrenilor constituie adevarate frumuseti naturale.

În munții din vecinătatea comunei se afla numeroase pesteri sapate în rocile calcaroase, prin acțiunea apei de infiltrație. Cea mai importantă dintre ele Pestera Grigore Decapolițu, care este cunoscută și sub numele de Pestera Liliacilor. În această peșteră se afla două bisericuțe rupestre.

Despre aceste locuri, Alexandru Vlahuță – autorul cărții „România pitorească” afirma că reprezintă unul dintre cele mai frumoase tinuturi ale țării.

Hidrografia

Teritoriul comunei face parte din bazinul hidrografic al râului Olt, prin râurile mai mici - Bistrita și Costești – care izvorăsc din Munții Capatani și al căror curs străbate localitatea de la nord la sud, formând numeroase cote.

iar viteza curentului de 3m/s.

Bistrita izvorăște din munții din nordul comunei. De la obârșii diferite pleacă cele două paraie ale ei, Gurguicul la vest (izvorăște din Muntele Valeanu) și Cuca la est (și trage izvoarele din Muntele Zanoaga), întâlnindu-se la locul numit „Între Râuri”, după care își ia denumirea de râul Bistrita. Ea curge de la nord la sud până în comuna Tomsani, iar de aici se îndreaptă spre sud-est și se varsă în Olt, pe malul drept, în dreptul comunei Babeni, după ce parcurge o lungime de 50km. Lățimea medie a albiei minore este de 6m, cea a albiei majore este de 25m, adâncimea de 50cm,

iar viteza curentului de 3m/s. Bistrita este unul din afluenții principali ai Oltului, care izvorăște din Carpații Meridionali, are debit mare de apă, mai ales în timpul primăverii. Își adună apele din mai multe izvoare, localizate pe versantul sudic al Capatani, afluenți principali fiind Horezu (Romani) pe dreapta și Costești pe stânga. Străbatând fâșii de calcare jursice, aceste ape au creat după cum am mai arătat, minunate formațiuni carstice între care Cheile Bistritei și Cheile Costeștilor sunt cele mai frumoase. Mai sus de locul de varsare Bistrita primește pe malul stâng Otasaul, un afluent care izvorăște din Muntele Buila.

Paraul Costești izvorăște din muntele neted, curge de la nord spre sud printr-o vale îngustă și adâncă, udă satele Pietreni și Costești, după care se varsă în Bistrita, pe malul stâng, la hotarul dintre comunele Costești și Tomsani. Acest parau primește în satul Pietreni apă cu apă permanentă, precum: Valea Bisericii, Valea Morii și Valea Albinii.

Râurile Bistrita și Costești au oferit oamenilor condițiile cele mai prielnice de așezare, în punctele de unde ele ies din munte, în gura văilor. Aceste râuri au reprezentat un puternic factor economic ca sursă de alimentare, de funcționare a morilor/pivelor văile, au generat cai de acces spre munte, fiind de fapt elementele determinante în apariția așezărilor umane (a satelor).

Aprizionarea cu apă potabilă a populației se face din izvoare naturale, din fântâni cu lant și cumpene de lemn. În satele Pietreni, Varatici și Costești – până la soseaua națională, apa a fost adusă pe tevi metalice, de la poalele muntelui, din punctul „44 Izvoare”, aflat în satul Pietreni.

Solurile

Solul comunei Costești se prezintă ca un invelis complex, cu variații de la solurile pajistilor alpine, până la solurile brune de pădure și la cele slab evaluate din lungul văilor largi, care în general aparțin solurilor podzolice, formate sub vegetația de pădure.

La altitudini de peste 1700 – 1800m, stratul de sol subțire și de culoare cenușie – negricioasă este cel format sub pătură ierburilor din pajistea 130mest. Mai jos, până la sub 1000m solurile cu profil mai complex decât cele din pajistile alpine sunt brune acide montane. Bordura muntelui este acoperită cu sol brun – montan tipic sau podzolic.

Partea de sud a comunei, formată din dealuri și depresiuni, reprezintă domeniul de dezvoltare a solurilor brune de pădure, la altitudini ce variază între 420 și 720m, aflate în diferite grade de podzolire. Din cauza fragmentării reliefului și a intensității de derulare a versanților, pătură de sol, și așa puțin fertile, este supusă în mare parte spălării și eroziunii.

Pe coastele cu alunecari de teren, pante abrupte, culmi inguste, in general vaile apelor, se formeaza soluri tinere nedezvoltate (regosoluri). Terenurile cu sol subtire si degradat, mai ales cele din panta, sunt foarte favorabile pomiculturii si fanetelor, mai putin culturilor cerealiere.

Podzolurile din depresiune detin o slaba fertilitate pentru culturile agricole. In lungul celor doua ape, Bistrita si Costesti, exista soluri aluvionare ce prezinta un grad mai mare de fertilitate si care sunt destinate celor mai rentabile 14omesti: porumb, cartof, fasole etc.

Aluviunile depuse de cele doua ape in partea de sud a comunei – spre locul de confluent – au format un fel de delte uscate care sunt fertile si care au determinat intemeierea aici de asezari omenesti.

Principala problema a comunei este combaterea eroziunii solurilor prin lucrari special antierozionale, valorificarea terenurilor degradate si utilizarea rationala a teritoriului.

Solul comunei se afla intr-o continua transformare.

Clima

Muntii Capatanii formeaza un adapost natural intregii zone piemontale si dealurilor subcarpatice. Comuna Costesti, fiind asezata la poalele acestor munti, dispune de conditii climatice favorabile.

Adapostul pe care muntele il ofera depresiunii dinspre nord, face ca la poale iarna sa nu se simta frigul decat intr-o slaba masura, gerul trecand spre lunca pe deasupra satelor de la poalele peretelui abrupt. In timpul verii, la poalele muntelui este mai racoare iar peste depresiune se lasa un current de aer continuu.

Temperatura medie a lunii ianuarie (cea mai rece din an) este de -8 °C, iar cea a lunii iulie (cea mai caldura din an) este de +20 °C si cu precipitatii abundente, toate acestea fiind caracteristice climatului mediteranean.

Partea muntoasa a comunei si dealurile cele mai inalte apartin unor zone in care inghetul poate aparea in a doua jumatate a lunii septembrie, data medie stabilindu-se in jur de 1 octombrie. Ingheturile tarzii, de 14omestic14 (data medie este la 1 mai in nord), pot aduce mari pagube, in special pomiculturii.

La inaltimile de peste 1200 – 1300m precipitatiile ating o medie anuala de 1000mm, crescand odata cu altitudinea, pana la 1400mm annual. La periferia sudica a muntilor precipitatiile cad in medie de 800-900mm annual.

Pe teritoriul Depresiunii Horezu cad annual aproximativ 850mm precipitatii. Ploile sunt repartizate neuniform pe anotimpuri, observandu-se doua perioade maxime, cand cad mai mult de 100mm precipitatii lunar (mai iunie si octombrie-noiembrie), si doua perioade minime, cand precipitatiile nu depasesc 50 mm (ianuarie-februarie si iulie-august).

In privinta ninsoarelor, pe culmile montane cele mai inalte, zapada se aterne in strat continuu, uneori inca din septembrie. In depresiunile si dealurile mai inalte din sud, data medie a primei zapezi se situeaza numai in ultimele zile ale lunii decembrie. Numarul mediu al zilelor de ninsoare din zona 14omest, de peste 80, scade 25-30 la periferia muntilor si in dealurile subcarpatice mai inalte.

Iarna, pe culmile muntilor din nordul comunei, se aduna mari cantitati de zapada, provocand avalanse in zonele alpine si subalpine. Vara, pe unele varfuri se pot intalni petece de zapada, chiar daca altitudinea nu depaseste 2000m.

In timpul iernii are loc circulatia aerului rece din estul sau nord-estul continentului (aer polar continental). Acest vant – crivatul se simte mai putin in partea aceasta a tarii, intensitatea acestuia fiind diminuat de dealurile din partea de est a tarii. Austrul (aduce ger iarna si seceta vara) bate dinspre sud-vest in toate anotimpurile iar "baltaretul"- vant domol si cald bate la sud, aducand ploaie. Vara predomina vanturile oceanice umede, din partea de est a Europei, ce genereaza ploile abundente de la sfarsitul primaverii si inceputul verii (perioada in care plantele au nevoie de apa pentru crestere).

In zona se intalnesc vanturi cu 14omestic14 local, cauzate de diferenta de altitudini dintre culmi si depresiune.

Vegetatia

In ceea ce priveste vegetatia, teritoriul studiat se prezinta diferentiat in zona locuita si in cea 14omesti. Palcurile de padure care ocupa unele dealuri sunt alcatuite in mare parte din fag, in alternanta cu gorun si alte esente: mestecan, paltin, ulm, tei etc.

In depresiune, multumita climatului de adapost de la poalele muntilor sporeste cresterea nucului si a castanului dulce. In jurul manastirii Bistrita, in Pietreni si la Hurez exista palcuri de castan dulce cu exemplare urias, aceste zone prezentand potential in obtinerea unor recolte valoroase.

Tot in aceasta zona exista un mediu prielnic, de secole, pentru nuc, ca dovada avand nukul din satul Bistrita, vechi de peste 300 de ani – cel mai mare din tara, conform spuselor specialistilor. Acesta a fost taiat in anul 2011, neavand statut de 15omestic1515.

Alte plante iubitoare de climat bland, ca cel din depresiunea comunei, sunt vita de vie, alunul si liliacul salbatic. Ca specii de arbusti intalnim porumbul (Prunus spinosa), paducelul, sangerul, cornul etc. Dintre vegetatia ierboasa amintim firuta, paiusul, ghizdeiul si diferite specii de trifoi si 15omesti.

Exista specii iubitoare de umezeala ce pot fi intalnite in apropierea apelor –aninul si salcia. Acestea contribuie la consolidarea malurilor, in timpul ploilor abundente.

Porumbul, cartoful si fasolea se 15omest 15omesti plantele cultivate ce predomina. Exista conditii favorabile si pentru cresterea pomilor fructiferi.

In partea de nord a comunei, in zona 15omesti, de la circa 600m pana la 1800m se intinde zona forestiera, cub sub-zona fagului, ce se continua cu paduri amestecate de fag, molid si brad, intrand in subzone bradului.

Peretii calcarosi ai Builei si ai Cheilor Bistritei adapostesc floarea de colt – monument al naturii. Pe stancile Arnotei se intalnesc garofite albe, iar pe vai brandusa de 15omestic15, pana la etajul alpin.

De la 1600m-1800m in sus urmeaza zona alpine, unde rasinoasele scunde tufarisurile de afin si merisor urca mult spre golul alpin. Pasunile alpine, pajistile din zona subalpine si fanetele din zonele de mai joasa altitudine, prezinta numeroase flori risipite 15omesti ierburile si paiusurile valoroase pentru economia 15omestic. In acesti munti zona pastoral este foarte dezvoltata, aproape toate varfurile, platourile de altitudine si plaiurile permitand pasunatul.

Fauna

In muntii Capatanii se intalneste capra neagra. In padure intalnim ursi, in padurile de rasinoase si de fag traind cateva mamifere raspandite: jderul de copac, jderul de piatra (mai rar) care 15omest locurile stancoase ale muntilor Capatanii. Cerbul, mistretul si capriorul se intalnesc frecvent din etajul molidisurilor pana in padurea de stejar, mai ales in fagete, iar rasul este destul de rar. Mistretul si ursul coboara uneori in satul Pietreni, producand pagube culturilor satenilor din apropierea muntelui.

Padurile de foioase si rasinoase sunt populate de specii de rozatoare: veverita, parsul, iepurele, soarecele gulerat. Aceste paduri adapostesc de asemenea o fauna bogata in pasari, dintre care unele sunt protejate: cocosul de munte, potarnichea, ierunca.

Exista colonii de lilieci ce se adapostesc in pestera din apropierea manastirii Bistrita (Pestera Grigire Decapolitul sau Pestera Liliecilor), lasand pe podeaua pesterii mari cantitati de guano-fosfati. Aceasta pestera a fost luata sub ocrotire de Comisia Monumentelor Naturii.

In anul 2000, Pestera Liliecilor si Pestera Valea Bistritei au fost declarate, prin Legea nr.5/2000, rezervatii natural si au fost inglobate ulterior, in anul 2004, in Parcul National Buila-Vanturarita – 15omestic15 arie protejata prin Hotararea Guvernului nr.215/2004. In anul 2005 a fost adaugat Rezervatia Naturala Muzeul Trovantilor Costesti, infiintata prin Hotararea Guvernului nr.1581/2005.

Dintre speciile rare si protejate face parte si vipera, intalnita in Masivul Buila-Vanturarita, datorita climatului cald.

Lupii, vulpile (astazi mai putin intalnite), viezurii, iepurii, capriorii etc. populeaza padurile de pe dealurile comunei, capriorii marindu-si aria de raspandire, coborand pana in padurile si zavoaiile din partea de sud a comunei. Tot aici intalnim numeroase specii de rozatoare, cele mai frecvente fiin veveritele.

Raurile de munte Bistrita si Costesti reprezinta un mediu propice pentru pastrav, moaca, zgavoc, mreana, nisiparnita, jaietele si popetele.

Dintre animalele 15omestic, cele mai raspandite sunt cornutele mari si mici, porcinele, cabalinele mai putin.

4. Evoluția statutului administrativ

Ca unitate administrativ teritorială, comuna , cuprinde în prezent 4 sate: **Costesti, Bistrita, Pietreni, Varateci.**

Satele reprezinta primele unitati administrative aflate pe teritoriul comunei. Prin reforma administrativa a lui Alexandru Ioan Cuza, introdusa cu „Legea pentru comunele urbane si rurale a Principatelor Unite Romane” – data in

București, aprilie 1864, s-au format și comunele rurale, din unul sau mai multe sate. La această împărțire administrativă, comuna Costești a făcut parte din Județul Valcea, plaiul Cozia, fiind alcătuită din 6 catune și anume: Costești (unde se afla centrul comunei), Pietreni, Varatici, Desrobîți, Costeasca și Negrulești. Costești a constituit una dintre comunele aflate în partea de vest a plaiului Cozia, marginindu-se cu comunele Tomsani și Romani, care au aparținut de plaiul Cozia.

Comuna Costești făcea parte în cadrul județului Valcea tot din plaiul Cozia, fapt ce reiese din legea sancționată în înaltul decret regal nr.1012 din 20 februarie 1896. Aceasta era compusă din același număr de catune și anume:

Costești (care era și reședința comunei), Ferigile (sat nou înființat), Negrulești, Pietreni, Tigania și Varatici.

În 1899 comuna Costești făcea parte din plasa Horezu.

În 1962 s-a făcut o altă împărțire administrativă, aplicându-se „Legea pentru unificarea administrativă”, promulgată cu decretul regal nr.1972 din 13 iunie 1925. Comuna Costești figura cu satele: Bistrita (fost Tigania), Costești, Ferigile, Negrulești, Pietreni și Varatici. Acum aflăm că reședința era satul Ferigile, iar comuna făcea parte tot din plasa Horezu.

În anul 1941, comuna Costești era compusă dintr-un număr de 5 sate – Bistrita, Costești, Ferigile, Pietreni și Varatici. Acum nu mai figura satul Negrulești, care intrase în componența comunei vecine, Bodești.

Prima împărțire administrativ – teritorială de după al doilea război mondial a fost făcută în anul 1950, când s-a stabilit pentru comuna Costești să facă parte din raionul Horezu, regiunea Valcea. Celor 5 sate amintite mai înainte li s-au mai adăugat acum satele Bogdanesti și Tomsani, care până atunci au aparținut de comuna Tomsani, județul Valcea. Reședința comunei Costești era în satul Costești.

În urma modificărilor aduse prin Decretul nr.331 din 27 septembrie 1952, comuna Costești avea același număr de sate – șapte – și făcea parte din raionul Horezu, regiunea Pitesti. Aceasta a ramas cu un număr de cinci sate (cele două sate Bogdanesti și Tomsani au fost alipite în urma împărțirii administrativ – economice din anul 1950, formând comuna Tomsani) în urma Decretului nr.12 din 4 ianuarie 1956.

Prin Legea nr.3 din 1960, pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului Republicii Populare Române, s-a schimbat denumirea regiunii, din Pitesti în Argeș, iar comuna Costești a ramas alcătuită tot din 5 sate: Bistrita, Costești, Ferigile (satul de reședință al comunei), Pietreni și Varatici.

În urma ultimei împărțiri administrative, din anul 1968, regiunile și raioanele au fost desființate și înlocuite cu județele – unități administrativ teritoriale complexe din punct de vedere economic și social cultural, având legături atât cu instituțiile de conducere centrale, cât și cu cele locale, din comunele și orașele subordonate. De la această împărțire administrativ – teritorială, comuna Costești face parte din județul Valcea și are în componența sa un număr de 4 sate și anume: Bistrita, Costești (la care s-a alipit fostul sat Ferigile), Pietreni și Varatici, reședința comunei rămânând în satul Costești – situat în centrul comunei.

5. Evoluția localităților după 1990

Ca în multe alte situații în țară, și în localitatea Costești au apărut manifestări ale trecerii la economia de piață – în prima etapă înregistrându-se pierderi ale identității locale manifestate prin structuri economice care înainte de revoluție asigurau locuri de muncă.

Evoluția dorită s-a manifestat de fapt printr-o involuție, desființându-se o mare parte din societățile de stat care activau pe raza comunei, pierzându-se multe din ocupațiile tradiționale ale localității, tradiții pe care localnicii intenționează să le revigoreze.

De asemenea și populația este într-o continuă scădere (40-50 decese și 10 nașteri/an).

Din acest motiv și agricultura are de suferit, nemaexistând forță de muncă (migrarea tinerilor în marile orașe sau chiar în afara țării).

Multe terenuri rămân nelucrate, livezile îmbătrânesc și se împăduresc.

Din punct de vedere al gradului de confort întâlnim aspecte pozitive la nivelul localității :

- dezvoltarea infrastructurii (drumuri, alimentare cu apă, canalizare);
- dezvoltarea turismului cultural religios și etnocultural, speoturism, turism rural, montan, etc;
- dotarea locuințelor cu utilități;
- dezvoltarea și dotarea sistemului de învățământ, etc.

De asemenea, comuna Costești face parte din Grupul de Acțiune Locală microregiunea Horezu, înființat în anul 2005 de autoritățile publice locale din Horezu, Costești, Măldărești, Slătioara și Vaideeni, creându-se Asociația de

dezvoltare intercomunitară „Depresiunea Horezu”. Grupul de Acțiune Locală microregiunea Horezu a fost inițiat prin intermediul a două Asociații de Dezvoltare (Asociația Depresiunea Horezu și Asociația Bistrița Otăsău) selectate în anul 2006 de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale printre cele 120 de teritorii (zone) subregionale, cu o populație cuprinsă între 10.000 și 100.000 locuitori în vederea realizării de Plan de dezvoltare locală GAL Microregiunea Horezu 5 structuri și activități tip LEADER.

Comunele din vecinătatea centrului urban folosesc serviciile administrative (Notariate, Judecatorie, procuratura, Administrația Finanțelor Publice etc.), educaționale (Liceul C. Brancoveanu – peste 2500 elevi din Microregiune), de sănătate (Spitalul orășenesc Horezu), financiar-bancare, comerciale ș.a. localizate în oraș. Se poate vorbi despre un sistem care grupează un ansamblu de așezări rurale și o așezare urbană legate prin puternice legături istorice, economice și socio-culturale, inter-conectate de o rețea de drumuri județene și locale, a cărui funcționare va putea fi optimizată pentru o mai eficientă valorificare a resurselor naturale și a valorilor de patrimoniu construit existente prin implementarea unei strategii comune coerente.

Evenimente culturale:

- Balciul de Sf. Marie 15 august-anual
- Festivalul internațional al rromilor 8 septembrie-anual
- Hramul mănăstirilor Bistrița, Arnota 15 august, sfinții Mihail și Gavril-anual
- Moastele Sf Grigore Decapoliul 20 noiembrie-anual;
- Simpozion mediu Anual Ziua comunei “La obârșie, la izvoare” Izvorul Tămăduirii.

6. Dinamica populației

Populația comunei s-a format din oameni trăind de secole pe aceste locuri, la care s-au mai adăugat cei veniți din sud, dinspre câmpie, precum și unii sosiți din Transilvania.

În această regiune subcarpatică nu a existat prea mult loc de formare a satelor de colonizare, deoarece proprietățile de aici erau în mare parte moșnenești, iar moșnenii au avut de obicei puțin pământ, pe care l-au muncit. Țăranii liberi au preferat așezările din regiunile subcarpatice și de pădure, ferindu-se de cele de câmpie și stepă deschisă. Explicația este lesne de dat: în epoca când se înființau aceste sate, prădăciunile și jafurile popoarelor încă nomade (ne referim la cele de origine tătară), impuneau așezărilor omeniești, ca o primă necesitate de apărare, adăpostul oferit aici de păduri. Câmpia a prezentat multă vreme nesiguranță (datorită năvălirilor), a conflictelor armate și a frământărilor mai accentuate cu caracter social.

În perioada următoare a Evului Mediu, prin înăsprirea condițiilor de viață ale țăranilor săraci, a avut loc o bejenie a populației dinspre șes spre munte, pentru a se feri de jaful turcilor de peste Dunăre și pentru a scăpa de birul la care erau supuși. O altă cauză de bejenie, în aceleași secole, o constituie și molimele foarte dese de ciumă și holeră, care răreau satele de câmpie și alungau locuitorii.

În veacul al XVIII-lea Țara Românească, la fel ca și Moldova, a fost teatrul de luptă al războaielor ruso-austro-turce. Satele din sud au fost pustiite, unii călători spunând în scrierile lor că trebuia să mergi zile întregi până să dai de vreun sat sărăcăcios, cu câteva sate și câțiva zeci de oameni. Astfel, războiul austro-turc din 1716-1718 a provocat o mare mișcare demografică înspre zonele deluroase, mai ales cele aflate în vecinătatea munților.

Se știe că regiunea de nord a Olteniei este locuită, în afară de olteni băștinași, și de o populație păstorească venită din Ardeal. Sunt mocanii, numiți și „ungureni”, adică românii veniți din ținuturile transilvănene aflate sub dominația maghiară. Sate compacte de ungureni se află în apropiere (Vaideeni) și mai departe (Băbeni, localitate aflată acolo unde Bistrița se varsă în Olt).

În Costești, satul Pietreni, unii dintre aceștia au rămas în mod sigur, fapt întărit de prezența unor familii cu numele de Ungureanu, ai căror înaintași au venit pe aceste locuri. Fugind de sub crunta exploatare a nobilimii maghiare, acești oameni au contribuit la salvarea vistieriei principatelor pusă la grele încercări din cauza cererilor exagerate ale otomanilor. Ei au fost totodată un element admirabil de unitate culturală și națională, contribuind la menținerea legăturilor dintre Țara Românească și Transilvania.

Privind evoluția populației comunei Costești, amintim că în ianuarie 1735, în timpul dominației austriece din Oltenia (1718 - 1739), satul Costești, aflat lângă mănăstirea Bistrița, era locuit de 150 de familii.

Urmărind populația comunei Costești, în ultimii 80 ani s-au produs modificări importante în privința demografiei și ocupațiilor practicate de locuitori. În anul 1893, în comuna Costești erau 2476 locuitori, în care intra și un

număr de 50 familii de țigani. La data respectivă erau 524 familii, 475 contribuabili și 600 case de locuit.

În secolul al XIX-lea, mai mult ca în secolele precedente, valorificarea unor resurse locale – bogățiile din zonă: pădurile, pomii fructiferi, pășunile, calcarul – a continuat să influențeze evoluția numerică a populației comunei.

Raportul general pentru darea de seamă a comunei Costești din județul Vâlcea, datat din 16 septembrie 1903 și semnat de Grigore Stănescu, primarul comunei, referitor la populație ne dă următoarele date: total populație pe comună: 2706 suflete, din care 741 bărbați căsătoriți, 520 necăsătoriți, 58 văduvi, 716 femei căsătorite, 533 necăsătorite și 134 văduve. Dintre locuitorii amintiți știau carte 920 bărbați și 36 femei, nu știau carte 399 bărbați și 1347 femei. Referitor la evoluția populației, de la 1 ianuarie 1903 și până la 15 septembrie în același an, se arată un număr de 68 nașcuți, 5 căsătorii și 46 decedați. Străini nu existau în comună.

Populația comunei a cunoscut o creștere lentă și foarte lentă, mai ales între anii 1912-1930 și 1941-1948, încetinire cauzată de pierderile de vieți omenești pricinuite de cele două Războaie Mondiale și de urmările lor, care au influențat negativ și evoluția populației.

Pe placa de marmură fixată pe monumentul eroilor din centrul comunei aflăm 122 eroi din Primul Război Mondial (1916-1918) și mulți alți costeșteni căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial (1941-1945).

Comuna Costești este printre puținele comune din județul Vâlcea în care numărul bărbaților este mai mare decât cel al femeilor, asemenea localităților Voineasa, Căineni, Racovița ș.a., așezări rurale în care predomină activitățile industriale care cer multă mână de lucru masculină, datorită exploatărilor forestiere și miniere. Satele Costești și Pietreni au peste 1000 locuitori și intră în categoria satelor mari, cum sunt și satele vecine Bărbățești, Bodești și Bunești.

În schița de sistematizare a comunei Costești se preconiza ca numărul populației comunei să ajungă în anul 1980 la 5242 locuitori.

Conform date preluate din Fișa Localității populația stabilă se prezenta astfel:

Populație stabilă 1 iulie	2007	2008	2009	2010	2011	2012		
			3447	3451	3445	3342	3339	-
Populație legală 1 iulie	2007	2008	2009	2010	2011	2012		
			3433	3416	3489	3345	3314	-
Populație stabilă 1 ianuarie	2007	2008	2009	2010	2011	2012		
			3452	3446	3427	3419	3311	3356

Conform date preluate de la Primăria comunei Costești, numărul de locuitori pe ultimii ani se prezintă astfel:

2013 - 3 306 locuitori; spor negativ 48 decese și 21 nașteri;

2014 - 3 336 locuitori; 42 decese și 14 nașteri;

2016 - 3 325 locuitori

Față de datele recente preluate de la Primăria comunei Costești se observă o scădere a populației : 40 – 50 decese pe an și numai 10 nașteri .

7. Evoluția ocupațiilor populației

În procesul dezvoltării muncii, unele ocupații au apărut și s-au diferențiat treptat, după necesitățile economico-istorice ale oamenilor, unde unele ocupații s-au redus, altele chiar au dispărut. Zona în care se afla comuna studiată a pus la dispoziția omului posibilitatea de a practica numeroase ocupații, începând cu cele secundare (culesul, vanatoarea, pescuitul ș.a.) și continuând cu agricultura, creșterea animalelor, meșteșugurile populare, industria casnică și industria națională.

Ocupațiile secundare – culesul din natură, vanatoarea, pescuitul, apicultura și sericicultura au fost primele ocupații practicate de către om, iar unele dintre ele și-au pierdut însemnătatea de odinioară.

Culesul din natură s-a aflat printre primele mijloace de trai ale societății preistorice, menținându-se până în ziua de astăzi. Prin cules, populațiile primitive își dobandeau atât cea mai mare parte a hranei vegetale (fructe, rădăcini și poame comestibile), cât și o parte din hrana animalelor (larve, melci și alte animale marunte). Aceasta forma a culesului,

strangerea recoltelor de fructe si seminte salbatice a contribuit la sedentarizarea unor populatii nomade de culegatori si vanatori in zonele unde puteau strage o recolta pe an, strangerea de recolte bogate reprezentand premisa agriculturii. In epoca feudala, culesul din natura si celelalte ocupatii secundare au avut o pondere importanta in gospodaria taranului, acesta stiind sa valorifice rational tot ce putea obtine de la natura si sa foloseasca resursele locale pentru a-si intregi si varia hrana.

Vanatoarea este o indeletnicire straveche la romani, care a fost practicata in toate regiunile tarii, inclusiv in Costesti, aceasta comuna dispunand de o fauna bogata ce se intalneste in muntii din vecinatate. Taranii au vanat intotdeauna ca braconierii, folosind cele mai variate mijloace pentru a prinde animalele: cu arcul si cu arma, cu ajutorul curselor si capcanelor si cu cainii de vanatoare.

Pescuitul este de asemenea o ocupatie straveche, practicata de localnici pe raurile Bistrita si Costesti, ape ce prezentau conditii favorabile de viata unor specii de pesti. Atat in trecut cat si in ziua de azi, pescuitul se practica cu urmatoarele unelte: plasa, varsa, undita, tavalugul. Din cauza faptului ca bogatia piscicola a fost exploatata in mod haotic si criminal, efectivul de pastrav care populeaza aceste ape in ziua de azi este destul de redus.

Albinaritul s-a practicat din vremuri stravechi si pe aceste locuri care au oferit conditii naturale favorabile. Produsele – mierea si ceara – au ocupat un loc de seama in hrana si in iluminarea locuintei taranului. Importanta pe care o avea albinaritul in secolele anterioare rezulta din preocuparea de dari pe stupi, intocmai ca si pe alte produse ale gospodariei taranesti. Procedeele folosite in apicultura au evoluat in decursul vremii, mentinandu-se procedee stravechi, primitive. Tehnica cea mai arhaica de obinere a mierii era bereutilul, adica culegerea ei si de la albinele salbatice. Roiul se considera proprietatea celui care l-a descoperit. Cresterea albinelor a inceput sa se practice din sec. XV-XVI. De la asezarea de prisaci s-a trecut la cresterea albinelor in stupi in sec. al XIX-lea, capatand extindere treptat.

Legat de apicultura, au ramas pana azi numeroase toponime, printre care: Valea Stuparului (vale lunga de 2km, cu multi tei, unde in trecut a fost stuparie); Valea Albinii si Dealul Albina din Pietreni – loc unde se aflau multe albine salbatice; la Prisaca – loc unde in trecut exista o prisaca.

In munte, in zona Bistritei, se poate asigura alimentatia a 1200 familii de albine, iar in Masivul Buila 1500 de familii (stupi). Mai amintim faptul ca in sezonul optim albinele se urca la munte, la Prislop (adusi din alte localitati), in punctul Stogete.

Cresterea viermilor de matase este o indeletnicire practicata in regiunea subcarpatica a Olteniei. Produsele rezultate de la viermii de matase, in trecut indeosebi, se foloseau la confectionarea unor piese de imbracaminte. Cu cresterea viermilor de matase se ocupau in special femeile, iar din matasea obtinuta (borangicul) se teseau mai ales marame.

De multi ani, in Costesti nu s-a mai practicat cresterea viermilor de matase, datorita faptului ca a scazut numarul duzilor, iar magazinele pun la dispozitia satenilor un sortiment variat de articole de imbracaminte.

Incepand din anul 1973-1974, in cadrul scollor generale, elevii au pornit la actiunea de crestere a viermilor de matase, activitate initiata in intreaga tara.

Agricultura

Aceste tinuturi subcarpatice, considerate leaganul de formare al poporului roman, unde oamenii s-au ocupat cu agricultura, chiar si atunci cand suprafetele foarte cultivate au fost foarte reduse.

Etapile generale de evolutie a agriculturii incep cu etapa destelenirii si defrisarii permanente, cand terenul obtinut era folosit pana la epuizare si apoi abandonat. O adoua etapa este cea a in care terenul se cultiva cu regularitate, unde cultura cerealelor si iarba sunt alternate. A treia etapa o constituie alternarea cultivarii cerealelor de toamna cu cele de primavara, dupa care parcela este lasata un an, pentru a se odihni pamantul. Cea de-a patra etapa este aceea a tehnicii agriculturii moderne.

Printre plantele cultivate de locuitorii din Costesti amintim: porumbul, graul, ovazul, iar iar dintre plantele textile, canepa si inul. Porumbul, introdus in Tara Romaneasca in sec. al XVII-lea, s-a cultivat si in aceasta zona. Pomicultura s-a dezvoltat inca din Evul Mediu, asa cum reiese din documentul din 29 martie 1777. Tot in secolul XVIII in Oltenia si Banat au fost plantati duzi pentru cresterea viermilor de matase. Spre sfarsitul sec. al XVIII-lea a inceput sa se cultive cartoful si tot in aceasta perioada faina de porumb devine una din componentele principale ale alimentatiei, renuntandu-se la mamaliga de mei.

În trecut se cultiva și graul, însă se prevede pentru anii următori reintroducerea graului în comună.

În secolul al XIX-lea plugul de lemn (are brazdar și cutit de fier) a fost înlocuit cu cel de fier, însă după unele informații, în comună există încă 2 pluguri de lemn.

În prezent suprafața agricolă a comunei este de 2,201 ha, din care: arabil – 486 ha, livezi de pomi – 305 ha, pasuni naturale – 719 ha, o mare parte a suprafeței agricole fiind ocupată de porumb. Parcelele separate prezintă condiții favorabile pentru creșterea cartofului și a fasolei. Pomicultura reprezintă și astăzi un rol important în agricultură, dintre care cea mai mare pondere o are mărul și prunul. Pe lângă aceste plante de cultură, agricultorii rezerva câte o parcelă de pământ în scopul cultivării cu legume: ceapă, usturoi, ardei, varză etc., iar de câțiva ani a început să se extindă cultura coacăzului negru. O importanță mare economică o au nucii care se găsesc în număr mare.

În agricultură, creșterea animalelor reprezintă o activitate principală ce se practică de secole în această comună. Pasunile și fanetele de pe dealuri au făcut posibilă creșterea animalelor de către săteni, iar munții bogati în pasuni întinse, cu iarbă grasă și hrănitoare au oferit și mai oferă și în prezent condiții pentru varatul animalelor. Creșterea animalelor este atestată din punct de vedere arheologic de zabala de fier, descoperită în mormintele din Ferigile. Printre sistemele de creștere a animalelor amintim: creșterea animalelor vară în sat, varatul vitelor și pastoriul oilor la munte.

Din cele mai vechi timpuri sătenii creșteau mai multe oi, mai toate familiile având 20-30 de oi. Astăzi comuna deține pentru pasunatul oilor munții Zanoaga, Neteda și Arnota.

În această zonă creșterea animalelor este rentabilă deoarece valorifică fanetele naturale și pasunile alpine care ocupă suprafețe întinse pe teritoriul comunei, iar datorită condițiilor favorabile existente reprezintă o îndeletnicire cu tradiție.

Industria

Lucrul la munte reprezintă o altă ocupație a locuitorilor comunei, care în trecut se făcea manual, cu unelte ca: seacă, fierăstraul, tapinul.

La transportul lemnului s-au folosit treptat mijloace hipo (cai), boii, apoi trenul, funicularul și camioanele. Înainte de acestea se practica însă „plutirea salbatică”, iar în acest scop se forma un lac mare de apă, în apele cărui se corbaneau lemnele.

Trebuie menționat faptul că în trecut lucrătorii la munte se confruntau cu niste condiții de viață foarte grele (locuiau în baraci de lemn de brad, alcătuite din 4 stalpi, acoperite cu coji de brad și cetină; salteaua era constituită din cetină acoperită cu patură, cergă sau haină; mâncarea de bază era mamaligă ce se făcea la comun și alte alimente precum: fasolea, brânza, peștele, sunca s.a.).

În ultimul sfert de secol tehnica și uneltele folosite în munca la pădure au cunoscut transformări esențiale, începând să fie utilizate fierăstraiele mecanice (drujele), tractoarele. Este de remarcat adaptarea acelorasi muncitorilor cu noile unelte prin cursuri și aplicații practice.

În anul 1948 existau în munte două guri de exploatare, la Cuca și la Gurgui, iar materialul scos era transportat la Fabrica de Cherestea de la Babeni din care se obțineau scânduri. În prezent mai există în plus o gură de exploatare, la Prislop. Se exploatează brad, molid și fag.

Fabrica de cherestea Arnota

La Bistrita a funcționat și o fabrică de cherestea care a avut denumirea de „Arnota” și care a aparținut de Casa Autonomă a Padurilor Satului (C.A.P.S.). Inițial a fost cooperativă iar după o perioadă de timp a dat faliment, prin anul 1928. S-a redeschis în anul 1934, preluată de C.A.P.S., devenind fabrică de cherestea. Această exploatarea pădurilor din bazinul superior al Oltetului și al râului Bistrita. Fabrica avea 4 secții: depozit de busteni, hală gătire, depozitul de cherestea și expediția de cherestea. Pentru transportul lemnului s-a construit calea ferată îngustă din munte – Bistrita – Gurgui și Cuca, iar în primăvara anului 1940 s-a făcut legătura cu Babeni. Până în anul 1940, transportul cherestelei s-a făcut de către carausii particulari până la Babeni, de unde materialul se expedia pe cale ferată mare.

În perioada celui de-al doilea război mondial documentele consemnează numeroase accidente de muncă ca urmare a condițiilor grele de lucru și a lipsei măsurilor de protecție, în special la Fabrica de Cherestea Arnota și de la calea ferată Babeni-Bistrita, unde s-au înregistrat și numeroase cazuri mortale.

Motivul mutării fabricii de la Bistrita la Babeni a fost necesitatea de a avea în apropiere o cale ferată mare și o bună posibilitate de exploatare a stejarilor din bazinele Mădoia și Stolniceni.

Cariera de calcar Arnova

În anul 1954 s-a început lucrul la cariera Bistrita, iar în anul 1960 aceasta furniza piatra de calcar pentru Uzina de Produse Clorosodice de la Govora care, împreună cu sarea de la Ocnele Mari au pus bazele industriei chimice valcane.

În prezent aceasta cariera este subordonată Întreprinderii Miniere Ramnicu Valcea, în ea lucrând peste 200 de muncitori din Costesti și alții din localitățile apropiate.

Fabrica de mozaic de la Bistrita

Încercările de valorificare a calcarului s-au făcut încă din anul 1942, când din inițiativa privată a fost instalat la Bistrita un concasor pentru mozaic și filler. Aproape toate lucrările se fac automatizat iar aprovizionarea se face din muntii calcarosi din apropiere.

Mestesugurile si industria casnica

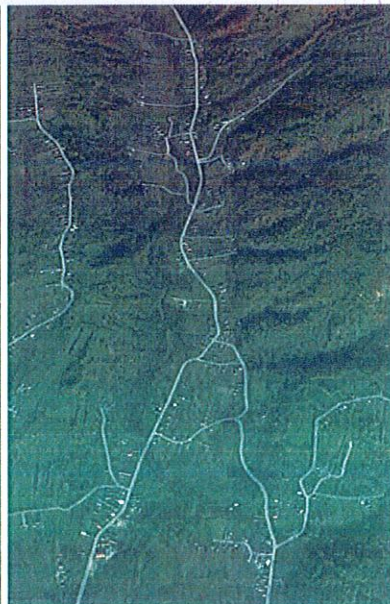
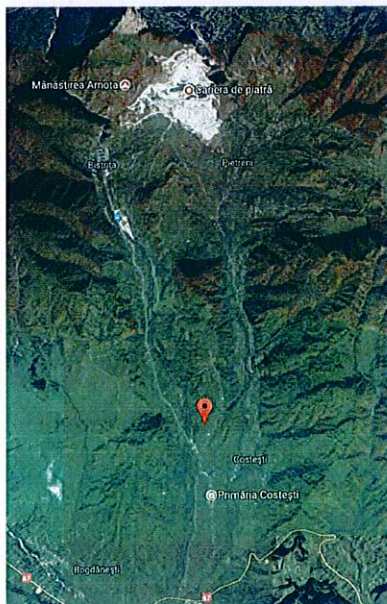
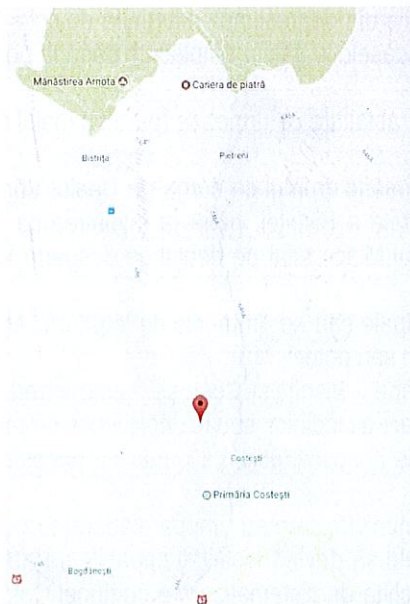
Printre meseriile practicate de femei amintim tesutul, croitul și vopsitul. Femeile realizau pentru familie tot ceea ce era îmbrăcăminte textilă, prin creșterea unui număr mare de oi având materia primă asigurată.

Gasindu-se din belșug, lemnul oferă posibilitatea locuitorilor de a deprinde meseria de prelucrare a lemnului. Mulți locuitori din Costesti, în ultimul deceniu al secolului al XIX-lea se ocupau cu dulgheria. Acest meșteșug presupunea confecționarea materialelor lemnoase pentru construirea locuințelor, a acareturilor și a grajdurilor. Comuna se remarcă printr-un număr mare de tâmplari atât în trecut cât și în ziua de azi.

Zidăria constituie de asemenea o ocupație permanentă a unor locuitori, alături de varărit (producerea și desfacerea varului) și fierărie. Un meșteșug cu vechime milenară este batutul dimiei, în Costesti existând pive încă din evul mediu. În prezent nu mai funcționează niciuna. Morile de apă, asemenea pivelor, au avut mare răspândire în trecut, astăzi funcționând numai 2 în toată comuna. În afara de pive și mori, o altă instalație existentă pe apele din Costesti o constituie joagăru. În trecut au existat multe joagare iar astăzi există numai unul.

8. Dinamica teritoriului administrativ și intravilan. Evoluția tramei stradale și a parcelarului, a fondului construit - tipologia și caracteristicile acestuia, amenajări

Elemente de morfologie:

Dezvoltarea localității a fost spontană, organică, în strânsă legătură cu mediul natural și particularitățile grupurilor umane și interesele lor în diverse etape – formată din sate de moșneni înșiruite de-a lungul drumurilor.

Din cauza configurației reliefului, satele ei componente nu sunt grupate și intră în categoria satelor de tip „răsărit”, întâlnite adesea în zona subcarpatică. Satul răsărit este caracterizat prin gospodăriile distanțate una de alta prin terenuri cultivate, plasate în apropierea caselor. Împrăștierea este mai mică decât cea a așezărilor din zona montană.

Satul de tip răsfirat, caracteristic regiunilor deluroase, constituie forma cea mai răspândită și cea mai obișnuită de așezare rurală românească. Are o rețea de uliți largi, cu traseu neregulat. Casele sunt așezate mai întotdeauna la drum, formând grupuri ca niște cătune, pe alocuri depărtate unele de altele. Pământul care aparține fiecărei gospodării este divizat: o parte se găsește în jurul casei, formând curtea gospodăriei și grădina, cu o mică porțiune rezervată culturii legumelor; o altă parte, teren de cultură agricolă și fâneată, se află în afara satului.

În comună, întâlnim în unele cazuri, părți din sate cu case adunate: dispoziția neregulată a gospodăriilor, ulițe întortocheate, curți și grădini destul de spațioase în jurul caselor și arbori; ne înfățișează adică toate acele trăsături particulare, care pun în evidență simțul deosebit și străduința firească a țaranului român pentru înfrumusețarea vieții, chiar când aceasta era îngrădită de nevoi aprige sau învăluită în mizerie. O caracteristică a satului românesc este așezarea lui în mijlocul naturii, adaptarea la teren și legătura lui organică cu peisajul înconjurător.

Primele așezări s-au înființat pe dealuri, în vecinătatea surselor de apă potabilă, în locurile expuse la soare, acolo unde se puteau observa mai bine pericolele din vremurile de restriște, în vecinătatea pădurilor care asigurau locul de ascunziș și lemnul necesar pentru foc și construcții.

În cadrul acestui tip de sat răsfirat, în funcție de forma vetrei comunei, întâlnim așezări dispuse „la linie” (în lungul drumurilor sau a apelor), „areolare” sau „pluricelulare”, de forme diverse, cu case grupate în anumite puncte – încrucișări de drumuri și așezări „mixte”, în care aflăm ambele cazuri. Structura inițială de tip rural a localității este **structura unui sat desfășurat inițial linear ce se dezvoltă paralel cu direcția unei ape sau a unei axe majore de circulație**. Ulterior trama stradală s-a dezvoltat prin dublarea arterei principale cu unele paralele sau tentaculare într-o structură mai amplă. Ulița sa principală, adesea unică și gospodăriile răsfirate de-a lungul ei, urmăresc de aproape traseul văii sau cursul capricios al râului, ale cărui maluri, plantate, sunt legate din loc în loc cu podețe și punți. Aglomerarea gospodăriilor și a caselor – ca o consecință a nevoii de adaptare la teritoriul disponibil, propice așezării, în poieni înguste dintre dealuri sau funduri aproape circulare de văi, au dus la sate clădite ca niște cuiburi. În cazul de față comuna este străbătută de drumul județean DJ646A, ce face legătura cu drumul național 67 Tg.Jiu – Rm.Valcea (acesta leagă zona de sub munte a Olteniei și pe acestea de ținuturile sudice ale țării, iar prin valele Jiului și Oltului de meleagurile transilvanene din interiorul arcului carpatic).

Pe vale aflăm mai multe sate noi. Oamenii s-au tras la linie în 1864, când li s-au dat scaune de casă, de-a lungul drumurilor.

Cele mai mari sate ale comunei Costești sunt Costești și Pietreni. Satul Costești – satul reședință al comunei – este așezat pe șoseaua Bistriței, în depresiunea dintre cele două ape – Bistrița și Costești – pe locul fostului sat Ferigile, apoi urmează, din centrul comunei, cursul pârâului Costești, până la întâlnirea cu satul Pietreni, pe o lungime de cca. 6 km. Multe case sunt dispuse pe dealurile ce pornesc din stânga apei Costești.

Satul Pietreni îl aflăm urmând cursul pârâului Costești și pe dealurile din depresiunea mărginită de cele două dealuri mai înalte, ce-l despart de Bistrița și comuna vecină, Bărbătești. Aici casele le găsim amplasate până la poalele muntelui.

Bistrița, un sat mai mic, este dispus mai mult în vecinătatea șoselei asfaltate ce urmează (paralel) malul drept al râului Bistrița, până în vecinătatea muntelui.

Satul Văratici se întinde de la drumul național Tg. Jiu – Rm. Vâlcea, urmând drumul ce curge pe Dealul Văratici, iar din centrul comunei cuprinde șirul de case așezate pe șoseaua asfaltată a Bistriței, până la întâlnirea cu satul Bistrița, în punctul numit „La Cireș”. Tot de satul Văratici aparține și catunul Mlăci, aflat pe dealul ce desparte Valea Bistriței de cea a Costeștilor.

În comună întâlnim și gospodării situate departe de drumurile principale sau de drumurile de legătură. Aceste case, sau grupuri de case, se leagă de restul satului prin drumuri secundare sau poteci.

Șirul de case ale satelor comunei, care urmează cursul celor două ape – Bistrița și Costești – este întrerupt în unele locuri de spații libere, acolo unde n-au fost condiții optime de amplasare a clădirilor, sau în unele locuri cu condiții bune nu s-a ivit ocazia, dar în viitor o parte dintre acestea vor fi ocupate de noi construcții, ca urmare a necesităților generate de creșterea numărului populației localității.

Evoluția firească a satului românesc a fost întreruptă de perioada comunistă, care au „impus elaborarea politicii științifice de sistematizare a localităților rurale, pentru ca în viitor comunele să devină localități capabile să asigure condiții asemănătoare cu cele de la orașe”. În acest sens s-a elaborat și schița de sistematizare a comunei Costești, delimitându-se vatra satelor și centrul lor civic, unde sa fie amplasate viitoarele edificii social-culturale.

Din schița de sistematizare au reieșit următoarele probleme principale cu care se confruntă comuna Costești:

- elaborarea unor studii de specialitate pentru predarea în circuitul economic al unor terenuri în pantă, degradate din cauza eroziunii;
- corelarea utilizării forței de muncă necesară producției agricole cu diferite activități social-economice din cadrul comunei și teritoriul înconjurător;

- stabilirea satelor care prezintă condiții favorabile de dezvoltare, delimitarea vetrelor pentru etapa viitoare, mărirea densității populației în cadrul vetrelor de sat;

- reamplasarea acelor centre de producție care stânenesc dezvoltarea reședinței de comună;

- îmbunătățirea drumurilor și acceselor spre localități și locuri de producție;

- dotarea și echiparea corespunzătoare a localităților în raport cu funcția de importanță pe care o dețin.

Atunci au fost luate măsuri pentru interzicerea amplasării noilor clădiri în afara vetrelor satelor, la întâmplare, urmărindu-se dispunerea caselor la linie, sau în zona drumurilor de legătură, avându-se în vedere a nu se scoate noi suprafețe din circuitul agricol.

Au fost proiectate noi străzi – drumuri ce vor fi create în satul de reședință Costești

– cum este acela care va tăia de la nord la sud depresiunea dintre cele două ape Bistrița și Costești, în cătunul Ferigile. De o parte și de alta a acestei „străzi” au fost amplasate noile gospodării.

S-a urmărit și în Costești, ca de altfel în toate localitățile rurale din țară, pe lângă școala de învățământ general, cămin cultural, cinematograful, bibliotecă publică, dispensar, magazine, unități de alimentație publică, brutărie, să se dispună și de casă de naștere, baie comunală, ateliere de reparații și deservire, secții industriale pentru valorificarea resurselor locale, iar casele moderne să fie concentrate în vatra satului.

„Prin crearea unor asemenea condiții, se vor diminua continuu deosebirile dintre sat și oraș, una dintre cerințele esențiale ale făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate”.

Așezările de locuințe din zona studiată, au menținut **morfologia caselor adunate, specifică zonelor depresionare**, a căror concentrare se risipește spre zonele deluroase. Casele sunt răspândite de-a lungul văilor sau pe coasta dealurilor, dinamica rereflectând particularitățile reliefului existent.

Din punct de vedere **teritorial-administrativ**, în ultimii ani comuna nu a suferit modificări semnificative.

BILANT TERITORIAL AL FOLOSINTEI SUPRAFETELOR DIN TERITORIUL ADMINISTRATIV – <u>EXISTENT</u>										
TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINTA (HA)									
	AGRICOL				NEAGRICOL					TOTAL
	ARABIL	PASUNI SI FANETE	VII	LIVEZI	TERENURI FORESTIERE VEGETATIE JOASA (tufisuri si maracinisuri)	APE	CAI DE COMUNICATIE	CURTI CONSTRUCTII	NEPRODUCTIV	
EXTRAVILAN	183,08	1543,01	0,57	322,49	7208,73	14,33	48,50	12,48	1080,36	10413,19
INTRAVILAN	123,67	94,51	0,70	64,18	39,39	3,20	43,10	121,42	0,70	490,87
TOTAL	306,75	1637,52	1,27	386,67	7247,76	17,53	91,60	133,90	1081,06	10904,06
% DIN TOTAL	21,38				78,62					

BILANT TERITORIAL AL FOLOSINTEI SUPRAFETELOR DIN TERITORIUL ADMINISTRATIV – <u>PROPUȘ CONFORM P.U.G.</u>										
TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINTA (HA)									
	AGRICOL				NEAGRICOL					TOTAL
	ARABIL	PASUNI SI FANETE	VII	LIVEZI	TERENURI FORESTIERE VEGETATIE JOASA (tufisuri si maracinisuri)	APE	CAI DE COMUNICATIE	CURTI CONSTRUCTII	NEPRODUCTIV	
EXTRAVILAN	259,10	939,00+12,25	-	572,07	8049,95+216,49	23,91	54,78	4,52	183,18	10430,53
INTRAVILAN	193,00	20,32+21,19	-	90,23	0,25+ 11,65	3,50	26,80	143,25	20,22	530,47
TOTAL	452,10	959,32+33,44	-	662,30	8050,20+228,14	27,41	91,60	147,77	203,40	10961,00
% DIN TOTAL	20,14				79,86					

Zonele functionale majore sunt:

- Zona centrala a comunei, cu dotari administrative, de educatie, cultura, ocrotirea sanatatii si comert;
- Zona de locuit, situata in intravilanul fiecărei localitati componente a comunei, reprezentand locuinte si obiective de utilitate publica cu starea de intretinere buna, mediocra si rea.

Limita intravilanului existent a fost stabilită în conformitate cu situația reală din teren și cu informațiile primite de la Primăria Costesti.

BILANȚ TERITORIAL AL SUPRAFEȚELOR DIN INTRAVILANUL PROPUȘ

ZONE FUNCȚIONALE	SUPRAFAȚA (ha)	PROCENT % din total INTRAVILAN
LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	279,70	52,73%
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE	30,65	5,78%
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	2,98	0,56%
INSTITUȚII ȘI SERVICII DE INTERES PUBLIC	25,40	4,79%
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT din care:		
- RUTIER – 26,20	26,86	5,06 %
- FERVIAR-0,66		
SPAȚII VERZI , SPORT AGREMENT, PROTECȚIE	20,30	3,83%
CONSTRUCȚII TEHNICO- EDILITARE	1,60	0,30%
GOSPODĂRIE COMUNALĂ , CIMITIRE	1,05	0,20%
TERENURI CU VEGETATIE JOASA	11,65	2,20%
DESTINAȚIE SPECIALA	1,53	0,29 %
APE	3,50	0,66 %
PĂDURI	0,25	0,05%
TERENURI NEPRODUCTIVE	1,60	0,30 %
TERENURI AGRICOLE IN INTRAVILAN	123,40	23,26%
TOTAL INTRAVILAN PROPUȘ	530,47	100,00%

Elemente de arhitectură

Printre primele case ale costeștenilor au fost și bordeiele, dovadă că acestea s-au mai păstrat și în toponimia locului până în zilele noastre. Dar, după cum spun specialiștii în istoria arhitecturii, în această parte a Olteniei, bordeiele au existat în număr redus, sporadic. Casa de sub munte și din regiunea dealurilor e veche.

Lemnul a constituit principalul material de construcție al caselor din Costești, el găsindu-se din belșug în munte și pe dealurile împădurite din apropiere. În trecut casele erau construite în întregime din lemn, bârne sau nuiile.

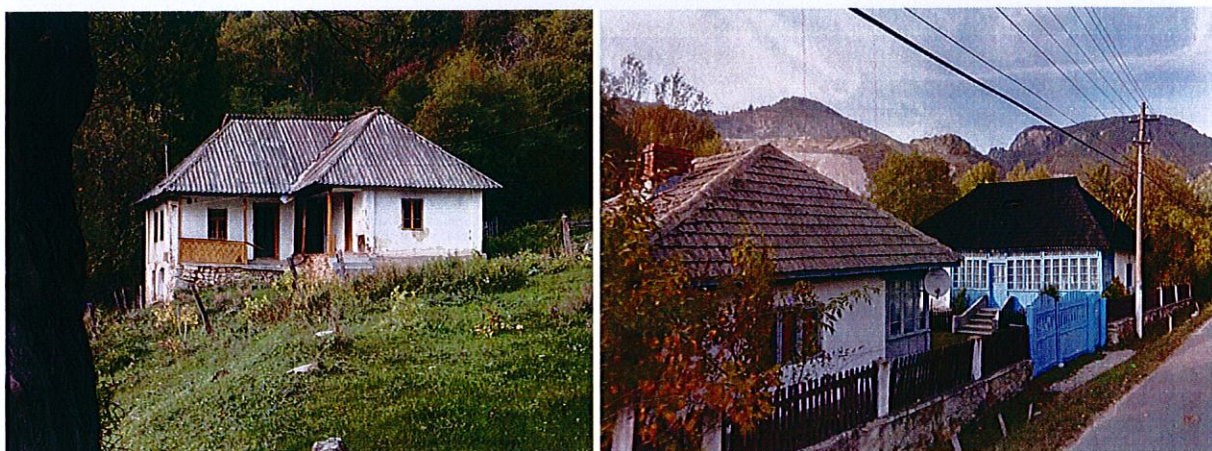
Peretii casei din lemn erau așezați pe o talpa făcută din lemn gros, de esență tare, de obicei stejar – care rezista la umezeală. Rama dreptunghiulară de grinzi cioplite sau de trunchi se îmbina prin crestături unghiulare cu ajutorul cărora capetele lemnurilor se petreceau unul peste altul, ancorându-se puternic. În trecut se foloseau cuie din lemn, iar peretii interiori ai caselor se construiau odată cu cei exteriori.

Uneori la temelia casei, peste pietrele pe care era așezată talpa, se ingramadea puțin pământ pentru a o apăra împotriva scurgerii apelor din ploi și pentru a mari posibilitatea de reținere a căldurii.

Acoperisul caselor vechi este înalt, cu panta repede și coama foarte scurtă. Pe partea din față a acoperisului sunt de multe ori așezate "casite" – locuri libere, adăpostite sub o mică streasina de sindrila. Podul este făcut din grinzi peste care se prinde scandura cioplită. În față, pe toată fațada, aceste case sunt prevăzute cu o prispă cu 3 stalpi.

În ceea ce privește planul caselor vechi, acesta este alcătuit din 2 încăperi, cu o singură intrare din exterior, tipul de casă cu o singură încăpere fiind mai rar întâlnit. În prima încăpere, ce face legătura și cu exteriorul, sunt așezate vatra liberă și cosul, această încăpere numindu-se "la foc" (încăperea unde se face focul ce servește atât pentru gătit cât și pentru încălzit). Această încăpere avea funcții multiple: aici locuiau oamenii în majoritatea timpului, era în termeni actuali "camera de zi", locul de preparare al hranei, de lucru, uneori chiar de dormit, în jurul vetrei foarte joase. În a doua încăpere numită "celar" (camera bună) se păstrau hainele și alte lucruri de valoare. Mai târziu celarul s-a transformat în camera de locuit.

Un element care da o atracție deosebită caselor din această parte a Valcii este foisorul. Casa cu foisor reprezintă una din dintre cele mai izbutite realizări ale meșterilor de case valceni. Foisorul este un loc de muncă, de odihnă, de servit masă și dormitor de vară, contribuind în procent mare la estetica și identitatea acestui tip de locuință.

Noua arhitectură din Costești se distinge prin case mai mari față de vechea arhitectură din lemn, cu dimensiuni modeste. Temeliile noilor construcții sunt mai înalte și făcute din beton sau piatră. Pietrele sunt frumos rostuite, iar intrările beciurilor sunt arcuite de meșteri priepuți. Peretii sunt construiți, în cea mai mare parte din cărămidă, cazul caselor din lemn devenind foarte rar. Planul s-a modificat în sensul că au apărut multe încăperi cu funcții noi: sufragerii, dormitoare, băi. Casele înalte au și arcade, fiind pe timp de vară salonul deschis al casei, unde se primesc oaspeții. Culoarea este atotprezentă, albul păstrându-se pentru corpul casei, dar pe el aparând multe nuanțe de albastru, verde, maro etc. aplicate pe tamplăria de lemn afară geamlacului (un element des întâlnit la nivelul arhitecturii costestene) și parapetului terasei.

În zilele noastre au survenit modificări în organizarea interiorului caselor din Costești. Întâlnim frecvent mobilier de oraș, instalații moderne de iluminat și preparat hrană (aragazul), aparate radio și televizoare, țesături și obiecte de decor procurate din comerț. La împodobitul interiorului se folosesc însă și țesături și alte obiecte utilitare și decorative lucrate în casă, fie mai vechi, fie recente, printre care amintim frumoasele covoare oltenesti.

Construcțiile anexe (acareturile) pot fi amenajate în subsol, la suprafața solului și suspendate pe stâlpi, având funcții diferite (adăposturi pentru animale, pentru furaje, pentru merinde, unelte și vehicule): șure, grajduri, coșare, cotețe etc..

Acareturile sunt și astăzi dispuse în jurul casei, astfel încât să fie la îndemâna omului. Alături de casă sau mai spre spate este așezată bucătăria de vară (cunia), construită din scânduri, având o vatră, cuptor pentru copt și toate cele necesare treburilor gospodărești legate de alimentație (troaca pentru mălai, sita pentru cernut, vase din ceramică sau metal, cărpătorul pentru pus mămăliga pe el, vadra de apă – în trecut mai ales, astăzi se folosește găleată din metal sau plastic – masă scundă, scaune mici etc.).

Tendința de migrare a forței de muncă și-a spus cuvântul și la nivel arhitectural, ce prezintă influențe străine, în funcție de modelele pe care au dorit să le preia, dar care nu se încadrează în specificul zonei. Arhitectura ultimilor 20-30 de ani, de tip vilă, este realizată de multe ori într-o manieră depersonalizată, cu o volumetrie discordantă, cu stridențe cromatice și o dispunere neordonată, proprietarii folosind elemente decorative și materiale nepotrivite.

9. Operațiuni urbanistice importante (parcelări, demolări, trasări de artere de circulație noi, lucrări hidrotehnice, amenajări de suprafețe plantate, etc.)

- În decursul evoluției sale nu au avut loc operațiuni urbanistice importante.
- Parcelarea s-a realizat odată cu structurarea vetrei satului.
- Nu s-au trasat artere noi de circulație, lucrările din acest domeniu fiind din categoria modernizărilor de parte carosabilă și de intersecții, reparații și lărgiri de poduri și podețe.

III. IDENTIFICAREA ELEMENTELOR DE PATRIMONIU CULTURAL ȘI NATURAL

Cadru legislativ în vigoare :

- Legea nr. 422 / 2001 privind protejarea monumentelor istorice ;
- Ordonanța Guvernului 43 /2000 – republicată privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național ;
- Legea nr. 468/2003 – protejarea monumentelor istorice ;
- Legea nr.378/2000 – privind protejarea siturilor arheologice ;

- Ordinul 2260 / 2008 – privind aprobarea Normelor metodologice de clasare si inventariere a monumentelor istorice inclusiv lista ;

LISTA MONUMENTELOR ISTORICE ȘI ANSAMBLURILOR DE ARHITECTURĂ aprobată prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2 828 / 2015 cuprinde pentru comuna Costesti următoarele :

Nr crt.	Cod	Sat	Denumire monument istoric	Observații
312	VL-II-a-A-09666	Bistrița	- Mănăstirea Bistrița 1494 , refăcută la 1847 – 1856 , cult ortodox , Barbu Craiovescu – ctitor , domnitor Barbu Știrbei , arh. Schlatter – restaurator	pe ruinele din secolul XV- XVI, pictură G. Tătărescu cu pridvor adăugat în 1710 și pictură din 1520- 1521
313	VL-II-m-A-09666.01		- Biserica Adormirea Maicii Domnului 1847-1856 pictor Tătarescu Gheorghe , restaurator Adriana Cantacuzino	
314	VL-II-m-A-09666.02		- Bolnița SCHIMBAREA LA FAȚĂ , arh. Adrian Gheorghiu , restaurator	
315	VL-II-m-A-09666.03		- Turnul clopotniță și clădirea din incinta mare sec.XIX	
316	VL-II-m-A-09666.04		- Corp de chilii (din incinta veche)	
317	VL-II-m-A-09666.05		- Foișor (pe latura de est a incintei vechi)	
318	VL-II-a-A-09667	Bistrița	- Mănăstirea Arnota 1634 , cult ortodox	clădirile din incintă 1852 - 1856
319	VL-II-m-A-09667.01		- Biserica SF-ții Arhangheli 1634	
320	VL-II-m-A-09667.02		- Corp chilii 1852 – 1856	
321	VL-II-m-A-09667.03		- Incintă 1634	
322	VL-II-m-B-09668	Bistrița	- Fostul schit Păpușa - Biserica Sf. Grigore Decapolitul - Eleonul sec. XV-XVI , cult ortodox ; egumen Stefan Bistrițeanu – ctitor	refăcut 1712, cu frescă originală
323	VL-II-m-A-09669	Bistrița	- Biserica "Intrarea în Biserică înainte de 1633, cult ortodox .	în peștera Sf. Grigore Decapolitul
324	VL-II-m-A-09670	Bistrița	- Biserica Sf. îngeri, sec.XVII	pictură 1782 în peștera Sf. Grigore Decapolitul
325	VL-II-m-B-09671	Bistrița la est de sat	Biserica: Nașterea Maicii Domnului 1689	fostul schit Tigania cu pictură 1788 filială a parohiei Pietreni II ctitori: Părvu Cantacuzino, logofăt, și Moise Achim pictor: Gherman I.
327	VL-II-a-B-09672	Bistrița	Podul Reginei Maria si celor doua cruci sapate in stanca 1924 - 1920	
328	VL-II-a-B-09673	Bistrița	Ansamblu rural – inc.sec. XX	
405	VL-II-m-B-09731	Costești	Biserica de lemn: Adormirea Maicii Domnului 1801	filială a parohiei Costești
406	VL-II-m-B-09732	Bistrița	Moara de lemn și joagărul în funcțiune sec. XIX	

407	VL-II-m-B-09733	Costești	Casa cu prăvălie sec. XIX	- în fața primăriei
408	VL-II-m-B-09734	Costești	Stabilimentul de băi sec. XX	
574	VL-II-m-B-09872	Pietreni	Biserica: "Intrarea în biserică" 1750	- fostul schit Păr - ctitor: Antonie Bistrițeanu - pictori: Danciu Zugravul și Teodor, ucenic
575	VL-II-m-A-09873	Pietreni , cartier Grămești	Biserica de lemn: Adormirea Maicii Domnului 1664 (Schitul Grămești)	- filială a parohiei Pietreni - ctitor: Mitropolitul Ștefan
576	VL-II-m-B-09874	Pietreni Costești La 40 de izvoare	Biserica Sf. Nicolae 1700 Epifanie Nicodim ctitor	- Fostul schit,,De sub Piatra „1700-1701, Ieromonah Ștefan ctitor , - frescă 1779
772	VL-II-m-B-10025	Costesti	Cruce de piatra 1755	

VL-II-a-A-09666 MANASTIREA BISTRITA, sat Bistrita, comuna Costesti

Datate – 1494, ref.1519, 1683 – 1688, 1847-1856

"Cartea banului Barbu" de la 1491 – 1492, prin care "Manastirea Bistrita este inzebrata cu sate de tigani", este prima atestare documentara a sfantului lacas. La Bistrita, Barbu Craiovescu aduce in 1497 moastele Sfantului Grigorie Decapolitul. Manastirea Bistrita a fost de la bun inceput un focar de cultura si spiritualitate romaneasca, prin care s-au conservat traditiile vechi pana tarziu, in secolul al XVIII-lea. Aici s-a intretinut o bogata activitate de scriptoriu, s-au copiat numeroase manuscrise in limba slavona, iar in secolul al XVII-lea a existat o scoala in limba romana.

Ctitorii initiali au fost banul Barbu Craiovescu si fratii sai Parvu, Danciu si Radu. Intre anii 1683 – 1688, Constantin Brancoveanu, descendent al Craiovestilor, acorda Bistritei o mare importanta. Reface biserica si o inzebreaza cu obiecte de cult importante si scumpe (argintarie, icoane, carti, usi de intrare, clopot nou). Pilda marelui domnitor este urmata si de membrii ai familiei Cantacuzino. In secolul al XIX-lea, din initiativa domnitorului Gheorghe Bibescu, ansamblul este din nou refacut.

Ansamblul si-a luat numele de la apa langa care este asezata. Din vechea pisanie a manastirii Bistrita (azi distrusa) reiese ca printre mesterii care au lucrat la ridicarea ei au fost si Dobromir, Dumitru si Chirtop – mesteri formati in tara. Alt mester a fost Mane, al carui nume Gr. Tocilescu l-a gasit semnat pe un fragment din chenarul usii de la vechea biserica a manastirii si pe care unii specialisti l-au identificat cu legendarul mester Manole.

Imaginea manastirii de la inceputuri nu s-a pastrat, fiind posibil insa ca ea sa fi fost ca o cetate ce apartinea, la fel ca Tismana si Cozia, stilului sarbesc. Manastirea nu a durat decat doua decenii, fiind apoi distrusa de Mihnea

Rau. A fost refacuta in 1519 tot de catre Barbu Craiovescu, cu ajutorul lui Neagoe Basarab, «mai buna si mai frumoasa ». Manastirea a devenit la scurt timp dupa construirea ei un focar de cultura, in a carei atmosfera a crescut si s-a format Neagoe Basarab, cel mai invatat domn pana in Dimitrie Cantemir.

Craiovestii au inzestrat manastirea cu manuscrise pretioase. De asemenea s-au pastrat numeroase obiecte de arta religioasa, daruite de Craiovesti. Inca din sec. al XVI-lea, calugarii ii invatau pe ucenicii lor sa scrie si sa citeasca si tot aici ii gasim pe primii apostoli ai limbii romane si dovezi ca care atesta ca limba romana scrisa aparuse cu circa 50 de ani inainte de inceputul sec. Al XVII-lea.

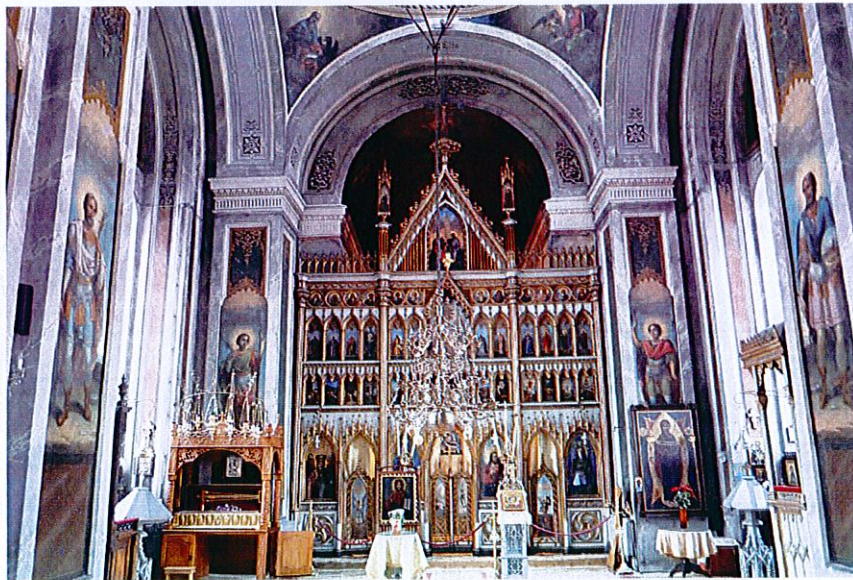
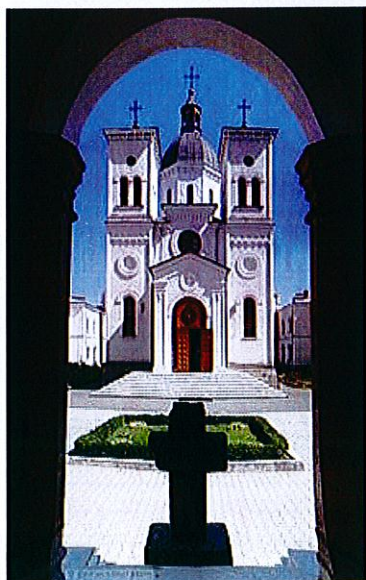
Constantin Brancoveanu, mare iubitor al culturii, face insemnate reparatii in anul 1683, inzestrand-o cu multe odore.

Un document din 11 septembrie 1813 relateaza despre aducerea moastelor Sf. Grigorie Decapolitul la manastirea Bistrita, din porunca domnitorului Ioan Gheorghe Caragea, pentru boala ciumei.

In 1820, sub domnia lui Alexandru Sutu, manastirea s-a zugravit din nou.

In epoca medievala Bistrita a fost inzestrata cu numeroase sate, de la munte pana la tinuturile dunarene, incat la acea epoca s-a numarat printre cele mai bogate manastiri din Tara Romaneasca. Acum insa nu se mai putea reface, trebuia zidita din temelii si astfel Gh.Bibescu dispune daramarea. Evenimentele anului revolutionar 1848 o gasesc in aceasta stare.

In 1852 noul domnitor Barbu Stirbei a reluat lucrarile de zidire a manastirii si la 15 august 1855 s-a sfinit actuala biserica de catre mitropolitul Nifon, iar in septembrie 1856 a fost gata intreaga constructie. Bistrita era acum resedinta de vara a domnitorului, toata aripa de sud cuprinzand apartamentul domnitorului, iar aripa dinspre nord apartamentele doamnei. Cele doua aripi erau unite de o a treia (vest), unde se aflau bucatariile, locuintele oamenilor de serviciu etc. Spre est (spre malul Bistritei) s-a construit un foisor, iar de-o parte si de alta a acestuia doua turnuri, ce conferea manastirii un aspect medieval.

Ansamblul, de categorie valorica A, este compus din: **Biserica “Adormirea Maicii Domnului”** (1847 – 1856) – cod: VL-II-m-A-09666.01; **Biserica – bolnita “Schimbarea la Fata”** (1520, pridvorul din 1710) – cod: VL-II-m-A-09666.02; **Turn clopotnita** – cod: VL-II-m-A-09666.03; **Corpul de chilii** (incinta veche) – cod: VL-II-m-A-09666.04; **foisorul de pe latura de est a incintei vechi** – cod: VL-II-m-A-09666.05.

Constructiile care compun astazi ansamblul manastiresc sunt in majoritate (mai putin biserica bolnitei si cele cateva modificari realizate in sec. al XX-lea) rezultatul interventiilor de recladire intreprinse in perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu si Barbu Stirbei, intre anii 1846 si 1856.

Din punct de vedere stilistic ansamblul Manastirii Bistrita prezinta mai multe influente, predominand neogoticul adaptat cultului ortodox. De asemenea Biserica Bolnita, aflata in exteriorul incintei si pastrata in forma initiala, prezinta un stil traditional cladirilor de cult din zidarie.

- VL-II-m-A-09666.01 BISERICA „ADORMIREA MAICII DOMNULUI”, sat Bistrita, comuna Costesti
Datare – 1847 – 1856

Dispusa in mijlocul incintei, marea biserica zidita dupa grandioasele proportii ale epocii de la 1840 reprezinta o constructie la care isi aduc contributia arhitectii Ioan Schlatter si Scarlat Benis. Planul noii manastiri este facut de arhitectul Iulius Fraywald, iar pictura bisericii este executata de Gheorghe Tattarescu. Lucrarile se incheie in anul 1856.

Interiorul bisericii impresioneaza prin marimea ei neobisnuita, in comparatie cu

celelalte biserici, de obicei mici. Policandru lui Brancoveanu este impresionant, insa ochiul deprins cu stilul bizantin al bisericilor noastre este contrariat de catapeteasma in stil gotic, ce a fost executata la Viena. Pictura bisericii este executata in ulei, fiind opera lui Gheorghe Tatarascu.

In concluzie, constructia bisericii de astazi este rezultatul interventiilor de recladire intreprinse in perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu si Barbu Stirbei, intre anii 1846 si 1856.

- VL-II-m-A-09666.02 BISERICA - BOLNITA „SCHIMBAREA LA FATA”, sat Bistrita, comuna Costesti
Datare – 1494, 1520 – 1521, 1710 (pridvor)

Biserica Bolnita de la Manastirea Bistrita, cea mai veche biserica bolnita din judetul Valcea, loc destinat ingrijirii celor suferinzi, este singura ramasa din secolul al XVI-lea fiind ctitorie a banului Barbu Craiovescu. Datarea Bolnitei de la Bistrita a nascut controverse. Se admite ca data a sfintirii acesteia, anul 1520 - 1521. Pridvorul i-a fost adaugat in epoca brancoveneasca (1710). Pictura, care impodobeste biserica, atribuits zugravilor Dumitru si Chirtop, este o realizare artistica foarte valoroasa, a doua ca vechime din Oltenia, (dupa cea din pronaosul Manastirii Cozia). Pridvorul a fost adaugat de Andriana, sotia vornicului Serban Cantacuzino II, zis Magureanu, si zugravit de Iosif ieromonahul si Hranite, in anul 1710.

Biserica Bolnita este situata alaturi de manastire, ceva mai la deal, dar pe aceeasi poala de coasta. Este o biserica mica de zid boltita, fara turla si fara advon, tinda ei fiind rezemata de 12 stalpisor de zid.

Tocul usii este din piatra si este scris deasupra cu negru: „ACESTU PRITVOR ZUGRAVITU-SAU DEN BUN GANDUL DUMNEAEI JUPANESEI ANDRIIANEI VORNICEASEI A DUMNEALUI SERBAN CANTACUZINO VEL VORNICU, IN ZILELE LUMINATULUI DOMNU IOAN CONSTANDIN B. BASARABU VOEVOD FIINDU EGUMEN KIR STEFAN IEROMONAH, MAI 18 – 7218 (= 1710) ”

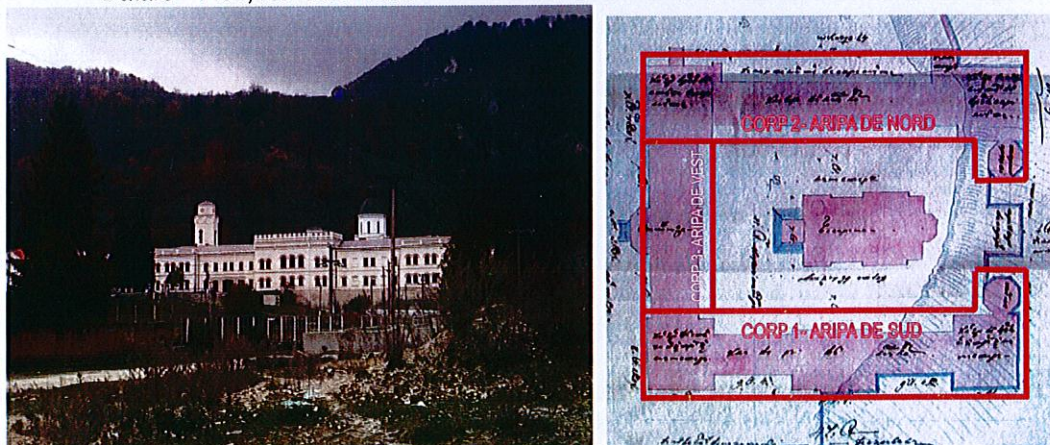
- VL-II-m-A-09666.03 TURN CLOPOTNITA, sat Bistrita, comuna Costesti
Datare – ref. 1847-1856

Turnul Clopotnita face parte din constructiile componente ale ansamblului manastiresc ce sunt rezultatul interventiilor de recladire intreprinse in perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu si Barbu Stirbei, intre anii 1847 si 1856. Acesta are o baza poligonala (hexagon neregulat) prevazuta inspre incinta cu un portic sustinut de 2 coloane si 2 pilastri. Turnul se continua in partea superioara cu o prisma hexagonala in care se inscrie o a doua prisma hexagonala in retrageri successive.

Structura monumentului este din zidarie portanta din caramida si piatra. Sarpanta este din lemn, iar invelitoarea din tabla.

- VL-II-m-A-09666.04 CORP DE CHILII (din incinta veche), sat Bistrita, comuna Costesti
Datare – 1494, ref. 1847-1856

Imobilul este format din doua corpuri paralele, care prin legatura cu un al treilea corp formeaza o incinta in forma de U. Stilul arhitectural al corpului de chilii este neogotic, evidentiat prin tipurile de goluri si elemente decorative folosite.

- VL-II-m-A-09666.05 FOISOR , sat Bistrita, comuna Costesti
Datare – ref. 1847- 1856

În cadrul ansamblului, spre est s-a construit un foisor, orientat spre apele Bistritei, iar de-o parte și de alta a acestuia două turnuri, ce conferă mănăstirii un aspect medieval.

Planul foisorului este dreptunghiular, cu trei travei și două deschideri. Accesul în foisor se face pe fatada vestică, prin intermediul a 5 trepte din piatră naturală masivă.

Fatadele de vest și de est ale imobilului au trei travei, iar fatadele de nord și de sud au două deschideri, toate susținute de 10 coloane din piatră tencuită într-o culoare neutră – crem, unite în partea inferioară prin parapet din lemn tratat și lacuit, iar la partea superioară printr-o grindă tencuită în alb. La baza foisorului se observă soclul din piatră de talie cioplită, care în partea de est se continuă până la baza zidului de sprijin al ansamblului.

VL-II-a-A-09667 MANASTIREA ARNOTA , sat Bistrita, comuna Costesti

Datare –1634

Manastirea Arnota este asezată pe versantul sudic al Muntelui Arnota, ramificație a Masivului Capatanii, fiind ctitoria și locul de odihnă veșnică a voievodului Matei Basarab, domn al țării Românești între anii 1632 – 1654.

După tradiția păstrată în satele din apropierea mănăstirii, alegerea locului de ridicare a ctitoriei se leagă de o întâmplare dramatică din viața lui Matei Basarab. Urmarit de o oaste turcească, Matei Basarab fugă și este urmat de câțiva osteni credincioși de la Târgoviste (unde se afla curtea domnească) la Curtea de Argeș, de aici la Manastirea Cozia, la schitul Iezerul și în Muntele Arnota, lângă Bistrita, unde s-a ascuns într-un lac cu stufăriș. Înainte de a urca aici, Matei Basarab a dat porunca ostenilor să potcovească caii și astfel domnitorul a scăpat cu viața, fapt ce l-a determinat să ia hotărârea zidirii în acel loc a ctitoriei sale.

După pisania unui clopot, Arnota ar fi construită de Matei Basarab în 1634 – 1635. Într-un document din 17 aprilie 1637, domnul spune că Arnota „este făcută și întemeiată de domnia mea din temelie”. În alt document din decembrie 1643, partenie, patriarhul Constantinopolului, afirmă că Manastirea Arnota „fiind învechită din vremuri nestiută și ruinată, Matei a ridicat-o de jos, chiar din temelii, cu multe cheltuieli și osteneți.” Din acest document, ar fi vorba de o refacere a mănăstirii de către Matei Basarab.

Denumirea de Arnota vine de la arnautii (ostenii) ei și multă vreme mănastirea s-a numit Arnautul. Imediat după zidirea sa, Arnota a fost refăcută de cutremurul din 1636, trebuind apoi să fie reparată.

În decursul veacurilor, mănastirea Arnota a suferit numeroase refaceri și unele transformări, din forma de astăzi păstrându-se doar biserica din incintă.

Constantin Brancoveanu i-a adăugat acestei biserici pridvorul împreună cu mica turleă ce se află pe el și unele picturi exterioare și interioare între anii 1695-1699. Tot Constantin Brancoveanu o înzestrează în anul 1705 cu o admirabilă tămplă din lemn de tei, aurită, care acum se află la Muzeul Brancovenesc de la Mogosoaia. Tot de acesta a fost adusă ușa bisericii, făcută din lemn de castan, sculptată cu o inscripție: „Această ușa a fost făcută de Constantin Brancoveanu, vel logofăt.”

• VL-II-m-A-09667.01 BISERICA „SF. ARHANGHELI” , sat Bistrita, comuna Costesti
Datare –1634

Biserica Mănăstirii Arnota este o construcție relativ mică, are structura originală cu arhitectura în stil bizantin. Are un plan trilobat, cu abside poligonale, pridvor deschis cu arcade. Cele două turle, diferite ca înălțime, se termină cu două socluri de piatră sculptată, care susțin crucile și care se pare că sunt unicele din țară.

Acoperisul bisericii este cu placi de plumb aduse din Viena. Dimensiunile bisericii marturisesc admirabilul simt al proportiilor, specific artistului popular. Planul trilobat este tipul Voditei, cu simplificatiile structurale introduse in decursul anilor. Stilul arhitectonic al bisericii este specific secolului al XVI-lea, reprezentand una din cele mai reusite giuvaere ale stravechii noastre arte sculpturale.

In ceea ce priveste arta sculpturala, manastirea se remarca prin bogatia ornamentelor si a impletiturilor florale de pe tampla bisericii, prin usile si colonetele lucrate elegant, aurul veritabil cu care este poleita intreaga suprafata sculptata.

Picturile murale din pronaosul bisericii sunt printre putinele opere de arta din acea vreme si care se mai pastreaza pana azi.

- VL-II-m-A-09667.02 CORP CHILII, sat Bistrita, comuna Costesti
Datare –1852 – 1856

Intre anii 1852 – 1856, domnitorul Barbu Stirbei a dat dispozitii de daramare a vechilor chilii, lucrarile fiind executate tot sub conducerea arhitectilor Slachter si Benis, care au lucrat si la Bistrita. Manastirea a devenit, pe langa un asezamant monahal si o inchisoare pentru boierii haini, aici fiind inchisi adversarii politici. Acelasi lucru l-a facut la Bistrita si Tismana.

Arhitectura noilor constructii devine insa straina arhitecturii vechi romanesti si in discordanta cu cea initiala. Dintr-o cartografie datata la 1829 reiese ca imprejmuirea era de zid cu clopotnita deasupra portii, cu chilii de-o parte si de alta, acoperita cu sita, iar dedesubt prevazuta cu pivnite. Biserica era in intregime alba, iar invelisul din plumb si arama.

Coprul de chilii actual este construit din zidarie de piatra, tencuita partial, iar din punct de vedere stilistic, la fatada exterioara intalnim influente neogotice, iar la fatada dinspre incinta intalnim influente de factura traditional-romaneasca.

- VL-II-m-A-09667.03 INCINTA, sat Bistrita, comuna Costesti
Datare –1634

Zidul de incinta este din piatra, o portiune din aceasta (partea de est) fiind lasata netencuita.

VL-II-m-B-09668 BISERICA „SF. GRIGORE DECAPOLITUL – ELEONUL” A FOSTULUI SCHIT PAPUSA , sat Bistrita, comuna Costesti
Datare –sec.XV-XVI, 1712 (refacere)

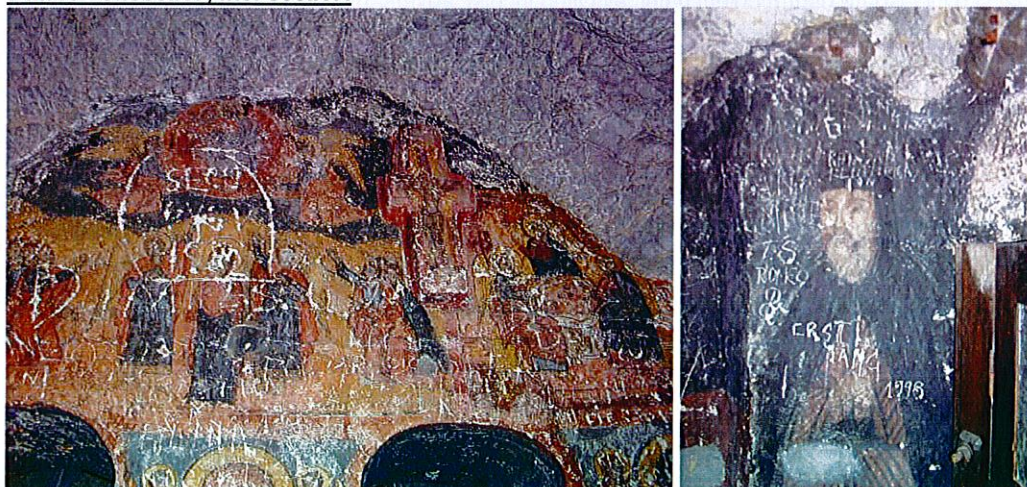

Aceasta biserică a fost construită de către Ștefan, starețul Bistriței, în anul 1712. Probabil a fost făcută mai întâi de boierii Craiovești, la sfârșitul sec. al XV-lea și începutul sec. al XVI-lea, iar între anii 1711-1712 să fi fost refăcută de Ștefan, egumenul mănăstirii Bistrita. În biserică sunt zugrăviți Constantin Brancoveanu cu Doamna Maria, Constantin – unul din fiii săi și una din fiicele lor, Safta, care a fost soția vornicului lordache Crețeanu. În tindă sunt portretele lui jupan lordache Vel Postelnic și al lui jupan Andronache care au contribuit la zugrăvirea bisericii.

Pomelnicul bisericii a fost văzut de Alexandru Odobescu, care credea să fi fost scris încă de la zidărie, iar în el, printre alții, erau trecuți, în parte și neamul Doamnei Maria, soția lui Constantin Brancoveanu.

Biserica este amplasată pe partea stângă a râului Bistrita, pe un teren în forma de papusa, de unde și numele pe care îl poartă.

VL-II-m-A-09669 BISERICA „INTRAREA ÎN BISERICA A MAICII DOMNULUI”, sat Bistrita, comuna Costesti
Datare –sf.sec.XV, inc. sec.XVI

Se presupune că biserica "Ovidenia" a avut de la bun început rolul de *tainita* pentru adăpostirea, în caz de primejdie a moastelor Sfântului Grigorie Decapolitul, aduse la Mănăstirea Bistrita în 1497, de Barbu Craiovescu.

Ctitorul inițial al Schitului Ovidenia a fost, în jurul anului 1500, egumenul Macarie ieromonahul. Prima refacere a Schitului Ovidenia, pentru a adăposti tezaurul și călugării bistriteni de amenințarea invaziei lui Gabriel Báthory, principele Transilvaniei. Este atestată într-un act al logofătului Stanciu Zătreanu din 1609. În 1768 – 1774, egumenul Grigorie ieromonahul reface schitul pentru a adăposti aici moastele Sfântului Grigorie Decapolitul în timpul războiului ruso-turc (1768 – 1774), iar 1828, în timpul altui război ruso-turc, egumenul Daniil al Mănăstirii Bistrita, în același scop, începe a treia refacere a Schitului Ovidenia, lucrare finalizată de urmașul său, egumenul Gavril Petrovici.

Biserica "Ovidenia" este construită prin zidirea parțială a unei galerii naturale a Pesterii Lilecilor. Prin absida altarului se pătrunde în *tainita*. Rolul de *tainita*, în caz de primejdie, pentru sfintele moaste și tezaurul Mănăstirii Bistrita, deși constituia un secret, este totuși atestat în repetate rânduri. Astfel, biserica este amintită în legătura cu următoarele evenimente: în 1509, an în care Mihnea cel Rau pustiște Mănăstirea Bistrita; în 1530, an în care Mănăstirea Bistrita este jefuită de unguri; În 1609, an în care Mănăstirea Bistrita este amenințată de Gabriel Báthory, principele Transilvaniei; În 1613, cu prilejul vizitării Pesterii de către voievodul Radu Mihnea și patriarhul Chiril Lucaris al

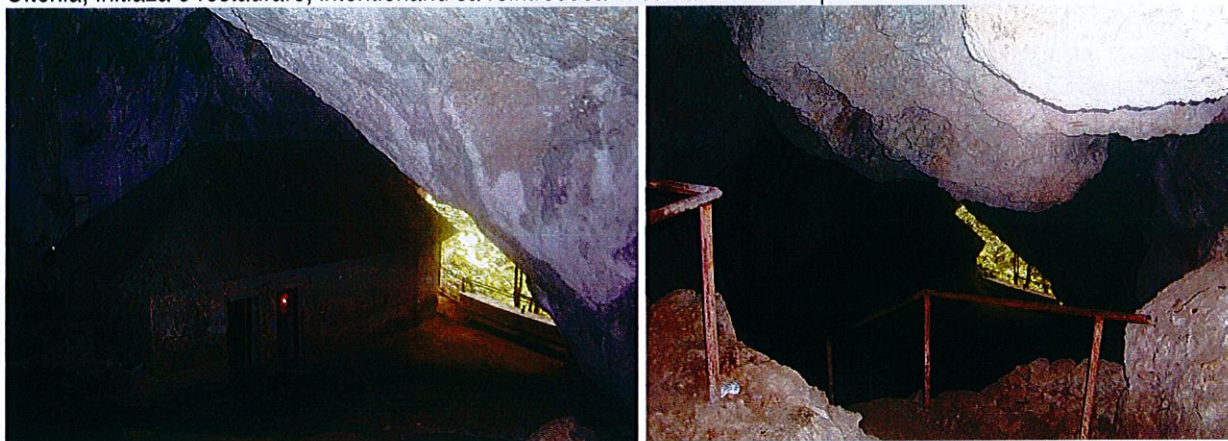
Alexandriei (sosit la Bistrita pentru a se inchina sfintelor moaste ale Sfantului Grigorie Decapolitul); In 1746, cu prilejul vizitarii Schitului Ovidenia de catre mitropolitul Neofit I Cretanul, care il mentioneaza in *Memoriile* sale.

Pictura murala dateaza, conform pisaniei, din timpul ultimei refaceri (1828).

VL-II-m-A-09670 BISERICA „SF.INGERI”, sat Bistrita, comuna Costesti

Datare – 1635, ref.1737, 1781-1782, 1848

Ctitor: episcopul Teofil al Ramnicului, calugarit la Manastirea Bistrita, zideste biserica pe temelii mai vechi, drept multumire pentru faptul ca Pestera il scapase anterior de la moarte. Este restaurata in 1737 de ieromonahul Macarie, caruia i se datoreaza si pisania descoperita in 1860 de Alexandru Odobescu. Jefuita si incendiata, biserica este refacuta de pustnicul Daniil in 1781 – 1782. In 1828, biserica este incendiata de raufacatori. (Schivnicul Ilarion este schingiuit si aruncat in prapastie, dar scapa in chip miraculos). Este refacuta in anul urmator, cand se reface si pictura murala, semnata de zugravul bistritean Partenie Zoba. In 1940, ieromonahul Teofil Niculescu, exarhul manastirilor din Oltenia, initiaza o restaurare, intentionand sa reintroduca in cult ansamblul rupestru de la Bistrita.

Biserica “Sfintii Ingeri” este construita in “Fereastra Pesterii” (situata la cca. 30 de metri inaltime, in Cheile Bistritei), Intr-o sala spatioasa in care se cobora pe o scara sapata in stanca. Impreuna cu Biserica “Ovidenia” (“Intrarea in Biserica a Maicii Domnului”) constituie un interesant ansamblu rupestru, care marcheaza existenta si importanta calugarilor sihastrii pe Valea Bistritei, precum si, rolul acestora in istoria crestinismului medieval romanesc.

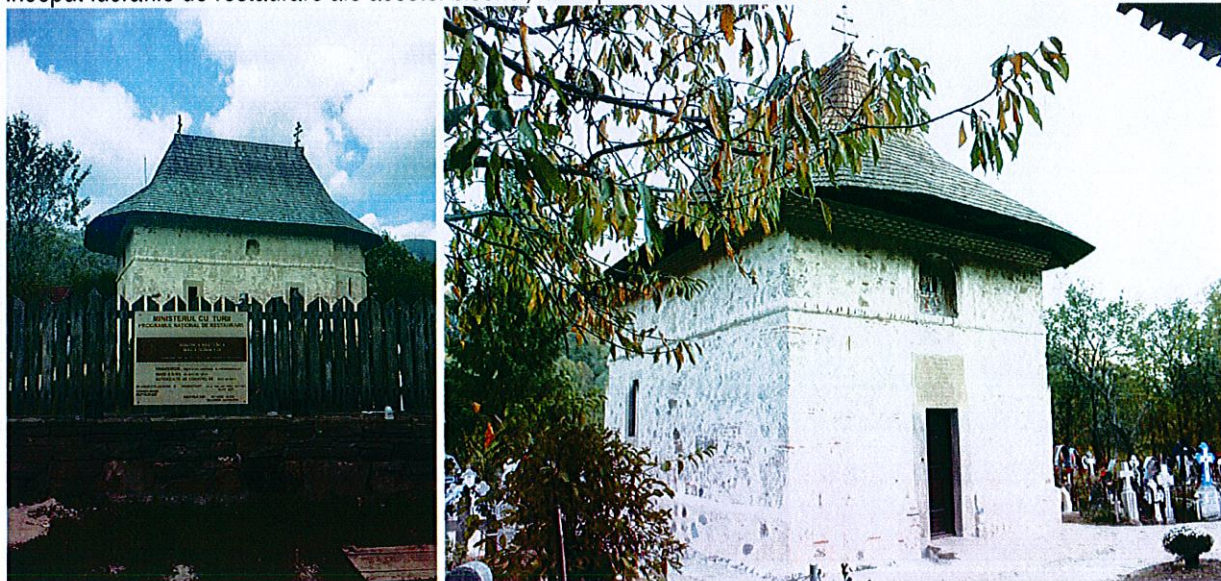
VL-II-m-B-09671 BISERICA „NASTEREA MAICII DOMNULUI” A FOSTULUI SCHIT TIGANIA (SCHITUL PAR), sat Bistrita, comuna Costesti

Datare – 1689 – 1693

Aceasta biserica a fost construita de Parvu Cantacuzino logofatul si Paisie, arhimandritul manastirii Bistrita in 1689. Acest lucru reiese clar din inscriptia aflata la intrare. Este posibil ca aceasta biserica sa fi fost reparata intre anii 1775 – 1776 (data unui pomelnic).

In timpul domnitorului Nicolae Mavrocordat, la 1788, sub episcopul de Ramnic Filaret, egumen fiind la Bistrita Nectarie, fapt ce reiese din inscriptia pictata la interiorul bisericii.

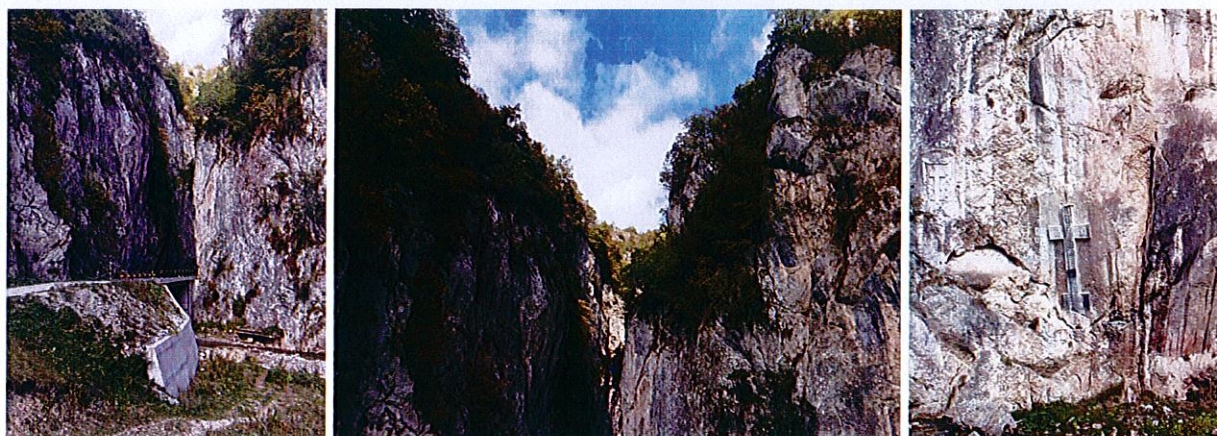
Astazi biserica este deschisa cultului religios de catre preotul Ion Mladin si are in apropiere un cimitir. In 2012 au inceput lucrarile de restaurare ale acestei biserici, iar in prezent starea monumentului este una foarte buna.

VL-II-a-B-09672 PODUL REGINEI MARIA SI CELOR DOUA CRUCI SAPATE IN STANCA, sat Bistrita, comuna Costesti

Datare – 1914 – 1920

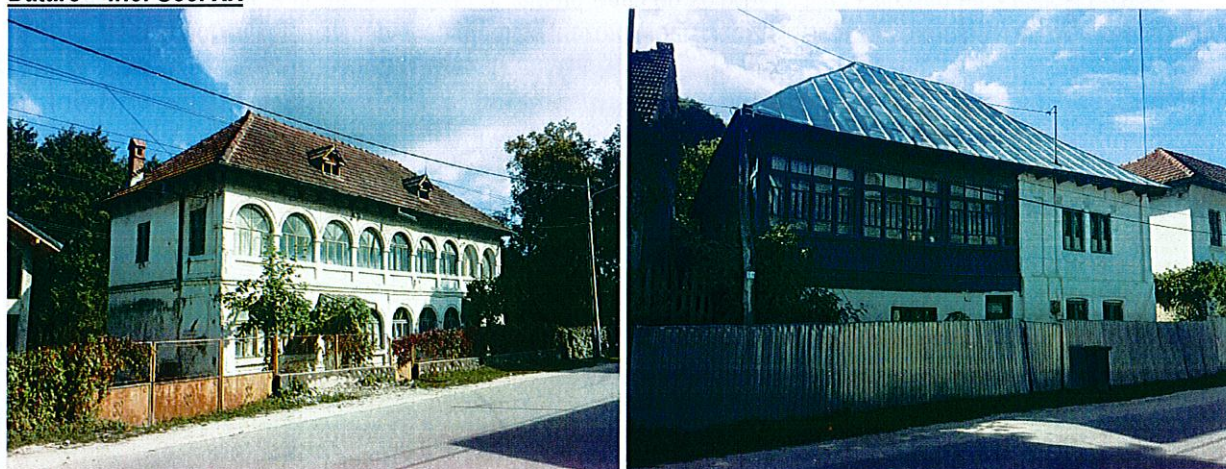
Intrarea în Chei se face prin două poduri. Sau mai exact, până la precipitațiile din acest an, erau două, acum a rămas doar cel auto. Cel de-al doilea este Podul Regal, pe care Bistrița, în lupta ei cu zidul de calcar al Builei, l-a smuls de pe poziții. Așadar la picioarele podului nou de pe drumul forestier ce străbate Cheile Bistriței turistul poate vedea azi urmele unui pod care traversa râul, iar la capătul celălalt se oprea în peretele vertical al versantului unde, pe o alee din piatră, turiștii puteau înainta până la jumătatea cheilor. Acest pod este consemnat în Lista monumentelor istorice cu numele de "Podul Reginei Maria", împreună cu două cruci săpate în calcarul muntelui. Este numit așa pentru că regina îl îndrăgea în mod deosebit. El făcea parte din promenada începută încă din vremea domnitorului Gheorghe Bibescu, cel care inițiază în 1846 refacerea Mănăstirii Bistrița. Era un pod îngust cu balustrade elegante din beton armat cu bare de fier care imaginau crengi arcuite de copac. Se spune că regina venea aici ori de câte ori vizita Mănăstirea Bistrița. Apoi, regina, urmată de "o întreagă suită de doamne și cavaleri mergea la plimbare prin chei până la primele poieni unde se petreceau multe jocuri, multe taifasuri și multe din cele pe care boema curții și le permitea într-o sfântă zi de duminică", se pomenește în câteva note ale vremii.

Podul regal nu a mai primit respectul cuvenit în timp. Prin anul 2005 sau 2006, un colector de fier vechi a distrus balustradele podului ca să recupereze câteva kilograme de fier. Astfel, acele arcade similare celor din Cișmigiul Bucureștiului au dispărut la un Remat din zonă. Primăria a încercat să refacă proiectul, dar până să reușească, Bistrița s-a grăbit și a zădărnicit cu totul acest proiect.

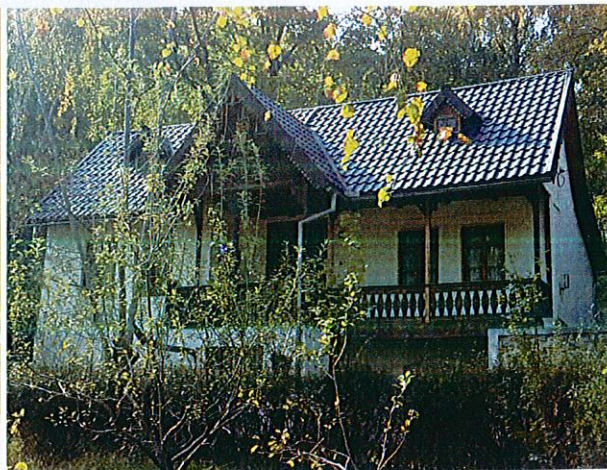
VL-II-a-B-09673 ANSAMBLU RURAL, sat Bistrita, comuna Costesti

Datare – inc. Sec. XX

Casa Pictorita Stoian

Casa Popian

Cu doar 300 de metri pana la intrarea in manastirea Bistrita se intalnesc pe-o parte si pe alta a drumului judetean, casele ce compun zona istorica rurala Bistrita. Aceasta zona a fost inca de la ridicarea ctitoriei Craiovestilor proprietatea manastirii, unde se desfasura balciul anual ocazional pe data de 15 august. Singurele constructii existente aici erau carciunile.

Cea mai veche constructie este casa Greurus ridicata in jurul anului 1895 de catre preotul Nicolae Lazarescu zis si Popa Tigae. A doua ca vechime, dar cea mai valoroasa cladire din punct de vedere arhitectonic a zonei este casa Constantin Popian, ridicata in 1908. Urmeaza casa veche Glavan, imobilul fiind ridicat pe doua niveluri. Spre sud de casa Popian se afla casa Petrescu, construita de diaconul Ioan Tucu, casa Coclet construita de Alexandru Mihailescu si casa Stoian, construita de capitanul George Nicolescu.

VL-II-m-B-09731 BISERICA DIN LEMN „ADORMIREA MAICII DOMNULUI”, sat Costesti, comuna Costesti (catun Grusetu)

Datare – 1801

Aceasta biserică a fost în trecut biserică propriu-zisă a satului Costesti, fiind clădită înainte de octombrie 1801, pe vremea lui Alexandru Moruzi voievod. Crucea din curtea bisericii a fost pusă în 1820.

Satul Costesti a avut biserică și înainte de această dată - în pomelnicul bisericii de la 1804, publicat de A. Sacerdoteanu în anul 1933, sirul domnilor începe chiar cu Matei Basarab. Se presupune că a existat o biserică în Grusetu încă de atunci. Dintr-o însemnare pe o Evanghelie se dovedește precis că la 1751 exista o biserică din lemn.

Satul a mai avut o biserică de lemn și în Munteni, la curțile așa-zisilor boieri Cucești, care după tradiția orală s-ar fi aflat acolo unde se varsă Valea Dealului în râul Costesti. Valea a ros pământul și a făcut rapa, narund biserică. Oase din vechiul cimetir erau scoase afara de torent. Nu se poate ști dacă actuala biserică din Grusetu a fost mutată de la Munteni.

Când s-a făcut tencuirea bisericii, pe vremea preotului Matei Grigorescu, s-a făcut și pridvorul care este în prezent. Clopotnita este mai nouă, fiind zidită și pictată între 1840 și 1843 de Constantin și Gheorghe zugrăvi.

Din alt pomelnic al bisericii Grusetu – Costesti, publicat în 1964 în Mitropolia Olteniei (3-4) de Aurelian Sacerdoteanu, aflăm noi date cu privire la această ctitorie. Biserica a trebuit să fie sindrilită din nou în 1834. Atunci s-a luat hotărârea să se procure și clopot. Biserica a fost înzestrată cu obiecte și vase de cult, cu odajdii, cărți și steag. Tot

din acest pomelnic aflam ca Dionisie Ecclesiarhul, care a avut sedere mai indelungata la manastirea Bistrita crease aici o scoala de caligrafi.

Biserica din Grusetu a avut un cimitir in apropiere. Afost parasita o vreme (cateva zeci de ani). In urma cu vreo 40 de ani a fost sindrilita din nou si restaurata recent, lucrarile fiind finalizate in 2010. Astazi reprezinta un obiectiv de atractie turistica in plus al comunei si are hramul « Adormirea Maicii Domnului » .

VL-II-m-B-09733 CASA CU PRAVALIE, sat Costesti, comuna Costesti

Datare – sec XIX

Acest imobil – « casa cu pravalie » formeaza, alaturi de cladirea Consiliului popular, de cladirile scolii, dispensar, oficiul postal, cooperativa de credit, baile comunale s.a., centrul civic al localitatii. Realizarea acestor obiective de interes obstesc ce au aparut prin mobilizarea de catre conducerea Consiliului popular comunal a unui numar mare de cetateni, dar si a dotarilor a dus la obtinerea unor locuri fruntase in intrecerea patriotica, pentru buna gospodarire si infrumusetare.

VL-II-m-B-09734 STABILIMENTUL BAILOR, sat Costesti, comuna Costesti

Datare – sec XX

Imagine stabilimentul bailor inainte de renovare

Imagine- pensiune (fostul stabiliment al bailor) dupa renovare

Cu peste 80 de ani in urma, Popa Matei Grigorescu din Costesti a observat ca, in satul amintit, sunt ape bune pentru bai, cu putere de vindecare in tratamentul reumatic si ginecologic. El s-a straduit sa faca o instalatie balneara primitiva. In trecut, baile au functionat la casa Pretorian, in „cade primitive de lemn”. Apa era incalzita in cazane cu lemne. De pregatirea apei calde si celei reci se ocupau unele femei.

Aceste bai functionau si in anul 1925 tot in casa familiei Pretorian, unde au continuat sa functioneze si in anii urmasori. Apele mienerale de aici sunt bogate in iod si sulf.

Noua cladire a bailor era o impunatoare constructie ridicata cu peste 30 de ani in urma, cu cheltuiala familiei Sacerdoteanu. Aceasta cladire avea un numar de 14 camere si o capacitate de 50 de locuri. Baile erau deschise in perioada 15 mai – 1 octombrie. De functionarea lor se ocupa medicul de a dispensarul Costesti. Deservirea bolnavilor pentru consultatii si tratament revine tot dispensarului comunal. Instalatia de incalzirea a apei consta intr-un cazan mare ce se incalzea cu motorina, fiind instalata ulterior si incalzirea centrala.

La aceste bai veneau în special oameni din zonă, care le foloseau pentru tratarea reumatismului și a bolilor gastro-intestinale. După preluarea lor de către societatea din Băile Govora, au venit turiști din toată țara. După Revoluție, însă, fostele băi au fost retrocedate foștilor proprietari, care le-au vândut unor români stabiliți în Germania. Aceștia au reușit încet, încet, să obțină fonduri printr-un proiect european și au deschis o pensiune numita Hanul Vatra. Nu au mai păstrat însă izvoarele. Au existat discuții cu cetățenii pe ale căror terenuri curg aceste izvoare, dar până acum nu am reușit să punem în valoare această resursă deosebită a comunei", a declarat primarul Costeștiului, Toma Peștereanu.

VL-II-m-B-09732 MOARA SI JOAGAR DE LEMN, sat Pietreni, comuna Costesti

Datare – sec XIX

În afara de pive și mori, o altă instalație existentă pe apele din Costești o constituie joagarul. În trecut au existat mai multe joagare, iar astăzi mai aflăm doar unul, funcționând pe unul din iazurile Bistriței.

Moara cu joagar este situată în cătunul Ciorobești, pe malul drept al raului Pietreni, la care se poate ajunge parcurgând o potecă ce se desprinde din DJ 646 A. Este considerată bun de patrimoniu național. Moara este atestată documentar într-un act al mănăstirii Bistrița, în 1859, iar joagarul la 1893, în „Dicționarul geografic al județului Vâlcea” și se compune din două unități: moara și joagarul, acționate în comun printr-o turbină hidroelectrică.

VL-II-m-B-09872 BISERICA „INTRAREA IN BISERICA”, sat Pietreni, comuna Costesti

Datare – 1750

Biserica a fost zidită în anul 1750 de către egumenul Antonie de la mănăstirea Bistrița.

În afara de indicațiile inscripției în care sunt amintite datarea și ctitorul bisericii, nu se mai cunoaște nimic. Pomelnicul bisericii a fost scris între anii 1869 – 1876 și nu aduce nicio lamurire în plus. Este un pomelnic satesc, nu ctitoricesc, fiind publicat integral de către Aurelian Sacerdoteanu în 1933. Cimitirul bisericii datează din 1864.

VL-II-m-A-09873 BISERICA DE LEMN „ADORMIREA MAICII DOMNULUI”, sat Pietreni, comuna Costesti (Gramesti)

Datare – 1664

Biserica « Adormirea Maicii Domnului » sau « Gramesti » este cea mai veche biserică a satului Costesti care se pastreaza in forma initiala.

Silueta acestei biserici pe barne de lemn poate fi zarita in vale, in catunul Gramesti, ce tine de Costesti, pe stanga, pe rapa raului.

Simplitatea planului si in general a liniilor arhitecturii interioare se reflecta si in formele exterioare la aceasta biserică.

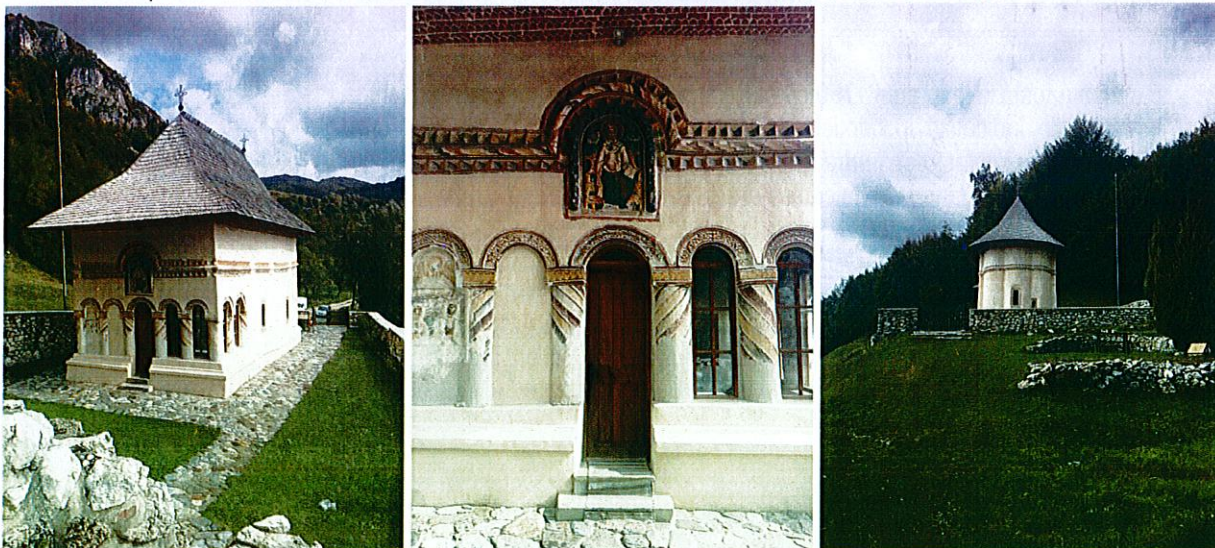
VL-II-m-B-09874 BISERICA „SF. NICOLAE” A FOSTULUI SCHIT „DE SUB PIATRA”, sat Pietreni, comuna Costesti

Datare – 1700-1701; ref.1763 - 1784; 1831

Biserica Sf.Nicolae din Pietreni, a fostului schit, se mai numeste si « De sub Piatra » sau «44 de Izvoare » si a fost zidita in anul 1701 de catre Stefan Ieromonahul, ajuns apoi egumen al manastirii Bistrita, care a mai ridicat si biserica fostului schit «Papusa».

Zidirea acestei biserici s-a facut pe locul alteia mai vechi, caci dupa cum spune Stefan in predoslovia pomelnicului, este ctitor nou, impreuna cu ieromonahii Epifanie si Nicodim. Asa se explica si faptul ca Odobescu gasise acolo obiecte de cult purtand data 1694. Va fi fost deci, mai inainte, o biserică din lemn, care la 1701 a trebuit refacuta.

Din inscriptia aflata la intrare aflam anul construirii acestei minunate biserici de zid – 1701.

Inainte de 1763, probabil in timpul razboaielor turco-austriece, cand episcopul Climent o inzestrea cu carti, biserica a fost descoperita si jefuita de turci, incat a fost nevoie de o adevarata restaurare si inzestrare, cum se arata in pomelnic. Refacerea picturii a avut loc mai tarziu, in 1779, de catre Grigore proegumen al manastirii Bistrita, impreuna cu Gherman eclesiarh si Lavrentie monah, purtator de grija fiind popa Patru Schiteanu, cum se arata in inscriptia pictata, invredinincindu-se cu aceasta Efrem zugravul.

In anul 1784 a fost nevoie de o noua acoperire a bisericii, cand averea ei se imbogateste cu odajdii si carti. Cum acoperisul de sindrila dura 40-50 de ani, va fi refacut in 1831.

Pomelnicul schitului, care ofera aceste informatii, constituie o adevarata cronica.

Biserica a fost gasita in anul 1935 de Aurelian Sacerdoteanu in stare foarte rea. A fost refacuta in 1977, desfasurandu-se cultul religios.
Restaurarea bisericii a fost finalizata in 2011.

VL-II-m-B-10025 CRUCE DE PIATRA, sat Costesti, comuna Costesti

Datare – 1755

Crucea se afla in comuna Costesti, sat Costesti, mutata de la mormantul invatatorului Tanasescu, in curtea Bisericii "Cuvioasa Paraschiva" din Costesti, este ridicata de arhimandritul Antonie de la manastirea Bistrita.

SITURI ARHEOLOGICE:

NOTA ARHEOLOG - COMUNA COSTEȘTI

(Situri arheologice – scurt istoric)

Comuna Costești este situată în partea central-nordică a județului Vâlcea, la extremitatea estică a depresiunii Horezu, în mica depresiune Costești-Bistrița, din Subcarpații Olteniei, în zona de contact a pâraurilor Bistrița și Costești, ce-și adună apele din munții Căpățânii. Muchia ce desparte cele două ape, relativ joasă (420m), se înalță spre centrul depresiunii (dealul Mlăcile) și culminează cu vârful Stogul(720m), care desparte depresiunea în două compartimente: Costești (respectiv Ferigile, sat nou înființat prin decretul regal nr.1012 din 20 februarie 1896, alipit la Costești prin ultima împărțire administrativă din 1968) și Bistrița. Limita de nord a depresiunii este alcătuită de muntele Arnota(920m), prelungire a masivului calcaros Buila(1850m). Limita de est este formată de dealul Costeștiului (750m), iar cea de vest de dealul Văratici-Neagota (500-650m), ambele prelungiri ale munților Căpățânii. De la împărțirea administrativă din 1968, com. Costești are în componență patru sate: Costești(la care s-a alipit fostul sat Ferigile, acum cătun), Pietreni și Văratici.

Istoria acestor locuri este foarte veche.

La Bistrița, pe Valea Jidovii și în peștera Sf. Grigore Decapolitul s-au descoperit: un molar de mamut și fragmente fosile de Ursus spaeleus, datate în mezolitic.

Pe coastele și dealurile comunei au fost descoperite sporadic fragmente ceramice Coțofeni, Verbicioara, de la sfârșitul primei epoci a fierului, epoca dacică,epoca romană și din evul mediu timpuriu (sec.IX-XII). Au fost descoperite și urme sporadice ale unor așezări.

În epoca preistorică depresiunea a servit drept cimitir. Prof. univ. A. Sacerdoteanu, fiu al satului, a sesizat Institutul de Arheologie București în anul 1955, când a fost descoperit un akinakes și un vârf de lance, unelte de fier și fragmente ceramice în curțile și grădinile mai multor localnici.

În zona necropolei tumulare hallstattiene se mai află un grup de 5 tumuli foarte mari, dispuși în linie, de la NE spre SV, notați cu literele u-z de Al. Vulpe. Acești tumuli au diam. de cca.25-30m și înălțimea de cca.0,40-0,50m., fiind destul de aplatizați. La construcția lor s-a folosit pietrișul aluvionar din zonă, movilele distingându-se de solul vegetal din jur prin culoarea gălbuie a pământului mantalei. Au fost secționate în timpul cercetării movilele x și y. S-au găsit câteva bucăți de cărbune, iar în tumulul y un fragment ceramic roșatic, cu pasta prost arsă, cu pietricele și mică. Nu s-a descoperit nicăieri urma vreunui mormânt. În ceea ce privește datarea se presupune că datează din cel mai vechi orizont al epocii bronzului (cultura Coțofeni III c, sau grupul lamnaia ?), datați aprox. 2600-2500 î. Hr.

Necropola Ferigile de la Costești

1) Necropola tumulară

Necropola tumulară ocupa o suprafață lungă de cca.700m și lată de cca. 100m, fiind situată pe partea dreaptă a pârâului Costești, în apropierea drumului comunal, (cu excepția grupului de tumuli 50-59, situați de o parte și de alta a drumului), la marginea cimitirului actual al satului, fără ca cele două zone funerare să se suprapună.

Între anii 1956-1958 și 1960-1962, Al.Vulpe a săpat aici 149 de tumuli, epuizând întreaga necropolă tumulară (650-450 î.Hr.) și doi tumuli din epoca bronzului timpuriu (2600-2.500 î.Hr.).

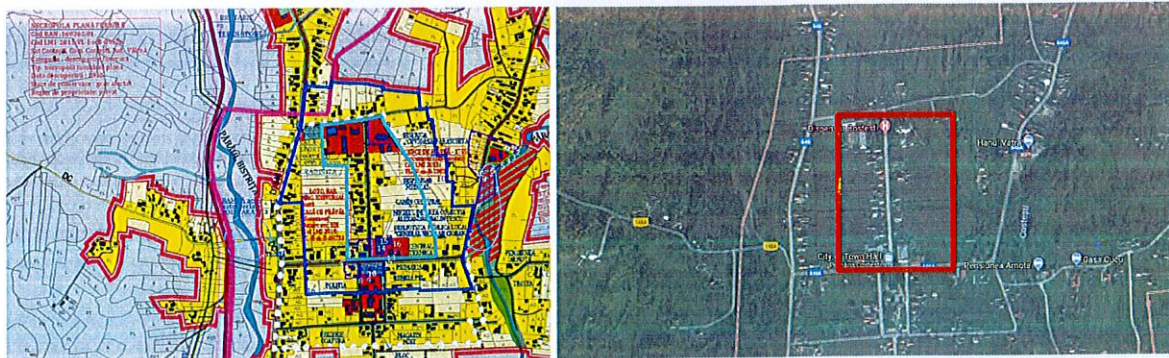
Necropola tumulară conține 197 morminte :103cu oase incinerate, 94 fiind lipsite de oase cremate. Inventarul necropolei este bogat și constă din ceramică(străchini,cești,căni,vase pântecoase, vase borcan, pahare),arme și piese de harnașament(akinakai,cuțite de luptă, cuțitașe,topoare de luptă, vârfuri de lance, vârfuri de săgeți, zăbale,butoni), podoabe(fibule,mărgel, brățări,verigi, cercei). Decorul este variat: caneluri(verticale, oblice,orizontale), butoni, brăuri, incizii etc.

Analizele osteologice efectuate pe un lot de 70 morminte, au identificat 80 indivizi,dintre care 68 erau copii și 12 adulți tineri. Concluzia la care ajung cercetătorii care au întreprins studiul antropologic este că aici este o necropolă de copii numai de sex masculin, aparținând unei comunități tribale cu caracter războinic . Proporția ridicată de copii (85%) din cadrul necropolei a fost interpretată prin faptul că aici arau înmormântați mai ales băieții, presupunându-se că dacă ar fi trăit ar fi devenit luptători, lucru confirmat și de bogatul inventar de arme și podoabe.

2) Necropola plană

La cca. 1 km. nord de limita cimitirului tumular hallstattian, în centrul comunei Costești, pe o rază cuprinsă în linii generale, între Primărie, Școala elementară, brutărie și biserica satului, la poalele dealului Mlăcile, se află o altă necropolă hallstattiană de incinerație, în cea mai mare parte plană (excepție face tumulul izolat 150,cu ardere pe loc, având un rug oval, cu oase calcinate, cărbuni, fragmente ceramice și două bucăți amorfe de fier). Necropola plană (450-400 î.Hr.) se compune din 3grupuri de morminte, situate la distanță mare unele de altele. A fost cercetat doar grupul din curtea școlii. Pe o suprafață de 2000mp au fost săpate 28 morminte (nr. mormintelor din acest grup nu depășea probabil 40).Un alt grup de morminte a fost semnalat în centrul comunei, la brutărie, de unde provin câteva vase descoperite întâmplător în 1955,iar al treilea grup pare a fi la cca 200m E de Primărie, unde s-a descoperit o urnă în 1942. Între aceste grupe s-a cercetat tumulul izolat 150(sec. VI-IV î. Hr.), cercetat în anul 1960. Cercetările au fost făcute pe scară redusă între anii 1963-1964 în necropola plană. Ceramica descoperită aici nu prezintă deosebiri esențiale față de necropola tumulară. Se remarcă profile de vase borcan, străchini, vase pântecoase, căni mari grosiere, mai rar ceșcuțe. Puține vase au urme de ornamente în relief sau caneluri oblice.

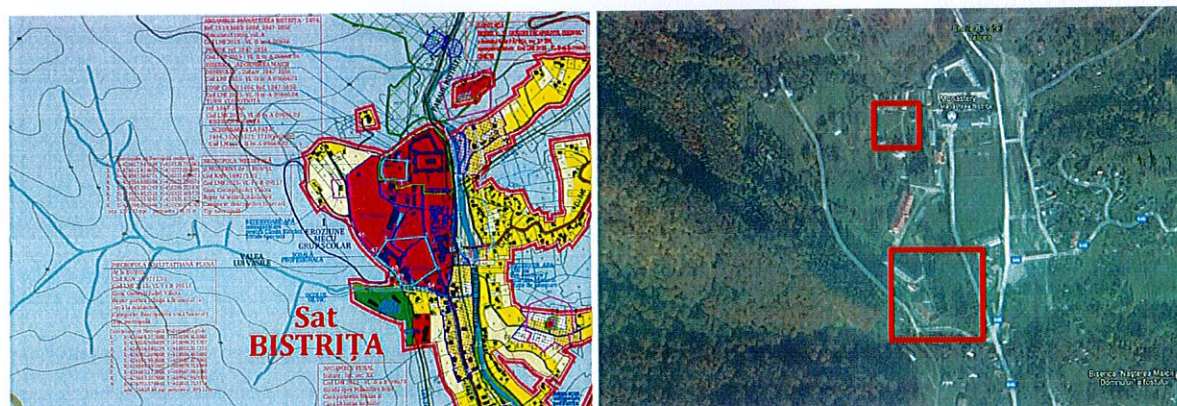

LMI 2015 VL-I-s-B-09517, cod RAN 169271.03- Necropola hallstattiană și medievală de la Bistrița.

În satul Bistrița, în incinta mănăstirii cu același nume, a fost semnalată o necropolă hallstattiană, conținând doar morminte plane (nu a fost cercetată). Aici a fost descoperită o urnă funerară înainte de primul război mondial, cu ocazia amenajării grajdului pentru fosta Școală Militară de Subofițeri, de lângă Mănăstirea Bistrița. În anul 1965, cu ocazia săpării fundațiilor Școlii Profesionale Speciale nr. 20 (situată în partea de vest a drumului de acces spre mănăstire), s-a descoperit un depozit de 33 vase, arse secundar, într-o groapă de formă circulară cu diametrul de 1,30m și adâncimea de -0,60m. Vasele de forme și mărimi diferite (străchini, căni, vase borcan mari cu proeminențe conice, un vas cu trei guri cilindrice etc.), erau puse pe o vatră portativă cu diametrul de 1,25m și marginile înălțate, fixată la baza gropii cu bolovani de râu. Groapa a fost datată între sec VII-VI î. Hr., respectiv 625-500 î. Hr., fiind pusă în legătură cu practicile rituale, având un caracter cultic, reprezentând exvoto-uri aduse unori divinități.

În exteriorul vestic al incintei mănăstirii, în jurul Bisericii Bolniței, închinată praznicului Schimbarea la Față a Domnului se afla cimitirul, așa cum consemna în anul 1746 mitropolitul Neofit I al Țării Românești: *Această Mănăstire are și un cimitir foarte frumos, unde se serbează hramul Schimbarea la față a Domnului.* Acolo erau înhumați stareți, călugări, dar probabil și alte personalități laice, despre care nu sunt informații, întrucât cimitirul a dispărut. Documentele consemnează patru morminte ale demnitarilor laici:

- Mormântul marelui ban Barbu Craiovescu, ce se afla probabil în pronaosul bisericii, dispărut odată cu demolarea ctitoriei sale.
- Mormântul marelui ban Pârvu II (s-a stins din viață la 14 aprilie 1529), a cărui piatră tombală, singura păstrată de la mormintele bistrîțene, se află încastată în zidul gangului de sub clopotniță.
- Mormântul domnului Moise Vodă, căzut în lupta de la Vișoara, lângă Slatina, la 29 august 1530, este adus și înhumat aici, nu i se cunoaște mormântul
- Mormântul marelui ban Barbu II, mort în aceeași luptă, la 29 august 1530. Adus și îngropat la Bistrița, nu i se cunoaște mormântul.

În anul 2006, au fost făcute cercetări arheologice preventive la bolniță, cu ocazia realizării unui dren de interceptare a apelor din amonte. A fost descoperit un mormânt de la 1887 și 7 cărămizi cu inscripții ale unor călugări îngropați aici între 1727 și 1848, toate descoperite în poziție secundară, datorită deselor intervenții ce au avut loc în zonă și dezinteresului față de cei adormiți.

LMI 2015 VI-I-s-B-09594, cod RAN 169299.02 Așezarea hallstattiană de la Văratici

Vârful Stogu (650m) se află în satul Pietreni.

În timpul cercetărilor arheologice de la Ferigile, Al. Vulpe, face mai multe periegeze în zonă. În satul Văratici, punctul *La nuci* și în alte două puncte de pe coasta de răsărit a dealului Văratici a găsit urme ale unei așezări Coțofeni și fragmente ceramice de epocă feudală. În cătunul Căline din satul Văratici, în locul numit Valea Grajdului a fost descoperit un topor-ciocan din piatră, perforat, ce se află la colțul muzeistic al școlii din Costești.

În partea de nord a satului Văratici se află punctul Stogu, o zona cunoscută cu alunecări de teren. Aici au fost găsite întâmplător fragmente ceramice aparținând hallstattului târziu, asemănătoare celor descoperite la Ferigile. S-a presupus că în zonă ar putea fi o așezare și a fost înscrisă în LMI.

Cod RAN 169299.01 (?) Castrul roman de la Costești.

În comuna Costești, sat Văratici, nu există nici un castru.

Turn roman, sat Văratica, orașul Brezoi, jud. Vâlcea. Între anii 1983-1985 și 1990-1991, un colectiv format din Cr. M.Vlădescu, O.Stoica, și L.Amon, au efectuat câteva sondaje între castele de la Arutela(137-138p.Hr.) și Praetorium II (mijlocul sec. IIIp. Hr.) într-un loc situat la confluența râului Lotru cu Oltul. S-a descoperit un turn roman contemporan cu cele două caste, construit din piatră, având latura de 10m și o grosimea zidului de 1,60m. Turnul descoperit se află în satul Văratica, orașul Brezoi, jud. Vâlcea.

Cod RAN 169271.01(?) Așezarea romană de la Bistrița-Ursoaica, pe valea pâraului Bistrița.

În comuna Costești, sat Bistrița nu există o așezare romană și nici un punct sau localitate Ursoaica, lucru confirmat și de Al.Vulpe. În timpul cercetărilor arheologice de la Ferigile s-a găsit la marginea mantalei de bolovani a tum.8 o fibulă de bronz de tip provincial roman(sec.III-IV) și o brățară de bronz cu secțiune în bandă lată, cu capete rotunjite, la -0,40m, în mantaua tumului y, în mod izolat. Pe tot cuprinsul comunei Costești nu au fost descoperite alte artefacte de epocă romană.

Bibliografie:

D.Berciu, *O descoperire arheologică de la Ferigile, jud. Vâlcea*, în Revista Arhivelor, V,1,Buc.,1942,pp. 219-221.; Idem, *Zorile istoriei în Carpați și la Dunăre*, Buc.,1966,p.221.

Alexandru Vulpe *Cimitirul din prima epocă a fierului, raionul Horezu, regiunea Pitști*, în MCA, V 1959, p.363; Idem, *Săpăturile de la Costești-Ferigile, raionul Horezu, regiunea Pitești*, în MCA, VI, 1959, p.237; Idem, *Săpăturile arheologice de la Ferigile*, în MCA, VII,1961,p.p.219-222; Idem, *Necropola hallstattiană de la Ferigile-Monografie arheologică*, Ed. Acad. Buc,1967; Idem, *Observații privitoare la analiza antropologică a osemintelor incinerate din mormintele hallstattiene de la Ferigile*, Buridava- Studii și material, Muzeul Județean Vâlcea, 1, 1972,pp.269-272; Idem, *Dacia, N.S.*,XXI,1977,p.91, Idem, *Danubius*,VIII-IX,1979,pp.112-113,Idem, *PBF*,VI/9,Munchen,1990.

K.Horedt *Istoria comunei primitive*,Buc, 1970, p.16.

Al.Dumitrescu, Al.Vulpe, *Dacia înainte de Dromihete*,Buc. ,1988.

Gheorghe I.Petre, Al.Vulpe, *Arhivele Olteniei, N.S.*,1994,p.26 ;l urm.,fig.18.

Margareta Dumitrescu și colaboratorii: *Dinamica și hibernația Chiropterelor din Peștera Liliecilor de la mănăstirea Bistrița*, Buletin Științific tomul VII,nr.2,1955,p.326 .

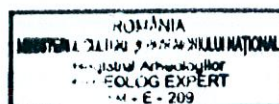
Gheorghe Calotiu *Prima epocă a fierului în nordul Olteniei*, Ed. Alexandru Ștefulescu, Tg. Jiu,2002, pp.90-95.

Wanda Wolski, Dardu Nicolaescu Plopșor *Studiul antropologic al necropolei hallstattiene târzii de la Ferigile*, Buridava- Studii și materiale, Muzeul Județean Vâlcea,1, 1972,pp.193-261.

Arhim. Veniamin Micle, *Mănăstirea Bistrița Olteană*, Eparhia Râmnicului, 1996, pp.64-65.

Intocmit,

Arheolog expert Mariana Iosifaru

Datini, obiceiuri și folclor

Arta coregrafică – dansul reprezintă o activitate culturală complexă, interpretat de obicei în portul național de sărbătoare, pe care oamenii nu îl purtau în viața de zi cu zi. Dintre dansurile populare întâlnite în Costești amintim: dansul calusarilor, floricia, braul, braulețul, ungurica, hora de mână și altele. Dansul calusarilor se joacă doar de bărbați,

cu prilejul unei sărbători numite „Rusalii”, în costum național completat cu o pălărie cu multe panglici, cu brau cu franjuri, o tesatură colorată peste umeri și clopotei la picioare.

Prin ușurința și libertatea în mișcare dansul inspiră degajare.

În prezent nu se mai practică acest joc, cu câțiva ani în urmă s-a încercat alcătuirea unei formații de către Caminul Cultural Costești, dar s-a renunțat.

Horele se făceau în trecut în aer liber, duminică, la cârciumă, iar muzica era plătită de cârciumar. Astăzi se fac la Caminul Cultural și sunt asociate cu dansurile moderne. În prezent caminul Cultural și

scolile din comună au formații de dansuri populare care prezintă spectacole cu diferite ocazii.

În ceea ce privește arta muzicală, în comună au existat lăutari renumiți și țarafi de-a lungul timpului. S-a scos la iveală, prin nenumărate prilejuri în care rapsozii costeșteni își valorificau talentul, un bogat tezaur artistic: doine și balade, cântece de dor, de dragoste. Acestea se auzeau la claci, sezatori, ori alte ocazii în care haiducii înfrățiți cu codrii se jertfeau pentru dreptate. Folclorul haiducesc este legat mai ales de unul dintre cei mai cunoscuți și îndragiți luptători pentru dreptate socială, Iancu Jianu, care în lungă sa activitate, pe o zonă geografică foarte largă, și-a găsit adesea sală pe aceste meleaguri.

Sărbătorile de iarnă oferă prilejul unor manifestări tradiționale foarte bogate. Acestea se desfășoară între 24 decembrie și 7 ianuarie și au ca punct central zilele Crăciunului, Anului Nou și Bobotezei, cu ajunurile respective. O caracteristică majoră a acestor sărbători o constituie repertoriul lor deosebit de bogat în datini și credințe, în realizări artistice literare, muzicale și coregrafice.

În seara ajunului Crăciunului, la 23 decembrie, se pasteraza încă în toate satele comunei Costești, obiceiul de a da colindeti.

De peste două decenii Târgul național al țiganilor – satul Bistrita, comuna Costești, are loc în fiecare an, pe data de 8 septembrie. Târgul este unul al portului, al tradițiilor și al obiceiurilor, începând la Mănăstirea Bistrita cu o slujbă religioasă.

Portul popular

Costumul național a fost purtat mai ales în trecut de locuitorii comunei Costești. Costeștențele erau iscusite în cusături de ii, în țesutul fotelor sau zăvelcilor, pentru aceasta trebuind să sacrifice multe ore de muncă, încât cel care purta costumul să se arate lumii îmbrăcat „ca oamenii”.

Îmbrăcămintea avea și o semnificație specială, hainele fiind cele care îl așezau pe om în anumite situații în ochii celor din sat. Pentru o fată de măritat, a fi bine îmbrăcată era dovada că știe să țese, să coasă, și adesea, că are și mijloace să o facă.

Femeile purtau cămașă cu fir negru sau cu fluturi, fustă albă și largă, cu râuri la poale, șorțe (zăvelci) negre sau de alte culori, alese în război. Alte femei purtau cămăși cu râuri de sus până jos, neîntreruptă, cu râuri la poale, peste care se purtau în față zăvelci cu mărgelă, iar în spate zăvelci roșii cu flori. Uneori purtau fotă (cusută pe catifea neagră), cu diferite motive florale. Peste cămașă se încingeau cu un brâu lat, lung cât betele, iar peste zăvelci se încingeau cu bete făcute din lână, în mai multe culori.

Nelipsite în portul femeiesc erau marama din borangic (cârpa) și tulpănelul. Vara purtau peste cămașă vestă neagră sau înflorată. În timpul iernii era nelipsit „cojocul înfudat” (un pieptar făcut din blană de miel) care era închis într-o parte sau la umăr cu bumbi făcuți din piele de miel, peste care se îmbrăcau cu șuba de dimie cu găitane (scurteică).

În picioare ele purtau opinci făcute în casă din piele de porc sau de vită, având moțul de formă unei creste. Opinca era legată de picior cu nojițe (curele din piele). Picioarele erau învelite în obiele din dimie și ȧureci făcuți tot din dimie, cusuți la croitor. Mai târziu vor purta ciorăi de lână făcuți în casă și ghetă cumpărate din țarguri și orașe.

Barbații purtau nădragi (cioareci) strânși pe picior și înflorați cu găitane. Aceștia erau făcuți din dimie albă, țesută în patru ițe și bătută la piuă. Mai purtau și pantaloni albi sau negri, ceva mai largi și cu buzunare.

Cămașa albă cu poale și închisă la gât cu ciucuri era făcută din pânză albă, țesută în casă din bumbac și se purta peste pantaloni.

Vesta albă sau neagră era înflorată cu găitane și se purta peste cămașă.

Șuba era o haină lungă și largă, cu găitane, făcută tot din dimie albă și se purta mai ales iarna.

Vara bărbații purtau pantaloni și cămașă din cânepă, mai largi, peste care se încingeau cu un chimir sau cu un brâu lat de lână.

Pe cap purtau pălărie (vara) și căciulă din blană de miel, rotundă sau moțată (iarna), de culoare neagră, mai rar albă. Cea mai veche a fost forma de căciulă rotundă, cea moțată apărând mai târziu.

În picioare purtau opinci, la fel ca și femeile, făcute tot din piele de porc sau de vită. Mai târziu, unii dintre ei au început să poarte opinci confecționate din cauciuc.

Ca o caracteristică a portului costeștean e faptul că, în satul Pietreni, întâlnim costumul unguresc, acesta fiind legat de ținuturile transilvane din jurul Sibiului.

În prezent, numărul celor care poartă costumul național este tot mai mic. Numai oamenii mai în vârstă, în zilele de sărbătoare, sau elevii școlii mai oferă posibilitatea de a admira frumusețea acestor costume, cu ocazia prezentării unor programe folclorice.

IV. EXTRAS DIN REGULAMENT

MASURI PROPUSE PENTRU PROTECTIA SI VALORIFICAREA MONUMENTELOR :

DEFINIREA SI DELIMITAREA ZONELOR DE PROTECTIE SI A ZONELOR ISTORICE DE REFERINTA

Monumentele istorice sunt bunuri imobile, constructii si terenuri situate pe teritoriul Romaniei, semnificative pentru istoria, cultura si civilizatia nationala si universala.

Monumentele istorice fac parte integranta din patrimoniul cultural national si sunt protejate prin lege.

Conform Legii 422 / 2001 se stabilesc urmatoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate supraterran, subteran sau subacvatic:

a) **monument** - constructie sau parte de constructie, impreuna cu instalatiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioara sau exterioara care fac parte integranta din acestea, precum si lucrari artistice comemorative, funerare, de for public, impreuna cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie marturii culturale-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, stiintific sau tehnic;

b) **ansamblu** - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de constructii urbane sau rurale care impreuna cu terenul aferent formeaza o unitate delimitata topografic ce constituie o marturie cultural-istorica semnificativa din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, stiintific sau tehnic;

c) **sit** - teren delimitat topografic cuprinzand acele creatii umane in cadru natural care sunt marturii culturale-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, stiintific, tehnic sau al peisajului cultural ;

Monumentele istorice apartin fie domeniului public sau privat al statului, al judetelor, oraselor sau comunelor, fie sunt proprietate privata a persoanelor fizice sau juridice.

Monumentele istorice proprietate publica a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile si inesizabile; aceste monumente istorice pot fi date in administrare institutiilor publice, pot fi concesionate, date in folosinta gratuita institutiilor de utilitate publica sau inchiriate, in conditiile legii, cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor sau, dupa caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii si Cultelor.

Monumentele istorice aflate in proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat pot fi vandute numai in conditiile exercitarii dreptului de preemtiune al statului roman, prin Ministerul Culturii si Cultelor, sau al unitatilor administrativ-teritoriale, dupa caz, potrivit prezentei legi, sub sanctiunea nulitatii absolute a vanzarii.

Proprietarii persoane fizice sau juridice care intentioneaza sa vanda monumente istorice vor instiinta in scris directiile pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetean.

In conditiile legii, in vederea protejarii monumentelor istorice se poate proceda, in cazuri extreme, la stramutarea acestora.

Monumentele istorice care se afla pe teritoriul Romaniei si care sunt proprietatea altor state sunt protejate in conditiile prezentei legi.

Monumentele istorice se claseaza astfel:

a) in grupa A - monumentele istorice de valoare nationala si universala;

b) in grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local ;

In localitatea Nicolae Balcescu avem inventariate monumente ale patrimoniului cultural de categoria A si B.

Clasarea monumentelor istorice in grupe se face prin ordin al ministrului culturii si cultelor, la propunerea Comisiei Nationale a Monumentelor Istorice, conform procedurii de clasare prevazute de prezenta lege.

Monumentele istorice clasate si zonele de protectie a acestora, aflate in proprietate publica, pot fi declarate, potrivit legii, de interes public national sau local, dupa caz, prin hotarare a Guvernului initiata de Ministerul Culturii si Cultelor, respectiv prin hotarare a consiliilor locale, judetene cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor.

Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protectie, prin care se asigura conservarea integrata a monumentului istoric si a cadrului sau construit sau natural.

Delimitarea si instituirea zonei de protectie se realizeaza simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, in conditiile legii.

In zona de protectie pot fi instituite servituti de utilitate publica si reglementari speciale de construire prin planurile si regulamentele de urbanism aprobate si avizate conform legii.

Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare.

Protejarea monumentelor istorice este parte componenta a strategiilor de dezvoltare durabila economico-sociala, turistica, urbanistica si de amenajare a teritoriului, la nivel national si local.

Exproprierea pentru cauza de utilitate publica a monumentelor istorice si a zonelor de protectie a acestora sau instituirea unor servituti poate fi initiata si aplicata numai cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor.

Aplicarea de servituti care au drept consecinta desfiintarea, distrugerea partiala sau degradarea monumentelor istorice si a zonelor lor de protectie este interzisa.

Orice interventie asupra monumentelor istorice si asupra imobilelor din zona lor de protectie, precum si orice modificare a situatiei juridice a monumentelor istorice se fac numai in conditiile stabilite prin Legea 422 / 2001.

Desfiintarea, distrugerea partiala sau totala, profanarea, precum si degradarea monumentelor istorice sunt interzise si se sanctioneaza conform legii.

Interventiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza si cu respectarea avizului emis de Ministerul Culturii si Cultelor; fac exceptie interventiile determinate de forta majora, cu conditia ca modificarile sa fie reversibile.

In sensul prezentei legi, interventiile ce se efectueaza asupra monumentelor istorice sunt:

a) toate lucrarile de cercetare, construire, extindere, reparare, consolidare, conservare, restaurare, amenajari peisagistice, precum si orice alte lucrari care modifica substanta sau aspectul monumentelor istorice, inclusiv reparatiile curente, lucrarile de intretinere si iluminarea interioara si exterioara de siguranta si decorativa;

b) executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitiva sau temporara de imprejmui, constructii de protectie, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de insemne pe si in monumente istorice;

d) schimbari ale functiunii sau destinatiei monumentelor istorice, inclusiv schimbarile temporare;

e) stramutarea monumentelor istorice;

f) amenajari de cai de acces, pietonale si carosabile, utilitati anexe, indicatoare, inclusiv in zonele de protectie a monumentelor istorice ;

Autorizatia de construire, autorizatia de desfiintare, precum si autorizatiile referitoare la interventiile prevazute in documentatii , sunt eliberate numai pe baza si in conformitate cu avizul Ministerului Culturii si Cultelor si cu celelalte avize, potrivit dispozitiilor legale in vigoare.

Autorizatiile emise fara avizul institutiilor abilitate prin lege si fara respectarea conditiilor acestora, sunt nule de drept.

Interventiile care se efectueaza asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se afla in ansambluri, situri sau zone de protectie a monumentelor istorice, se autorizeaza pe baza avizului Ministerului Culturii si Cultelor.

Expertizarea structurala a monumentelor istorice si verificarea tehnica a proiectelor de consolidare a monumentelor istorice se fac numai de experti si verificatori tehnici, atestati de Ministerul Culturii si Cultelor pentru exigentele specifice domeniului monumentelor istorice, cu respectarea cerintelor privind calitatea lucrarilor in constructii.

Programul de conservare a monumentelor istorice inscrise in *Lista cuprinzand monumentele istorice in grupa A* se avizeaza de Ministerul Culturii si Cultelor, iar cel al monumentelor istorice inscrise in *Lista cuprinzand monumentele istorice in grupa B* se avizeaza de directiile pentru cultura, culte si patrimoniul cultural national judetene, respectiv regional .

Zona de protectie din jurul unui monument este o portiune de teren delimitata si trecuta in regulamentul local de urbanism pe care nu se pot face constructii, plantatii si alte lucrari care ar pune in pericol, ar polua, ar diminua vizibilitatea, ar pune in pericol eventualele vestigii arheologice subterane aflate sub sau in imediata vecinatate a monumentului. Este o zona-tampon intre monument si mediul inconjurator actual. Zonele de protectie din jurul monumentelor istorice sunt distante masurate de la limita exterioara a terenurilor pe care se afla monumente istorice.

Terenul pe care se afla un monument istoric include, in afara de constructia propriu-zisa, si drumuri de acces, scari, parcul sau gradina, turnuri, chioscuri si foisoare, gardul sau zidul de incinta, bazine, fantani, statui, cimitire si alte constructii sau amenajari care formeaza ansamblul monumentului.

SERVITUTI IMPUSE IMOBILELOR DIN ZONA DE PROTECTIE :

- Compatibilitatea functiunilor : nu sunt permise functiuni care sa distoneze cu functiunea monumentului (ex. – interzis amplasarea de spatii destinate alimentatiei publice ce pot provoca poluarea fonica si vizuala;
- Spatiile plantate - este necesara supravegherea spatiilor din jurul monumentului prin realizarea de lucrari de intretinere si curatare ;
- Circulatia, accese, stationari : drumurile de acces catre monument trebuie sa fie fluente si in buna stare de functionare, indiferent de sezon. Dupa caz trebuie organizate parcare care sa permita accesul carosabil al vizitatorilor ;

- Volumele si forma cladirilor, inaltimea permisa, pastrarea caracteristicelor fatadelor valoroase, raport plin – gol, pastrarea formelor acoperisurilor istorice, tamplaria ferestrelor si subimpartirea istorica trebuie pastrata sau refacuta (de evitat profil PVC cu geam termopan).
- Materiale de constructie si aspectul exterior al cladirilor – compatibilitatea materialelor folosite cu cele existente ; este interzisa alaturarea materialelor nespecifice si neadecvate fatadelor istorice, probe de culoare prin investigatii premergatoare restaurarii ; sunt de evitat culorile stridente aplicate pe fatadele si invelitorile constructiilor invecinate monumentului ;
- Cladirile noi sau modificarile / reconstructiile de cladiri existente se vor integra in caracterul general al zonei si se vor armoniza cu cladirile invecinate ca arhitectura si finisaje ;
- Se interzice imitarea stilurilor arhitecturale straine zonei sau folosirea de materiale nespecifice zonei ;
- Se interzice afectarea aspectului arhitectural al cladirilor prin dispunerea neadecvata a reclamelor pe plinurile fatadelor , parapete, balcoane, etc ;
- Nu se admite utilizarea finisajelor noi (gresie, faianta, materiale plastice, sticla, aluminiu, panouri prefabricate etc.). Se interzice vopsirea cladirilor in culori stridente si stralucitoare. Gama cromatica va fi unitara, recomandate fiind nuantele de griuri deschise (alb patinat), bej deschis, materiale naturale – lemn, piatra, caramida aparenta. Pentru locuinte se interzice folosirea placarii cu materiale de tip ALUCOBOND, folosirea in exces a sticlei la fatade (perete cortina), placarile cu ceramica.
- Nu se admit invelitori din azbociment, materiale plastice sau bituminoase, indiferent de tratamentul suprafetei aparente. Sunt interzise, de asemenea, culorile stridente, atipice, straine de traditia locala (albastru, rosu lucios etc.).

CARACTERISTICI

- Constructiile cu valoare de patrimoniu au aparut organic, unele dintre ele au generat in jur un tesut prin natura functiunii lor, iar altele au aparut in mijlocul unui tesut existent.

AGRESIUNI

Agresiunile sunt de obicei din categoria constructiilor rezidentiale insotite de anexe. In majoritatea situatiilor acestea nu s-au realizat in baza unei autorizatii de construire.

Agresiunea se manifesta prin poluarea vizuala de natura :

- volumetrica, atunci cand constructia mai noua iese din scara sau are o forma dezordonata ; aici se incadreaza si situatiile in care forma acoperisului este nepotrivita ;
- a calitatii fatadei sau arhitecturii, atunci cand constructia mai noua are un aspect dizarmonios din p.d.v. al calitatii finisajului, golurilor, calitatii executiei ;
- cromatica, atunci cand constructia mai noua este tratata cu materiale lucioase, nepotrivite stridente, inscriptii luminoase, moderniste, texte in relief ;
- a aglutinarii dezordonate, cand intr-un spatiu mic apar multe constructii ce creeaza dezordine in campul vizual de perceptie a monumentului ;
- a starii constructiilor invecinate, atunci cand constructiile mai noi sunt degradate ;

UTILIZARI ADMISE

- locuinte dotate cu utilitatile strict necesare, de standard mediu, compatibile cu tinuta arhitecturala a cladirilor existente ;

UTILIZARI ADMISE CU CONDITIONARI

- unitati comerciale cu produse alimentare de necesitate zilnica cu conditia ca functiunea sa nu stanjeneasca vecinatatile si sa nu afecteze vegetatia existenta in curti ; nu se vor permite insemne ce tin de publicitatea de marca. Se interzice folosirea inscriptiilor luminoase, stridente, a materialelor perisabile sau a rezolvarilor ce nu sunt caracteristice zonei.

UTILIZARI INTERZISE

- activitati care pot provoca degradarea cladirilor sau sunt incompatibile cu statutul de zona protejata ;
- activitati productive poluante, cu risc tehnologic sau incomode prin traficul generat ;
- constructii provizorii de orice natura, inclusiv chioscuri si panouri publicitare de orice dimensiuni si indiferent de modalitatea lor de montare ;
- depozitare en-gros ;
- depozitarea pentru vanzarea unor substante inflamabile sau toxice ;
- activitati care utilizeaza pentru depozitare terenul vizibil din circulatiile publice sau institutiile publice ;
- depozitari de materiale re folosibile ;

- platforme de pre colectare a deeurilor ;
- lucrari de terasament de natura sa afecteze amenajarile din spatiile publice si constructiile de pe parcelele adiacente ; exceptia o constituie institutiile statului care au ca obiect eliminarea riscurilor (alunecari de teren, inundatii)
- spatii pentru alimentatie publica ;
- spatii prestari servicii de intretinere personala (coafor, frizerie)
- farmacii ;
- servicii financiar-bancare si de asigurari

AMPLASAREA CLADIRILOR

- **caracteristicile parcelelor** : se mentin neschimbate dimensiunile si formele actuale ale parcelelor din zona protejata. Pentru lucrarile noi, lotul se considera constructibil daca are o suprafata minima de 500 mp.
- **amplasarea fata de aliniament** : Asezarea cladirilor se va face retras cu 3 m de la aliniamentul strazii, de regula ; fata cladirii va fi paralela cu acest aliniament. In cazul in care regimul de aliniere al fatadelor este identic cu aliniamentul, se va pastra regula locului.
- **aliniera laterală si posterioara** : in cazul in care pe una dintre limitele laterale ale parcelei exista calcanul unei constructii invecinate, noua cladire se va alipi la acest calcan pe o lungime de maxim 15 m de la aliniament, iar fata de limita opusa a parcelei se va retrage la o distanta egala cu jumatate din inaltimea la cornisa, dar nu mai putin de 3 metri ;
 - in cazul in care parcela se invecineaza cu cladiri retrase fata de limitele laterale ale parcelei, noua cladire se va retrage obligatoriu fata de ambele limite laterale ale parcelei la o distanta egala cu jumatate din inaltime dar nu mai putin de 3 metri ;
 - cladirile se vor retrage fata de limita posterioara la o distanta de cel putin jumatate din inaltimea cladirii masurata la cornisa, dar nu mai putin de 5 metri ; in cazul in care pe limita posterioara a parcelei exista calcanul unei constructii invecinate, noua cladire se alipi la acest calcan ;

AMPLASAREA CLADIRILOR PE ACEEASI PARCELA

- cladirile vor respecta intre ele distante egale cu jumatate din inaltimea la cornisa a celei mai inalte dintre ele;

ECHIPAREA CLADIRILOR

- **circulatii si accese** : parcela este constructibila numai daca are asigurat un acces carosabil de minim 4m dintr-o circulatie publica in mod direct sau prin drept de trecere legal obtinut prin una din proprietatile invecinate;
- **stationarea autovehiculelor** : stationarea vehiculelor se admite numai in interiorul parcelei, deci in afara circulatiilor publice ;
- **conditii de echipare edilitara** : toate constructiile vor fi racordate la retele edilitare publice ; se va asigura evacuarea rapida si captarea apelor meteorice in retea de canalizare ;
 - toate noile bransamente pentru electricitate si telecomunicatii vor fi realizate ingropat.
 - se interzice dispunerea antenelor tv satelit in locuri vizibile din circulatiile publice si se recomanda evitarea dispunerii vizibile a cablurilor tv. Se interzice amplasarea firidelor de bransament pentru electricitate , telecomunicatii si gaze pe fatadele principale ale cladirilor. Se interzice montarea aparatelor de aer conditionat pe fatadele catre strada.
- **Spatii libere si plantate** : spatiile libere vizibile din circulatiile publice vor fi tratate ca gradini de fatada. Spatiile neconstruite si neocupate de accese si trotuare de garda vor fi inierbate si plantate cu un arbore la fiecare 50 mp. Se recomanda ca pentru imbunatatirea microclimatului si pentru protectia constructiei sa se evite impermeabilizarea terenului peste minimum necesar pentru accese.
- **Aspectul exterior** : prin repararea cladirilor existente (inclusiv prin masurile de consolidare ale structurilor) se va pastra sau se va reveni la arhitectura initiala a fatadelor . Arhitectura noilor cladiri va respecta caracterul arhitectural general al zonei inscriindu-se, inainte de toate, in scara definita de majoritatea cladirilor existente. In cazul locuintelor si pensiunilor, acoperisurile vor fi de regula in 4 ape, vor avea panta similara cu cea a cladirilor traditionale existente si vor fi acoperite cu sita (dranita, sau sindrila), tigla ceramica in culori inchise. Se interzic rezolvarile cu tabla profilata tip tigla. Se accepta rezolvari cu 2 ape, cu conditia ca cele 2 pante sa fie simetrice, iar panta acoperisului sa fie aceeaasi cu a cladirilor traditionale specifice zonei.

Se interzic :

- imitarea stilurilor arhitecturale straine zonei sau folosirea materialelor nespecifice zonei ;
- utilizarea tamplariei metalice din aluminiu sau material plastic pentru usi si ferestre ; se va folosi tamplaria de lemn vopsita, eficienta in timp si specifica zonei ;
- utilizarea neacoperita a unor materiale care in mod traditional au fost acoperite cu parament ;
- utilizarea tencuielilor rufoase tip strop sau calcio vecchio ;
- utilizarea placajelor ceramice, sparturi din placi de marmura, caramida aparenta ; se vor folosi tencuieli lise ;
- sublinierea diferentelor cromatice dintre elementele de soclu cu culori contrastante ;
- suprafete vitrate de mari dimensiuni (pereti cortina) la fatade ;
- imitatiile de materiale naturale (ceramica cu textura de piatra/lemn, profilaturi din polistiren cu texturi minerale) ;
- utilizarea improprie a materialelor (placaje ceramice exterioare sau suprafete metalice stralucitoare) ;
- utilizarea culorilor stridente ;
- vopsirea paramentelor de piatra sau a rosturilor ;
- imprumuturile din arhitectura orientala sau neo-clasica (balustrii, exesele decorative, ornamentele de tip friza, ornamentele zoomorfe sau antropomorfe)

Daca cladirea este catalogata prin PUG ca avand valoare arhitecturala proprie interventiile admise vor fi urmatoarele :

- consolidare si restaurare cu aportul specialistilor, pastrand cat mai mult din caracteristicile originale ; se pot aduce modificari pe partiu interior care nu afecteaza aspectul exterior al cladirii.

La limita exterioara a zonei de protectie a monumentului se vor evita discrepantele volumetrice.

- **Imprejmuiri** : se va mentine caracterul existent al imprejmuirilor astfel :

- se va acorda prioritate conservarii gardurilor existente ; in caz ca este absolut necesara refacerea lor, ele vor urma acelasi regim de avizare ca si interventiile asupra cladirilor. Gardurile spre strada vor fi transparente, cu inaltimea maxima de 1,5 metri ; gardurile vor putea avea un soclu din beton sau zidarie de piatra (interzise aplicatiile de imitatii de piatra) de circa 0,60 m, partea superioara fiind realizata din profile metalice sau lemn si vor putea fi dublate de gard viu ;
- pentru a conferi o imagine unitara strazilor, se interzic rezolvarile cu panouri din fier forja, policarbonat, profile din material plastic, decoratiunile si toate adaosurile inutile pentru structura gardului ;
- se incurajeaza preluarea tipologiilor traditionale de gard ; imprejmuiri din materiale naturale prelucrate simplu in sistem uluca, sistem trafor lemn cu model repetitiv, etc.

CONFORMAREA CLADIRILOR

- **inaltimi admise in zona de protectie a monumentelor : S+P+1E** , maximum 7 m la cornisa. Inaltimea noilor constructii nu va putea depasi, totodata, cu mai mult de 3 m inaltimea cladirilor existente invecinate. Atunci cand o cladire noua este alaturata la calcan unei constructii existente cu acoperis, este recomandata preluarea pantei acoperisului, fara insa a depasi coama acoperisului existent.

OCUPARE SI UTILIZAREA PARCELEI

- POT maxim = 35%
- CUT maxim = 0,40 pentru cladiri parter, 0,80 pentru inaltimi P+1 ;

ZONE PROTEJATE - SITURI ARHEOLOGICE (situate in intravilanul și extravilanul Comunei Costești)

GENERALITATI :

In categoria zonelor protejate din extravilan intra siturile arheologice cuprinse in Lista monumentelor istorice si in Repertoriul arheologic national.

Regulamentul de utilizare a terenurilor ce cuprind situri istorice se supune prevederilor Legii nr. 422 privind protejarea monumentelor istorice din 18 iulie 2001 si OUG nr.43/2000 privind protectia patrimoniului arheologic si declararea unor situri arheologice ca zone de interes national cu modificarile ulterioare.

Pentru fiecare monument istoric se instituie zona protejată, prin care se asigura conservarea integrata a monumentului istoric si a cadrului sau construit sau natural. Regimul de protectie al sitului istoric este obligatoriu indiferent de regimul de proprietate asupra terenurilor.

UTILIZARI ADMISE:

Sapatura arheologica este operatiunea planificata de punere in practica a unui proiect de cercetare cu obiective bine definite prin lucrari de teren neintruzive / intruzive si controlate, prin care se examineaza, inregistreaza si interpreteaza patrimoniul arheologic dintr-o zona delimitata sau sit, aflate intr-un teren ori sub luciul unei ape. Datele inregistrate, patrimoniul mobil recoltat si patrimoniul mobil rezultat prin sapatura sunt studiate, rezultatul fiind publicat in detaliu.

Scopul sapaturii arheologice este de a examina patrimoniul arheologic dintr-o anumita zona sau sit, in contextul impus de obiectivele cercetarii, cu scopul de a intelege mai bine o inregistrare anterioara a acelui patrimoniu (realizata prin evaluare teoretica sau de teren), de a analiza si a interpreta rezultatele si de a le disemina cat mai larg posibil.

Sapatura arheologica poate fi necesara:

- In cadrul unui proiect de cercetare arheologica ce nu este generat de o amenintare specifica la adresa patrimoniului arheologic.
- Ca parte a unui Studiu de Impact asupra Mediului
- Ca raspuns la o viitoare interventie asupra solului care reprezinta o amenintare la adresa potentialului arheologic a unei zone delimitate sau a unui sit arheologic.
- Ca parte a unui proces de amenajare a teritoriului (in cadrul legal stabilit de documentatiile de urbanism nationale, regionale, locale si/sau in stadiul elaborarii acestora).
- In cazul unor procese naturale, lucrari de agricultura, lucrari forestiere, lucrari de imbunatatiri funciare, lucrari de utilitate publica si a altor tipuri de lucrari prevazute de legislatia in vigoare.
- In cazul necesitatii elaborarii de planuri de dezvoltare initiale la nivel privat, local, regional, national sau international.

In zonele in care sunt semnalate descoperiri arheologice, dar din cauza informatiilor reduse si reperelor imprecise nu s-a putut identifica locul acestora, se va solicita „**supraveghere arheologica**”, pentru toate lucrarile care afecteaza solul, indiferent de caracter – privat sau comunitar, edilitar sau industrial, gospodaresc, utilitar sau agricol.

Supravegherea arheologica inregistreaza patrimoniul arheologic descoperit pe parcursul unor lucrari de investitii publice sau private si poate propune, daca este necesar, punerea in practica a unui proiect de sapatura arheologica.

Supravegherea arheologica este operatiunea planificata, limitata in timp, nedistructiva si / sau intruziva ce are drept scop observarea, inregistrarea datelor si cercetarea ce se desfasoara in acelasi timp cu alte lucrari de teren ce nu au caracter arheologic.

Supravegherea arheologica se desfasoara pe o arie limitata acolo unde exista posibilitatea ca lucrarile aflate in desfasurare sa afecteze sau sa distruga patrimoniul arheologic mobil sau structuri constructive arheologice. Rezultatul supravegherii arheologice este un Raport de supraveghere arheologica si, daca este cazul, o arhiva.

Supravegherea arheologica nu se refera la situatiile in care se produc descoperiri intamplatoare (care pot determina elaborarea si punerea in practica a unui proiect arheologic) si nu este aplicabila nici situatiilor in care este necesara monitorizarea conservarii patrimoniului arheologic in sit.

UTILIZARI ADMISE CU CONDITIONARI:

In teritoriul sitului arheologic si in zona sa de protectie se vor face interventii numai dupa terminarea procedurilor de investigare, decizie si aprobare a masurilor de protejare.

In zonele de protectie ale monumentelor istorice, instituite conform Legii nr.422/2001 republicata, pentru avizarea oricaror interventii – amenajari, constructii, demolari de constructii parazitare – este necesara realizarea unor documentatii de urbanism tip PUZ.

In cazul in care prin masurile de interventie se decide realizarea unor amenajari, este necesara semnalizarea siturilor si asigurarea masurilor de protectie a acestora (paza).

Autorizatie de construire sau de desfiintare este conditionata de obtinerea unei aprobari administrative bazata pe o decizie stiintifica (Raport de sapatura sau Raport de supraveghere arheologica semnat de un arheolog atestat de Ministerul Culturii si Cultelor).

UTILIZARI INTERZISE

Nu sunt permise utilizarea terenurilor în scopuri agricole sau forestiere :

- Braconajul ;
- Cositul, vanatoarea, amenajarile forestiere si taierile in timpul cuibaritului ;
- Defrisarile ;
- Impadurirea cu specii neindigene ;
- Adunarea lemnului pentru foc ;
- Culegerea de ciuperci.

REGULI CU PRIVIRE LA PROTEJAREA SITURILOR ARHEOLOGICE

În cazul zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat, regimul de protecție este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național.

Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specifice de protecție prevăzute de respectiva ordonanță.

Zona de protecție pentru siturile arheologice situate în intravilan și extravilan este de 200 de metri, delimitându-se pe limite de parcele și strazi.

În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător (ca urmare a factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică) se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare, temporar, pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic;

În cazul zonelor cu potențial arheologic este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora;

Săpătura arheologică și activitățile umane întreprinse asupra patrimoniului arheologic se efectuează numai pe baza și în conformitate cu autorizația emisă de Ministerul Culturii, în condițiile legii;

Utilizarea detectoarelor de metale în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în zonele cu patrimoniu arheologic reperat este permisă numai pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii;

Până la descărcarea de sarcină arheologică, terenul care face obiectul cercetării este protejat ca sit arheologic, conform legii;

Autorizarea lucrărilor de construire sau desființare din zonele cu patrimoniu arheologic reperat sau marcat pe planșele prezentului PUG se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii

În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul localității dispune întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu avizul serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii, și se instituie regimul de supraveghere sau săpătură arheologică .

ORDONANTA nr. 43 din 30 ianuarie 2000 , Art. 9

(1) Proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra terenurilor în care se afla situri arheologice și celor pe care au fost instituite zone cu patrimoniu arheologic reperat au obligația de a permite accesul personalului autorizat, în condițiile prezentei ordonanțe, în vederea cercetării și protejării patrimoniului arheologic, precum și asigurării măsurilor de protecție și paza a bunurilor de patrimoniu.

(2) Proprietarii sau arendasii de terenuri, persoane fizice sau juridice de drept privat, sunt îndreptățiți la plata unor despăgubiri pentru veniturile agricole nerealizate pe terenurile care fac obiectul săpăturilor arheologice pentru perioada în care se desfășoară acestea, în cuantumurile și în condițiile stabilite prin metodologia aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(3) Despăgubirea pentru venitul agricol nerealizat se plătește persoanei îndreptățite de către finanțatorul săpăturii arheologice, în termen de 60 de zile de la data începerii cercetării.

(4) Aducerea terenului la condiția sa inițială revine finanțatorului cercetării arheologice.

Întocmit,

Arhitect **Doina Negoită**

Urbanist **Amalia Bălescu**

Arhitect **Bogdan Serban**

Verificat,

Arhitect **Iulian Camui**

Expert MCC nr. 82E/29.03.2006

Specialist RUR – F6

FIȘA ISTORICĂ A LOCALITĂȚII COSTESTI

ELABORATOR:

arh. Iulian Camui - Expert MCC nr. 82E/29.03.2006, Specialist RUR – F6

arh. Doina Negoita

urb. Amalia Balescu

I. TERITORIUL ADMINISTRATIV: comuna COSTESTI

1. Forma actuală din data/actul normativ: 1968

2. Situații anterioare formei actuale:

Au existat anterior formei actuale diverse împărțiri administrative ale teritoriului comunei.

Satele reprezintă primele unități administrative aflate pe teritoriul comunei. Prin reforma administrativă a lui Alexandru Ioan Cuza, introdusă cu „Legea pentru comunele urbane și rurale a Principatelor Unite Române” – dată în București, aprilie 1864, s-au format și comunele rurale, din unul sau mai multe sate.

Pe vremea lui A.I. Cuza comuna făcea parte din plaiul Cozia, având 6 catune. Ulterior, în 1899, comuna făcea parte din plasa Horezu, având tot 6 catune. În 1941 comuna cuprindea 5 sate iar după cel de-al doilea război mondial comuna cuprindea același nr. de sate.

În 1962, în urma împărțirii administrative, comuna figura cu satele: Bistrita (fost Tigania), Costesti, Ferigile, Negrulești, Pietreni și Varatici.

În urma ultimei împărțiri administrative, din anul 1968, regiunile și raioanele au fost desființate și înlocuite cu județele

Ca unitate administrativ teritorială, comuna Costesti cuprinde în prezent 4 sate: **Costesti, Bistrita, Pietreni, Varateci.**

3. Unități administrative din care a făcut parte teritoriul administrativ actual

La împărțirea administrativă din vremea lui Alexandru Ioan Cuza, comuna Costesti a făcut parte din Județul Valcea, **plaiul Cozia**, fiind alcătuită din 6 catune și anume: Costesti (unde se afla centrul comunei), Pietreni, Varatici, Desrobitei, Costeasca și Negrulești. Costesti a constituit una dintre comunele aflate în partea de vest a plaiului Cozia, marginindu-se cu comunele Tomsani și Romani, care au aparținut de plaiul Cozia.

Comuna Costesti făcea parte în cadrul **Județului Valcea** tot **din plaiul Cozia**, fapt ce reiese din legea sancționată în înaltul decret regal nr. 1012 din 20 februarie 1896. Aceasta era compusă din același număr de catune și anume: Costesti (care era și reședința comunei), Ferigile (sat nou înființat), Negrulești, Pietreni, Tigania și Varatici.

În 1899 comuna Costesti făcea parte din **plasa Horezu**.

În anul 1941, comuna Costesti era compusă din dintr-un număr de 5 sate – Bistrita, Costesti, Ferigile, Pietreni și Varatici. Acum nu mai figura satul Negrulești, care intrase în componenta comunei vecine, Bodești.

Prima împărțire administrativ – teritorială de după al doilea război mondial a fost făcută în anul 1950, când s-a stabilit pentru comuna Costesti să facă parte din **raionul Horezu, regiunea Valcea**.

Celor 5 sate amintite mai inainte li s-au mai adaugat acum satele Bogdanesti si Tomsani, care pana atunci au apartinut de comuna Tomsani, judetul Valcea. Resedinta comunei Costesti era in satul Costesti.

In urma modificarilor aduse prin Decretului nr.331 din 27 septembrie 1952, comuna Costesti avea acelasi numar de sate – sapte – si facea parte din **raionul Horezu, regiunea Pitesti**. Aceasta a ramas cu un numar de cinci sate (cele doua sate Bogdanesti si Tomsani au fost alipite in urma impartirii administrativ – economice din anul 1950, formand comuna Tomsani) in urma Decretului nr.12 din 4 ianuarie 1956.

Prin Legea nr.3 din 1960, pentru imbunatatirea impartirii administrative a teritoriului Republicii Populare Romane, **s-a schimbat denumirea regiunii, din Pitesti in Arges**, iar comuna Costesti a ramas alcatuita tot din 5 sate: Bistrita, Costesti, Ferigile (satul de resedinta al comunei), Pietreni si Varatici.

In 1962 s-a facut o alta impartire administrativa, aplicandu-se „Legea pentru unificarea administrativa”, promulgata cu decretul regal nr.1972 din 13 iunie 1925. Comuna Costesti figura cu satele: Bistrita (fost Tigania), Costesti, Ferigile, Negrulesti, Pietreni si Varatici. Acum aflam ca resedinta era satul Ferigile, iar comuna facea parte tot din **plasa Horezu**.

In urma ultimei impartiri administrative, din anul 1968, regiunile si raioanele au fost desfiintate si inlocuite cu judetele – unitati administrativ teritoriale complexe din punct de vedere economic si social cultural, avand legaturi atat cu institutiile de conducere centrale, cat si cu cele locale, din comunele si orasele subordonate. De la aceasta impartire administrativ – teritoriala, comuna Costesti face parte din **judetul Valcea** si are in componenta sa un numar de 4 sate si anume: Bistrita, Costesti (la care s-a alipit fostul sat Ferigile), Pietreni si Varatici, resedinta comunei ramanand in satul Costesti – situat in centrul comunei.

4. Denumiri succesive ale unității administrative (limba română, alte limbi):

5. Denumiri succesive ale unității administrative (limba română, alte limbi):

Numele comunei, al satului resedinta de comuna dar si al paraului care strabate de la nord la sud comuna, vine de la formele de relief numite „coaste”. Dupa legenda insa, satul Costesti si-ar fi luat numele de la Costea, amintit documentar in anul 1512.

6. Localități contopite:

- Apartenența administrativ-teritorială a satelor, de-a lungul timpului a suferit numeroase modificări. La **împărțirea administrativă din vremea lui Cuza**, comuna era formata din 6 catune si anume: Costesti (unde se afla centrul comunei), Pietreni, Varatici, Desrobiti, Costeasca si Negrulesti.
- In **1962**, in urma „Legii pentru unificarea administrativa”, promulgata cu decretul regal nr.1972 din 13 iunie **1925**, comuna era formata din satele: Bistrita (fost Tigania), Costesti, Ferigile, Negrulesti, Pietreni si Varatici, resedinta fiind satul Ferigile.
- In anul **1941**, comuna Costesti era compusa din dintr-un numar de 5 sate – Bistrita, Costesti, Ferigile, Pietreni si Varatici. Acum nu mai figura satul Negrulesti, care intrase in componenta comunei vecine, Bodești.
- In urma impartirii administrative dupa al doilea razboi mondial, facuta in **1950**, celor 5 sate amintite mai inainte li s-au mai adaugat acum satele Bogdanesti si Tomsani, care pana atunci au apartinut de comuna Tomsani.
- Prin Decretului nr.331 din 27 septembrie **1952**, comuna Costesti avea acelasi numar de sate – sapte. Aceasta a ramas cu un numar de cinci sate (cele doua sate Bogdanesti si Tomsani au fost alipite in urma impartirii administrativ – economice din anul **1950**, formand comuna Tomsani) in urma Decretului nr.12 din 4 ianuarie 1956.
- In urma ultimei impartiri administrative, din anul **1968**, are in componenta sa un numar de 4 sate si anume: Bistrita, Costesti (la care s-a alipit fostul sat Ferigile), Pietreni si Varatici, resedinta comunei ramanand in satul Costesti – situat in centrul comunei.
- In **prezent** comuna Costesti cuprinde 4 sate: Costesti, Bistrita, Pietreni, Varateci.

7. Localități disparute:

- Desrobiti

- Costeasca
- Ferigile s-a contopit cu Costesti
- Negrulesti a trecut la UAT-ul vecin - Barbatesti
- Bogdanesti si Tomsani fac parte in prezent din UAT-ul Tomsani

8. Alte denumiri istorice în teritoriul administrativ: Ferigile, Stogu

9. Fapte istorice notorii în teritoriul administrativ:

- Descoperirile arheologice prezinta dovezi ce afirma existenta urmelor de viata din perioada de **tranzitie de la neolitic la bronz**, sau chiar din **epoca bronzului**. Acestea s-au incheiat cu **descoperirea unor urme de activitate umana intensa cu circa 2500 de ani in urma, in special in zona de sud a comunei, ce corespunde cu fostul sat Ferigile.**
- Descoperirile din perioada romana arata ca teritoriul comunei Costesti a continuat sa fie locuit si **in timpul stapanirii romane in Dacia (106-271)** cat si dupa aceasta data, **in vremea daco-romanilor**
- Diverse descoperiri din sec. X-XII d.Hr. din **epoca feudala timpurie** demonstreaza locuirea acestei zone. In perioada organizarii statelor feudale pe teritoriul Romaniei, comuna a facut parte din **cnezatul lui Farcas** – fapt amintit in **Diploma Ioanilor din 2 iunie 1247**.
- **sfarsitul sec. al XV-lea** – formarea satului Bistrita
- **11 noiembrie 1512** - apare documentar pentru prima data actualul sat de resedinta Costesti, in secolele urmatoare acesta fiind intalnit in numeroase documente.
- **deceniul al IV-lea al secolului al XVII-lea** - Matei Basarab, domnitorul Țării Românești, a ctitorit Arnota
- **Locuitorii din Costești au participat la revoluția de la 1848.** Unii au făcut parte ca voluntari din tabăra generalului Gheorghe Magheru, care a avut misiunea de a apăra revoluția. Ca o dovadă a participării la acest eveniment istoric, sunt armele găsite pe la locuitorii Costeșteni.
- Locuitorii din satele comunei Costești, au participat la războaiele duse pentru independența și unitatea națională. Costeștenii și-au vărsat sângele în **războiul de independență** de la 1877-1878.
- Din **primul război mondial** (1916 - 1918), la războiul de întregire a neamului, sunt cunoscuți 122 eroi, al căror nume se află înscrise pe monumentul Eroilor de la centrul comunei.
- Mulți costesteni și-au vărsat sângele în **cel de-al doilea război mondial** - perioada 1941 -1945 - atât pe frontul de Răsărit, cât și pe cel din Apus, pentru realipirea teritoriilor românești răpite de regimurile totalitare - Basarabia și Nord - Vestul Transilvaniei.

9. Drumuri istorice, vaduri, poduri: NU

10. Data construirii căilor ferate, stațiilor c.f.:

In comuna exista o cale ferata industrială care s-a construit odata cu aparitia carierei de calcar, perioada 1954 – 1960.

II. LOCALITĂȚILE Costesti, Bistrita, Pietreni, Varateci

Așezările sătești au apărut cu mult înainte de primele mențiuni documentare. Denumirea actualului sat **Bistrița** vine de la mănăstirea Bistrița, așezată pe pârâul Bistrița, și menționată într-un document din 1492, prin care voievodul Vlad Călugărul a întărit mănăstirii Bistrița mai multe sate.

Satul Bistrița s-a format mai târziu, la sfârșitul secolului al XV-lea se afla numai mănăstirea și așezările mizere ale robilor mănăstirii. Într-un documentar datat în 11 noiembrie 1512, Neagoe Basarab voievod întărește lui Barbu Craiovescu ban, ctitorul Bistriței ocină la Târșea, deal ce astăzi aparține satului Pietreni, situat în partea de vest a acestuia, spre Bistrița, luată în schimb pentru satul Slătioara. Tot în acest document apare ca martor popa Frâncu din Costești, ce rezultă că apare

documentar pentru prima dată actualul sat de reședință Costești. În secolele următoare, satul Costești se întâlnește în numeroase documente. Pietreni, unul din satele care compun comuna Costești, formează partea de nord, tot veche, a comunei: biserica satului, fost schit, a fost ridicată în 1701, dar pe locul alteia mai vechi, lucru explicat de faptul că Alexandru Odobescu găsisse acolo obiecte de cult purtând data 1694.

De-a lungul pârâului Bistrița a fost o moșie mănăstirească și de aceea, cu ani în urmă, „casele erau mai rare”. În afară de **Vărățici**, sat de moșneni, **Floreștii**, **Călinele** (cătune ale satelor Vărățici) și **Bistrița**, s-au încheiat abia după **1864**. De partea cealaltă, la răsărit de pârâul Costești, cătunele se țin lanț, acolo fiind și partea cea mai veche a comunei. O parte se numește Costești, căreia i se mai spune și Blezeni; mai sus se află Săcăturile, Grămeștii și Ciorobeștii. Șirul acestora sfârșește cu **Pietrenii**. Între cele două ape, pe colina sudică a Stogului, se află cătunul Mlăci, parte a satului Vărățici, locuit și el de vechi țărani moșneni. Ferigile (astăzi cătun al satului Costești), sat nou, s-a format din costeșteni și din vărățiceni, după împrăștierea înșurăților din anul 1881. Li s-a dat pământ în Ferigile, care până atunci era islaz. Până la 1880-1881 nu erau aici decât câteva case așezate pe loturile împrăștiatelor de la 1864. Linia de demarcație pornea din colțul grădinii școlii în jos, către punctul Capul Ferigile.

Toate aceste sate și locuri au la un loc numele de Costești, nu de când cu adoptarea numelui de comună, ci din vremi foarte îndepărtate. În toate izvoarele istorice, câte ne sunt cunoscute, nu aflăm alt nume general decât acesta.

1. Statutul administrativ actual din data/actul normativ:

- din anul 1968

2. Atestarea documentară a localităților:

- **11 noiembrie 1512** - apare documentar pentru prima dată actualul sat de reședință Costești, în secolele următoare acesta fiind întâlnit în numeroase documente.

3. Denumiri succesive ale localităților (limba română, alte limbi):

Toate satele componente și-au păstrat de-a lungul vremii denumirile.

4. Modul de formare al localităților (creștere normală, creștere prin aporturi de populație, creștere prin împrăștiere, creștere prin industrializare, s.a.):

- creștere normală și creștere prin aporturi de populație.

5. Monumente istorice/poziție listă/categoria:

Nr crt.	POZITIE LMI 2015	SAT	Denumire monument istoric	CATEGORIE
312	VL-II-a-A-09666	Bistrița	- Mănăstirea Bistrița 1494 , refăcută la 1847 – 1856 , cult ortodox , Barbu Craiovescu – ctitor , domnitor Barbu Știrbei , arh. Schlatter – restaurator	A
313	VL-II-m-A-09666.01		- Biserica Adormirea Maicii Domnului 1847-1856 pictor Tattarescu Gheorghe , restaurator Adriana Cantacuzino	A
314	VL-II-m-A-09666.02		- Bolnița SCHIMBAREA LA FAȚĂ , arh. Adrian Gheorghiu , restaurator	A
315	VL-II-m-A-09666.03		- Turnul clopotniță și clădirea din incinta mare sec.XIX	A
316	VL-II-m-A-09666.04		- Corp de chilii (din incinta veche)	A
317	VL-II-m-A-09666.05		- Foișor (pe latura de est a incintei vechi)	

318	VL-II-a-A-09667	Bistrița	- Mănăstirea Arnota 1634 , cult ortodox	A
319	VL-II-m-A-09667.01		- Biserica SF-ții Arhangheli 1634	A
320	VL-II-m-A-09667.02		- Corp chilii 1852 – 1856	A
321	VL-II-m-A-09667.03		- Incintă 1634	A
322	VL-II-m-B-09668	Bistrița	- Fostul schit Păpușa - Biserica Sf. Grigore Decapoliul - Eleonul sec. XV-XVI , cult ortodox ; egumen Stefan Bistrițeanu – ctitor	B
323	VL-II-m-A-09669	Bistrița	- Biserica "Intrarea în Biserică înainte de 1633, cult ortodox .	A
324	VL-II-m-A-09670	Bistrița	- Biserica Sf. Îngeri, sec.XVII	A
325	VL-II-m-B-09671	Bistrița la est de sat	Biserica: Nașterea Maicii Domnului 1689	B
327	VL-II-m-B-09672	Bistrița	Podul Reginei Maria si celor doua cruci sapate in stanca 1924-1920	B
328	VL-II-m-B-09673	Bistrița	Ansamblu rural – inc.sec. XX	B
405	VL-II-m-B-09731	Costești	Biserica de lemn: Adormirea Maicii Domnului 1801	B
406	VL-II-m-B-09732	Bistrița	Moara de lemn și joagărul în funcțiune sec. XIX	B
407	VL-II-m-B-09733	Costești	Casa cu prăvălie sec. XIX	B
408	VL-II-m-B-09734	Costești	Stabilimentul de băi sec. XX	B
575	VL-II-m-A-09873	Pietreni cartier Grămești	Biserica de lemn: Adormirea Maicii Domnului 1664 (Schitul Grămești)	A
574	VL-II-m-B-09872	Pietreni	Biserica: "Intrarea în biserică" 1750	B
576	VL-II-m-B-09874	Pietreni Costești La 40 de izvoare	Biserica Sf. Nicolae 1700	B
772	VL-II-m-B-10025	Costesti	Cruce de piatra 1755	B

6. Situri arheologice declarate zone de interes prioritar:

- COD LMI 2015 -VL-I-S-B-09526, COD RAN-169262.01 - NECROPOLA FERIGILE DE LA COSTESTI
 - Necropola tumulara
 - Necropola plana
- COD LMI 2015 - VL-I-S-B-09517, COD RAN-169271.03 - NECROPOLA HALLSTATTIANĂ ȘI MEDIEVALĂ DE LA BISTRIȚA
- COD LMI 2015 - VL-I-S-B-09594, COD RAN- 169299.02 - AȘEZAREA HALLSTATTIANĂ DE LA VĂRATICI

7. Alte construcții cu valoare istorica locala:

- Monumentul Eroilor din fata sediului primariei.

8. Denumiri istorice în localitate:

Numele comunei, al satului reședința de comuna dar și al paraului care străbate de la nord la sud comuna, vine de la formele de relief numite „coaste”. După legenda însă, satul Costești și-ar fi luat numele de la Costea, amintit documentar în anul 1512.

9. Fapte istorice notorii în localitate:

- Descoperirile arheologice prezintă dovezi ce afirmă existența urmelor de viață din perioada de **tranzitie de la neolitic la bronz**, sau chiar din **epoca bronzului**. Acestea s-au încheiat cu **descoperirea unor urme de activitate umană intensă cu circa 2500 de ani în urmă, în special în zona de sud a comunei, ce corespunde cu fostul sat Ferigile**.
- Descoperirile din perioada română arată că teritoriul comunei Costești a continuat să fie locuit și **în timpul stăpânirii romane în Dacia (106-271)** cât și după această dată, **în vremea daco-romanilor**.
- Diverse descoperiri din sec. X-XII d.Hr. din **epoca feudală timpurie** demonstrează locuirea acestei zone. În perioada organizării statelor feudale pe teritoriul României, comuna a făcut parte din **cnezatul lui Farcas** – fapt amintit în **Diploma Ioanilor din 2 iunie 1247**.
- **sfârșitul sec. al XV-lea** – formarea satului Bistrita
- **11 noiembrie 1512** - apare documentar pentru prima dată actualul sat de reședință Costești, în secolele următoare acesta fiind întâlnit în numeroase documente.
- **deceniul al IV-lea al secolului al XVII-lea** - Matei Basarab, domnitorul Țării Românești, a ctitorit Arnota
- **Locuitorii din Costești au participat la revoluția de la 1848**. Unii au făcut parte ca voluntari din tabăra generalului Gheorghe Magheru, care a avut misiunea de a apăra revoluția. Ca o dovadă a participării la acest eveniment istoric, sunt armele găsite pe la locuitorii Costeșteni.
- Locuitorii din satele comunei Costești, au participat la războaiele duse pentru independența și unitatea națională. Costeștenii și-au vărsat sângele în **războiul de independență** de la 1877-1878.
- Din **primul război mondial** (1916 - 1918), la războiul de întregire a neamului, sunt cunoscuți 122 eroi, al căror nume se află înscrise pe monumentul Eroilor de la centrul comunei.
- Mulți costeșteni și-au vărsat sângele în **cel de-al doilea război mondial** - perioada 1941 -1945 - atât pe frontul de Răsărit, cât și pe cel din Apus, pentru realipirea teritoriilor românești răpite de regimurile totalitare - Basarabia și Nord - Vestul Transilvaniei.

10. Distrugerile ale localităților/construcțiilor (incendii, cutremure, inundații, asedii, s.a.): -

11. Operațiuni urbanistice de amploare care s-au desfășurat în localitate:

În strânsă legătură cu perioada în care s-a format, dezvoltarea localității a fost spontană, organică, în strânsă legătură cu mediul natural și particularitățile grupurilor umane și interesele lor în diverse etape.

Din cauza configurației reliefului, satele ei componente nu sunt grupate și intră în categoria satelor de tip „răsfirat”, întâlnite adesea în zona subcarpatică. Satul răsfirat este caracterizat prin gospodării distanțate una de alta prin terenuri cultivate, plasate în apropierea caselor. Împrăștierea este mai mică decât cea a așezărilor din zona montană.

Satul de tip răsfirat, caracteristic regiunilor deluroase, constituie forma cea mai răspândită și cea mai obișnuită de așezare rurală românească. Are o rețea de uliți largi, cu traseu neregulat. Casele sunt așezate mai întotdeauna la drum, formând grupuri ca niște cătune, pe alocuri depărtate unele de altele. Pământul care aparține fiecărei gospodării este divizat: o parte se găsește în jurul casei, formând curtea gospodăriei și grădina, cu o mică porțiune rezervată culturii legumelor; o altă parte, teren de cultură agricolă și fânează, se află în afara satului.

Primele așezări s-au înființat pe dealuri, în vecinătatea surselor de apă potabilă, în locurile expuse la soare, acolo unde se puteau observa mai bine pericolele din vremurile de restriște, în vecinătatea pădurilor care asigurau locul de ascunziș și lemnul necesar pentru foc și construcții.

Structura inițială de tip rural a localității este **structura unui sat desfășurat inițial linear ce se dezvoltă paralel cu direcția unei ape sau a unei axe majore de circulație**. Ulterior trama stradală s-a dezvoltat prin dublarea arterei principale cu unele paralele sau tentaculare într-o structură mai

amplă. Ulița sa principală, adesea unică și gospodăriile răsfirate de-a lungul ei, urmăresc de aproape traseul văii sau cursul capricios al râului, ale carui maluri, plantate, sunt legate din loc în loc cu podețe și punți. Aglomerarea gospodăriilor și a caselor – ca o consecință a nevoii de adaptare la teritoriul disponibil, propice așezării, în poieni înguste dintre dealuri sau funduri aproape circulare de văi, au dus la sate clădite ca niște cuiburi. În cazul de față comuna este străbătută de drumul județean DJ646A, ce face legătura cu drumul național 67 Tg.Jiu – Rm.Valcea (acesta leaga zona de sub munte a Olteniei și pe aceasta de ținuturile sudice ale țării, iar prin vaile Jiului și Oltului de meleagurile transilvanene din interiorul arcului carpatic).

Pe vale aflăm mai multe sate noi. Oamenii s-au tras la linie în 1864, când li s-au dat scaune de casă, de-a lungul drumurilor.

Cele mai mari sate ale comunei Costești sunt Costești și Pietreni. Satul Costești – satul reședință al comunei – este așezat pe șoseaua Bistriței, în depresiunea dintre cele două ape – Bistrița și Costești – pe locul fostului sat Ferigile, apoi urmează, din centrul comunei, cursul pâraului Costești, până la întâlnirea cu satul Pietreni, pe o lungime de cca. 6 km. Multe case sunt dispuse pe dealurile ce pornesc din stânga apei Costești.

Satul Pietreni îl aflăm urmând cursul pâraului Costești și pe dealurile din depresiunea mărginită de cele două dealuri mai înalte, ce-l despart de Bistrița și comuna vecină, Bărbătești. Aici casele le găsim amplasate până la poalele muntelui.

Bistrița, un sat mai mic, este dispus mai mult în vecinătatea șoselei asfaltate ce urmează (paralel) malul drept al râului Bistrița, până în vecinătatea muntelui.

Satul Văratici se întinde de la drumul național Tg. Jiu – Rm. Vâlcea, urmând drumul ce curge pe Dealul Văratici, iar din centrul comunei cuprinde șirul de case așezate pe șoseaua asfaltată a Bistriței, până la întâlnirea cu satul Bistrița, în punctul numit „La Cireș”. Tot de satul Văratici aparține și catunul Mlăci, aflat pe dealul ce desparte Valea Bistriței de cea a Costeștilor.

Evoluția firească a satului românesc a fost întreruptă de perioada comunistă, care au „impus elaborarea politicii științifice de sistematizare a localităților rurale, pentru ca în viitor comunele să devină localități capabile să asigure condiții asemănătoare cu cele de la orașe”. În acest sens s-a elaborat și schița de sistematizare a comunei Costești, delimitându-se vatra satelor și centrul lor civic, unde sa fie amplasate viitoarele edificii social-culturale.

12. Cartiere istorice și părți istorice din localitate:

Cercetările arheologice din ultimile decenii au dus la descoperirea unor urme de activitate umană intensă cu circa 2500 ani în urmă. Cel mai mult a intrat în zona acestor cercetări partea de sud a satului Costești, ce corespunde cu fostul sat **Ferigile**. Depresiunea Ferigile a fost întotdeauna propice așezărilor omenești. Pe coastele dealurilor din jurul ei s-au găsit urme de locuire din epoca de tranziție de la neolitic la epoca bronzului (cultura Coțofeni), din epoca bronzului (cultura Verbicioara), de la începutul primei epoci a fierului și epoca dacică.

În incinta mănăstirii **Bistrița** a fost descoperită o vatră rituală din prima epocă a fierului, din care s-au scos circa 20 vase mari și mijlocii, sparte ritual. După informațiile primite de la Gh. Petre ar fi fost vorba de un „cenotaf” (spargerii rituale în amintirea unui luptător decedat în altă parte), pentru care se făceau anumite obieciuri rituale, iar în apropierea zidurilor bisericii s-au descoperit o urnă mare cu cenușă și oase calcinate. Vasele se găsesc la Muzeul Govora fiind studiate de Gh. Petre și Al. Vulpe.

Întocmit,

Arh.Doina Negoita

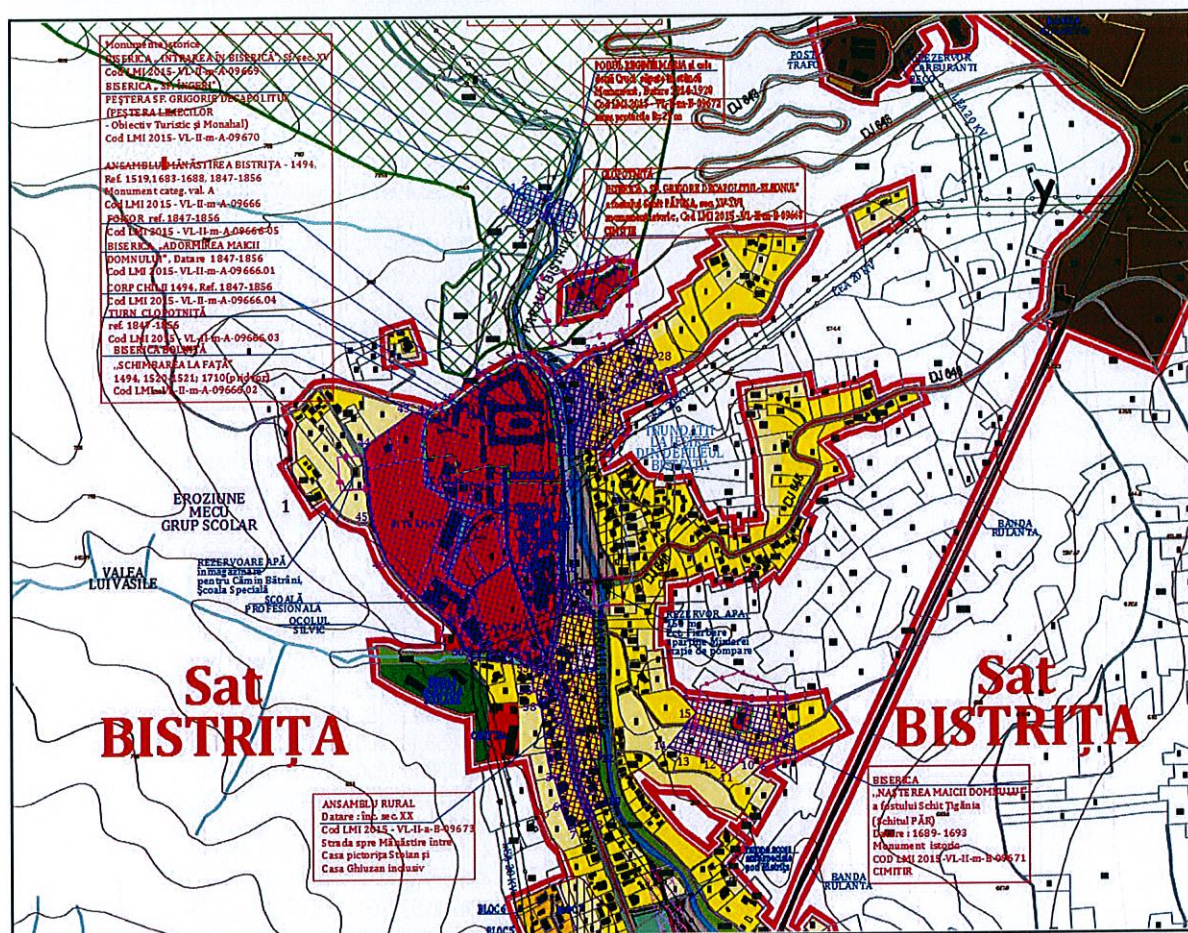
Urb. Amalia Balescu

1. MANASTIREA BISTRITA

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1494, ref. 1519, 1683-1688, 1847-1856

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-A-09666
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	MANASTIREA BISTRITA

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646, Bistrita 247116
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'19.1"N; 24°02'23.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	<p>COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. X=424720.144000 Y=409882.721000 2. X=424728.358791 Y=409806.825490 3. X=424736.284049 Y=409765.868972 4. X=424740.848089 Y=409766.621717 5. X=424752.728428 Y=409722.941833 6. X=424749.268000 Y=409721.507500 7. X=424763.649255 Y=409684.394802 8. X=424805.583868 Y=409701.666881 9. X=424801.646000 Y=409712.445000 10. X=424826.409174 Y=409722.950916 11. X=424826.409174 Y=409722.950916 12. X=424803.592525 Y=409795.036502 13. X=424815.699282 Y=409795.774607 14. X=424803.561537 Y=410024.094706 15. X=424771.551092 Y=410066.274838 16. X=424763.091880 Y=410069.036190 17. X=424757.776041 Y=410098.672647 18. X=424761.292487 Y=410183.444017 19. X=424759.928276 Y=410231.585408 20. X=424753.843017 Y=410292.208215 21. X=424809.696196 Y=410285.670748 22. X=424823.552359 Y=410286.632467 23. X=424852.077858 Y=410321.058686 24. X=424844.900999 Y=410346.402810 25. X=424924.298772 Y=410378.053244 26. X=424915.673280 Y=410404.703917 27. X=424910.154351 Y=410402.524657 28. X=424900.408435 Y=410426.387900 29. X=424908.851799 Y=410431.667926 30. X=424890.225152 Y=410474.423319 31. X=424858.162000 Y=410451.127000 32. X=424830.571000 Y=410436.801000 33. X=424813.443000 Y=410433.684000 34. X=424791.559000 Y=410425.851000 35. X=424781.907000 Y=410414.870000 36. X=424738.057512 Y=410390.006043 37. X=424708.590704 Y=410427.352326 38. X=424700.800000 Y=410422.217000 39. X=424683.247000 Y=410424.440000 40. X=424634.112004 Y=410398.739002 41. X=424574.053000 Y=410350.968000 42. X=424566.250000 Y=410347.325000 43. X=424545.723827 Y=410344.605717 44. X=424515.573000 Y=410344.959000 45. X=424439.184000 Y=410288.791000 46. X=424451.183000 Y=410173.538000 47. X=424475.586000 Y=410110.417000 48. X=424517.614000 Y=410061.346000 49. X=424581.609000 Y=410004.455000 50. X=424591.903000 Y=409987.477000 51. X=424599.391000 Y=409970.719000 52. X=424603.173000 Y=409967.903000 53. X=424644.669000 Y=409967.799000 54. X=424662.405694 Y=409965.109304 55. X=424683.179500 Y=409958.387000 56. X=424704.022217 Y=409946.325160 57. X=424708.525972 Y=409902.693223 58. X=424712.611082 Y=409903.126986 59. X=424715.343793 Y=409882.143119 <p> ARIA 157410.78 mp PERIMETRU 2333.96 m </p>
--------	--------------------	---

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1494, ref.1519, 1683 – 1688, 1847-1856

4.1.	Epocă	Sec al XV-lea
4.1.1.	Datare început	Sec al XV-lea
4.1.2.	Datare sfârșit	Sec al XIX-lea
4.2.	Datare prin perioade	Sec al XV-lea, sec. al XVII-lea, sec. al XIX-lea
4.3.	Datare prin intervale de date	1494, ref.1519, 1683 – 1688, 1847-1856
4.4.	Datare precisă	1494

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>"Cartea banului Barbu" de la 1491 – 1492, prin care <i>"Manastirea Bistrita este inzestrata cu sate de tigani"</i>, este prima atestare documentara a sfantului lacas.</p> <p>Ctitorii initiali au fost banul Barbu Craiovescu si fratii sai Parvu, Danciu si Radu. La Bistrita, Barbu Craiovescu aduce in 1497 moastele Sfantului Grigorie Decapolitul.</p> <p>Intre anii 1683 – 1688, Constantin Brancoveanu, descendent al Craiovestilor, acorda Bistritei o mare importanta. Reface biserica si o inzestreaza cu obiecte de cult importante si scumpe (argintarie, icoane, carti, usi de intrare, clopot nou). Pilda marelui domnitor este urmata si de membrii ai familiei Cantacuzino. In secolul al XIX-lea, din initiativa domnitorului Gheorghe Bibescu, ansamblul este din nou refacut.</p> <p>Ansamblul si-a luat numele de la apa langa care este asezata. Din vechea pisanie a manastirii Bistrita (azi distrusa) reiese ca printre mesterii care au lucrat la ridicarea ei au fost si Dobromir, Dumitru si Chirtop – mesteri formati in tara. Alt mester a fost Mane, al carui nume Gr. Tocilescu l-a gasit semnat pe un fragment din chenarul usii de la vechea biserica a manastirii si pe care unii specialisti l-au identificat cu legendarul mester Manole.</p> <p>Imaginea manastirii de la inceputuri nu s-a pastrat, fiind posibil insa ca ea sa fi fost ca o cetate ce apartinea, la fel ca Tismana si Cozia, stilului sarbesc. Manastirea nu a durat decat doua decenii, fiind apoi distrusa de Mihnea cel Rau. A fost refacuta in 1519 tot de catre Barbu Craiovescu, cu ajutorul lui Neagoe Basarab, «mai buna si mai frumoasa ». Manastirea a devenit la scurt timp dupa construirea ei un focar de cultura,</p>
------	---------	--

		<p>in a carei atmosfera a crescut si s-a format Neagoe Basarab, cel mai invatat domn pana in Dimitrie Cantemir.</p> <p>Craiovestii au inzestrat manastirea cu manuscrise pretioase. De asemenea s-au pastrat numeroase obiecte de arta religioasa, daruite de Craiovesti. Inca din sec. al XVI-lea, calugarii ii invatau pe ucenicii lor sa scrie si sa citeasca si tot aici ii gasim pe primii apostoli ai limbii romane si dovezi ca care atesta ca limba romana scrisa aparuse cu circa 50 de ani inainte de inceputul sec. Al XVII-lea.</p> <p>Constantin Brancoveanu, mare iubitor al culturii, face insemnate reparatii in anul 1683, inzestrand-o cu multe odoare.</p> <p>Un document din 11 septembrie 1813 relateaza despre aducerea moastelor Sf. Grigorie Decapolitul la manastirea Bistrita, din porunca domnitorului Ioan Gheorghe Caragea, pentru boala ciumei.</p> <p>In 1820, sub domnia lui Alexandru Sutu, manastirea s-a zugravit din nou.</p> <p>In epoca medievala Bistrita a fost inzestrata cu numeroase sate, de la munte pana la tinuturile dunarene, incat la acea epoca s-a numarat printre cele mai bogate manastiri din Tara Romaneasca. Acum insa nu se mai putea reface, trebuia zidita din temelii si astfel Gh.Bibescu dispune daramarea. Evenimentele anului revolutionar 1848 o gasesc in aceasta stare.</p> <p>In 1852 noul domnitor Barbu Stirbei a reluat lucrarile de zidire a manastirii si la 15 august 1855 s-a sfintit actuala biserica de catre mitropolitul Nifon, iar in septembrie 1856 a fost gata intreaga constructie. Bistrita era acum resedinta de vara a domnitorului, toata aripa de sud cuprinzand apartamentul domnitorului, iar aripa dinspre nord apartamentele doamnei. Cele doua aripi erau unite de o a treia (vest), unde se aflau bucatariile, locuintele oamenilor de serviciu etc. Spre est (spre malul Bistritei) s-a construit un foisor, iar de-o parte si de alta a acestuia doua turnuri, ce conferea manastirii un aspect medieval.</p> <p>In anul 1846, domnitorul Gheorghe Bibescu incepe lucrarile de refacere a ansamblului monastic de la Bistrita. Isi aduc contributia arhitectii Ioan Schlatter si Scarlat Benis. Planul noii manastiri este facut de arhitectul Iulius Fraywald, iar pictura bisericii mari este executata de Gheorghe Tattarescu. Lucrarile se incheie in anul 1856.</p> <p>Interiorul bisericii impresioneaza prin marimea ei neobisnuita, in comparatie cu celelalte biserici, de obicei mici. Policandru lui Brancoveanu este impresionant, insa ochiul deprins cu stilul bizantin al bisericilor noastre este contrariat de catapeteasma in stil gotic, ce a fost executata la Viena. Pictura bisericii este executata in ulei, fiind opera lui Gheorghe Tatarascu.</p> <p>In concluzie, constructiile care compun astazi</p>
--	--	---

		ansamblul manastiresc sunt in majoritate (mai putin biserica bolnitei si cele cateva modificari realizate in sec. al XX-lea) rezultatul interventiilor de recludire intreprinse in perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu si Barbu Stirbei, intre anii 1846 si 1856.
5.2.	Autor	Iulius Fraywald – planul noii manastiri Ioan Schlatter si Scarlat Benis si-au adus contributia
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Barbu Craiovescu si fratii sai Parvu, Danciu si Radu
5.5.	Meșter	Dobromir, Dumitru si Chirtop Mane, al carui nume Gr. Tocilescu s-a gasit semnat pe un fragment din chenarul usii de la vechea biserica a manastirii si pe care unii specialisti l-au identificat cu legendarul mester Manole
5.6.	Pictor	<ul style="list-style-type: none"> - pictura bisericii mari este executata de Gheorghe Tattarescu - pictura bisericii bolnita este executata de Dumitru si Chirtop

6.DESCRIERE

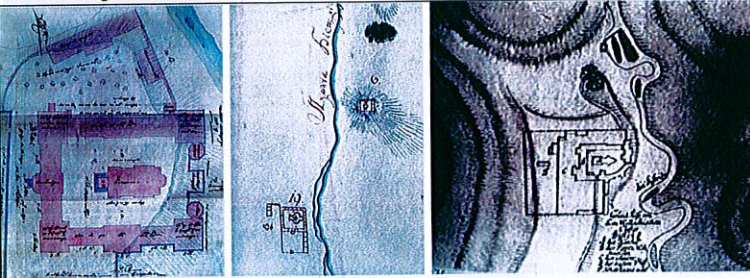

6.1.	Zona	Vechea vatră monahală, Sfânta Mănăstire Bistrița este situată în zona de la poalele munților Căpățâni, odinioară împădurită, pe malul drept al apei grăbite a Bistriței de unde își va fi primit denumirea de proveniență slavonă, „ <i>bistro</i> ” însemnând „ <i>repede</i> ”. A fost construită de la început ca o cetățuie, căci în zona submontană, viața comunităților monahale se desfășura mai lin, departe de hotarul primejduit al Dunării.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Ansamblul , de categorie valorica A, este compus din: Biserica “Adormirea Maicii Domnului” (1847 – 1856) – cod: VL-II-m-A-09666.01; Biserica – bolnita “Schimbarea la Fata” (1520, pridvorul din 1710) – cod: VL-II-m-A-09666.02; Turn clopotnita – cod: VL-II-m-A-09666.03; Corpul de chilii (incinta veche) – cod: VL-II-m-A-09666.04; foisorul de pe latura de est a incintei vechi – cod: VL-II-m-A-09666.05.
6.2.2.	Peisaj natural	Ansamblul are o pozitie geografica favorabila, in depresiunea subcarpatica Costesti-Bistrita, in apropierea albiilor a doua rauri paralele (Bistrita si Costesti), pe un platou cu vedere asupra intregii localitati.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Ansamblu manastiresc
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Ansamblu manastiresc, resedinta de vara a domnitorului (Barbu Stirbei),chilii.
6.4.	Descriere obiectiv individual	

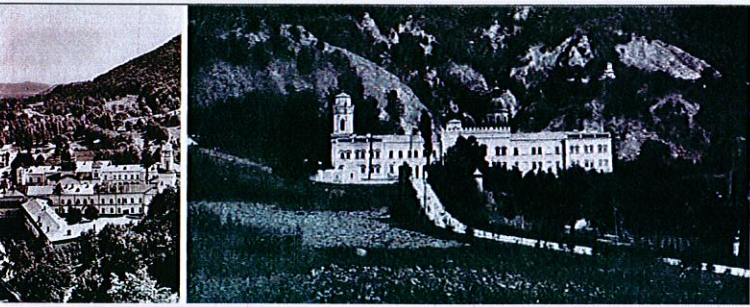

6.4.1.	Plan	Ansamblul Manastirii Bistrita se desfasoara sub forma a doua incinte. In mijlocul incintei vechi este amplasata Biserica Adormirea Maicii Domnului. In partea de est a incintei se afla foisorul, iar in partea opusa, la vest de biserica se afla turnul clopotnita ce face legatura cu Biserica Bolnita. In partea de nord se afla incinta noua.
6.4.2.	Fatade	- Detaliat in fisa fiecarei pozitii
6.4.3.	Formă acoperiş	- Detaliat in fisa fiecarei pozitii
6.4.4.	Extinderi	<p>In 1852 noul domnitor Barbu Stirbei a reluat lucrarile de zidire a manastirii si la 15 august 1855 s-a sfintit actuala biserica de catre mitropolitul Nifon, iar in septembrie 1856 a fost gata intreaga constructie.</p> <p>Bistrita era acum resedinta de vara a domnitorului, toata aripa de sud cuprinzand apartamentul domnitorului, iar aripa dinspre nord apartamentele doamnei. Cele doua aripi erau unite de o a treia (vest), unde se aflau bucatariile, locuintele oamenilor de serviciu etc. Spre est (spre malul Bistritei) s-a construit un foisor, iar de-o parte si de alta a acestuia doua turnuri, ce conferea manastirii un aspect medieval.</p> <p>In anul 1846, domnitorul Gheorghe Bibescu incepe lucrarile de refacere a ansamblului monastic de la Bistrita. Isi aduc contributia arhitectii Ioan Schlatter si Scarlat Benis. Planul noii manastiri este facut de arhitectul Iulius Fraywald, iar pictura bisericii mari este executata de Gheorghe Tattarescu. Lucrarile se incheie in anul 1856.</p> <p>Constructia bisericii de astazi este rezultatul interventiilor de re cladire intreprinse in perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu si Barbu Stirbei, intre anii 1846 si 1856.</p>
6.4.5	Anexe	-
6.5.	Structură	-
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiş	Lemn, invelitoare din tabla plana / sita
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii	-

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<ul style="list-style-type: none"> - Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea - Johann Schlatter – Cultura occidentală și arhitectura românească (1831 – 1866) - Site-ul oficial al Mănăstirii Bistrița - BCMI 1908, an I - BCMI 1910, an III - BCMI 1972
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene <ul style="list-style-type: none"> ▪ Iulius Fraywald – planul de reconstrucție a ansamblului mănăstirii Bistrița cca. 1848 ▪ Plesoianu – ansamblul mănăstirii Bistrița (detaliul din „Planul vetrii mănăstirii Arnota”) - 1838 ▪ Johan Weiss – planul ansamblului mănăstirii Bistrița - 1731 	
8.4.	Fotografii	

8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	

		
8.5.	Atestare documentară	1491 – 1492

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09666
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

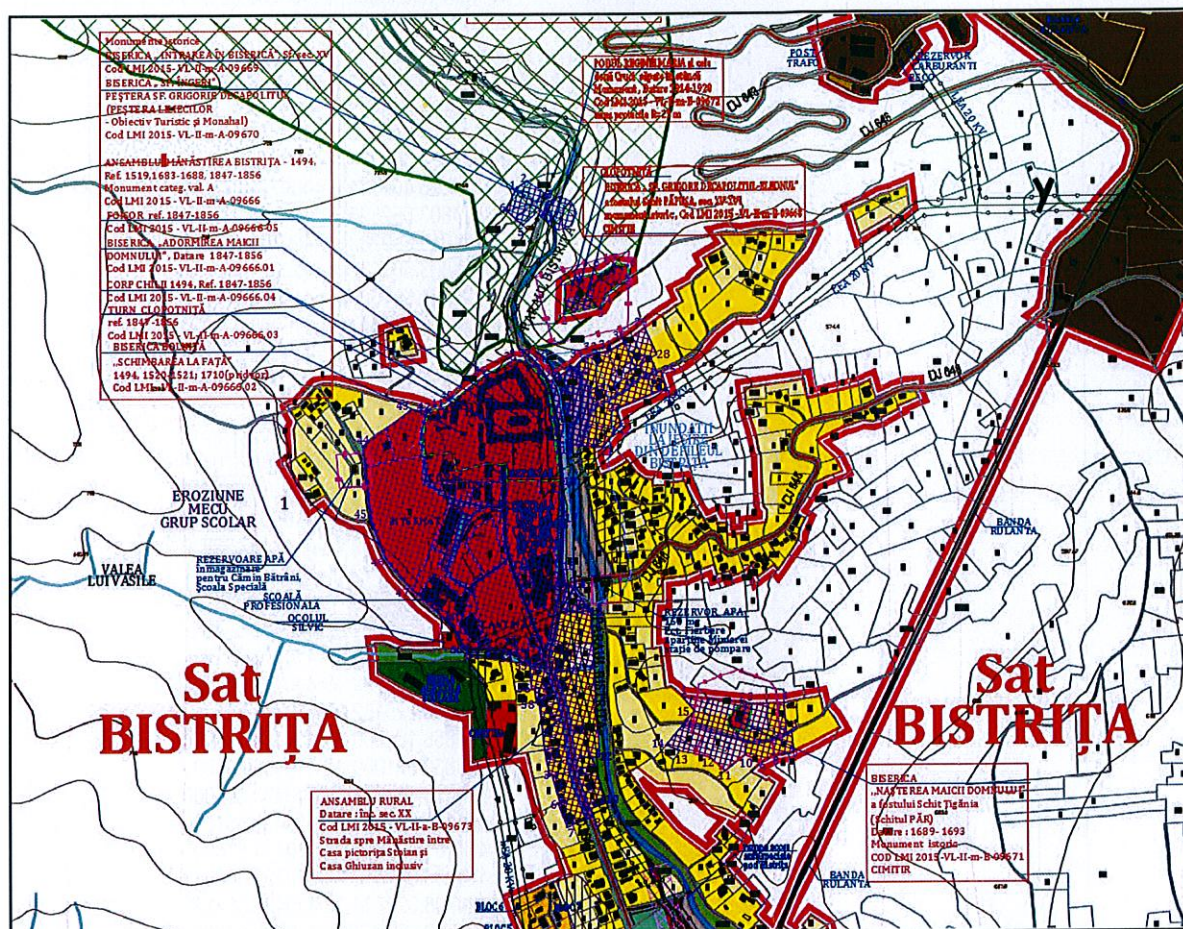
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituitia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

2. BISERICA „ADORMIREA MAICII DOMNULUI”

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1847 - 1856

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-A-09666.01
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA "ADORMIREA MAICII DOMNULUI"

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646, Bistrita 247116
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'19.1"N; 24°02'23.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=424720.144000 Y=409882.721000 2. X=424728.358791 Y=409806.825490 3. X=424736.284049 Y=409765.868972 4. X=424740.848089 Y=409766.621717 5. X=424752.728428 Y=409722.941833 6. X=424749.268000 Y=409721.507500 7. X=424763.649255 Y=409684.394802 8. X=424805.583868 Y=409701.666881 9. X=424801.646000 Y=409712.445000 10. X=424826.409174 Y=409722.950916 11. X=424826.409174 Y=409722.950916 12. X=424803.592525 Y=409795.036502 13. X=424815.699282 Y=409795.774607 14. X=424803.561537 Y=410024.094706 15. X=424771.551092 Y=410066.274838 16. X=424763.091880 Y=410069.036190 17. X=424757.776041 Y=410098.672647 18. X=424761.292487 Y=410183.444017 19. X=424759.928276 Y=410231.585408 20. X=424753.843017 Y=410292.208215 21. X=424809.696196 Y=410285.670748 22. X=424823.552359 Y=410286.632467 23. X=424852.077858 Y=410321.058686 24. X=424844.900999 Y=410346.402810 25. X=424924.298772 Y=410378.053244 26. X=424915.673280 Y=410404.703917 27. X=424910.154351 Y=410402.524657 28. X=424900.408435 Y=410426.387900 29. X=424908.851799 Y=410431.667926 30. X=424890.225152 Y=410474.423319 31. X=424858.162000 Y=410451.127000 32. X=424830.571000 Y=410436.801000 33. X=424813.443000 Y=410433.684000 34. X=424791.559000 Y=410425.851000 35. X=424781.907000 Y=410414.870000 36. X=424738.057512 Y=410390.006043 37. X=424708.590704 Y=410427.352326 38. X=424700.800000 Y=410422.217000 39. X=424683.247000 Y=410424.440000 40. X=424634.112004 Y=410398.739002 41. X=424574.053000 Y=410350.968000 42. X=424566.250000 Y=410347.325000 43. X=424545.723827 Y=410344.605717 44. X=424515.573000 Y=410344.959000 45. X=424439.184000 Y=410288.791000 46. X=424451.183000 Y=410173.538000 47. X=424475.586000 Y=410110.417000 48. X=424517.614000 Y=410061.346000 49. X=424581.609000 Y=410004.455000 50. X=424591.903000 Y=409987.477000 51. X=424599.391000 Y=409970.719000 52. X=424603.173000 Y=409967.903000 53. X=424644.669000 Y=409967.799000 54. X=424662.405694 Y=409965.109304 55. X=424683.179500 Y=409958.387000 56. X=424704.022217 Y=409946.325160 57. X=424708.525972 Y=409902.693223 58. X=424712.611082 Y=409903.126986 59. X=424715.343793 Y=409882.143119 ARIA 157410.78 mp PERIMETRU 2333.96 m

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1847 - 1856

4.1.	Epocă	Sec al XIX-lea
4.1.1.	Datare început	1847
4.1.2.	Datare sfârșit	1856
4.2.	Datare prin perioade	
4.3.	Datare prin intervale de date	1847 -1856
4.4.	Datare precisă	1847

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Ctitorii initiali ai manastirii au fost banul Barbu Craiovescu si fratii sai Parvu, Danciu si Radu. La Bistrita, Barbu Craiovescu aduce in 1497 moastele Sfântului Grigorie Decapolitul. Imaginea manastirii de la inceputuri insa nu s-a pastrat, fiind posibil insa ca ea sa fi fost ca o cetate ce apartinea, la fel ca Tismana si Cozia, stilului sarbesc. Manastirea nu a durat decat doua decenii, fiind apoi distrusa de Mihnea cel Rau. A fost refacuta in 1519 tot de catre Barbu Craiovescu, cu ajutorul lui Neagoe Basarab, «mai buna si mai frumoasa». Manastirea a devenit la scurt timp dupa construirea ei un focar de cultura, in a carei atmosfera a crescut si s-a format Neagoe Basarab, cel mai invatat domn pana in Dimitrie Cantemir.</p> <p>Constantin Brancoveanu, mare iubitor al culturii, face insemnate reparatii in anul 1683, inzestrând-o cu multe odoare.</p> <p>In 1820, sub domnia lui Alexandru Sutu, manastirea s-a zugravit din nou.</p> <p>In epoca medievala Bistrita a fost inzestrata cu numeroase sate, de la munte pana la tinuturile dunarene, incat la acea epoca s-a numarat printre cele mai bogate manastiri din Tara Romaneasca. Acum insa nu se mai putea reface, trebuia zidita din temelii si astfel Gh.Bibescu dispune daramarea. Evenimentele anului revolutionar 1848 o gasesc in aceasta stare.</p> <p>In 1852 noul domnitor Barbu Stirbei a reluat lucrarile de zidire a manastirii si la 15 august 1855 s-a sfințit actuala biserica de catre mitropolitul Nifon, iar in septembrie 1856 a fost gata intreaga constructie. Bistrita era acum resedinta de</p>
------	---------	--

		<p>vara a domnitorului, toata aripa de sud cuprinzand apartamentul domnitorului, iar aripa dinspre nord apartamentele doamnei. Cele doua aripi erau unite de o a treia (vest), unde se aflau bucatariile, locuintele oamenilor de serviciu etc. Spre est (spre malul Bistritei) s-a construit un foisor, iar de-o parte si de alta a acestuia doua turnuri, ce confera manastirii un aspect medieval.</p> <p>In anul 1846, domnitorul Gheorghe Bibescu incepe lucrarile de refacere a ansamblului monastic de la Bistrita. Isi aduc contributia arhitectii Ioan Schlatter si Scarlat Benis. Planul noii manastiri este facut de arhitectul Iulius Fraywald, iar pictura bisericii mari este executata de Gheorghe Tattarescu. Lucrarile se incheie in anul 1856.</p> <p>Interiorul bisericii impresioneaza prin marimea ei neobisnuita, in comparatie cu celelalte biserici, de obicei mici. Policandru lui Brancoveanu este impresionant, insa ochiul deprins cu stilul bizantin al bisericilor noastre este contrariat de catapeteasma in stil gotic, ce a fost executata la Viena. Pictura bisericii este executata in ulei, fiind opera lui Gheorghe Tatarascu.</p> <p>In concluzie, constructia bisericii de astazi este rezultatul interventiilor de re cladire intreprinse in perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu si Barbu Stirbei, intre anii 1846 si 1856.</p>
5.2.	Autor	Iulius Fraywald – planul manastirii actuale Ioan Schlatter si Scarlat Benis si-au adus contributia
5.3	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Barbu Craiovescu si fratii sai Parvu, Danciu si Radu
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	pictura este executata de Gheorghe Tattarescu

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Vechea vatră monahală, Sfânta Mănăstire Bistrița este situată în zona de la poalele munților Căpățâni, odinioară împădurită, pe malul drept al apei grăbite a Bistritei de unde își va fi primit denumirea de proveniență slavonă, „ <i>bistro</i> ” însemnând „ <i>repede</i> ”. A fost construită de la început ca o cetățuie, căci în zona submontană, viața comunităților monahale se desfășura mai lin, departe de hotarul primejduit al Dunării.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica “Adormirea Maicii Domnului” (1847 – 1856) – cod: VL-II-m-A-09666.01 face parte din Ansamblul Manastirii Bistrita de categorie valorica A, ce este compus de asemenea din : Biserica – bolnita “Schimbarea la Fata” (1520, pridvorul din 1710) – cod: VL-II-m-A-09666.02; Turn clopotnita – cod: VL-II-m-A-09666.03; Corpul de chilli (incinta veche) – cod: VL-II-m-A-09666.04; foisorul de pe latura de est a incintei vechi – cod: VL-II-m-A-09666.05.
6.2.2.	Peisaj natural	Ansamblul din care face parte biserica are o pozitie

		geografica favorabila, in depresiunea subcarpatica Costesti-Bistrita, in apropierea albiilor a doua rauri paralele (Bistrita si Costesti), pe un platou cu vedere asupra intregii localitati.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Biserica are plan drept, cu pridvor inchis si absida altarului pentagonală.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatadele bisericii sunt construite in stil neogotic.</p> <p>Fațada vestică prezinta 2 registre, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primul registru – soclul este din zidarie de piatra ce se termina in partea superioara cu un brau decorativ compus, iar la nivelul pridvorului inchis se afla treptele de intrare in biserica. - al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb si prezinta pe axul central, la nivelul volumului pridvorului, golul de usa de mari dimensiuni, in doua canate, terminat in arc, cu tamplarie de lemn si prevazut cu ancadrament din caramida tencuita alb. La partea superioara a usii intalnim o supralumina circulara. Tot pe ax central, deasupra intrarii, se afla o rozasa zidita, prevazuta cu ancadrament din caramida tencuita alb si semnul crucii in centrul acesteia. Volumul pridvorului inchis are o inaltime mai mica decat cea a pronaosului, fiind prevazut la partea superioara cu un brau de cornisa compus din elemente retrase succesiv. - Volumul pronaosului prezinta de-o parte si de alta a intrarii doua goluri de fereastră cu 5 registre, terminate in arc si prevazute cu ancadrame din zidarie tencuita alb. La nivelul pronaosului, deasupra ferestrelor se afla 2 rozase zidite, cu ancadrame din zidarie tencuita alb, iar deasupra intrarii, pe ax central, o rozasa – fereastră cu tamplarie din lemn si ancadrament din zidarie tencuita alb. - La nivelul superior al fatadei se poate observa un brau decorativ compus din elemente aplicate in consola si un brau de cornisa compus din elemente retrase succesiv. <p>Fațadele de nord si de sud sunt similare si prezinta 2 registre dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primul registru – soclul este din zidarie de piatra. La nivelul pridvorului inchis se afla cele 8 trepte de intrare. <p>Intre primul si al doilea registru se afla un brau decorativ compus.</p> <ul style="list-style-type: none"> - al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb si prezinta 5 goluri de mari dimensiuni, terminate in arc (doua la nivelul pronaosului si 3 la nivelul naosului), cu tamplarie din lemn si ancadrame din zidarie tencuita alb. Deasupra golurilor de la nivelul naosului, pe ax central se afla o rozasa zidita,

		<p>prevazuta cu ancadrament din zidarie tencuita alb. Aceasta fatada prezinta de asemenea la nivelul volumelor retrase (pronaos si altar) 2 goluri de fereastră terminate in arc, din care unul este zidit (la nivelul pronaosului), prevazute cu ancadrame din zidarie tencuita alb. Deasupra acestora se afla 2 rozase cu tamplarie din lemn si ancadrame din zidarie tencuita alb.</p> <p>Pridvorul prezinta un gol de usa de mari dimensiuni, terminat in arc, cu tamplarie din lemn si ancadrament din zidarie tencuita in alb.</p> <p>La nivelul superior al fatadei avem un brau decorativ compus din elemente aplicate in consola si un brau de cornisa compus din elemente retrase succesiv.</p> <p>Fațada estică – absida altarului - prezintă doua registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primul registru - soclul este din zidărie de piatra lasata aparenta si se termina in partea superioara cu un brau decorativ compus - al doilea registru, din zidarie de caramida tencuita alb, prezinta pe axul central un gol de fereastră in 5 registre, terminat in arc, cu tamplarie din lemn si ancadrament din caramida tencuita alb. Tot pe ax central, deasupra golului de fereastră, intalnim rozasa zidita, prevazuta cu ancadrament din caramida tencuita alb. <p>In partea superioara a fatadei intalnim un brau decorativ din elemente aplicate in consola si un brau de cornisa compus din elemente retrase succesiv.</p> <p>Biserica prezinta 2 turle rectangulare, prevazute cu cate 2 goluri de fereastră pe fiecare latura, terminate in arc si prevazute cu ancadrame din zidarie tencuita alb, si o turla octogonala prevazuta cu cate un gol de fereastră terminat in arc, cu tamplarie din lemn, pe fiecare latura.</p>
6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperisul bisericii este in sarpanta cu intersectii de volume
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Biserica are structura din zidarie de caramida, cu soclu din piatra.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, invelitoare din tabla plana
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii	<p>- In pisania cea mare, fosta la biserica cea veche, actualmente zidita sub gangul clopotniti: <i>"Sfanta si Dumnezeiasca aceasta manastire, pomeneste a fi zidita intai si din temelie de Banul Barbu Craiovescu, carele aici si ingerescul chip al calugariei mai pe urma au luat. Eara dupa aceea reaua vrajmasie a crudului Mihnea voevod Dracea, ce au avut pre dansul, din fata pamantului a o sterge, silindu-se cu tunuri si cu alte cinii, zidurile le-au surpat, insa Dumnezeu, cel ce pe cele stricate le direge, slabe le intareste si desnadajduirile omenesti in buna nadejde si fiinta le adduce,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Monografia ecleziastica a judetului Valcea – Cu privire la monumentele religioase precum si la viata morala si religioasa a poporului alcatuita cu ocazia jubileului a 40 ani de domnie a M.S.Carol I Regele Romaniei.

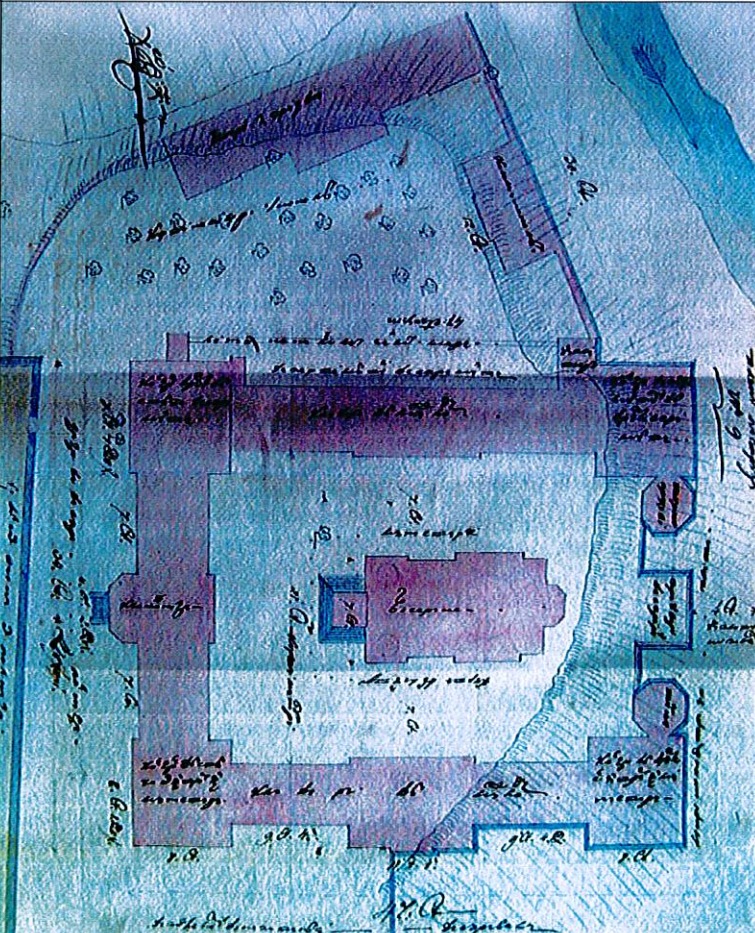
		<p>acelea n-au lasat tiranica pofa a Mihnei a se savarsi de tot, ci iara Barbului Banului intremare si putere dand iara, o au prefacut mai buna inca si mai frumoasa. Si dupa aceea iara bunatatea si adanca intelepciune Dumnezeiasca atand si tiind din rodul Barbului, oameni mari si vrednici o au tinut si o au pazit precum si velvornic Preda Brancoveanu in toata viata lui au facut sip e unde au facut cate ceva stricat au dres. Eara in anii acesti mai de pe urma cu mai mare osardie si mai cu mare cheltuiala nepotul sau Constantin Vel Spataru carele dupa (den spre) tata tragandu-se da (din) vechea dunga (familie) a Craiovestilor, cari si Basarabesti se chiama, si despre muma si mai dana (din) batrana si imparateasca casa a Cantacuzinestilor, vrand a raspunde blagorodinei si evlaviei sale, carea catre dumnezeiestile lucruri avea, multe au intarit, multe au infrumusetat si din nou au facut la aceasta Dumnezeiasca si sfanta casa, dand si lasand precum l s-au cazut in veci buna pomenire bunului si luminatului neamului sau si lui. Savarsind aceasta in zilele unchiului sau Serban (Cantacuzino)voevod cel tanar. Si fiind egumen Partenie Arhimandritul Valeat cot. Sistrovean au sveat 7192 (1684). "</p> <p>- Pisania cea noua din timpul restaurarii manastirii, din vremea printului Stirbei, zidita in fata clopotnitei: "Fiindca aceasta manastire Bistrita se afla in starea cea mai ruinata , asa din cauza aceasta s-a hotarat Mariea Sa Gheorghe Bibescu in anul 1845, daramarea acestei ruini impreuna cu biserica si a ei recludire precum exista in fiinta la 26 Septemvrie 1846, s-au pus temeliile de M.M. lor Domnul si Doamna, in prezenta tuturor ministrilor si boierilor. In anul 1850 si 1851 din pricina evenimentelor a fost intrerupta aceasta cladire; dar in anul 1852 incepandu-se iarasi lucrarea, in anul 1855, desavarsindu-se sfanta Biserica la 15 August ziua sf. Marii, s-au sfinstit de E. Sa Mitr. D.D.Nifon, in prezenta M.M. lor D-lui si D-na Stirbei, in luna lui Septemvrie 1856, s-au predate toate cladirile gata. Proiectele acestei cladiri s-au alcatuit si executat prin arhitectul cladirilor manastiresti Ioan Slater, Scarlat Benis si ajutor Juliu Traivald, fiind egumen Gavriil Arhimandritu."</p> <p>- Inscriptia de pe sicriul sfantului Grigore: "Acest sicriu este facut de robul lui Dumnezeu Constantin voevod si d-na Balasa, puindu-se intransul cinstitele moaste alea Prea Cuviosului Parintelui nostrum Grigorie Decapolitul la manastirea Bistrita, spre pomenirea neamului lor, veleat 1656 ."</p> <p>- Inscriptie pe doua candelari mari de argint: "Io Constantin Basarab voevod Brancoveanu, pe langa alalta si aceasta am adaos la sfanta manastire Bistrita intru a lui Dumnezeu slava, veleat 7198 (1690)."</p>
--	--	---

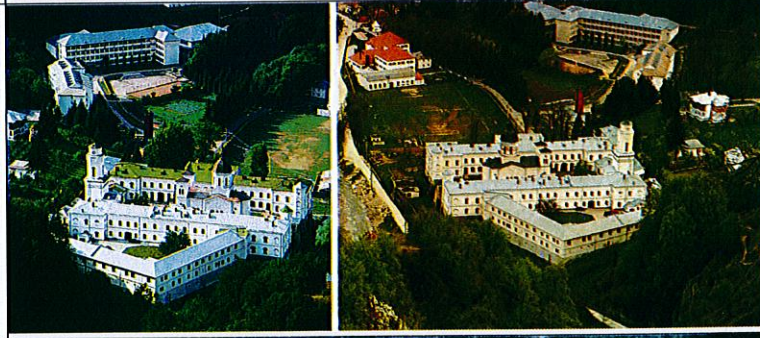

7.CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	

7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<ul style="list-style-type: none"> - Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea - Johann Schlatter – Cultura occidentala si arhitectura romaneasca (1831 – 1866) - Site-ul oficial al Manastirii Bistrita - BCMI 1908, an I - BCMI 1910, an III - BCMI 1972
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene <ul style="list-style-type: none"> ▪ Iulius Fraywald – planul de reconstrucție a ansamblului manastirii Bistrita cca.1848 	

8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	<div data-bbox="347 1608 689 1760"> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Monografia ecleziasica a judetului Valcea – Cu privire la monumentele religioase precum si la viata morala si religioasa a poporului alcatuita cu ocazia jubileului a 40 ani de domnie a M.S.Carol I Regele Romaniei. </div> <div data-bbox="689 1532 1449 1836"> </div>

		
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1847

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09666.01
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

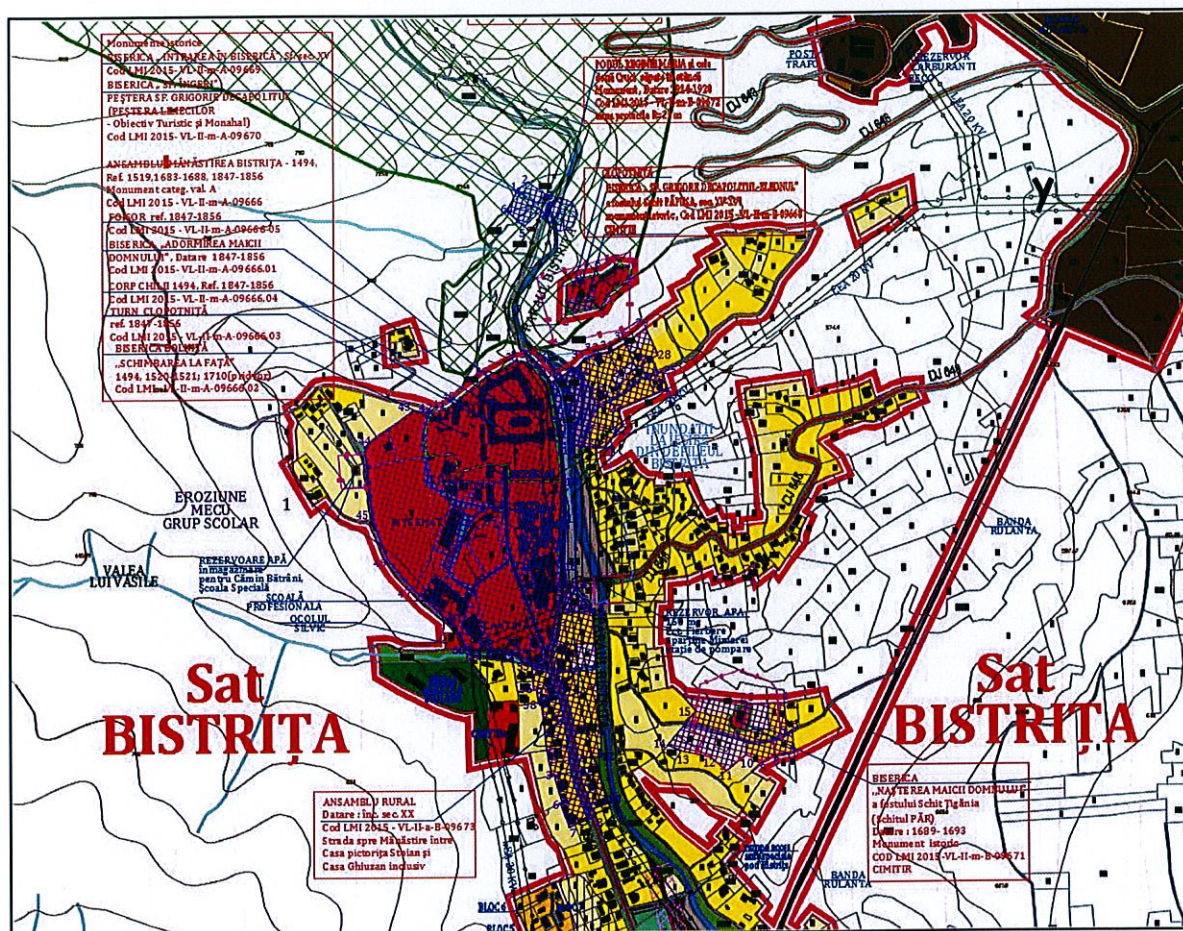
10. INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămuș Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămuș
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

3. BISERICA BOLNITA „SCHIMBAREA LA FATA”

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1494; 1520 - 1521; 1710 - pridvor

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-A-09666.02
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA BOLNITA "SCHIMBAREA LA FATA"

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646, Bistrita 247116
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'19.1"N; 24°02'23.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	<p>COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. X=424720.144000 Y=409882.721000 2. X=424728.358791 Y=409806.825490 3. X=424736.284049 Y=409765.868972 4. X=424740.848089 Y=409766.621717 5. X=424752.728428 Y=409722.941833 6. X=424749.268000 Y=409721.507500 7. X=424763.649255 Y=409684.394802 8. X=424805.583868 Y=409701.666881 9. X=424801.646000 Y=409712.445000 10. X=424826.409174 Y=409722.950916 11. X=424826.409174 Y=409722.950916 12. X=424803.592525 Y=409795.036502 13. X=424815.699282 Y=409795.774607 14. X=424803.561537 Y=410024.094706 15. X=424771.551092 Y=410066.274838 16. X=424763.091880 Y=410069.036190 17. X=424757.776041 Y=410098.672647 18. X=424761.292487 Y=410183.444017 19. X=424759.928276 Y=410231.585408 20. X=424753.843017 Y=410292.208215 21. X=424809.696196 Y=410285.670748 22. X=424823.552359 Y=410286.632467 23. X=424852.077858 Y=410321.058686 24. X=424844.900999 Y=410346.402810 25. X=424924.298772 Y=410378.053244 26. X=424915.673280 Y=410404.703917 27. X=424910.154351 Y=410402.524657 28. X=424900.408435 Y=410426.387900 29. X=424908.851799 Y=410431.667926 30. X=424890.225152 Y=410474.423319 31. X=424858.162000 Y=410451.127000 32. X=424830.571000 Y=410436.801000 33. X=424813.443000 Y=410433.684000 34. X=424791.559000 Y=410425.851000 35. X=424781.907000 Y=410414.870000 36. X=424738.057512 Y=410390.006043 37. X=424708.590704 Y=410427.352326 38. X=424700.800000 Y=410422.217000 39. X=424683.247000 Y=410424.440000 40. X=424634.112004 Y=410398.739002 41. X=424574.053000 Y=410350.968000 42. X=424566.250000 Y=410347.325000 43. X=424545.723827 Y=410344.605717 44. X=424515.573000 Y=410344.959000 45. X=424439.184000 Y=410288.791000 46. X=424451.183000 Y=410173.538000 47. X=424475.586000 Y=410110.417000 48. X=424517.614000 Y=410061.346000 49. X=424581.609000 Y=410004.455000 50. X=424591.903000 Y=409987.477000 51. X=424599.391000 Y=409970.719000 52. X=424603.173000 Y=409967.903000 53. X=424644.669000 Y=409967.799000 54. X=424662.405694 Y=409965.109304 55. X=424683.179500 Y=409958.387000 56. X=424704.022217 Y=409946.325160 57. X=424708.525972 Y=409902.693223 58. X=424712.611082 Y=409903.126986 59. X=424715.343793 Y=409882.143119 <p>ARIA 157410.78 mp PERIMETRU 2333.96 m</p>
--------	--------------------	--

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

1494, 1520 – 1521, 1710

4.1.	Epocă	Sec. al XV-lea , sec.al XVI-lea, sec. al XVIII-lea
4.1.1.	Datare început	Sec al XV-lea - 1494
4.1.2.	Datare sfârșit	Sec al XVIII-lea - 1710
4.2.	Datare prin perioade	Sec al XV-lea; sec. al XVI-lea; sec. al XVIII-lea
4.3.	Datare prin intervale de date	1494, 1520 – 1521, 1710 (pridvor)
4.4.	Datare precisă	1494

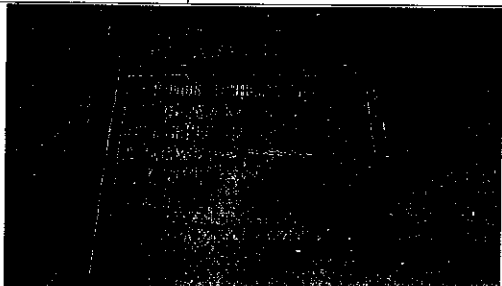
5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Biserica Bolnita de la Manastirea Bistrita, cea mai veche biserică bolnita din județul Valcea, loc destinat îngrijirii celor suferinzi, este singura ramasă din secolul al XVI-lea fiind ctitorie a banului Barbu Craiovescu. Datarea Bolnitei de la Bistrita a nascut controverse. Se admite ca data a sfintirii acesteia, anul 1520 - 1521. Pridvorul i-a fost adaugat in epoca brancoveneasca (1710). Pictura, care impodobeste biserica, atribuita zugravilor Dumitru si Chirtop, este o realizare artistica foarte valoroasa, a doua ca vechime din Oltenia, (dupa cea din pronaosul Manastirii Cozia). Pridvorul a fost adaugat de Adriana, sotia vornicului Serban Cantacuzino II, zis Magureanu, si zugravit de Iosif ieromonahul si Hranite, in anul 1710.</p> <p>Biserica Bolnita este situata alaturi de manastire, ceva mai la deal, dar pe aceeasi poala de coasta. Este o biserică mica de zid boltita, fara turla si fara amvon, tinda ei fiind rezemata de 12 stalpisorii de zid.</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Barbu Craiovescu
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	Dumitru si Chirtop

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Vechea vatră monahală, Sfânta Mănăstire Bistrița este situată în zona de la poalele munților Căpățâanii, odinioară împădurită, pe malul drept al apei grăbite a Bistriței de unde își
------	------	---

		va fi primit denumirea de proveniență slavonă, "bistro" însemnând "repede".
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica – bolnita "Schimbarea la Fata" (1520, pridvorul din 1710) – cod: VL-II-m-A-09666.02 face parte din Ansamblul Manastirii Bistrita de categorie valorica A, ce este compus de asemenea din : Biserica "Adormirea Maicii Domnului" (1847 – 1856) – cod: VL-II-m-A-09666.01; Turn clopotnita – cod: VL-II-m-A-09666.03; Corpul de chilii (incinta veche) – cod: VL-II-m-A-09666.04; foisorul de pe latura de est a incintei vechi – cod: VL-II-m-A-09666.05.
6.2.2.	Peisaj natural	Ansamblul din care face parte biserica are o pozitie geografica favorabila, in depresiunea subcarpatica Costesti-Bistrita, in apropierea albiilor a doua rauri paralele (Bistrita si Costesti), pe un platou cu vedere asupra intregii localitati.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică bolnita
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Planul bisericii este drept, cu absida altarului pentagonală si are dimensiuni mici, de 11m x 4m. Se compune dintr-un naos patrat, cu altarul rotunjit in interior si poligonul in exterior; pronaosul lipseste, iar pridvorul sustinut de stalpii din fata bisericii este din alta epoca.
6.4.2.	Fatade	<p>Fațadele de nord și de sud sunt similare, prezentând toate etapele extinderii construcției, <u>primul volum</u> (pridvorul) avand 2 registre (un soclu din zidărie cu tencuiala alba pe baza de var, al doilea registru - strabatut de 2 goluri (nord), respectiv 3 goluri (sud) care in partea superioară sunt terminate în arc turtit– tipic arhitecturii de cult orthodox și care prezinta partea plina pictata a fatadei) iar <u>la nivelul naosului</u> existand un singur registru din zidarie cu tencuiala alba, pe suprafata caruia se afla un gol de fereastră ingust, terminat in arc, in 3 registre cu tamplarie din lemn . Ambele volume sunt construite în întregime din zidărie de cărămidă cu tencuială albă, intre soclu si elevatia superioara a bisericii neexistand vreo diferenta de grosime. Accentul este dat de pridvorul decorat cu goluri terminate in arce si pictura executata in partea superioara a elevatiei. Pe fatada de nord, in dreptul pridvorului, se gaseste accesul in biserica.</p> <p>Fațada vestică reprezentata de pridvor, cea mai recenta parte componenta a bisericii, este exclusiv din zidărie. Este împărțită în doua registre: primul - soclul din zidarie cu tencuiala pe baza de var, al doilea - strabatut de 4 goluri care in partea superioară sunt terminate în arc turtit– tipic arhitecturii de cult orthodox, sprijinite pe coloane pictate cu motivul funiei împletite și care prezinta in partea superioara partea plina pictata a fatadei, in care se oglindeste aspectul deluros al comunei.</p>

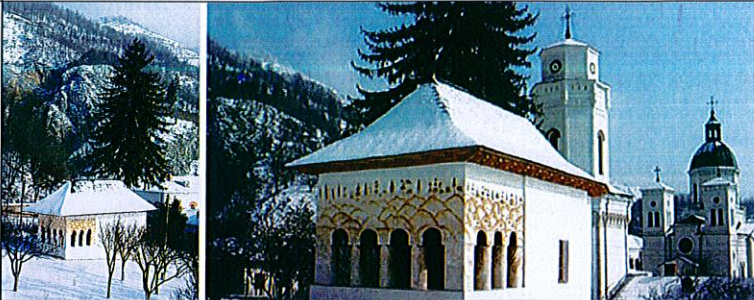

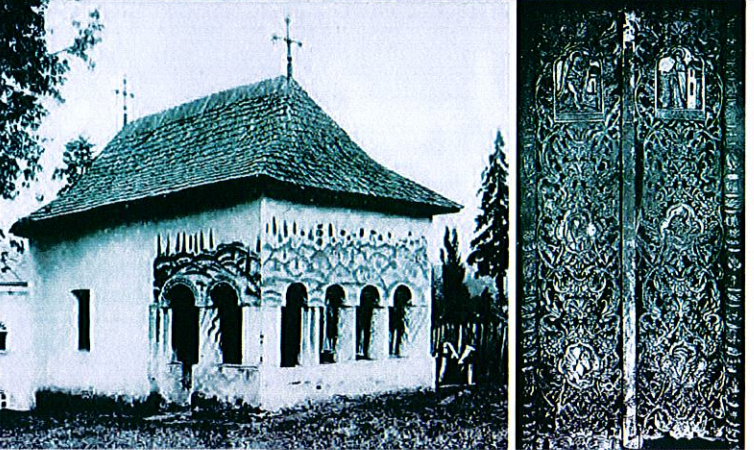
		Fațada estică prezintă un singur registru, din zidarie cu tencuiala alba pe baza de var, la nivelul acestuia aflându-se un singur gol - la nivelul absidei altarului.
6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperișul are 4 ape, structura din lemn și învelitoare din șită.
6.4.4.	Extinderi	Pridvorul, zugrăvit după inscripție, pe la 1710, arată că este dintr-o altă epocă decât biserica. Probabil că acest pridvor a fost clădit în locul altuia sau în locul unui pronaos mai vechi.
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Biserica are structura din zidarie de cărămidă, acoperiș în șarpanta din lemn și învelitoare din șită.
6.6.	Materiale de construcție	Cărămidă, piatră, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici tradiționale
6.8.	Încadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscripții	 <p><i>Pisanie intrare</i> <i>Inscripție pe fațada sud</i></p>

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	Biserica datează din XV-lea, iar pridvorul i-a fost adăugat în epoca brancovenească (1710).
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

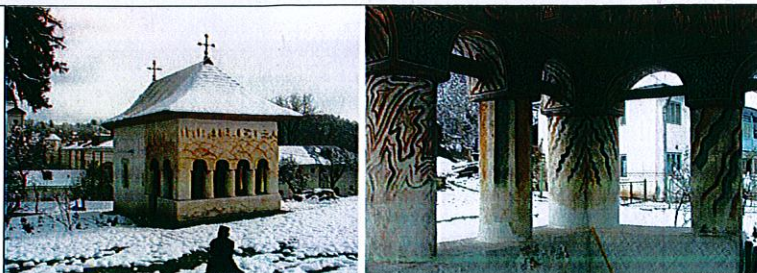
8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<ul style="list-style-type: none"> - Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea, autor: prof. Nicolae Faulete - Johann Schlatter – Cultura occidentală și arhitectura românească (1831 – 1866) - Site-ul oficial al Mănăstirii Bistrița
----------	--------------	---

		- BCMI 1908, an I
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru <ul style="list-style-type: none"> ▪ BCMI 1908 	

8.4.4.

Fotografii color

8.5.

Atestare documentară

1494

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09666.02
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

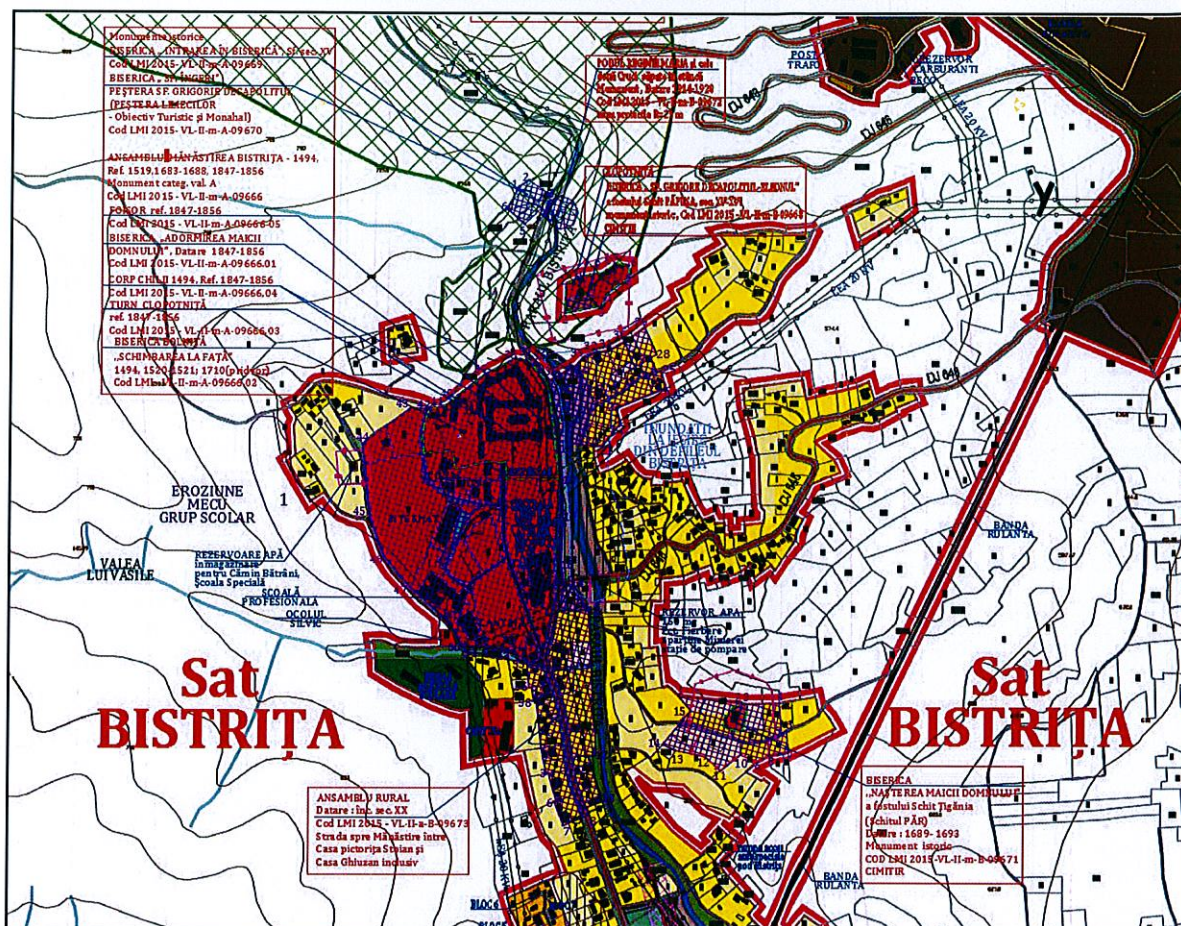
10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

4. TURN CLOPOTNITA – MANASTIREA BISTRITA

Sat Bistrita, comuna Costesti – ref. 1847 - 1856

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-A-09666.03
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	TURN CLOPOTNITA

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646, Bistrita 247116
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'19.1"N; 24°02'23.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=424720.144000 Y=409882.721000 2. X=424728.358791 Y=409806.825490 3. X=424736.284049 Y=409765.868972 4. X=424740.848089 Y=409766.621717 5. X=424752.728428 Y=409722.941833 6. X=424749.268000 Y=409721.507500 7. X=424763.649255 Y=409684.394802 8. X=424805.583868 Y=409701.666881 9. X=424801.646000 Y=409712.445000 10. X=424826.409174 Y=409722.950916 11. X=424826.409174 Y=409722.950916 12. X=424803.592525 Y=409795.036502 13. X=424815.699282 Y=409795.774607 14. X=424803.561537 Y=410024.094706 15. X=424771.551092 Y=410066.274838 16. X=424763.091880 Y=410069.036190 17. X=424757.776041 Y=410098.672647 18. X=424761.292487 Y=410183.444017 19. X=424759.928276 Y=410231.585408 20. X=424753.843017 Y=410292.208215 21. X=424809.696196 Y=410285.670748 22. X=424823.552359 Y=410286.632467 23. X=424852.077858 Y=410321.058686 24. X=424844.900999 Y=410346.402810 25. X=424924.298772 Y=410378.053244 26. X=424915.673280 Y=410404.703917 27. X=424910.154351 Y=410402.524657 28. X=424900.408435 Y=410426.387900 29. X=424908.851799 Y=410431.667926 30. X=424890.225152 Y=410474.423319 31. X=424858.162000 Y=410451.127000 32. X=424830.571000 Y=410436.801000 33. X=424813.443000 Y=410433.684000 34. X=424791.559000 Y=410425.851000 35. X=424781.907000 Y=410414.870000 36. X=424738.057512 Y=410390.006043 37. X=424708.590704 Y=410427.352326 38. X=424700.800000 Y=410422.217000 39. X=424683.247000 Y=410424.440000 40. X=424634.112004 Y=410398.739002 41. X=424574.053000 Y=410350.968000 42. X=424566.250000 Y=410347.325000 43. X=424545.723827 Y=410344.605717 44. X=424515.573000 Y=410344.959000 45. X=424439.184000 Y=410288.791000 46. X=424451.183000 Y=410173.538000 47. X=424475.586000 Y=410110.417000 48. X=424517.614000 Y=410061.346000 49. X=424581.609000 Y=410004.455000 50. X=424591.903000 Y=409987.477000 51. X=424599.391000 Y=409970.719000 52. X=424603.173000 Y=409987.903000 53. X=424644.669000 Y=409967.799000 54. X=424662.405694 Y=409965.109304 55. X=424683.179500 Y=409958.387000 56. X=424704.022217 Y=409946.325160 57. X=424708.525972 Y=409902.693223 58. X=424712.611082 Y=409903.126986 59. X=424715.343793 Y=409882.143119 ARIA 157410.78 mp PERIMETRU 2333.96 m

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

4.1.	Epocă	Sec. al XIX-lea
4.1.1.	Datare început	ref. 1847
4.1.2.	Datare sfârșit	1856
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	1847 - 1856
4.4.	Datare precisă	1847

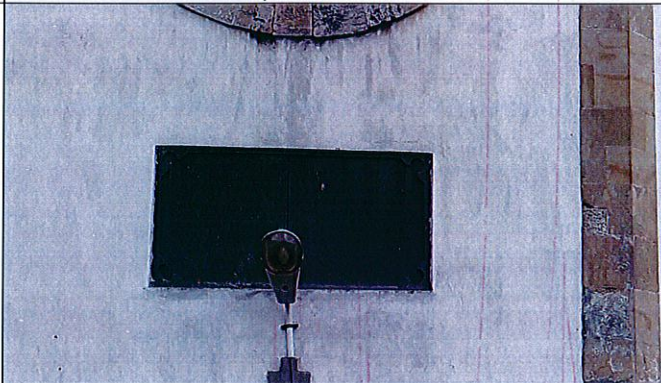

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>In 1852 noul domnitor Barbu Stirbei a reluat lucrarile de zidire a manastirii si la 15 august 1855 s-a sfintit actuala biserica de catre mitropolitul Nifon, iar in septembrie 1856 a fost gata intreaga constructie. Bistrita era acum resedinta de vara a domnitorului, toata aripa de sud cuprinzand apartamentul domnitorului, iar aripa dinspre nord apartamentele doamnei. Cele doua aripi erau unite de o a treia (vest), unde se aflau bucatariile, locuintele oamenilor de serviciu etc. Spre est (spre malul Bistritei) s-a construit un foisor, iar de-o parte si de alta a acestuia doua turnuri, ce confera manastirii un aspect medieval.</p> <p>In anul 1846, domnitorul Gheorghe Bibescu incepe lucrarile de refacere a ansamblului monastic de la Bistrita. Isi aduc contributia arhitectii Ioan Schlatter si Scarlat Benis. Planul noii manastiri este facut de arhitectul Iulius Fraywald, iar pictura bisericii mari este executata de Gheorghe Tattarescu. Lucrarile se incheie in anul 1856.</p> <p>In concluzie, constructiile care compun astazi ansamblul manastiresc sunt in majoritate (mai putin biserica bolnitei si cele cateva modificari realizate in sec. al XX-lea) rezultatul interventiilor de recladire intreprinse in perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu si Barbu Stirbei, intre anii 1847 si 1856.</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ciitor	Gheorghe Bibescu
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Turnul este amplasat în vechea vatră monahală a Mănăstirii Bistrița ce este situată în zona de la poalele munților Căpățâni, odinioară împădurită, pe malul drept al apei grăbite a Bistriței de unde a primit și denumirea de proveniență slavonă, " <i>bistro</i> " însemnând " <i>repede</i> ".
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Turnul clopotnita – cod: VL-II-m-A-09666.03 face parte din Ansamblul Mănăstirii Bistrița de categorie valorică A, ce este compus de asemenea din : Biserica "Adormirea Maicii Domnului" (1847 – 1856) – cod: VL-II-m-A-09666.01; Biserica – bolnița "Schimbarea la Fata" (1520, pridvorul din 1710) – cod: VL-II-m-A-09666.02 ; Corpul de chilii (incinta veche) – cod: VL-II-m-A-09666.04; foisorul de pe latura de est a incintei vechi – cod: VL-II-m-A-09666.05.
6.2.2.	Peisaj natural	Ansamblul din care face parte turnul clopotnita are o poziție geografică favorabilă, în depresiunea subcarpatică Costești-Bistrița, în apropierea albiilor a două râuri paralele (Bistrița și Costești), pe un platou cu vedere asupra întregii localități.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Turn clopotnita
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Turn clopotnita
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Turnul are o bază poligonală (hexagon neregulat) prevăzută înspre incintă cu un portic susținut de 2 coloane și 2 pilastri. Turnul se continuă în partea superioară cu o prismă hexagonală în care se înscrie o a doua prismă hexagonală în retrageri succesive.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de est – dinspre incinta mănăstirii – este compusă din 4 registre, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – porticul este din zidărie de cărămidă tencuită alb și este prevăzut cu 3 goluri terminate în arce prevăzute cu ancadrament din cărămidă și susținute de 2 coloane din piatră și doi pilastri tencuiți în alb. La partea superioară întâlnim o roză zidită, cu ancadrament din cărămidă și element decorativ la partea interioară. Registrul se termină cu un brau de cornișă din elemente dispuse în retrageri succesive. - Al doilea registru este din zidărie de cărămidă tencuită alb și prezintă elemente de consolă din piatră naturală, unite la partea superioară cu arce din cărămidă. La partea superioară întâlnim brau de cornișă, din elemente dispuse rezalitat. - Al treilea registru este din zidărie de cărămidă tencuită alb și prezintă un gol îngust – fereastră terminată în arc, prevăzută cu ancadrament din zidărie și tamplărie din lemn. Aceasta este încadrată într-un element

		<p>decorativ in relief. La partea superioara intalnim un brau de cornisa, din elemente retrase succesiv. Deasupra intalnim 3 casete decorative pe plan, un brau compus, 3 goluri – ferestre de mici dimensiuni, dreptunghiulare si un brau de streasina.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al patrulea registru este din zidarie de caramida tencuita alb , prezinta o rozasa cu ancadrament din tencuiala – culoarea caramizii, tot panoul fiind inacdrat intr-o caseta din tencuiala reliefata. La partea superioara intalnim un brau de cornisa. <p>Fatada de vest – dinspre gradina – este compusa din 3 registre, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru prezinta la partea inferioara un gol de usa terminat in arc, cu ancadrament din piatra naturala. Usa este incadrata de doi pilastri din piatra naturala care prezinta la partea superioara elemente de acoperire din piatra. Pe axul central, deasupra ancadramentului, se afla o placa de bronz incastrata in zidarie, cu inscriptie. De asemenea intalnim o rozasa cuancadrament din piatra naturala cioplita. Fereastra prezinta tamplarie din lemn. Acest registru prezinta, de deasupra usii pana sub elementele de consola un anacdrament din piatra naturala. Deasupra intalnim elemente de consola din piatra naturala, unite la partea superioara cu arce din caramida. La partea superioara intalnim brau de cornisa, din elemente dispuse rezalitat. - Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb si prezinta un gol ingust – fereastra terminate in arc, prevazuta cu ancadrament din zidarie si tamplarie din lemn. Aceasta este incadrata intr-un element decorativ in relief. La partea superioara intalnim un brau de cornisa, din elemente retrase succesiv. Deasupra intalnim 3 casete decorative pe plan, un brau compus, 3 goluri – ferestre de mici dimensiuni, dreptunghiulare si un brau de streasina. - Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb , prezinta o rozasa cu ancadrament din tencuiala – culoarea caramizii, tot panoul fiind inacdrat intr-o caseta din tencuiala reliefata. La partea superioara intalnim un brau de cornisa. <p>Fatadele de nord si sud – prezinta de la intersectiile cu corpul de chilii 3 registre, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru este din zidarie de caramida tencuita alb si prezinta elemente de consola din piatra naturala, unite la partea superioara cu arce din caramida. La partea superioara intalnim brau de cornisa, din elemente dispuse rezalitat. - Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb si prezinta un gol ingust – fereastra terminate in arc, prevazuta cu ancadrament din zidarie si tamplarie din lemn. Aceasta este incadrata intr-un element decorativ in relief. La partea superioara intalnim un brau de cornisa, din elemente retrase succesiv. Deasupra intalnim 3 casete decorative pe plan, un
--	--	--

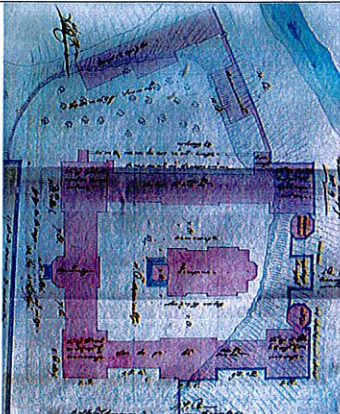

		<p>brau compus, 3 goluri – ferestre de mici dimensiuni, dreptunghiulare și un brau de streasina.</p> <p>- Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb, prezinta o rozasa cu ancadrament din tencuiala – culoarea caramizii, tot panoul fiind inacdrat intr-o caseta din tencuiala reliefata. La partea superioara intalnim un brau de cornisa.</p>
6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperișul are 4 ape, structura din lemn și învelitoare din table plană.
6.4.4.	Extinderi	
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Structura monumentului este din zidarie portanta din caramida și piatra. Sarpanta este din lemn, iar învelitoarea din tabla.
6.6.	Materiale de construcție	Caramida, piatra, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, învelitoare din tabla
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Încadrare stilistică	Clădire de cult – turn clopotnita
6.9.	Inscriptii	 <p><i>Inscriptie pe fatada vest</i></p> <p><i>Inscriptie pe fatada est;</i> <i>Inscriptie pe fatada nord (pe interior)</i></p>

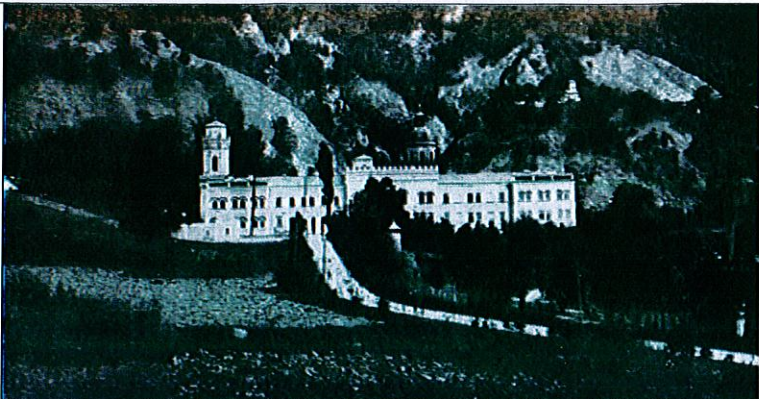
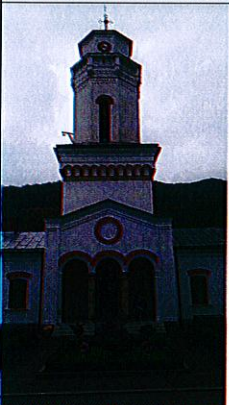

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu

7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<ul style="list-style-type: none"> - Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea, autor: prof. Nicolae Faulete - Johann Schlatter – Cultura occidentala si arhitectura romaneasca (1831 – 1866) - Site-ul oficial al Manastirii Bistrita - BCMI 1910, an III - BCMI 1933, an XXVI
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	

8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	ref. 1847

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09666.02
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

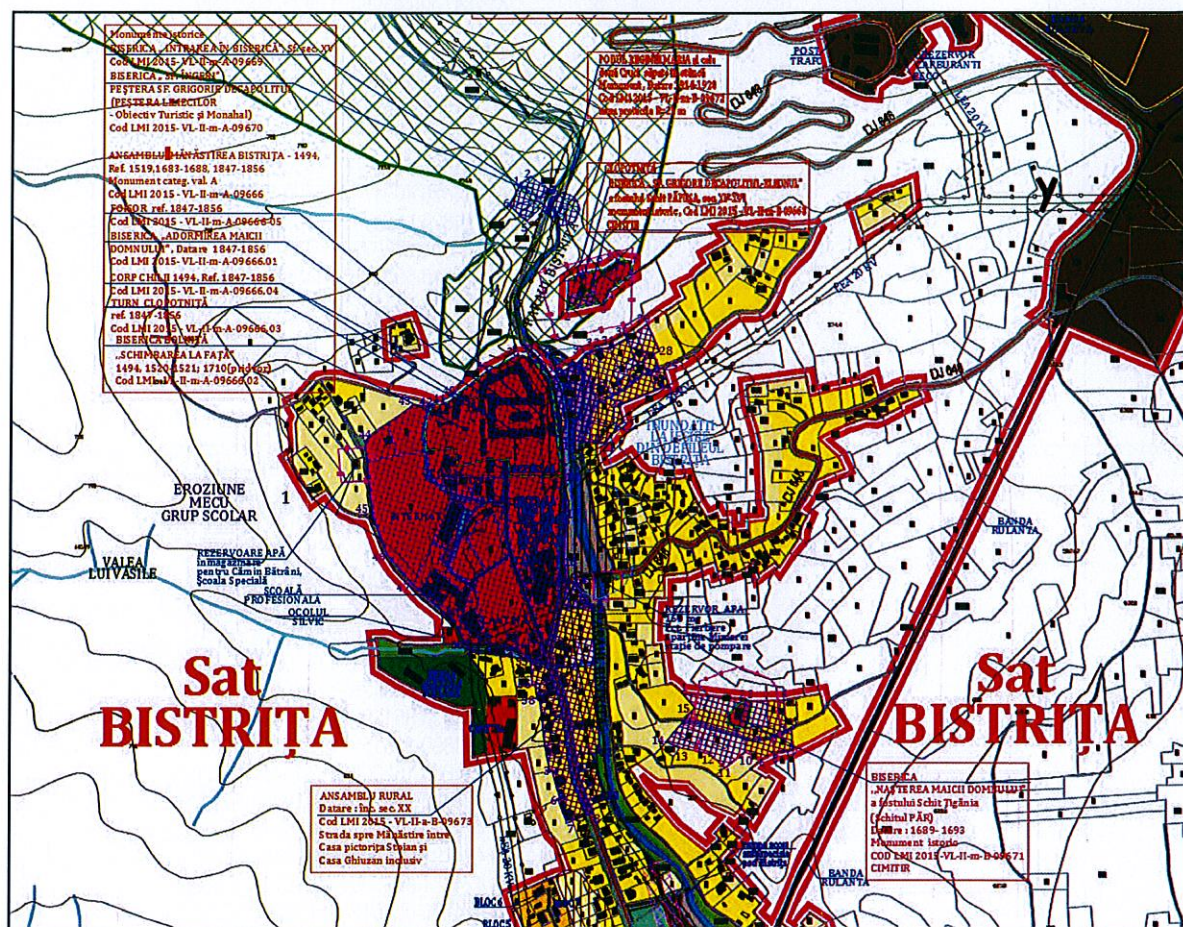
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituitia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

5. CORP CHILII – MANASTIREA BISTRITA

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1494, ref. 1847 - 1856

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-A-09666.04
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	CORP CHILII

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646, Bistrita 247116
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'19.1"N; 24°02'23.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU

2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70
2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. X=424720.144000 Y=409882.721000 2. X=424728.358791 Y=409806.825490 3. X=424736.284049 Y=409765.868972 4. X=424740.848089 Y=409766.621717 5. X=424752.728428 Y=409722.941833 6. X=424749.268000 Y=409721.507500 7. X=424763.649255 Y=409684.394802 8. X=424805.583868 Y=409701.666881 9. X=424801.646000 Y=409712.445000 10. X=424826.409174 Y=409722.950916 11. X=424826.409174 Y=409722.950916 12. X=424803.592525 Y=409795.036502 13. X=424815.699282 Y=409795.774607 14. X=424803.561537 Y=410024.094706 15. X=424771.551092 Y=410066.274838 16. X=424763.091880 Y=410069.036190 17. X=424757.776041 Y=410098.672647 18. X=424761.292487 Y=410183.444017 19. X=424759.928276 Y=410231.585408 20. X=424753.843017 Y=410292.208215 21. X=424809.696196 Y=410285.670748 22. X=424823.552359 Y=410286.632467 23. X=424852.077858 Y=410321.058686 24. X=424844.900999 Y=410346.402810 25. X=424924.298772 Y=410378.053244 26. X=424915.673280 Y=410404.703917 27. X=424910.154351 Y=410402.524657 28. X=424900.408435 Y=410426.387900 29. X=424908.851799 Y=410431.667926 30. X=424890.225152 Y=410474.423319 31. X=424858.162000 Y=410451.127000 32. X=424830.571000 Y=410436.801000 33. X=424813.443000 Y=410433.684000 34. X=424791.559000 Y=410425.851000 35. X=424781.907000 Y=410414.870000 36. X=424738.057512 Y=410390.006043 37. X=424708.590704 Y=410427.352326 38. X=424700.800000 Y=410422.217000 39. X=424683.247000 Y=410424.440000 40. X=424634.112004 Y=410398.739002 41. X=424574.053000 Y=410350.968000 42. X=424566.250000 Y=410347.325000 43. X=424545.723827 Y=410344.605717 44. X=424515.573000 Y=410344.959000 45. X=424439.184000 Y=410288.791000 46. X=424451.183000 Y=410173.538000 47. X=424475.586000 Y=410110.417000 48. X=424517.614000 Y=410061.346000 49. X=424581.609000 Y=410004.455000 50. X=424591.903000 Y=409987.477000 51. X=424599.391000 Y=409970.719000 52. X=424603.173000 Y=409967.903000 53. X=424644.669000 Y=409967.799000 54. X=424662.405694 Y=409965.109304 55. X=424683.179500 Y=409958.387000 56. X=424704.022217 Y=409946.325160 57. X=424708.525972 Y=409902.693223 58. X=424712.611082 Y=409903.126986 59. X=424715.343793 Y=409882.143119 <p> ARIA 157410.78 mp PERIMETRU 2333.96 m </p>

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

1494, ref. 1847-1856

4.1.	Epocă	Sec. al XV-lea
4.1.1.	Datare început	1494
4.1.2.	Datare sfârșit	1856
4.2.	Datare prin perioade	Sec. al XV-lea; Sec. al XIX-lea.
4.3.	Datare prin intervale de date	1494; 1847 - 1856
4.4.	Datare precisă	1494;

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Ctitorii initiali ai manastirii au fost banul Barbu Craiovescu si fratii sai Parvu, Danciu si Radu. La Bistrita, Barbu Craiovescu aduce in 1497 moastele Sfantului Grigorie Decapolitul. Imaginea manastirii de la inceputuri insa nu s-a pastrat, fiind posibil insa ca ea sa fi fost ca o cetate ce apartinea, la fel ca Tismana si Cozia, stilului sarbesc. Manastirea nu a durat decat doua decenii, fiind apoi distrusa de Mihnea cel Rau. A fost refacuta in 1519 tot de catre Barbu Craiovescu, cu ajutorul lui Neagoe Basarab, «mai buna si mai frumoasa». Manastirea a devenit la scurt timp dupa construirea ei un focar de cultura, in a carei atmosfera a crescut si s-a format Neagoe Basarab, cel mai invatat domn pana in Dimitrie Cantemir.</p> <p>Constantin Brancoveanu, mare iubitor al culturii, face insemnate reparatii in anul 1683, inzestrand-o cu multe odoare.</p> <p>In 1820, sub domnia lui Alexandru Sutu, manastirea s-a zugravit din nou.</p> <p>In epoca medievala Bistrita a fost inzestrata cu numeroase sate, de la munte pana la tinuturile dunarene, incat la acea epoca s-a numarat printre cele mai bogate manastiri din Tara Romaneasca. Acum insa nu se mai putea reface, trebuia zidita din temelii si astfel Gh.Bibescu dispune daramarea. Evenimentele anului revolutionar 1848 o gasesc in aceasta stare.</p> <p>In 1852 noul domnitor Barbu Stirbei a reluat lucrarile de zidire a manastirii si la 15 august 1855 s-a sfințit actuala biserica de catre mitropolitul Nifon, iar in septembrie 1856 a fost gata intreaga constructie. Bistrita era acum resedinta de</p>
------	---------	--

		<p>vara a domitorului, toata aripa de sud cuprinzand apartamentul domnitorului, iar aripa dinspre nord apartamentele doamnei. Cele doua aripi erau unite de o a treia (vest), unde se aflau bucatariile, locuintele oamenilor de serviciu etc. Spre est (spre malul Bistritei) s-a construit un foisor, iar de-o parte si de alta a acestuia doua turnuri, ce conferea manastirii un aspect medieval.</p> <p>In anul 1846, domnitorul Gheorghe Bibescu incepe lucrarile de refacere a ansamblului monastic de la Bistrita. Isi aduc contributia arhitectii Ioan Schlatter si Scarlat Benis. Planul noii manastiri este facut de arhitectul Iulius Fraywald.</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Barbu Craiovescu; Gheorghe Bibescu
5.5.	Meşter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Corpul de chilii este amplasat in vechea vatră monahală a Mănăstirii Bistrița ce este situată în zona de la poalele munților Căpățâni, odinioară împădurită, pe malul drept al apei grăbite a Bistritei de unde a primit si denumirea de proveniență slavonă, " <i>bistro</i> " însemnând " <i>repede</i> ".
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Corpul de chilii (incinta veche) – cod: VL-II-m-A-09666.04 face parte din Ansamblul Manastirii Bistrita de categorie valorica A, ce este compus de asemenea din : Biserica "Adormirea Maicii Domnului" (1847 – 1856) – cod: VL-II-m-A-09666.01; Biserica – bolnita "Schimbarea la Fata" (1520, pridvorul din 1710) – cod: VL-II-m-A-09666.02 ; Turnul clopotnita – cod: VL-II-m-A-09666.03 ; foisorul de pe latura de est a incintei vechi – cod: VL-II-m-A-09666.05.
6.2.2.	Peisaj natural	Ansamblul din care face parte corpul de chilii are o pozitie geografica favorabila, in depresiunea subcarpatica Costesti-Bistrita, in apropierea albiilor a doua rauri paralele (Bistrita si Costesti), pe un platou cu vedere asupra intregii localitati.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Corp chilii
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Resedinta domneasca, corp de chilii
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	In plan, corpul de chilii este o incinta in forma de U , formata din 3 corpuri.

6.4.2.

CORPUL 1 - Aripa de sud:

Fatada de sud - compusa din 5 volume - prezinta 3 registre, dupa cum urmeaza:

- Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta;
- Al doilea registru este din zidarie de piatra tencuita partial si prezinta 30 de goluri jucate in functie de retragerile volumetriei, de la stanga la dreapta astfel: la nivelul primului volum exista 6 goluri de fereastră terminate in arc, in 2 canate si 4 registre, prevazute cu tamplarie de lemn si ancadramente din zidarie de caramida; al doilea volum prezinta pe ax central 3 goluri de acces in cadrul incintei (cel din mijloc de mari dimensiuni) terminate in arc turtit si cate un gol de fereastră, terminat tot in arc turtit, de-o parte si de alta, cu tamplarie de lemn si ancadrament din zidarie de caramida; al treilea volum prezinta 7 goluri de fereastră terminate in arc (3 dispuse pe ax central si cate 2 de-o parte si de alta), in 2 canate si 4 registre, prevazute cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida; volumul 4 prezinta 6 goluri de fereastră terminate in arc turtit (din care 2 sunt zidite), cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida; volumul 5 are 6 goluri de fereastră terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida.

Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorativ, compus din elemente retrase succesiv.

- Al treilea registru este din zidarie de piatra tencuita partial si prezinta 31 de goluri pe axele golurilor de la primul nivel astfel: la nivelul primului volum exista 6 goluri de fereastră terminate in arc, in 2 canate si 4 registre, prevazute cu tamplarie de lemn si ancadramente din zidarie de caramida; al doilea volum prezinta 6 goluri de fereastră rectangulare, cu tamplarie de lemn si ancadramente; al treilea volum prezinta 7 goluri de fereastră de mari dimensiuni, terminate in arc (3 dispuse pe ax central si cate 2 de-o parte si de alta), in 2 canate si 5 registre, prevazute cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida; volumul 4 prezinta 6 goluri de fereastră rectangulare (din care 2 sunt zidite), cu tamplarie din lemn si ancadramente; volumul 5 are 6 goluri de fereastră terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida.

La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente retrase succesiv, exceptie facand volumul al 3-lea, subliniat printr-un brau compus din elemente aplicate in consola si prin aticul terminat in caneluri.

Fatada de nord - compusa din 5 volume - prezinta de asemenea 3 registre, dupa cum urmeaza:

- Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta;
- Al doilea registru este din zidarie de piatra tencuita

		<p>parțial și prezintă 23 de goluri jucate în funcție de retragerile volumetriei, de la stânga la dreapta astfel: <u>primul volum</u> are 6 goluri de fereastră terminate în arc, cu tamplarie din lemn și ancadrame din zidărie de cărămidă; <u>al doilea volum</u> prezintă 5 goluri de terminate în arc turtit (din care unul este de acces și 4 de fereastră), cu tamplarie din lemn și ancadrame; <u>al treilea volum</u> prezintă 5 goluri de fereastră terminate în arc prevăzute cu tamplarie din lemn și ancadrame din zidărie de cărămidă; <u>volumul 4</u> prezintă pe ax central 3 goluri de acces în cadrul incintei (cel din mijloc de mari dimensiuni) terminate în arc turtit și câte un gol de fereastră, terminat tot în arc turtit, de-o parte și de alta, cu tamplarie de lemn și ancadrament din zidărie de cărămidă; La nivelul <u>volumului 5</u>, corpul se intersectează cu un alt corp de chilii, fiind prevăzut cu un singur gol de fereastră terminat în arc, cu tamplarie din lemn și ancadrament din zidărie de cărămidă.</p> <p>Între al doilea și al treilea registru se află un brau decorativ, compus din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este din zidărie de piatră tencuită parțial și prezintă 25 de goluri pe axele golurilor de la primul nivel astfel: <u>primul volum</u> are 6 goluri de fereastră terminate în arc, cu tamplarie din lemn și ancadrame din zidărie de cărămidă; <u>al doilea volum</u> prezintă 5 goluri de fereastră rectangulare cu tamplarie din lemn și ancadrame; <u>al treilea volum</u> prezintă 5 goluri de fereastră terminate în arc prevăzute cu tamplarie din lemn și ancadrame din zidărie de cărămidă; <u>volumul 4</u> prezintă 5 goluri de fereastră, rectangulare, cu tamplarie de lemn și ancadrame; La nivelul <u>volumului 5</u>, corpul se intersectează cu un alt corp de chilii, fiind prevăzut cu 3 goluri de fereastră terminate în arc, cu tamplarie din lemn și ancadrame din zidărie de cărămidă. <p>La partea superioară a fațadei întâlnim braul de cornișă compus din elemente retrase succesiv, excepție făcând volumul al 3-lea, subliniat printr-un brau compus din elemente aplicate în consola și prin aticul jucat.</p> <p>Fațadele de est și de vest sunt aproximativ similare și prezintă 3 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul este din zidărie de piatră lăsată aparentă; - Al doilea registru este din zidărie de piatră tencuită și prezintă 3 goluri de fereastră, terminate în arc, prevăzute cu tamplarie din lemn și ancadrame din cărămidă aparentă și 2 goluri zidite, terminate în arc, cu ancadrame din cărămidă aparentă. <p>Între al doilea și al treilea registru se află un brau decorativ din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este din zidărie de piatră tencuită și prezintă 3 goluri de fereastră, terminate în arc, prevăzute cu tamplarie din lemn și ancadrame din cărămidă aparentă și 2 goluri zidite, terminate în arc, cu ancadrame din cărămidă aparentă.
--	--	---

		<p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente rease succesiv.</p> <p>Fatada de vest prezinta in plus, in extremitatea dreapta, un turn impartit in 4 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru este soclul din zidarie de piatra lasata aparenta; - Al doilea registru din zidarie de piatra tencuita are un gol de fereastră ingust, terminat in arc, cu ancadrament din zidarie de caramida. <p>Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorativ din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este tot din zidarie de piatra tencuita si are un gol de fereastră ingust, terminat in arc, cu ancadrament din zidarie de caramida. <p>Intre al treilea si al patrulea registru se afla un brau decorativ din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ultimul registru, din zidarie de piatra tencuita, prezinta un gol de fereastră de mici dimensiuni, terminat in arc. <p>La partea superioara a fatadei turnul prezinta un brau de cornisa, compus din elemente aplicate in consola.</p> <p>CORPUL 2 - Aripa de nord:</p> <p>Fatada de sud - compusa din 6 volume - prezinta 3 registre, respectiv 4 la nivelul turnului, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta; - Al doilea registru este din zidarie de piatra tencuita si prezinta 20 de goluri jucate in functie de retragerile volumetriei, de la stanga la dreapta astfel: la nivelul <u>primului volum</u> exista un singur gol de fereastră terminat in arc, in 2 canate si 4 registre, prevazut cu tamplarie de lemn si ancadrament din zidarie de caramida; al <u>doilea volum</u> prezinta pe ax central un gol de acces in cadrul incintei (de mari dimensiuni) terminat in arc turtit si cate 2 goluri terminate tot in arc turtit, de-o parte si de alta, cu tamplarie de lemn (cele din stanga sunt goluri de fereastră iar in dreapta accesului exista un gol de fereastră si unul de acces); al <u>treilea volum</u> prezinta 7 goluri de fereastră terminate in arc (cel dispus pe axul central fiind de mari dimensiuni, iar de-o parte si de alta cate 3 goluri similare), in 2 canate si 4 registre, prevazute cu tamplarie din lemn; <u>volumul 4</u> prezinta 4 goluri de fereastră si unul de acces terminate in arc turtit (cel de pe axul central de mari dimensiuni), in 2 canate si 4 registre, cu tamplarie din lemn; <u>volumul 5</u> se intersecteaza cu volumul turnului, prezentand un gol de fereastră si unul de acces, terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida. <p>Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorativ, compus din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este din zidarie de piatra tencuita si prezinta 23 de goluri pe axele golurilor de la primul nivel astfel: la nivelul <u>primului volum</u> exista 3 goluri de fereastră terminate in arc, in 2 canate si 4 registre, prevazute cu
--	--	---

		<p>tamplarie de lemn si ancadramente din zidarie de caramida; <u>al doilea volum</u> prezinta 5 goluri de fereastră terminate in arc turtit (cel de pe axul central de mari dimensiuni), cu tamplarie de lemn si ancadramente. Intre aceste goluri, la partea superioara a registrului, intalnim 6 casete circulare; <u>al treilea volum</u> prezinta 7 goluri de fereastră terminate in arc turtit (cel dispus pe axul central fiind de mari dimensiuni, iar de-o parte si de alta cate 3 goluri similare), in 2 canate si 4 registre, prevazute cu tamplarie din lemn. Pe ax central, deasupra ferestrei de mari dimensiuni, intalnim o caseta circulara cu ancadrament din zidarie tencuita rosu; <u>volumul 4</u> prezinta 5 goluri de fereastră terminate in arc turtit (cel de pe axul central de mari dimensiuni), cu tamplarie din lemn si ancadramente. Intre aceste goluri, la partea superioara a registrului, intalnim 6 casete circulare; <u>volumul 5</u> are 2 goluri de fereastră terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida. La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente rease succesiv.</p> <p>La nivelul turnului fatada este impartita in 4 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru este soclul din zidarie de piatra lasata aparenta; - Al doilea registru din zidarie de piatra tencuita are un gol zidit, terminat in arc, cu ancadrament din zidarie de caramida. <p>Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorative compus din elemente retrase succesiv si elemente aplicate in consola.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este tot din zidarie de piatra tencuita si are un gol zidit, terminat in arc, cu ancadrament din zidarie de caramida. Deasupra golului intalnim o caseta circular, prevazuta cu ancadrament. <p>Intre al treilea si al patrulea registru se afla un brau decorativ din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ultimul registru, din zidarie de piatra tencuita, prezinta un gol zidit de mici dimensiuni. <p>La partea superioara a fatadei turnul prezinta un brau de cornisa, compus din elemente aplicate in consola.</p> <p>Fatada de nord - compusa din 3 volume - prezinta 3 registre dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta; - Al doilea registru este din zidarie de piatra tencuita si prezinta 18 goluri jucate in functie de retragerile volumetriei, de la stanga la dreapta astfel: la nivelul <u>primului volum</u> exista 3 goluri de fereastră (unul zidit) terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida, in 2 canate si 4 registre, prevazute cu tamplarie de lemn si ancadrament din zidarie de caramida; <u>al doilea volum</u> prezinta intersectia cu un alt corp din cadrul ansamblului, in dreapta acesteia gasindu-se 12 goluri de fereastră rectangulare si un gol de acces in incinta, cu tamplarie din lemn; <u>volumul 3</u> prezinta de
--	--	--

		<p>asemenea o intersectie cu un alt corp din cadrul incintei si 2 goluri de fereastră terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida.</p> <p>Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorativ, compus din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este din zidarie de piatra tencuita si prezinta 19 goluri pe axele golurilor de la primul nivel astfel: la nivelul <u>primului volum</u> exista 3 goluri de fereastră (unul zidit) terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida, in 2 canate si 4 registre, prevazute cu tamplarie de lemn si ancadrament din zidarie de caramida; <u>al doilea volum</u> prezinta intersectia cu un alt corp din cadrul ansamblului, in dreapta acesteia gasindu-se 13 goluri de fereastră rectangulare cu tamplarie din lemn; <u>volumul 3</u> prezinta 3 goluri de fereastră terminate in arc, cu tamplarie din lemn si ancadramente din zidarie de caramida. <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente retrase succesiv.</p> <p>Fatadele de est si de vest sunt aproximativ similare si prezinta 3 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta; - Al doilea registru este din zidarie de piatra tencuita si prezinta 3 goluri de fereastră, terminate in arc, prevazute cu tamplarie din lemn si ancadramente din caramida aparenta si 2 goluri zidite, terminate in arc, cu ancadramente din caramida aparenta. <p>Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorative din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este din zidarie de piatra tencuita si prezinta 3 goluri de fereastră, terminate in arc, prevazute cu tamplarie din lemn si ancadramente din caramida aparenta si 2 goluri zidite, terminate in arc, cu ancadramente din caramida aparenta. <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente retrase succesiv.</p> <p>Fatada de est prezinta in plus, in extremitatea stanga, un turn impartit in 4 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru este soclul din zidarie de piatra lasata aparenta; - Al doilea registru din zidarie de piatra tencuita are un gol de fereastră ingust, terminat in arc, cu ancadrament din zidarie de caramida. <p>Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorativ din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este tot din zidarie de piatra tencuita si are un gol de fereastră ingust, terminat in arc, cu ancadrament din zidarie de caramida. <p>Intre al treilea si al patrulea registru se afla un brau decorativ din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ultimul registru, din zidarie de piatra tencuita, prezinta un gol de fereastră de mici dimensiuni, terminat in arc. <p>La partea superioara a fatadei turnul prezinta un brau de</p>
--	--	---

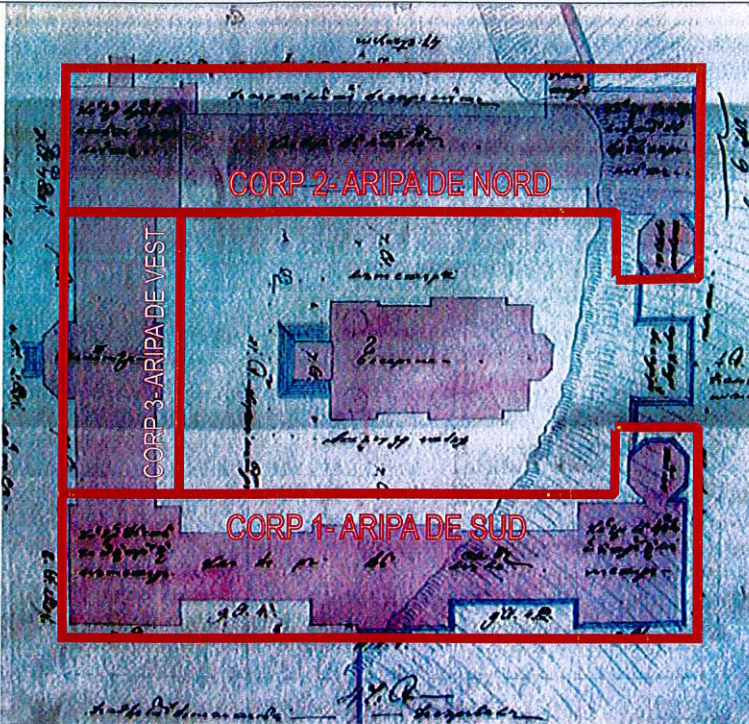

		cornisa, compus din elemente aplicate in consola.
6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperișul are 2 ape, cu interesatii de volume, structura din lemn și invelitoare din table plana.
6.4.4.	Extinderi	
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Structura monumentului este din zidarie portanta din caramida si piatra. Sarpanta este din lemn, iar invelitoarea din tabla.
6.6.	Materiale de construcție	Caramida, piatra, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, invelitoare din tabla
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – corp chilii
6.9.	Inscriptii	

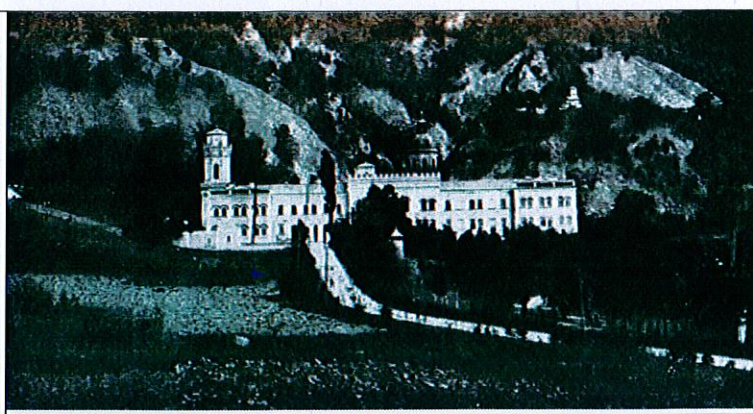
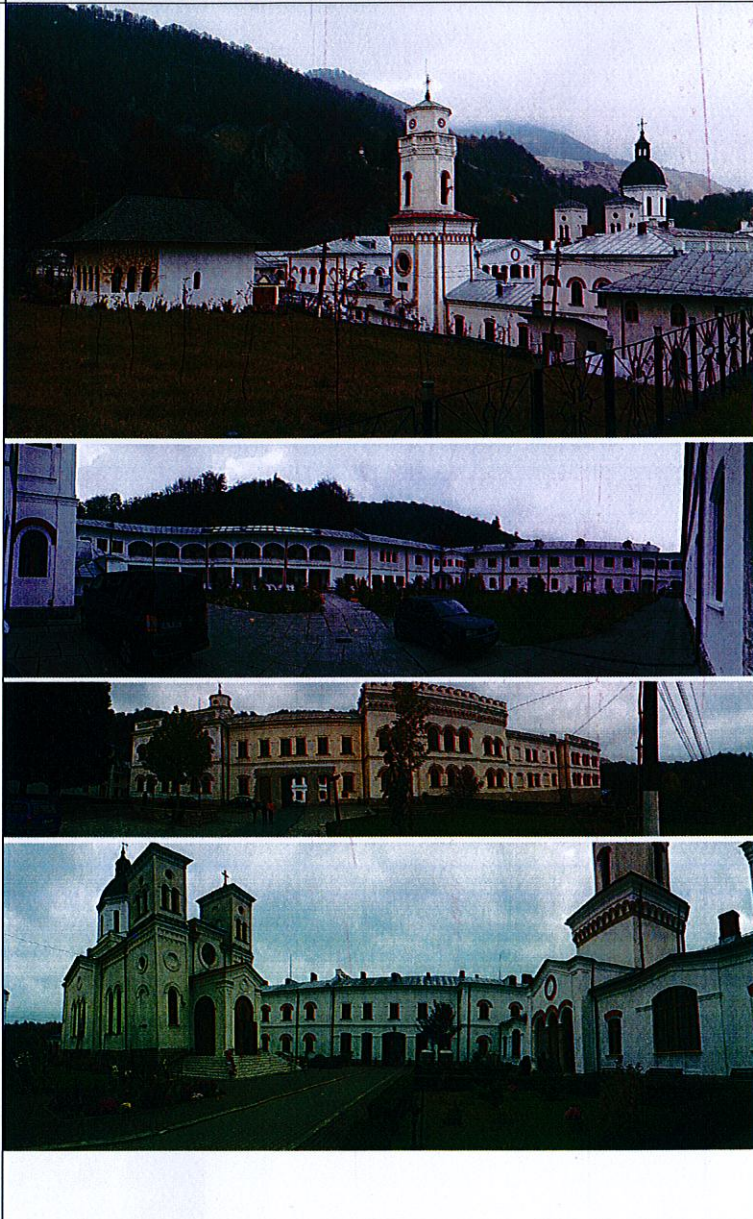
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea, autor: prof. Nicolae Faulete - Johann Schlatter – Cultura occidentala si arhitectura romaneasca (1831 – 1866) - Site-ul oficial al Manastirii Bistrita - BCMI 1910, an III - BCMI 1933, an XXVI
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit

8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	

8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1494; ref. 1847 - 1856

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09666.04
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

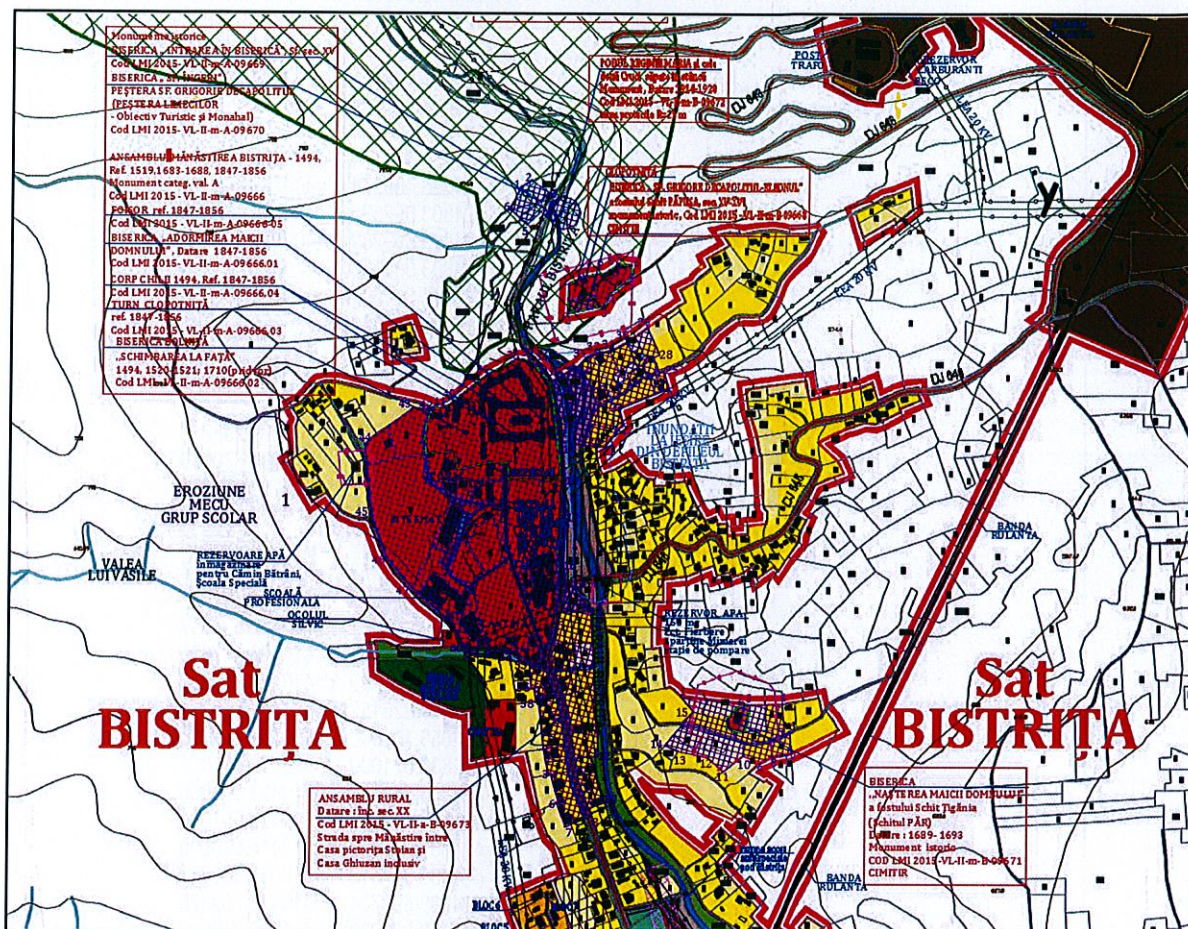
10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doița Negoita Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

6. MANASTIREA BISTRITA - FOISOR

Sat Bistrita, comuna Costesti - ref. 1847-1856

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-A-09666.05
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	MANASTIREA BISTRITA - FOISOR

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti, Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti, Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'19.6"N; 24°02'25.6"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	<p>COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. X=424720.144000 Y=409882.721000 2. X=424728.358791 Y=409806.825490 3. X=424736.284049 Y=409765.868972 4. X=424740.848089 Y=409766.621717 5. X=424752.728428 Y=409722.941833 6. X=424749.268000 Y=409721.507500 7. X=424763.649255 Y=409684.394802 8. X=424805.583868 Y=409701.666881 9. X=424801.646000 Y=409712.445000 10. X=424826.409174 Y=409722.950916 11. X=424826.409174 Y=409722.950916 12. X=424803.592525 Y=409795.036502 13. X=424815.699282 Y=409795.774607 14. X=424803.561537 Y=410024.094706 15. X=424771.551092 Y=410066.274838 16. X=424763.091880 Y=410069.036190 17. X=424757.776041 Y=410098.672647 18. X=424761.292487 Y=410183.444017 19. X=424759.928276 Y=410231.585408 20. X=424753.843017 Y=410292.208215 21. X=424809.696196 Y=410285.670748 22. X=424823.552359 Y=410286.632467 23. X=424852.077858 Y=410321.058686 24. X=424844.900999 Y=410346.402810 25. X=424924.298772 Y=410378.053244 26. X=424915.673280 Y=410404.703917 27. X=424910.154351 Y=410402.524657 28. X=424900.408435 Y=410426.387900 29. X=424908.851799 Y=410431.667926 30. X=424890.225152 Y=410474.423319 31. X=424858.162000 Y=410451.127000 32. X=424830.571000 Y=410436.801000 33. X=424813.443000 Y=410433.684000 34. X=424791.559000 Y=410425.851000 35. X=424781.907000 Y=410414.870000 36. X=424738.057512 Y=410390.006043 37. X=424708.590704 Y=410427.352326 38. X=424700.800000 Y=410422.217000 39. X=424683.247000 Y=410424.440000 40. X=424634.112004 Y=410398.739002 41. X=424574.053000 Y=410350.968000 42. X=424566.250000 Y=410347.325000 43. X=424545.723827 Y=410344.605717 44. X=424515.573000 Y=410344.959000 45. X=424439.184000 Y=410288.791000 46. X=424451.183000 Y=410173.538000 47. X=424475.586000 Y=410110.417000 48. X=424517.614000 Y=410061.346000 49. X=424581.609000 Y=410004.455000 50. X=424591.903000 Y=409987.477000 51. X=424599.391000 Y=409970.719000 52. X=424603.173000 Y=409967.903000 53. X=424644.669000 Y=409967.799000 54. X=424662.405694 Y=409965.109304 55. X=424683.179500 Y=409958.387000 56. X=424704.022217 Y=409946.325160 57. X=424708.525972 Y=409902.693223 58. X=424712.611082 Y=409903.126986 59. X=424715.343793 Y=409882.143119 <p>ARIA 157410.78 mp PERIMETRU 2333.96 m</p>
--------	--------------------	--

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1801

4.1.	Epocă	Sec. al XIX-lea
4.1.1.	Datare început	Ref. 1847
4.1.2.	Datare sfârșit	1856
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	1847 - 1856
4.4.	Datare precisă	1847 - 1856

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>În 1852 noul domnitor Barbu Știrbei a reluat lucrările de zidire a mănăstirii și la 15 august 1855 s-a sfințit actuala biserică de către mitropolitul Nifon, iar în septembrie 1856 a fost gata întreaga construcție. Bistrita era acum reședința de vară a domnitorului, toată aripa de sud cuprinzând apartamentul domnitorului, iar aripa dinspre nord apartamentele doamnei. Cele două aripi erau unite de o a treia (vest), unde se aflau bucătăriile, locuințele oamenilor de serviciu etc. Spre est (spre malul Bistritei) s-a construit un foisor, iar de-o parte și de alta a acestuia două turnuri, ce confera mănăstirii un aspect medieval.</p> <p>În anul 1846, domnitorul Gheorghe Bibescu începe lucrările de refacere a ansamblului monastic de la Bistrita. Își aduc contribuția arhitecții Ioan Schlatter și Scarlat Benis. Planul noii mănăstiri este făcut de arhitectul Iulius Fraywald, iar pictura bisericii mari este executată de Gheorghe Tattarescu. Lucrările se încheie în anul 1856.</p> <p>În cadrul ansamblului, spre est s-a construit un foisor, preschimbând în prezent în camera, fiind orientat spre apele Bistritei, iar de-o parte și de alta a acestuia două turnuri, ce confera mănăstirii un aspect medieval.</p> <p>În concluzie, construcțiile care compun astăzi ansamblul mănăstiresc sunt în majoritate (mai puțin biserica bolnă și cele câteva modificări realizate în sec. al XX-lea) rezultatul intervențiilor de reclădire întreprinse în perioada domniilor lui Gheorghe Bibescu și Barbu Știrbei, între anii 1846 și 1856.</p>
5.2.	Autor	
5.3.	Comanditar	Gheorghe Bibescu

5.4.	Ctitor	-
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

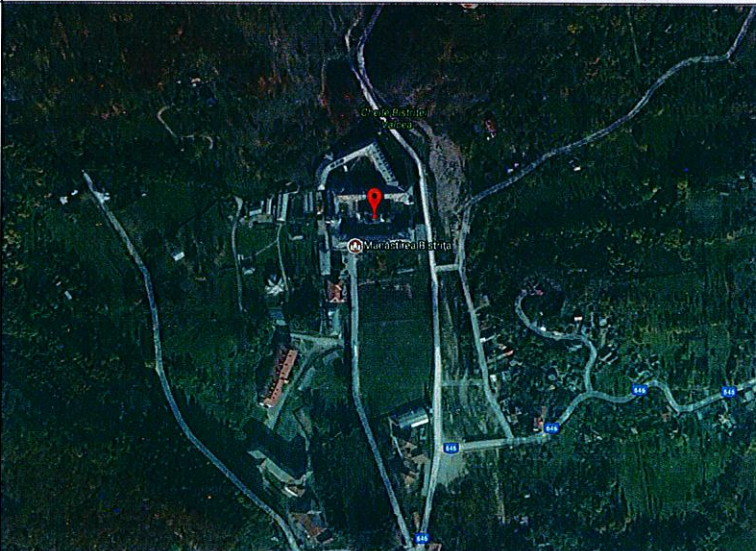
6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Foisorul este amplasat in vechea vatră monahală a Mănăstirii Bistrița ce este situată în zona de la poalele munților Căpățâanii, odinioară împădurită, pe malul drept al apei grăbite a Bistriței de unde a primit si denumirea de proveniență slavonă, " <i>bistro</i> " însemnând " <i>repede</i> ".
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Foisorul de pe latura de est a incintei vechi – cod: VL-II-m-A-09666.05 faceparte din Ansamblul Manastirii Bistrita , de categorie valorica A, alaturi de : Biserica "Adormirea Maicii Domnului" (1847 – 1856) – cod: VL-II-m-A-09666.01; Biserica – bolnita "Schimbarea la Fata" (1520, pridvorul din 1710) – cod: VL-II-m-A-09666.02; Turn clopotnita – cod: VL-II-m-A-09666.03; Corpul de chilii (incinta veche) – cod: VL-II-m-A-09666.04;
6.2.2.	Peisaj natural	-
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura civila
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Foisor
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Foisor
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Planul foisorului este dreptunghiular, cu trei travei si doua deschideri. Accesul in foisor se face pe fatada vestica, prin intermediul a 5 trepte din piatra naturala masiva.
6.4.2.	Fatade	Fatadele de vest si de est ale imobilului au trei travei, iar fatadele de nord si de sud au doua deschideri, toate sustinute de 10 coloane din piatra naturala cioplita, unite in partea inferioara prin parapet din lemn tratat si lacuit, iar la partea superioara printr-o grinda tencuita in alb. La baza foisorului se observa soclul din piatra de talie cioplita, care in partea de est se continua pana la baza zidului de sprijin al ansamblului.
6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperisul este in 4 ape cu panta mica
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	
6.5.	Structură	Foisorul are fundatie din piatra de talie cioplita, stalpi din piatra naturala cioplita, structura din zidarie de caramida. Parapetii sunt din lemn tratat si lacuit.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Structura din lemn si invelitoare din solzi de tabla
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Arhitectura civila
6.9.	Inscriptii	-

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea - Johann Schlatter – Cultura occidentală și arhitectura românească (1831 – 1866) - Site-ul oficial al Mănăstirii Bistrita
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	

8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	ref.1847 - 1856

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-A-09666.05
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

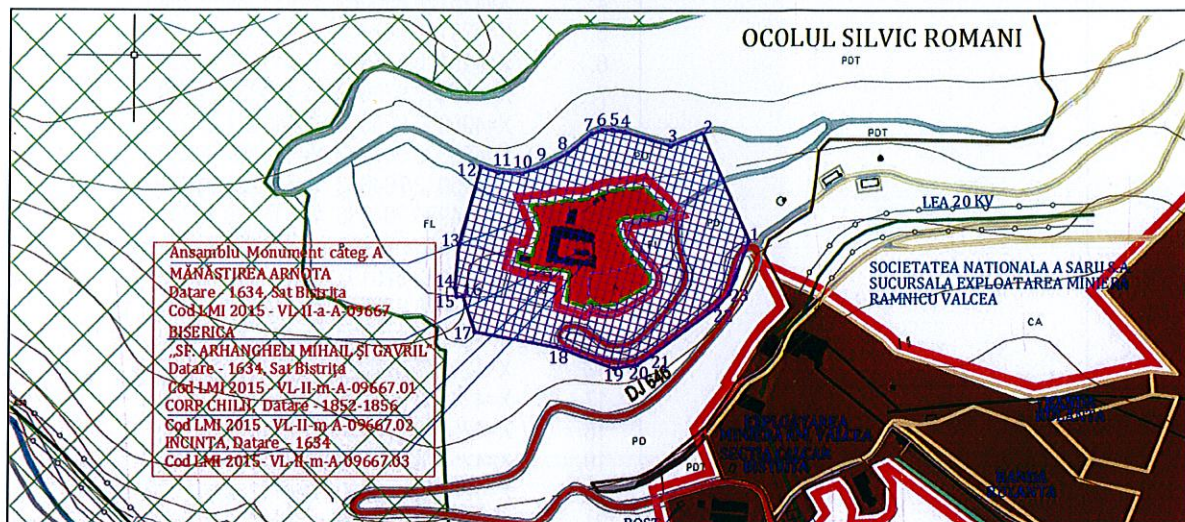
10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

7. MANASTIREA ARNOTA

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1634

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-A-09667
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	MANASTIREA ARNOTA

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646A
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'47.9"N; 24°02'40.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=425261.470000 Y=411216.171000 2. X=425210.020325 Y=411333.407815 3. X=425175.378294 Y=411319.383961 4. X=425124.650069 Y=411334.652545 5. X=425110.965948 Y=411337.142003 6. X=425100.547356 Y=411336.675230 7. X=425088.979649 Y=411332.796303 8. X=425062.825306 Y=411311.810120 9. X=425035.987292 Y=411297.602351 10. X=425012.794623 Y=411288.916626 11. X=424986.284966 Y=411290.266475 12. X=424966.990495 Y=411296.713541 13. X=424942.975197 Y=411211.615555 14. X=424938.886518 Y=411164.462041 15. X=424940.648232 Y=411154.852092 16. X=424947.612723 Y=411155.069573 17. X=424960.899674 Y=411116.440485 18. X=425054.408000 Y=411098.809000 19. X=425114.293000 Y=411076.855000 20. X=425139.499000 Y=411080.617000 21. X=425155.736000 Y=411090.590000 22. X=425227.169000 Y=411144.256000 23. X=425239.412000 Y=411158.163000
		aria 61403.65 mp perimetru 957.22 m

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1634

4.1.	Epocă	Sec al XVII-lea
4.1.1.	Datare început	Sec al XVII-lea
4.1.2.	Datare sfârșit	Sec al XVII-lea
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	1634

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Arnota reprezinta ctitoria si locul de odihna vesnica al voievodului Matei Basarab (domn al Tarii romanesti intre anii 1632 – 1654). Dupa traditia pastrata in satele din apropierea manastirii, alegerea locului de ridicare a ctitoriei se leaga de o intamplare dramatica din viata lui Matei Basarab. Urmarit de oaste turceasca, matei basarab fuge si este urmat de cativa
------	---------	--

		<p>osteni credinciosi de la Targoviste (unde se afla curtea domneasca) la Curtea de Arges, de aici la Manastirea Cozia, la schitul Iezerul si in Muntele Arnota, langa Bistrita, unde s-a ascuns intr-un lac cu stufaris. Inainte de a urca aici, Matei Basarab a dat porunca ostenilor sa potcoveasca caii si astfel domnitorul a scapat cu viata, fapt ce l-a determinat sa ia hotararea zidirii in acel loc a ctitoriei sale.</p> <p>Dupa pisania unui clopot, Arnota ar fi construita de Matei Basarab in 1634 – 1635. Intr-un document din 17 aprilie 1637, domnul spune ca Arnota „este facuta si intemeiata de domnia mea din temelie”. In alt document din decembrie 1643, partenie, patriarhul Constantinopolului, afirma ca Manastirea Arnota „fiind invecchita din vremuri nestiuta si ruinata, Matei a ridicat-o de jos, chiar din temelii, cu multe cheltuieli si osteneli.” Din acest document, ar fi vorba de o refacere a manastirii de catre Matei Basarab.</p> <p>Denumirea de Arnota vine de la arnautii (ostenii) ei si multa vreme manastirea s-a numit Arnautul. Imediat dupa zidirea sa, Arnota a fost refacuta de cutremurul din 1636, trebuind apoi sa fie reparata.</p> <p>In decursul veacurilor, manastirea Arnota a suferit numeroase refaceri si unele transformari, din forma de astazi pastrandu-se doar biserica din incinta.</p> <p>Constantin Brancoveanu i-a adaugat acestei biserici pridvorul impreuna cu mica turla ce se afla pe el si unele picturi exterioare si interioare intre anii 1695-1699. Tot Constantin Brancoveanu o inzestreaza in anul 1705 cu o admirabila tampla din lemn de tei, aurita, care acum se afla la Muzeul Brancovenesc de la Mogosoia. Tot de acesta a fost adusa usa bisericii, facuta din lemn de castan, sculptata cu o inscriptie: „Aceasta usa a fost facuta de Constantin Brancoveanu, vel logofat.”</p> <p>O viata culturala n-a fost in aceasta manastire niciodata, un singur carturar fiind cunoscut – egumenul Stefan, care trece la Govora si ajunge in 1726 episcop al Ramnicului.</p> <p>In anul 1834 s-au facut reparatii iar intr-o noapte a anului 1923 manastirea a fost incendiata, numai biserica fiind crutata. Ultima restaurare i s-a facut in 1935, tot atunci fiind facut si drumul care duce la manastire.</p> <p>In anii 70 au inceput alte lucrari de restaurare ale Arnotei, pornindu-se cu consolidarea temeliei.</p>
5.2.	Autor	-
5.3	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Matei Basarab
5.5.	Meşter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica este situata pe versantul sudic al Muntelui Arnota, ramificatie a Masivului Capatanii.
6.2.	Elemente de peisaj cultural şi natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	

6.2.2.	Peisaj natural	
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Ansamblul are plan sub forma de incinta, central aflându-se planul bisericii Sfintii Arhangheli, trilobat, cu abside.
6.4.2.	Fatade	-
6.4.3.	Formă acoperiș	-
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Ansamblul are structura din zidarie mixta (piatra si caramida).
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, invelitoare din tigla ceramica (zid incinta), tabla plana (turn clopotnita, corp chilii), placi de plumb (biserica)
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii <ul style="list-style-type: none"> Monografia ecleziastica a judetului Valcea 1908 	<p>Pe un disc, de argint: "Acest disc, facutu-l-au Mihail in zilele parintelui Pahomie Egumenul si l-au dat Sfintei Monastiri Arnota de pomana Leat.7180(1672)."</p> <p>Pe o catue de argint: "Aceasta catuie fost-a facuta de raposatul Matei Voievod si Doamna sa Elena si au dat la sfanta monastire la Arnota cand a fost veleatul 7130 (1622) deci stricandu-se o au prefacut Udrea Vel camaras nepotul Doamnei Elena la veleatul 7148 (1640).</p> <p>Inscriptia de pe mormantul lui Matei Basarab:"Aici zace Matei Basarab, cu mila lui Dumnezeu odinioara stapan si Domn al Tarii Romanesti, barbat intelept, indurator si milostiv, intemeietor, innoitor a multe Biserici si Manastiri; niciodata biruit, ci biruitor; si a multor invigeri invingator prea slavit, dusmanilor infricosat, prietenilor de folos, imbogatitilor al tarii sale, ce ce, cu multa bogatie si intru toate indestulat, in plina pace, a domnit douacezi si trei de ani; a adormit intru Domnul la cinstite batranete, in anul Domnului 1654. "</p> <p>Inscriptia de pe mormantul lui Jupan Danciu:"Aici zac oasele crestinului si binecredinciosului si de buna ruda boiaren jupan Danciuului Vornicului Brancoveanul; caruia prilejuindu-se moartea in tara Ardealului, acolo l s-au ingrupat trupul, in Mitropolia Belgradului, in corsul anilor 7108 (1599 – 1600), iau fiu seu prea-lominatul Ion Mateiu Basarab Voevod, Domnul Tarii Romanesti, intr-al 16 an de Domniia lui (1646), trimis-au pre credinciosul Marii Sale Dragomir Vel Vornic de-au adus oasele de le-au ingrupat intr-aceasta manastire Arnota, care e zidita din temelie de Marie Sa."</p>

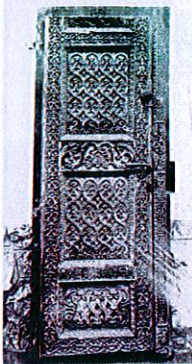

		 Inscripia de pe mormantul lui Jupân Danciu;	 Inscripia de pe mormantul lui Matei Basarab
--	--	---	--

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<ul style="list-style-type: none"> - Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea - Johann Schlatter – Cultura occidentală și arhitectura românească (1831 – 1866) - Site-ul oficial al Mănăstirii Bistrita - BCMI 1908, an I - BCMI 1910, an III - BCMI 1972
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	

8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1634

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
------	------------------------------	---

9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09667
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10. INVENTARIERE

10.1.	Instituația în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOG-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămuș Arh. Doina Negoita Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămuș
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului instituției în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE		
1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-A-09667.01
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA "SFINTII ARHANGHELI"

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646A
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'47.7"N; 24°02'40.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=425261.470000 Y=411216.171000 2. X=425210.020325 Y=411333.407815 3. X=425175.378294 Y=411319.383961 4. X=425124.650069 Y=411334.652545 5. X=425110.965948 Y=411337.142003 6. X=425100.547356 Y=411336.675230 7. X=425088.979649 Y=411332.796303 8. X=425062.825306 Y=411311.810120 9. X=425035.987292 Y=411297.602351 10. X=425012.794623 Y=411288.916626 11. X=424986.284966 Y=411290.266475 12. X=424966.990495 Y=411296.713541 13. X=424942.975197 Y=411211.615555 14. X=424938.886518 Y=411164.462041 15. X=424940.648232 Y=411154.852092 16. X=424947.612723 Y=411155.069573 17. X=424960.899674 Y=411116.440485 18. X=425054.408000 Y=411098.809000 19. X=425114.293000 Y=411076.855000 20. X=425139.499000 Y=411080.617000 21. X=425155.736000 Y=411090.590000 22. X=425227.169000 Y=411144.256000 23. X=425239.412000 Y=411158.163000 aria 61403.65 mp perimetru 957.22 m
--------	--------------------	---

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1634

4.1.	Epocă	Sec al XVII-lea
4.1.1.	Datare început	Sec al XVII-lea
4.1.2.	Datare sfârșit	Sec al XVII-lea
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	1634

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Arnota reprezinta ctitoria si locul de odihna vesnica al voievodului Matei Basarab (domn al Tarii romanesti intre anii 1632 – 1654). Dupa traditia pastrata in satele din apropierea manastirii, alegerea locului de ridicare a ctitoriei se leaga de o
------	---------	---

		<p>intamplare dramatica din viata lui Matei Basarab. Urmarii de oaste turceasca, Matei Basarab fugi si este urmat de cativa osteni credinciosi de la Targoviste (unde se afla curtea domneasca) la Curtea de Arges, de aici la Manastirea Cozia, la schitul Iezerul si in Muntele Arnota, langa Bistrita, unde s-a ascuns intr-un lac cu stufaris. Inainte de a urca aici, Matei Basarab a dat porunca ostenilor sa potcoveasca caii si astfel domnitorul a scapat cu viata, fapt ce l-a determinat sa ia hotararea zidirii in acel loc a ctitoriei sale.</p> <p>Dupa pisania unui clopot, Arnota ar fi construita de Matei Basarab in 1634 – 1635. Intr-un document din 17 aprilie 1637, domnul spune ca Arnota „este facuta si intemeiata de domnia mea din temelie”. In alt document din decembrie 1643, partenie, patriarhul Constantinopolului, afirma ca Manastirea Arnota „fiind invecchita din vremuri nestiuta si ruinata, Matei a ridicat-o de jos, chiar din temelii, cu multe cheltuieli si osteneli.” Din acest document, ar fi vorba de o refacere a manastirii de catre Matei Basarab.</p> <p>Denumirea de Arnota vine de la arnautii (ostenii) ei si multa vreme manastirea s-a numit Arnautul. Imediat dupa zidirea sa, Arnota a fost refacuta de cutremurul din 1636, trebuind apoi sa fie reparata.</p> <p>In decursul veacurilor, manastirea Arnota a suferit numeroase refaceri si unele transformari, din forma de astazi pastrandu-se doar biserica din incinta.</p> <p>Constantin Brancoveanu i-a adaugat acestei biserici pridvorul impreuna cu mica turla ce se afla pe el si unele picturi exterioare si interioare intre anii 1695-1699. Tot Constantin Brancoveanu o inzestreaza in anul 1705 cu o admirabila tampla din lemn de tei, aurita, care acum se afla la Muzeul Brancovenesc de la Mogosoaia. Tot de acesta a fost adusa usa bisericii, facuta din lemn de castan, sculptata cu o inscriptie: „Aceasta usa a fost facuta de Constantin Brancoveanu, vel logofat.”</p> <p>O viata culturala n-a fost in aceasta manastire niciodata, un singur carturar fiind cunoscut – egumenul Stefan, care trece la Govora si ajunge in 1726 episcop al Ramnicului.</p> <p>In anul 1834 s-au facut reparatii iar intr-o noapte a anului 1923 manastirea a fost incendiata, numai biserica fiind crutata. Ultima restaurare l s-a facut in 1935, tot atunci fiind facut si drumul care duce la manastire.</p> <p>In anii 70 au inceput alte lucrari de restaurare ale Arnotei, pornindu-se cu consolidarea temeliei.</p>
5.2.	Autor	
5.3.	Comanditar	
5.4.	Ctitor	Matei Basarab
5.5.	Meşter	
5.6.	Pictor	

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica este situata pe versantul sudic al Muntelui Arnota, ramificatie a Masivului Capatanii.
6.2.	Elemente de peisaj cultural şi natural	
6.2.1.	Elemente de peisaj cultural	Biserica ce este amplasata in ansamblul Manastirii Arnota

		face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Monumentul este amplasat pe versantul sudic al Muntelui Arnota, fapt ce duce la o valorificare a panoramei localitatii.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Biserica are un plan trilobat, cu abside poligonale, compus din pridvor deschis cu arcade, pronaos, naos, altar.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de vest prezinta 2 registre, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul - este din zidarie mixta (caramida si piatra). <p>Intre primul si al doilea registru intalnim un brau decorativ compus, din zidarie de caramida dispusa in retrageri succesive.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb, pe alocuri prezentand parti din tencuiala veche. Intalnim 3 goluri terminate in arc, prevazute cu ancadramente decorate cu motive vegetale, cel de pe axul central fiind golul intrarii in pridvor. Tot pe axul central, deasupra golului intrarii, intalnim o ocnita in care se pot observa urmele picturii cu icoana de hram a bisericii. Deasupra acesteia intalnim o a doua ocnita pictata si prevazuta cu ancadrament pictat cu motive geometrice. <p>La nivelul superior al fatadei intalnim braul de cornisa, din zidarie de caramida dispusa in retrageri succesive, compus din 2 straturi de caramida dispusa la 45, despartite de un element concav din caramida.</p> <p>Fatada mai prezinta in partea interioara a pridvorului fragmente din pictura initiala a bisericii si golul usii, deasupra caruia se afla pisania bisericii. Usa este din lemn cioplit si prezinta un ancadrament din piatra cioplita.</p> <p>Fatada de est prezinta 3 registre, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul - este din zidarie mixta (caramida si piatra). <p>Intre primul si al doilea registru intalnim un brau decorativ compus, din zidarie de caramida dispusa in retrageri succesive.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb, pe alocuri prezentand parti din tencuiala veche. Intalnim un gol rectangular de fereastră intr-un canat si 3 registre, prevazut cu tamplarie de lemn si ancadrament din piatra cioplita. <p>Tot in acest registru intalnim casete rotunjite la colturi, ce</p>

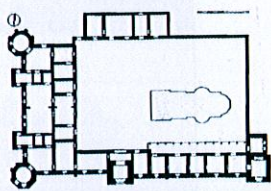
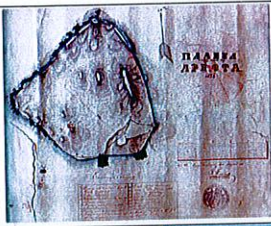

		<p>accentueaza forma poligonala a absidei altarului, cea de pe axul central incadrând golul ferestrei.</p> <p>Intre al doilea si al treilea registru intalnim un brau din caramida compus din 2 straturi de caramida dispusa la 45, despartite un un element din caramida, concav.</p> <p>Al treilea registru este din zidarie de caramida si decorat cu ocnite.</p> <p>La nivelul superior al fatadei intalnim braul de cornisa, din zidarie de caramida dispusa in retrageri successive, compus din 2 straturi de caramida dispusa la 45, despartite de un element concav din caramida.</p> <p>Fatadele de nord si de sud prezinta la nivelul pridvorului 2 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul - este din zidarie mixta (caramida si piatra). <p>Intre primul si al doilea registru intalnim un brau decorativ compus, din zidarie de caramida dispusa in retrageri succesive.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb, pe alocuri prezentand parti din tencuiala veche. Intalnim 2 goluri terminate in arc, prevazute cu ancadrame decorate cu motive vegetale, iar pe axul central intalnim o ocnita in care se pot observa urmele unei icoane pictate. <p>La nivelul superior al fatadei intalnim braul de cornisa, din zidarie de caramida dispusa in retrageri successive, compus din 2 straturi de caramida dispusa la 45, despartite de un element concav din caramida.</p> <p>La nivelul pronaosului, naosului si altarului, cele doua fatade sunt impartite in 3 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul - este din zidarie mixta (caramida si piatra) si are structura unui brau decorativ compus. <p>Intre primul si al doilea registru intalnim un brau decorativ compus, din zidarie de caramida dispusa in retrageri succesive.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita alb, pe alocuri prezentand parti din tencuiala veche. Intalnim atat la nivelul pronaosului, cat si al naosului, cate un gol rectangular de fereastră intr-un canat si 3 registre, prevazut cu tamplarie de lemn si ancadrament din piatra. <p>Tot in acest registru intalnim casete rotunjite la colturi, ce accentueaza planul trilobat al bisericii.</p> <p>Intre al doilea si al treilea registru intalnim un brau din caramida compus din 2 straturi de caramida dispusa la 45, despartite un un element din caramida, concav.</p> <p>Al treilea registru este din zidarie de caramida si decorat cu ocnite.</p> <p>La nivelul superior al fatadei intalnim braul de cornisa, din zidarie de caramida dispusa in retrageri successive, compus din 2 straturi de caramida dispusa la 45, despartite de un element concav din caramida.</p> <p>Pe fatada de sud, in campul celui de-al treilea registru intalnim un gol rectangular de mici dimensiuni, cu ancadrament de piatra naturala.</p>
--	--	--

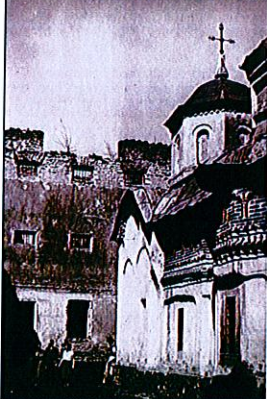
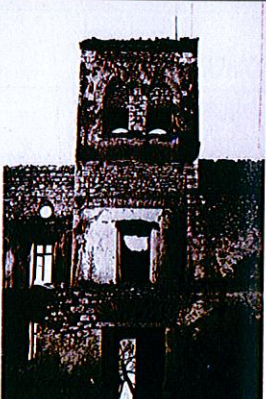
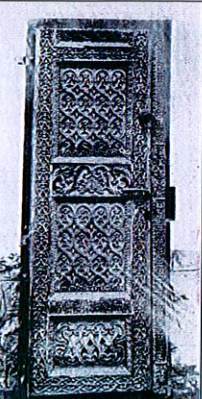

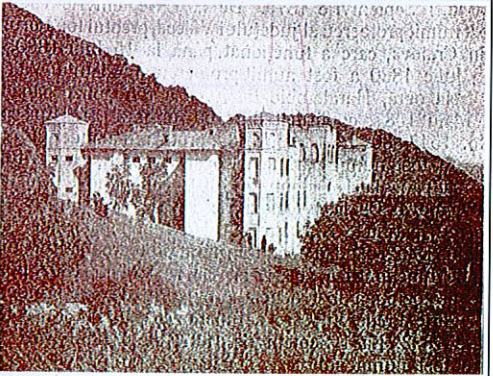

6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperișul monumentului este format din intersecții de volume – cilindri.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Biserica mănăstirii Arnota este o construcție relativ mică, din zidărie mixtă (caramida și piatră) și piatră sculptată. Cele două turle din zidărie de caramida, diferite ca înălțime. Turla de peste pridvor are forma octogonală, prezintă câte un gol îngust terminat în arc pe fiecare față, iar la partea superioară un brau decorativ compus din caramida la 45°. Turla de peste naos este identică cu cea de peste pridvor, însă aceasta prezintă un tambur rectangular la partea inferioară. Acoperișul are structura de lemn iar învelișul este din plăci de plumb aduse din Viena.
6.6.	Materiale de construcție	Piatră, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, înveliș din plăci de plumb
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici tradiționale
6.8.	Încadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii <ul style="list-style-type: none"> Monografia ecleziastică a județului Valcea 1908 	<p>Pe un disc, de argint: "Acest disc, făcutu-l-au Mihail în zilele părintelui Pahomie Egumenul și l-au dat Sfintei Mănăstiri Arnota de pomana Leat. 7180(1672)."</p> <p>Pe o catue de argint: "Această catue fost-a făcută de răposatul Matei Voievod și Doamna sa Elena și au dat la sfânta mănăstire la Arnota când a fost velleatul 7130 (1622) decizându-se o au prefăcut Udrea Vel camaras nepotul Doamnei Elena la velleatul 7148 (1640).</p> <p>Inscripția de pe mormântul lui Matei Basarab: "Aici zace Matei Basarab, cu mila lui Dumnezeu odinioară stăpan și Domn al Tarii Romanesti, barbat înțelept, îndurător și milostiv, întemeietor, înnoitor a multe Biserici și Mănăstiri; niciodată biruit, ci biruitor; și a multor învigeri învingător prea slăvit, dusmanilor înfricosat, prietenilor de folos, îmbogățitor al țării sale, ce ce, cu multă bogăție și întru toate îndestulat, în plină pace, a domnit douăzeci și trei de ani; a adormit întru Domnul la cinstite bătrânețe, în anul Domnului 1654. "</p> <p>Inscripția de pe mormântul lui Iupan Danciu: "Aici zac oasele creștinului și binecredinciosului și de bună ruda boierului Iupan Danciuului Vornicului Brancoveanu; caruia prilejuindu-se moartea în țara Ardealului, acolo l-au îngropat trupul, în Mitropolia Belgradului, în cînsul anilor 7108 (1599 – 1600), iau fiu sau prea-îminatul Ion Mateiu Basarab Voievod, Domnul Tarii Romanesti, într-al 16 an de Domnia lui (1646), trimis-au pre credinciosul Marii Sale Dragomir Vel Vornic de-au adus oasele de le-au îngropat într-această mănăstire Arnota, care e zidită din temelie de Marie Sa."</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <p>Inscripția de pe mormântul lui Iupan Danciu;</p> <p>Inscripția de pe mormântul lui Matei Basarab</p> </div>

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	<p>În decursul veacurilor, mănăstirea Arnota a suferit numeroase refaceri și unele transformări, din forma de astăzi păstrându-se doar biserica din incintă.</p> <p>Constantin Brancoveanu i-a adăugat acestei biserici pridvorul împreună cu mica turle ce se află pe el și unele picturi exterioare și interioare între anii 1695-1699.</p> <p>În anul 1834 s-au făcut reparații iar într-o noapte a anului 1923 mănăstirea a fost incendiată, numai biserica fiind crutată. Ultima restaurare i s-a făcut în 1935, tot atunci fiind făcut și drumul care duce la mănăstire.</p> <p>În anii 70 au început alte lucrări de restaurare ale Arnotei, pornindu-se cu consolidarea temeliei.</p>
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<p>Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea</p> <p>BCMI 1933, an XXVI</p> <p>Monografia ecleziastică a județului Valcea 1908</p> <p>Johann Schlatter – Cultura occidentală și arhitectura românească (1831 – 1866)</p>
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	

		
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	

8.4.4.

Fotografii color

8.5.

Atestare documentară

1634

9.NIVEL CLASARE

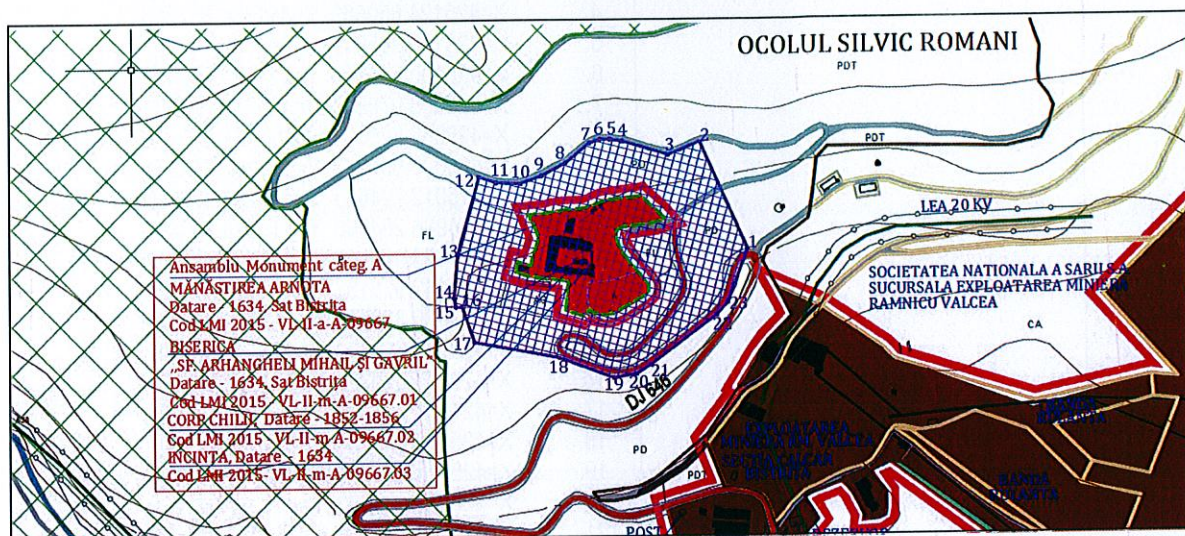
9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09667.01
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10.INVENTARIERE

10.1.	Instituitia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1852 - 1856

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-A-09666.02
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	CORP CHILII

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646A
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'47.7"N; 24°02'40.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=425261.470000 Y=411216.171000 2. X=425210.020325 Y=411333.407815 3. X=425175.378294 Y=411319.383961 4. X=425124.650069 Y=411334.652545 5. X=425110.965948 Y=411337.142003 6. X=425100.547356 Y=411336.675230 7. X=425088.979649 Y=411332.796303 8. X=425062.825306 Y=411311.810120 9. X=425035.987292 Y=411297.602351 10. X=425012.794623 Y=411288.916626 11. X=424986.284966 Y=411290.266475 12. X=424966.990495 Y=411296.713541 13. X=424942.975197 Y=411211.615555 14. X=424938.886518 Y=411164.462041 15. X=424940.648232 Y=411154.852092 16. X=424947.612723 Y=411155.069573 17. X=424960.899674 Y=411116.440485 18. X=425054.408000 Y=411098.809000 19. X=425114.293000 Y=411076.855000 20. X=425139.499000 Y=411080.617000 21. X=425155.736000 Y=411090.590000 22. X=425227.169000 Y=411144.256000 23. X=425239.412000 Y=411158.163000 aria 61403.65 mp perimetru 957.22 m

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1852 - 1856

4.1.	Epocă	Sec al XIX-lea
4.1.1.	Datare început	Sec al XIX-lea
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	Sec al XIX-lea
4.3.	Datare prin intervale de date	1852 - 1856
4.4.	Datare precisă	1852 - 1856

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Dupa pisania unui clopot, Arnota ar fi construita de Matei Basarab in 1634 – 1635. Intr-un document din 17 aprilie 1637, domnul spune ca Arnota „este facuta si intemeiata de domnia mea din temelie”. In alt document din decembrie 1643,
------	---------	--

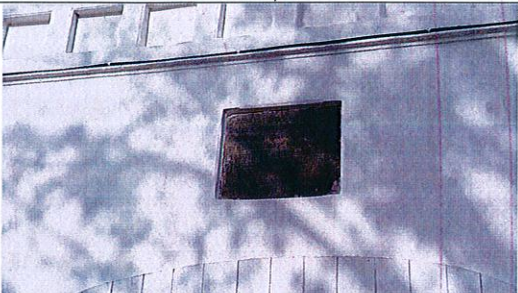
		<p>partenie, patriarhul Constantinopolului, afirma ca Manastirea Arnota „fiind invecchita din vremuri nestiuta si ruinata, Matei a ridicat-o de jos, chiar din temelii, cu multe cheltuieli si osteneii.” Din acest document, ar fi vorba de o refacere a manastirii de catre Matei Basarab.</p> <p>Denumirea de Arnota vine de la arnautii (ostenii) ei si multa vreme manastirea s-a numit Arnautul. Imediat dupa zidirea sa, Arnota a fost refacuta de cutremurul din 1636, trebuind apoi sa fie reparata.</p> <p>In decursul veacurilor, manastirea Arnota a suferit numeroase refaceri si unele transformari, din forma de astazi pastrandu-se doar biserica din incinta.</p> <p>Constantin Brancoveanu i-a adaugat acestei biserici pridvorul impreuna cu mica turla ce se afla pe el si unele picturi exterioare si interioare intre anii 1695-1699. Tot Constantin Brancoveanu o inzestreaza in anul 1705 cu o admirabila tampla din lemn de tei, aurita, care acum se afla la Muzeul Brancovenesc de la Mogosoia. Tot de acesta a fost adusa usa bisericii, facuta din lemn de castan, sculptata cu o inscriptie: „Aceasta usa a fost facuta de Constantin Brancoveanu, vel logofat.”</p> <p>O viata culturala n-a fost in aceasta manastire niciodata, un singur carturar fiind cunoscut – egumenul Stefan, care trece la Govora si ajunge in 1726 episcop al Ramnicului.</p> <p>In anul 1834 s-au facut reparatii iar intr-o noapte a anului 1923 manastirea a fost incendiata, numai biserica fiind crutata. Ultima restaurare l s-a facut in 1935, tot atunci fiind facut si drumul care duce la manastire.</p> <p>In anii 70 au inceput alte lucrari de restaurare ale Arnotei, pornindu-se cu consolidarea temeliei.</p>
5.2.	Autor	
5.3	Comanditar	
5.4.	Ctitor	Matei Basarab
5.5.	Meşter	
5.6.	Pictor	

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Ansamblul din care face parte corpul de chilii este situat pe versantul sudic al Muntelui Arnota, ramificatie a Masivului Capatanii.
6.2.	Elemente de peisaj cultural şi natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Imobilul face parte din ansamblul manastirii Arnota, alaturi de biserica Sf. Arhangheli si de zidul de incinta. Acest ansamblu se afla intr-o zona concentrata in monumente.
6.2.2.	Peisaj natural	
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcţiunea actuală	Corp chilii
6.3.2.	Funcţiunea anterioară	Corp chilii
6.4.	Descriere obiectiv individual	

6.4.1.	Plan	Planul corpului de chilii are forma de bara.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de sud prezinta pe axul central un <u>turn clopotnita</u>, impartit in 3 registre, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru este din zidarie de piatra partial tencuita si prezinta un gol de intrare pietonala in cadrul incintei. Acest gol se termina in arc turtit, are tamplarie din lemn si ancadrament din piatra. Deasupra lui, pe axul central, se afla o inscriptie (placa din piatra); <p>Intre primul si al doilea registru exista un brau decorativ casetat, ce prezinta la partea superioara elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al doilea registru este din zidarie de piatra tencuita partial, prezinta un gol de fereastră in forma circulara, cu tamplarie din lemn, incadrata intr-o caseta. <p>Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau decorativ compus din elemente retrase succesiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru din zidarie de piatra tencuita partial, prezinta 2 goluri de fereastră terminate in arc, cu tamplarie din lemn (jaluzele pentru ascunderea clopotelor) si ancadrame. <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente aplicate in consola.</p> <p><u>In partea dreapta a turnului clopotnita</u>, fatada prezinta 2 registre, din care primul registru este soclul din zidarie de piatra lasata aparenta, iar al doilea registru din zidarie de piatra tencuita, prezinta 12 goluri de fereastră rectangulare, dispuse pe 2 randuri (cate 6 pe rand). Golurile sunt in 2 canate si 4 registre, cu tamplarie din lemn, cele de pe randul inferior prezentand si ancadrame din zidarie tencuita. Deasupra golurilor de fereastră, pe aceleasi axe, se gasesc 6 goluri de fereastră circulare, 2 dintre acestea zidite, iar celelalte prezentand tamplarie din lemn. Acestea sunt incadrate in casete.</p> <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente aplicate in consola.</p> <p><u>Turnul din extremitatea dreapta a corpului de chilii</u> prezinta 3 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta. - Al doilea registru, din zidarie de piatra tencuita partial, prezinta 3 goluri, in continuarea randurilor din stanga turnului. - Al treilea registru, din zidarie de piatra tencuita partial, prezinta 2 goluri inguste de fereastră, terminate in arc, cu tamplarie din lemn. <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente aplicate in consola.</p> <p><u>In partea stanga a turnului clopotnita</u>, fatada prezinta 2 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru este soclul din zidarie de piatra lasata aparenta - Al doilea registru din zidarie de piatra tencuita, prezinta in partea inferioara un gol rectangular de

		<p>acces carosabil in incinta si 2 goluri de fereastră rectangulară, in 2 canate si 4 registre, cu tamplarie din lemn. Deasupra acestora se gasesc 5 goluri de fereastră rectangulară, in 2 canate si 4 registre, cu tamplarie din lemn, iar deasupra acestora, pe aceleasi axe, 5 goluri de fereastră circulară, cu tamplarie din lemn, incadrate in casete.</p> <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente aplicate in consola.</p> <p><u>Turnul din extremitatea stanga a corpului de chilii prezinta 3 registre:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta. - Al doilea registru, din zidarie de piatra tencuita partial, prezinta 3 goluri, in continuarea randurilor din stanga turnului. - Al treilea registru, din zidarie de piatra tencuita partial, prezinta 2 goluri inguste de fereastră, terminate in arc, cu tamplarie din lemn. <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente aplicate in consola.</p> <p>Pe fatada de nord intalnim exprimate ambele etape de construire ale imobilului. Etapa initiala prezinta 3 registre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru – soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta. - Al doilea registru este din zidarie de piatra partial tencuita si prezinta 2 goluri de geam din care unul zidit, un pridvor deschis, prevazut cu stalpi, grinzi si parapet din lemn vopsit rosu. <p>Intre al doilea si al treilea registru se intalneste un profil simplu tencuit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Al treilea registru este din zidarie de piatra tencuita, prezinta un gol de fereastră in 2 canate si 4 registre, cu tamplarie din lemn si un pridvor inchis (geamlac) prevazut cu stalpi, grinzi si parapet din lemn vopsit rosu. La nivelul turnului clopotnita intalnim 2 goluri inguste de fereastră, terminate in arc, cu tamplarie din lemn. <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de cornisa compus din elemente aplicate in consola.</p> <p>Fatadele de est prezinta 2 registre, dupa cum urmeaza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primul registru - soclul este din zidarie de piatra lasata aparenta. - Al doilea registru din zidarie de piatra, tencuita partial, prezinta: 1. La nivelul turnului – un gol de fereastră zidit, cu ancadrament, urmat la nivelul superior de un alt gol de fereastră, in 2 canate si 4 registre, cu tamplarie din lemn, iar deasupra acestuia, pe acelasi ax, un gol de fereastră circulară, cu tamplarie din lemn, incadrat in caseta. La ultimul nivel intalnim 2 goluri de fereastră terminate in arc, cu tamplarie din lemn. La partea superioara a turnului se afla un brau de cornisa compus din elemente aplicate in consola. 2. La nivelul volumului dinspre incinta, intalnim 4 goluri de fereastră rectangulară, de mici dimensiuni (cate 2 la fiecare nivel), cu tamplarie din lemn.
--	--	--

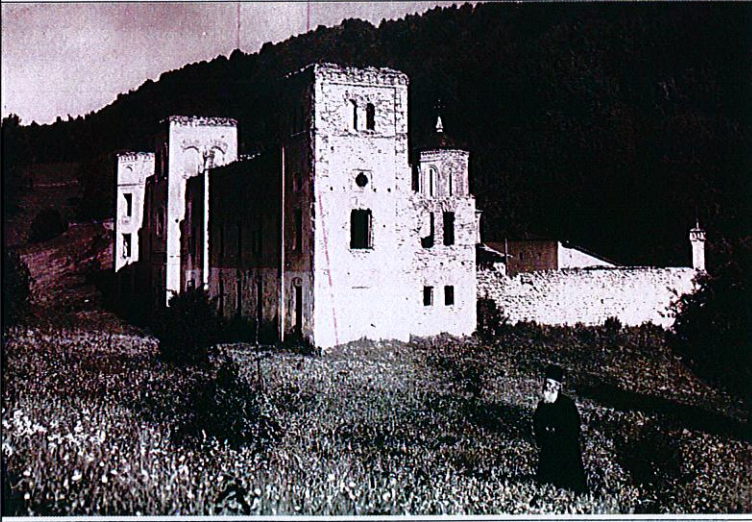

		Fatada de vest este similara cu cea de est la nivelul turnului de colt. Restul fatadei apartine noului corp de chilii ce nu este monument.
6.4.3.	Formă acoperiș	Corpul de chilii are acoperis într-o apa, iar cele trei turnuri au acoperis în 4 ape.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Structura este din zidarie din piatra și prezintă un geamlac cu structura din lemn.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, învelitoare din tabla plană.
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici tradiționale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii	

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	O restaurare s-a făcut în 1935, tot atunci fiind făcut și drumul care duce la mănăstire. În anii 70 au început alte lucrări de restaurare ale Arnotei, pornindu-se cu consolidarea temeliei.
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea - BCMI 1933, an XXVI - Monografia ecleziastică a județului Valcea 1908 - Johann Schlatter – Cultura occidentală și arhitectura românească (1831 – 1866)
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	Fotografii	-

8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	

		
8.5.	Atestare documentară	1852 - 1856

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II -III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09667.02
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

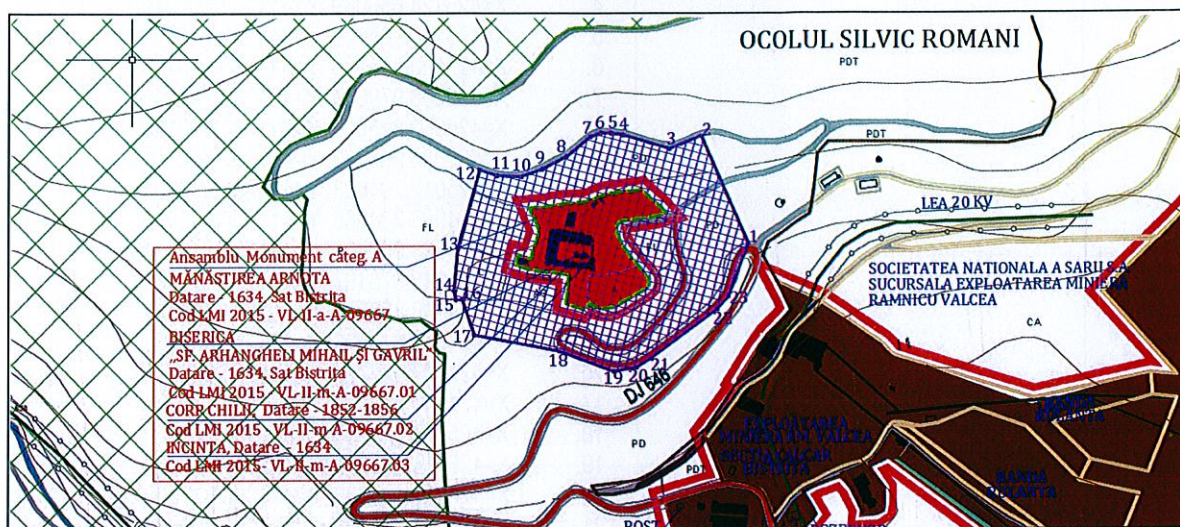
10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

10. INCINTA - MANASTIREA ARNOTA

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1634

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-A-09667.03
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	INCINTA

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646A
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'47.7"N; 24°02'40.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=425261.470000 Y=411216.171000 2. X=425210.020325 Y=411333.407815 3. X=425175.378294 Y=411319.383961 4. X=425124.650069 Y=411334.652545 5. X=425110.965948 Y=411337.142003 6. X=425100.547356 Y=411336.675230 7. X=425088.979649 Y=411332.796303 8. X=425062.825306 Y=411311.810120 9. X=425035.987292 Y=411297.602351 10. X=425012.794623 Y=411288.916626 11. X=424986.284966 Y=411290.266475 12. X=424966.990495 Y=411296.713541 13. X=424942.975197 Y=411211.615555 14. X=424938.886518 Y=411164.462041 15. X=424940.648232 Y=411154.852092 16. X=424947.612723 Y=411155.069573 17. X=424960.899674 Y=411116.440485 18. X=425054.408000 Y=411098.809000 19. X=425114.293000 Y=411076.855000 20. X=425139.499000 Y=411080.617000 21. X=425155.736000 Y=411090.590000 22. X=425227.169000 Y=411144.256000 23. X=425239.412000 Y=411158.163000 aria 61403.65 mp perimetru 957.22 m
--------	--------------------	---

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	-
3.1.2.	Proprietate privată a statului	Da
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1801

4.1.	Epocă	Sec al XVII-lea
4.1.1.	Datare început	Sec al XVII-lea
4.1.2.	Datare sfârșit	Sec al XVII-lea
4.2.	Datare prin perioade	
4.3.	Datare prin intervale de date	
4.4.	Datare precisă	1634

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Arnota reprezintă ctitoria și locul de odihnă veșnică al voievodului Matei Basarab (domn al Țării românești între anii 1632 – 1654).</p> <p>În decursul veacurilor, mănăstirea Arnota a suferit numeroase refaceri și unele transformări, din forma de astăzi</p>
------	---------	--

		<p>pastrandu-se doar biserica din incinta.</p> <p>Constantin Brancoveanu i-a adaugat acestei biserici pridvorul impreuna cu mica turla ce se afla pe el si unele picturi exterioare si interioare intre anii 1695-1699. Tot Constantin Brancoveanu o inzestreaza in anul 1705 cu o admirabila tampla din lemn de tei, aurita, care acum se afla la Muzeul Brancovenesc de la Mogosoaia. Tot de acesta a fost adusa usa bisericii, facuta din lemn de castan, sculptata cu o inscriptie: „Aceasta usa a fost facuta de Constantin Brancoveanu, vel logofat.”</p> <p>In anul 1834 s-au facut reparatii iar intr-o noapte a anului 1923 manastirea a fost incendiata, numai biserica fiind crutata. Ultima restaurare i s-a facut in 1935, tot atunci fiind facut si drumul care duce la manastire.</p> <p>Intre anii 1852 – 1856, domnitorul Barbu Stirbei a dat dispozitii de daramare a vechiilor chilii, lucrarile fiind executate tot sub conducerea arhitectilor Slachter si Benis, care au lucrat si la Manastirea Bistrita. Arhitectura noilor constructii devine straina arhitecturii vechi romanesti. Dintr-o catagrafie data la 1829 reiese ca imprejmuirea era de zid cu clopotnita deasupra portii, cu chilii de o parte si de alta, acoperita cu sita, iar dedesubt cu pivnite.</p> <p>In anii 70 au inceput alte lucrari de restaurare ale Arnotei, pornindu-se cu consolidarea temeliei.</p>
5.2.	Autor	
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Matei Basarab
5.5.	Meşter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

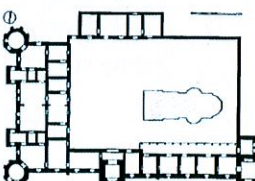

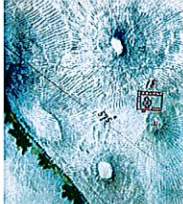
6.1.	Zona	Biserica este situata pe versantul sudic al Muntelui Arnota, ramificatie a Masivului Capatanii.
6.2.	Elemente de peisaj cultural şi natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Zidul de incinta ce este amplasata in ansamblul Manastirii Arnota face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult.
6.2.2.	Peisaj natural	Ansamblul din care face parte monumentul este amplasat pe versantul sudic al Muntelui Arnota, fapt ce duce la o valorificare a panoramei localitatii.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcţiunea actuală	Zid de incinta
6.3.2.	Funcţiunea anterioară	Zid de incinta
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	In plan, zidul de incinta pastrat are forma de "L".
6.4.2.	Fatade	-

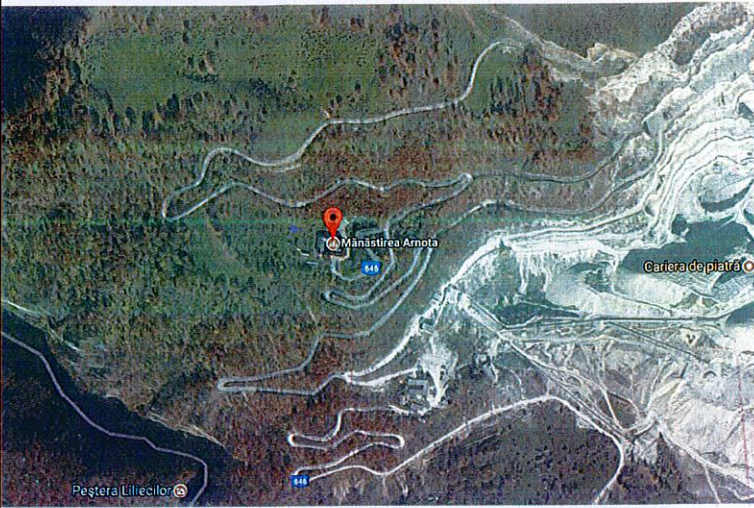

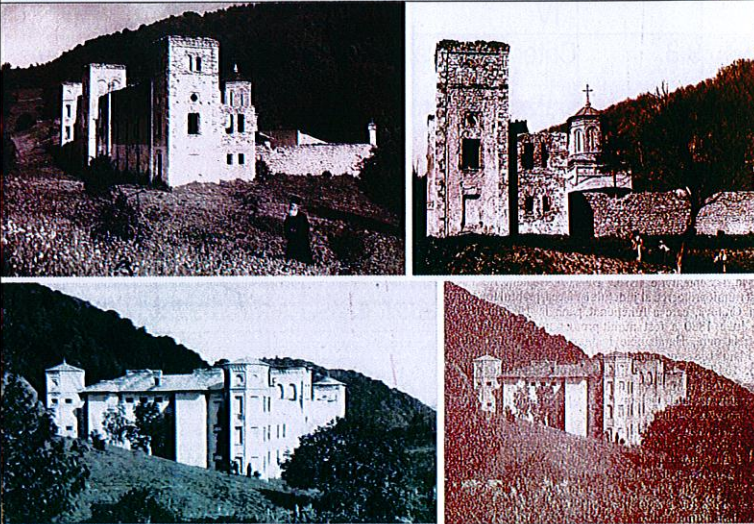

6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperirea incintei este in 2 ape, cu intersectii de volume.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Incinta are o structura din zidarie de piatra, o portiune din aceasta (partea de est) fiind lasata netencuita. Acoperisul are structura de lemn si invelitoare din tigla ceramica.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra naturala
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, tigla ceramica
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Imprejmure incinta – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii <ul style="list-style-type: none"> Monografia ecleziastica a judetului Valcea 1908 	Pe corpul cladirilor imprejmuitoare se citeste clar urmatoarea inscriptie: "Fiind-ca monastirea Anota se afla in starea cea mai ruinata, Maria Sa Domnul Barbu Stirbeiu a poruncit a sa recladire, care s-a inceput in anul 1852 si s-a sfarsit si predat in luna Septembrie 1856. Proiectul s-a alcatuit si executat de arhitectul Slater si Sc. Benis, Egumen fiind Parintele Chesarie dela Focsani, Valahia."

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<ul style="list-style-type: none"> Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea BCMI 1933, an XXVI Monografia ecleziastica a judetului Valcea 1908 Johann Schlatter – Cultura occidentala si arhitectura romaneasca (1831 – 1866)
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	

8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	

		
8.5.	Atestare documentară	1634

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-A-09667.03
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

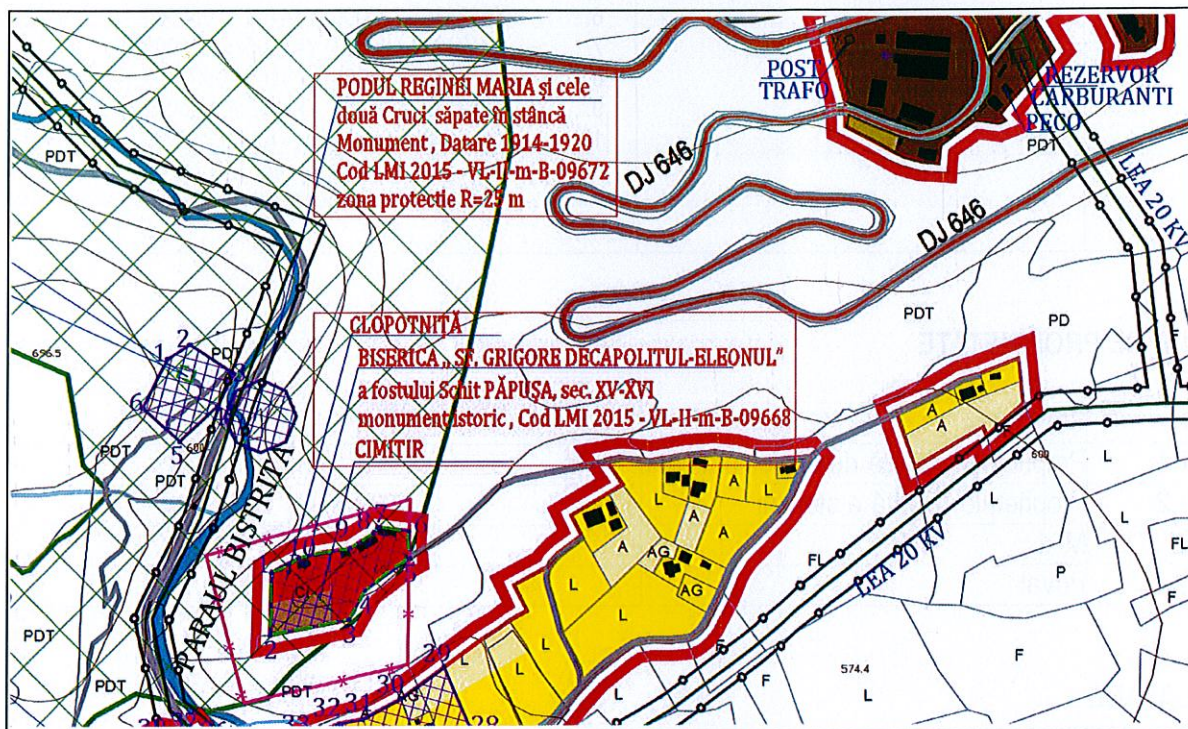
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituația în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămuș Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămuș
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului instituției în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

11.BISERICA „SF. GRIGORE DECAPOLITUL – ELEONUL” A FOSTULUI SCHIT PAPUSA

Sat Bistrita, comuna Costesti - sec. XV-XVI, 1712 (refacere)

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-09668
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA "SF. GRIGORE DECAPOLITUL - ELEONUL" A FOSTULUI SCHIT PAPUSA

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'26.3"N; 24°02'28.1"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=424763.539000 Y=410543.139000 2. X=424762.503000 Y=410497.681000 3. X=424820.425000 Y=410509.053000 4. X=424831.762000 Y=410529.943000 5. X=424864.517000 Y=410552.861000 6. X=424863.727000 Y=410572.655000 7. X=424841.480000 Y=410575.496000 8. X=424838.535000 Y=410571.532000 9. X=424820.974000 Y=410560.055000 10. X=424783.567000 Y=410553.288000 aria 4403.91 mp perimetru 296.86 m
--------	--------------------	---

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	-
3.1.2.	Proprietate privată a statului	Da
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- Sec. XV-XVI

4.1.	Epocă	Sec. XV-XVI
4.1.1.	Datare început	Sec. al XV-lea
4.1.2.	Datare sfârșit	1712
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	1712 - refacere

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Aceasta biserică a fost construită de către Ștefan, stărețul Bistriței, în anul 1712. Probabil a fost făcută mai întâi de boierii Craiovești, la sfârșitul sec. al XV-lea și începutul sec. al XVI-lea, iar între anii 1711-1712 să fi fost refăcută de Ștefan, egumenul mănăstirii Bistrița. În biserică sunt zugrăviți Constantin Brancoveanu cu Doamna Maria, Constantin – unul din fiii săi și una din fiicele lor, Safta, care a fost soția vornicului lordache Crețeanu. În tindă sunt portretele lui jupan lordache Vel Postelnic și al lui jupan Andronache care au contribuit la zugrăvirea bisericii.</p> <p>Pomelnicul bisericii a fost văzut de Alexandru Odobescu, care credea să fi fost scris încă de la zidărie, iar în el, printre alții, erau trecuți, în parte și neamul Doamnei Maria, soția lui Constantin Brancoveanu.</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Ștefan, stărețul Bistriței în anul 1712 (probabil a fost făcută mai

		intai de boierii Craiovesti, la sfarsitul sec. al XV-lea si inceputul sec. al XVI-lea, iar intre anii 1711-1712 sa fi fost refacuta de Stefan, egumenul manastirii Bistrita)
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica are o asezare pitoreasca, pe un pisc de piatra la poalele Muntelui Arnota, pe partea stanga a raului Bistrita, in fata manastirii cu acelasi nume, pe o suprafata in forma de papusa (de unde si numele).
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Monumentul este amplasat intr-o poienita aflata deasupra manastirii Bistrita, fapt ce duce la o valorificare a panoramei localitatii. De la aceasta biserică se poate observa intrarea in pesteră Liliecilor si tot de aici pleca vechea poteca ce facea legatura cu manastirea Arnota.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Planul este trilobat, obisnuit la paraclisele manastiresti. Se compune dintr-un pridvor pe stalpi, care a fost inchis pe latura de nord, spre a-l feri de vanturi cu intrarea este spre sud, naos cu o turla si altar.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de est prezinta patru registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. soclu de caramida tencuita cu beton 2. zid de caramida cu tencuiala de var alb 3. zid de caramida tencuit alb <p>gol dreptunghiular cu incadrare din piatra naturala – marmura. Aceasta fereastră este intr-un canat cu 3 registre si prezinta grilaj din fier, incadrat in incadrare din piatra.</p> <p>brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concave, caramida dispusa la 45), in dreptul golului ferestrei, simplificandu-se la un singur registru (concav) si modificandu-si altimetria pe fatada.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. zid de caramida tencuit alb <p>brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive)</p> <p>Fatada de vest prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. soclu inalt de caramida tencuita cu beton

		<p>brau de caramida tencuit cu var alb</p> <p>2. zid de caramida tencuit alb doua goluri terminate in arc, cu ancadrament intrat (diferenta de 1/3 caramida) initial deschis, in prezent inchis cu 2 geamuri, intr-un canat cu 4 registre, vopsite in rosu miniu de plumb. brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concave, caramida dispusa la 45)</p> <p>3. zid de caramida tencuit alb brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive)</p> <p>Fatada de nord prezinta patru registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. soclu de caramida tencuita cu beton 2. zid de caramida cu tencuiala de var alb brau de caramida tencuit cu var alb 3. zid de caramida tencuit alb gol dreptunghiular cu ancadrament din piatra naturala – marmura. Aceasta fereastră este intr-un canat cu 3 registre si prezinta grilaj din fier, incastrat in ancadramentul din piatra. brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concave, caramida dispusa la 45), in dreptul golului ferestrei, simplificandu-se la un singur registru (concav) si modificandu-si altimetria pe fatada. Acest brau decorativ isi modifica altimetria pe fatada si in dreptul pridvorului inchis, pastrandu-si cele trei registre. 4. zid de caramida tencuit alb brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive). <p>Fatada de sud prezinta patru registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. soclu de caramida tencuita cu beton 2. zid de caramida cu tencuiala de var alb brau de caramida tencuit cu var alb 3. zid de caramida tencuit alb doua goluri terminate in arc, cu ancadrament intrat (diferenta de 1/3 caramida) initial deschis, in prezent inchis cu un geam, intr-un canat cu 4 registre si o usa din lemn masiv cu supralumina, vopsite in rosu miniu de plumb. gol dreptunghiular cu ancadrament din piatra naturala – marmura. Aceasta fereastră este intr-un canat cu 3 registre si prezinta grilaj din fier, incastrat in ancadramentul din piatra. brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concave, caramida dispusa la 45), in dreptul golului ferestrei, simplificandu-se la un singur registru (concav) si modificandu-si altimetria pe fatada. Acest brau decorativ isi modifica altimetria pe fatada si in dreptul pridvorului inchis, pastrandu-si cele trei registre. 4. zid de caramida tencuit alb brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive). <p><u>Degradari:</u></p> <p>- urme de umezeala la baza registrului 2</p>
--	--	---

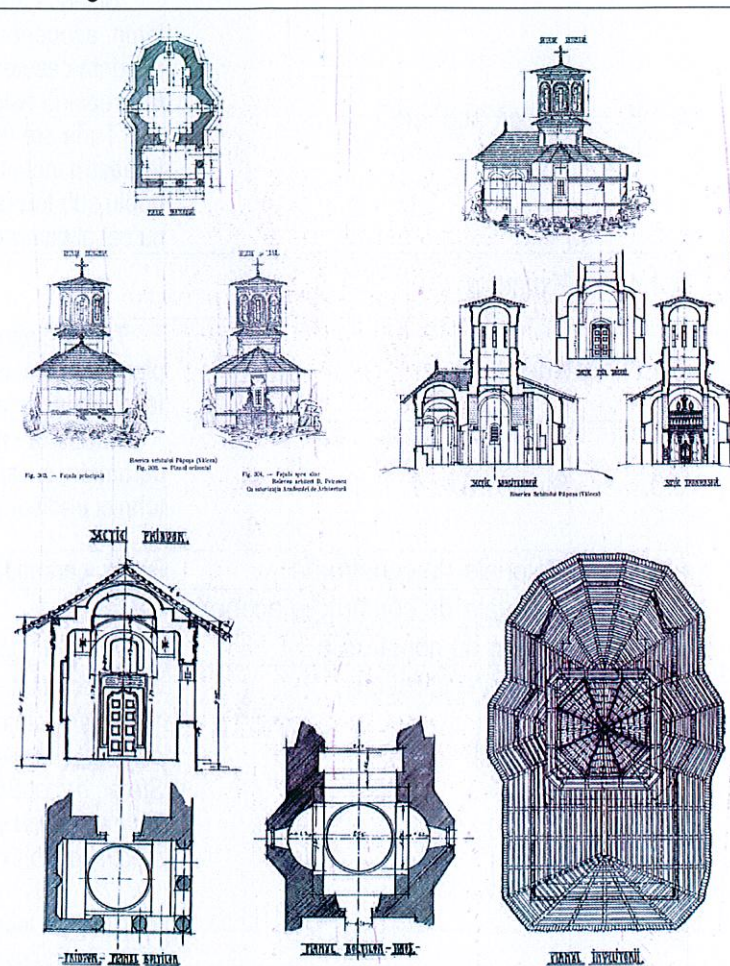
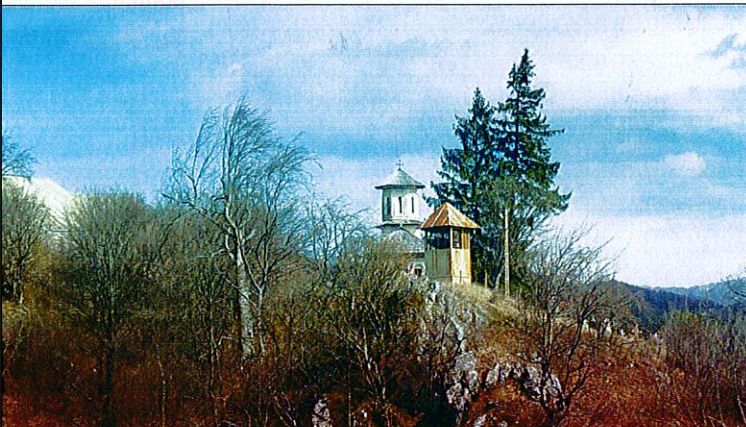
		<ul style="list-style-type: none"> - pictura stalpilor de la pridvor acoperita de var alb - ancadramentele ferestrelor de pe fatadele nord si sud acoperite cu var alb
6.4.3.	Formă acoperiș	<p>Biserica are acoperis traditional in 4 ape, pe structura de lemn, acoperit cu sita. Tamburul este de forma patrata in plan, prezinta casete decorative pe cele patru parti. Braul compus de la streasina este identic cu cel al bisericii.</p> <p>Turla are forma octogonala, pe fiecare latura prezentand o fereastră ingusta intr-un canat cu 3 registre, ancadrament dublu sub forma de ocnite si brau compus de streasina identic cu cel al bisericii.</p>
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5	Anexe	Turnul clopotnita construit pe structura metalica, acoperit cu placi de tabla, invelitoare in patru ape, acoperire cu tabla plana faltuita (paraziteaza monumental)
6.5.	Structură	Structura monumentului este din zidarie portanta din caramida cu arce si bolti. Sarpanta este din lemn imbinat in tehnici traditionale, iar invelitoarea din sita.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii	<p><i>"Sfant(a) biserica aceasta din temelie e zidita intru cinstea si pohfala sfantului Grigorie Decapolitul de robul lui Dumnezeu Stefan eg. ot Bistrita, ajutand si alti sfinti frati cu ce s-au indurate, ca in veaci sa aiba bun(a) pomenirea, in zilele bunului credincios Io Constantin Voevod 7220 (1712)"</i></p> <p>Pe niste usi lucrate in vremea lui Matei Basarab scrie: <i>"Aceste usi le-a facut ieromonahul egumen Vasile, in zilele lui Matei Basarab Voevod, in anul 1653."</i></p> <p>Inscriptie pusa deasupra pridvorului arata a in timpul lui Brancoveanu, in anul 1709, <i>"s-au zugravit acest pridvor"</i> pentru Andriana Vorniceasa a lui Serban Cantacuzino Vel Vornic, de catre Iosif ieromonah, zugrav.</p>

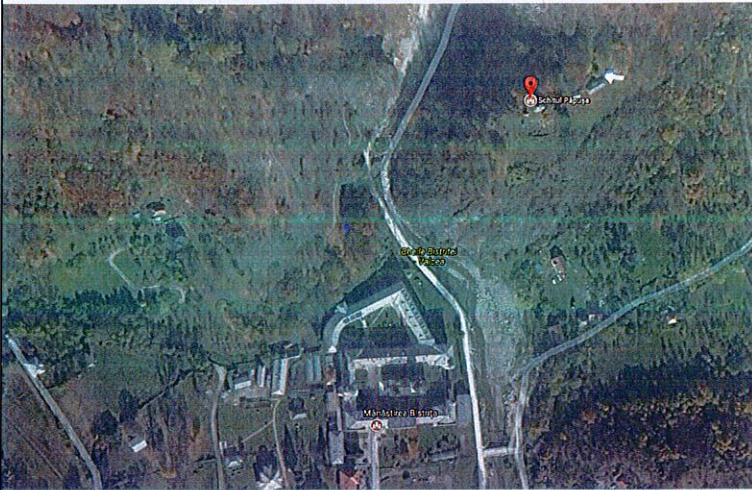

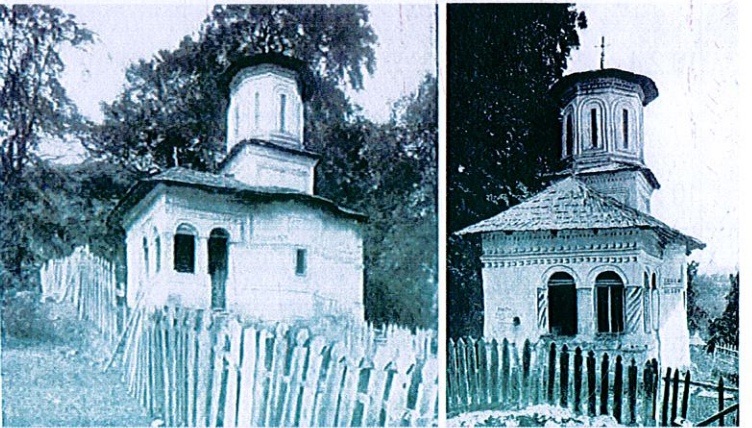

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu

7.3.4.	Agricultură	Nu
--------	-------------	----

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<p>- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea</p> <p>- BCMI 1933, an XXVI</p> <p>- BCMI 1936, an XXIX</p>
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene <ul style="list-style-type: none"> BCMI 1936, an XXIX 	 <p>Fig. 305. — Fațada principală</p> <p>Fig. 306. — Fațada laterală</p> <p>Fig. 307. — Fațada spre vest</p> <p>Fig. 308. — Fațada spre est</p> <p>Fig. 309. — Planul și secțiunea bolților pridvorului</p> <p>Fig. 310. — Planul bolților din naos</p> <p>Fig. 311. — Planul bolților din naos</p> <p>Fig. 312. — Planul acoperișului</p> <p>Relevu arhitect D. Petrescu Cu autorizația Academiei de Arhitectură</p>
8.4.	Fotografii	

8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru <ul style="list-style-type: none"> ▪ BCMI 1933, an XXVI ▪ BCMI 1936, an XXIX 	
8.4.4.	Fotografii color	

8.5.	Atestare documentară	1712

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09668
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

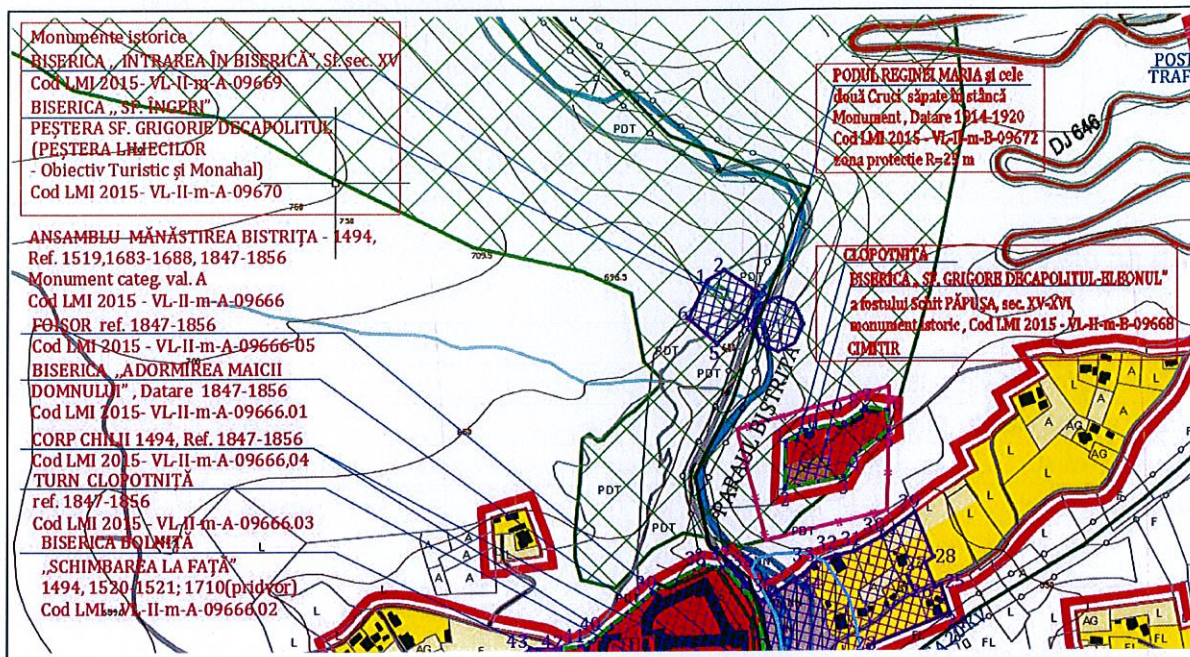
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituația în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămuș Arh. Doina Negoiaș Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămuș
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului instituției în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

12.BISERICA „INTRAREA IN BISERICA A MAICII DOMNULUI”

Sat Bistrita, comuna Costesti - sf. sec. XV, inc. sec. XVI

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-A-09669
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA "INTRAREA IN BISERICA A MAICII DOMNULUI"

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'30.9"N; 24°02'25.4"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=424686.730787 Y=410697.513413 2. X=424703.353659 Y=410707.862263 3. X=424735.586856 Y=410686.756576 4. X=424723.726783 Y=410663.338060 5. X=424696.048961 Y=410637.802959 6. X=424668.768367 Y=410662.225350 aria 2624.04 mp perimetru 198.22 m
--------	--------------------	--

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

Sf. sec. XV - inc. sec. XVI

4.1.	Epocă	Sf. sec. XV - inc. sec. XVI; ref. in sec. XIX.
4.1.1.	Datate început	Sf. sec. XV
4.1.2.	Datate sfârșit	inc. sec. XVI
4.2.	Datate prin perioade	Sf. sec. XV - inc. sec. XVI; ref. in sec.XIX.
4.3.	Datate prin intervale de date	sf. sec. XV, inc. sec. XVI. Ref: 1609; 1768 – 1774; 1828.
4.4.	Datate precisă	sf. sec. XV, inc. sec. XVI. Ref: 1609; 1768 – 1774; 1828.

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Se presupune ca biserica "Ovidenia" a avut de la bun început rolul de <i>tainita</i> pentru adăpostirea, in caz de primejdie a moastelor Sfântului Grigorie Decapolitul, aduse la Mănăstirea Bistrita in 1497, de Barbu Craiovescu.</p> <p>Ctitorul initial al Schitului Ovidenia a fost, in jurul anului 1500, egumenul Macarie ieromonahul. Prima refacere a Schitului Ovidenia, pentru a adăposti tezaurul si calugarii bistriteni de amenintarea invaziei lui Gabriel Báthory, principele Transilvaniei. Este atestata intr-un act al logofatului Stanciu Zatreanu din 1609. in 1768 – 1774, egumenul Grigorie ieromonahul reface schitul pentru a adăposti aici moastele Sfântului Grigorie Decapolitul in timpul razboiului ruso-turc (1768 – 1774), iar 1828, in timpul altui razboi ruso-turc, egumenul Daniil al Mănăstirii Bistrita, in acelasi scop, incepe a treia refacere a Schitului Ovidenia, lucrare finalizata de urmasul sau, egumenul Gavriil Petrovici.</p> <p>Biserica "Ovidenia" este construita prin zidirea partiala a unei galerii naturale a Pesterii Liliacilor. Prin absida altarului se patrunde in <i>tainita</i>. Rolul de <i>tainta</i>, in caz de primejdie,</p>
------	---------	---

		<p>pentru sfintele moaste si tezaurul Manastirii Bistrita, desi constituia un secret, este totusi atestat in repetate randuri. Astfel, biserica este amintita in legatura cu urmatoarele evenimente: in 1509, an in care Mihnea cel Rau pustieste Manastirea Bistrita; in 1530, an in care Manastirea Bistrita este jefuita de unguri; In 1609, an in care Manastirea Bistrita este amenintata de Gabriel Báthory, principele Transilvaniei; In 1613, cu prilejul vizitarii Pesterii de catre voievodul Radu Mihnea si patriarhul Chiril Lucaris al Alexandriei (sosit la Bistrita pentru a se inchina sfintelor moaste ale Sfantului Grigorie Decapolitul); In 1746, cu prilejul vizitarii Schitului Ovidenia de catre mitropolitul Neofit I Cretanul, care il mentioneaza in <i>Memoriile</i> sale.</p> <p>Pictura murala dateaza, conform pisaniei, din timpul ultimei refaceri (1828).</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Ieromonahul Macarie, egumenul Manastirii Bistrita (initial), Grigorie ieromonahul (1768 –1774), Daniil ieromonahul si Gavriil Petrovici, egumeni ai Bistritei.
5.5.	Meşter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica este construita prin zidirea partiala a unei galerii naturale a Pesterii Liliecilor. Aceasta peștera se afla pe versantul drept al Cheilor Bistritei, la 630m altitudine relativa, accesul fiind facilitat de o poteca amenajata, ce urca din spatele Manastirii Bistrita.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un traseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Biserica este construita prin zidirea partiala a unei galerii naturale a Pesterii Liliecilor.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	-
6.4.2.	Fatade	-
6.4.3.	Formă acoperiș	-
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	<p>Biserica este construita prin zidirea partiala a unei galerii naturale a Pesterii Liliecilor.</p> <p>Peștera, săpată de apele râului Bistrita, are trei deschideri, toate cu orientare estică, dintre care accesibilă este doar cea sudică. Are o dezvoltare de circa 400m și o denivelare negativă</p>

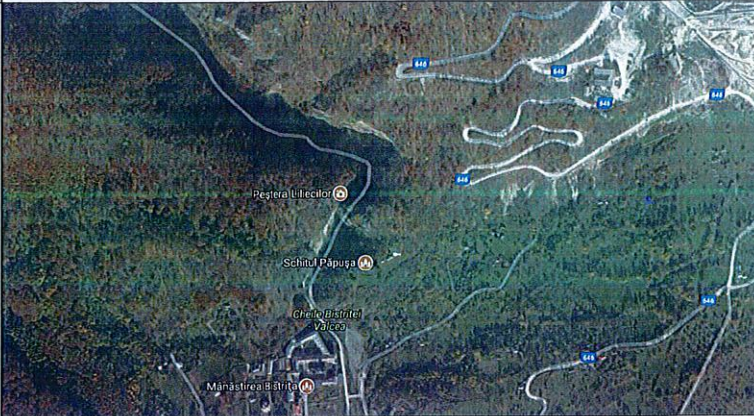
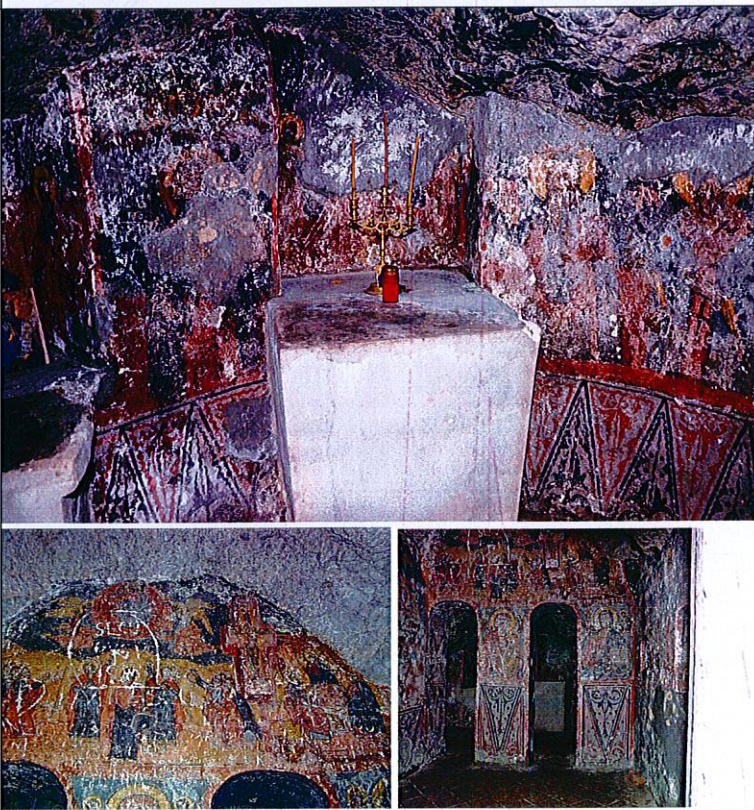
		de circa 15m. Deschiderea mică ne conduce într-un culoar îngust, scund și bine ventilat, care după 15m se lărgeste. De aici se poate merge spre dreapta, unde peste un bloc imens suspendat se pătrunde în nivelul superior al peșterii, format dintr-un culoar scurt, terminat cu o săliță. Dacă se continuă drumul, după ce se coboară o scară, se ajunge în nivelul inferior. Acesta este reprezentat printr-o galerie largă, care continuă la stânga, descendent. Într-un diverticul din peretele stâng se află o mică bisericuță (Ovidenia), parțial zidită, parțial cioplită în stâncă, datând din secolul al XVII-lea și reprezentând locul de taină unde erau ascunse în vremuri de restriște odoarele Mănăstirii Bistrita și moaștele Sfântului Grigore Decapolitul. Galeria continuă descendent spre dreapta (schimbare de direcție de aproape 180°), se trece printr-o sală înaltă unde se află o mare colonie de lilieci, iar după ce se ramifică în trei segmente pe o scurtă distanță, ajunge la deschiderea cea mare a peșterii. De la baza scării de unde peștera se ramifică, se poate coborî o altă scară spre dreapta, ajungându-se tot la deschiderea mare a peșterii, nivelul inferior fiind de fapt un circuit. În dreptul deschiderii mari se găsește o biserică (Sfinții Arhangheli), construită de către călugării Macarie și Daniil în 1635. Din dreptul scării, urmând galeria din dreapta, ușor ascendentă, se ajunge în nivelul mijlociu al peșterii, reprezentat printr-o galerie liniară, la început largă și înaltă, din ce în ce mai strâmtă și scundă pe măsură ce înaintează înspre vest, terminându-se cu două mici bazine cu apă.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	-
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici tradiționale
6.8.	Incadrare stilistică	Lacas de cult
6.9.	Inscriptii	

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este medie.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	

8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	Sf. sec. XV - inc. sec. XVI;

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II

9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-A-09669
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

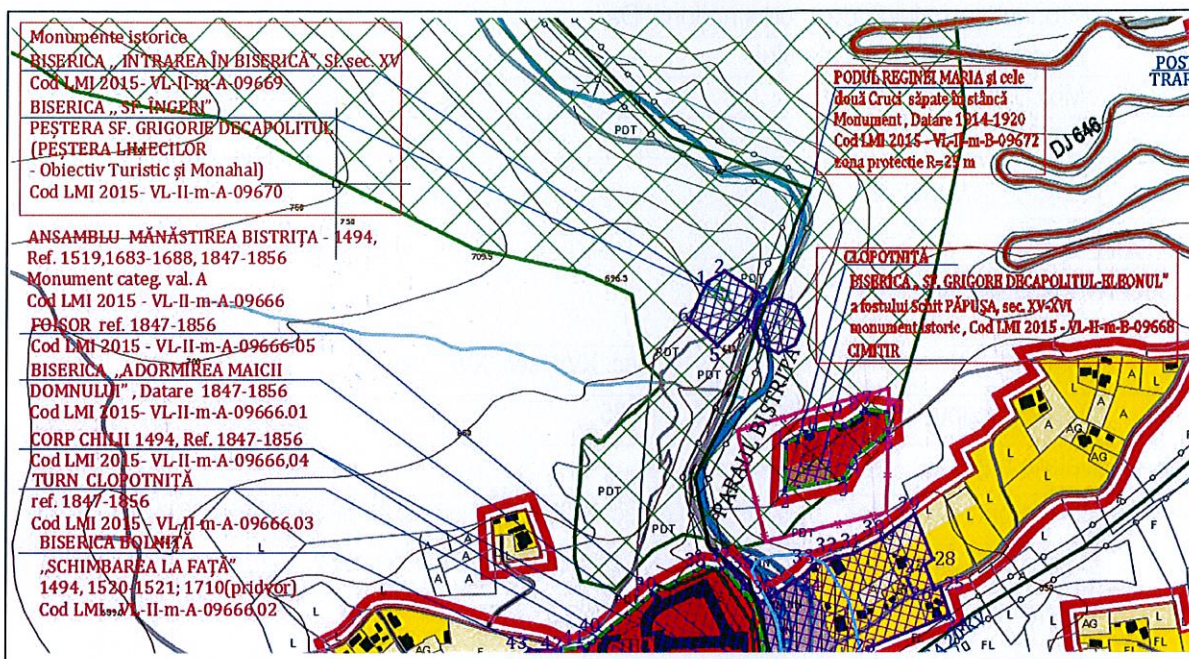
10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoita Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

13.BISERICA „SFINTII INGERI”

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1635, refacere 1737, 1781-1782, 1848

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-A-09670
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA “SF. INGERI”

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'30.9"N; 24°02'25.4"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70
2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: <ol style="list-style-type: none"> X=424686.730787 Y=410697.513413 X=424703.353659 Y=410707.862263 X=424735.586856 Y=410686.756576 X=424723.726783 Y=410663.338060 X=424696.048961 Y=410637.802959 X=424668.768367 Y=410662.225350 <p>aria 2624.04 mp perimetru 198.22 m</p>

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

Sf. sec. XV - inc. sec. XVI

4.1.	Epocă	Sec. XVII, sec. XVIII, sec.XIX
4.1.1.	Datare început	1635
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	Sec. XVII, ref. in sec. XVIII, sec. XVIII, sec.XIX
4.3.	Datare prin intervale de date	1635, refacere 1737, 1781-1782, 1848
4.4.	Datare precisă	1635

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Episcopul Teofil al Ramnicului, calugarit la Manastirea Bistrita, zideste biserica pe temelii mai vechi, drept multumire pentru faptul ca Pestera il scapase anterior de la moarte. Este restaurata in 1737 de ieromonahul Macarie, caruia i se datoreaza si pisania descoperita in 1860 de Alexandru Odobescu. Jefuita si incendiata, biserica este refacuta de pustnicul Daniil in 1781 – 1782. In 1828, biserica este incendiata de raufacatori. (Schivnicul Ilarion este schingiuit si aruncat in prapastie, dar scapa in chip miraculos).</p> <p>Este refacuta in anul urmator, cand se reface si pictura murala, semnata de zugravul bistritean Partenie Zoba. In 1940, ieromonahul Teofil Niculescu, exarhul manastirilor din Oltenia, initiaza o restaurare, intentionand sa reintroduca in cult ansamblul rupestru de la Bistrita.</p> <p>Biserica "Sfintii Ingeri" este construita in "Fereastră Pesterii" (situata la cca. 30 de metri inaltime, in Cheile Bistritei), intr-o sala spatioasa in care se cobor` pe o scara sapata in stanca. Impreuna cu Biserica "Ovidenia" ("Intrarea in Biserica a Maicii Domnului") constituie un interesant ansamblu rupestru, care marcheaza existenta si importanta calugarilor sihastrii pe Valea Bistritei, precum si, rolul acestora in istoria crestinismului medieval romanesc.</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Episcopul Teofil al Ramnicului
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6. DESCRIERE

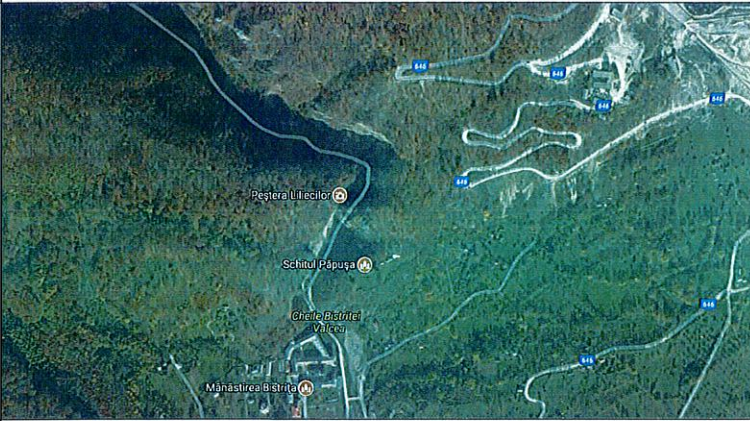
6.1.	Zona	<p>Biserica "Sfintii Ingeri" este construita in "Fereastră Pesterii" (situata la cca. 30 de metri inaltime, in Cheile Bistritei), intr-o sala spatioasa in care se cobor' pe o scara sapata in stanca. Impreuna cu Biserica "Ovidenia" ("Intrarea in Biserica a Maicii Domnului") constituie un interesant ansamblu rupestriu.</p> <p>Aceasta peștera se afla pe versantul drept al Cheilor Bistritei, la 630m altitudine relativa, accesul fiind facilitat de o poteca amenajata, ce urca din spatele Manastirii Bistrita.</p>
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Biserica este construita prin zidirea partiala a unei galerii naturale a Pesterii Liliecilor.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	-
6.4.2.	Fatade	-
6.4.3.	Formă acoperiș	-
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	<p>Biserica este construita prin zidirea partiala a unei galerii naturale a Pesterii Liliecilor.</p> <p>Peștera, săpată de apele râului Bistrita, are trei deschideri, toate cu orientare estică, dintre care accesibilă este doar cea sudică. Are o dezvoltare de circa 400 m și o denivelare negativă de circa 15 m. Deschiderea mică ne conduce într-un culoar îngust, scund și bine ventilat, care după 15 m se lărgeste. De aici se poate merge spre dreapta, unde peste un bloc imens suspendat se pătrunde în nivelul superior al peșterii, format dintr-un culoar scurt, terminat cu o săliță. Dacă se continuă drumul, după ce se coboară o scară, se ajunge în nivelul inferior. Acesta este reprezentat printr-o galerie largă, care continuă la stânga, descendent. Într-un diverticul din peretele stâng se află o mică bisericuță (Ovidenia), partial zidită, partial cioplită în stâncă, datând din secolul al XVII-lea și reprezentând locul de taină unde erau ascunse în vremuri de restriște odoarele Mănăstirii Bistrita și moaștele Sfântului Grigore Decapolitul. Galeria continuă descendent spre dreapta (schimbare de direcție de aproape 180°), se trece printr-o sală înaltă unde se află o mare colonie de lilieci, iar după ce se ramifică în trei segmente pe o scurtă distanță, ajunge la deschiderea cea mare a peșterii. De la baza scării de unde peștera se ramifică, se poate coborî o altă scară spre dreapta, ajungându-se tot la deschiderea mare a peșterii, nivelul inferior fiind de fapt un circuit. În dreptul deschiderii mari se găsește o</p>

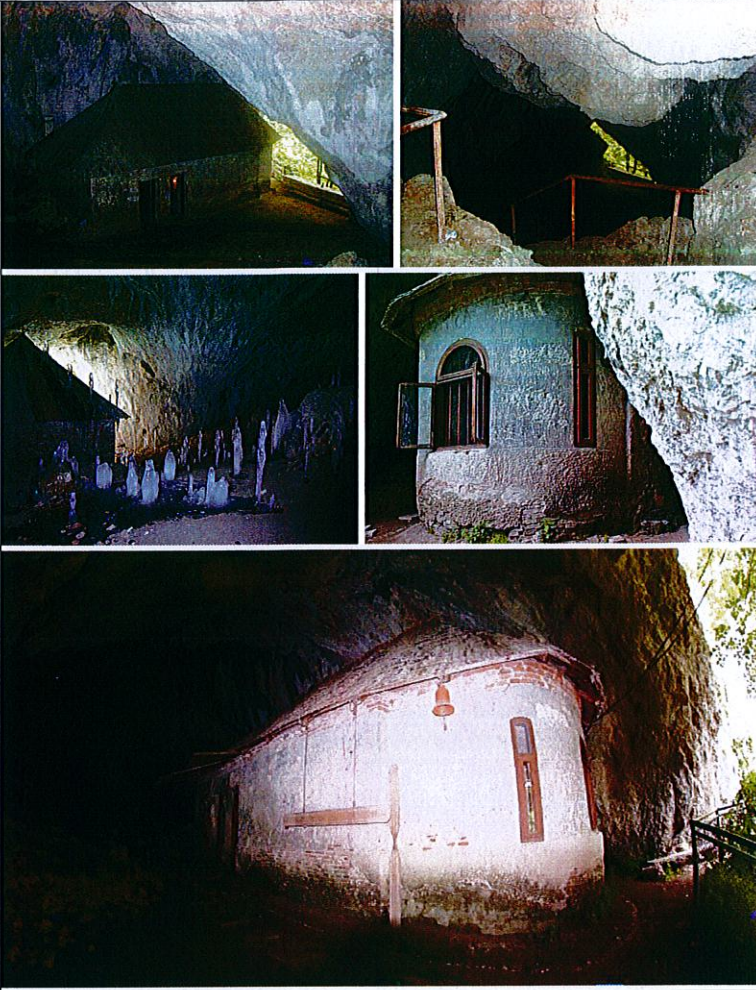
		biserică (Sfinții Arhangheli), construită de către călugării Macarie și Daniil în 1635. Din dreptul scărilor, urmând galeria din dreapta, ușor ascendentă, se ajunge în nivelul mijlociu al peșterii, reprezentat printr-o galerie liniară, la început largă și înaltă, din ce în ce mai strâmtă și scundă pe măsură ce înaintează înspre vest, terminându-se cu două mici bazine cu apă.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	-
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici tradiționale
6.8.	Incadrare stilistică	Lacas de cult
6.9.	Inscriptii	

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	

8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1635

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-A-09670
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=424947.369685 Y=409890.657326 2. X=425047.748000 Y=409879.469000 3. X=425054.794000 Y=409876.977000 4. X=425110.147486 Y=409878.010329 5. X=425113.839052 Y=409831.038873 6. X=425123.887743 Y=409835.774574 7. X=425126.559181 Y=409800.383208 8. X=425094.035968 Y=409795.395845 9. X=425073.544067 Y=409784.561778 10. X=425047.099076 Y=409797.376411 11. X=425015.438897 Y=409771.532996 12. X=424990.859175 Y=409793.694634 13. X=424943.370546 Y=409803.514372 14. X=424922.197716 Y=409812.905466 15. X=424966.796303 Y=409866.196803 aria 15529.59 mp perimetru 589.36 m
--------	--------------------	---

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes județean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1689 - 1693

4.1.	Epocă	Sec. al XVII-lea
4.1.1.	Datare început	1689
4.1.2.	Datare sfârșit	1693
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	1689 - 1693
4.4.	Datare precisă	1689 (pisanie)

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

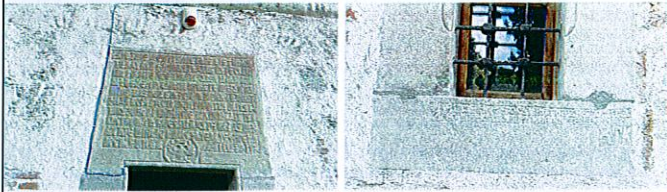
5.1.	Istoric	<p>Aceasta biserică a fost construită de Parvu Cantacuzino logofatul și Paisie, arhimandritul mănăstirii Bistrita în 1689. Acest lucru reiese clar din inscripția aflată la intrare. Este posibil ca această biserică să fi fost reparată între anii 1775 – 1776 (data unui pomelnic).</p> <p>În timpul domnitorului Nicolae Mavrocordat, la 1788, sub episcopul de Ramnic Filaret, egumen fiind la Bistrita Nectarie, fapt ce reiese din inscripția pictată la interiorul bisericii.</p> <p>Astăzi biserică este deschisă cultului religios de către preotul Ion Mladin și are în apropiere un cimetir. În 2012 au început lucrările de restaurare ale acestei biserici, iar în prezent</p>
------	---------	--

		starea monumentului este una foarte buna.
5.2.	Autor	
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Parvu Cantacuzino logofatul si Paisie (arhimandritul manastirii Bistrita in 1689)
5.5.	Meşter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica are o asezare pitoreasca, la sud-est de manastirea Bistrita, in dreapta drumului din cartierul Tiganie.
6.2.	Elemente de peisaj cultural şi natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Monumentul este amplasat intr-o poienita aflata la sud-est de manastirea Bistrita, la poalele padurii.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcţiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcţiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Biserica are plan drept, format din pronaos, naos si o absida pentagonală a altarului.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de vest prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul este soclul din zidarie mixta de caramida si piatra naturala. 2. Al doilea registru este din zidarie mixta de caramida si piatra naturala. In axul fatadei se gaseste usa (rame si tablii) sculptata, ce prezinta ancadrament din piatra naturala, iar deasupra este pisania sculptata in calcar. Intre al doilea si al treilea registru se afla un brau concav de caramida. 3. Al treilea registru este din zidarie de caramida. In axul fatadei prezinta o ocnita intrata, pictata cu icoana de hram a bisericii <p>La partea superioara a fatadei se gaseste un brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive)</p> <p>Fatada de est prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul este soclul din zidarie mixta de caramida si piatra naturala. 2. Al doilea registru este din zidarie mixta de caramida si piatra naturala. In axul fatadei se gaseste un geam

		<p>intr-un canat cu trei registre, ce prezinta ancadrament din piatra naturala, care la partea superioara este terminat in arc turtit tip acolada. Incastrat in ancadrament este grilajul de fier.</p> <p>Acest registru este urmat de un brau concav de caramida.</p> <p>3. Al treilea registru este din zidarie de caramida si este urmat de un brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive).</p> <p>Fatada de nord prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru este soclul din zidarie mixta de caramida si piatra naturala. 2. Al doilea registru este din zidarie mixta de caramida si piatra naturala si prezinta un geam intr-un canat cu trei registre. Acestea au ancadrament din piatra naturala, care la partea superioara este terminat in arc turtit tip acolada. Incastrat in ancadrament este grilajul de fier. <p>brau concav de caramida</p> <p>3. Al treilea registru este din zidarie de caramida si prezinta o ocnita.</p> <p>brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive).</p> <p>Fatada e sud prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru este soclul din zidarie mixta de caramida si piatra naturala. 2. Al doilea registru este din zidarie mixta de caramida si piatra naturala si prezinta 2 geamuri intr-un canat cu trei registre. Acestea au ancadrament din piatra naturala, care la partea superioara este terminat in arc turtit tip acolada. Incastrat in ancadrament este grilajul de fier. In dreptul absidei altarului intalnim o fereastră ingusta intr-un canat. <p>brau concav de caramida</p> <p>3. Al treilea registru este din zidarie de caramida si prezinta o ocnita.</p> <p>brau de streasina compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive).</p>
6.4.3.	Formă acoperiş	Acoperişul este in 4 ape cu frangere de panta, are sarpanta din lemn si invelitoare din sita.
6.4.4.	Extindere	-
6.4.5	Anexe	In incinta exista o anexa in forma de L care inglobeaza praznicarul, o bucatarie si turnul clopotnita.
6.5.	Structură	Structura monumentului este din zidarie portanta mixta, din caramida si piatra naturala. Sarpanta este din lemn imbinat in tehnici traditionale, iar invelitoarea din sita.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiş	Lemn
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională

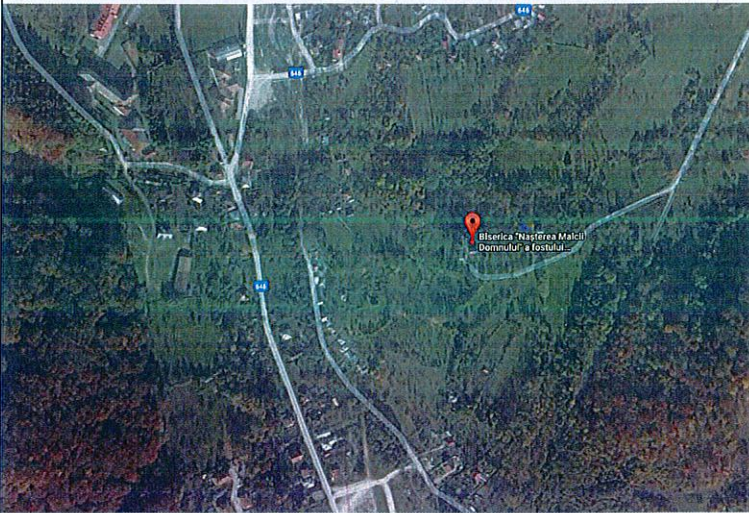

6.9.	Inscriptii	<p>"...am ridicat zidind casa aceasta noi robii tai, Parvu Cantacuzino logofat si Paisie arhimandritul Bistritii..." august dnl leat 7197 (1689) – pisania deasupra usii bisericii</p>
------	------------	---

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	<ul style="list-style-type: none"> - "Probabil sa fi fost reparata intre anii 1775 – 1776(data unui pomelnic)" – Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea - 2012 – lucrari de restaurare executate de SC CAROLIN SRL
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	Nu s-au gasit
8.4.	Fotografii	

8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru <ul style="list-style-type: none"> ▪ Monografia istorico – etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea; prof. Nicolae St.Faulete 	
8.4.4.	Fotografii color	

8.5.	Atestare documentară	1689
------	----------------------	------

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09671
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

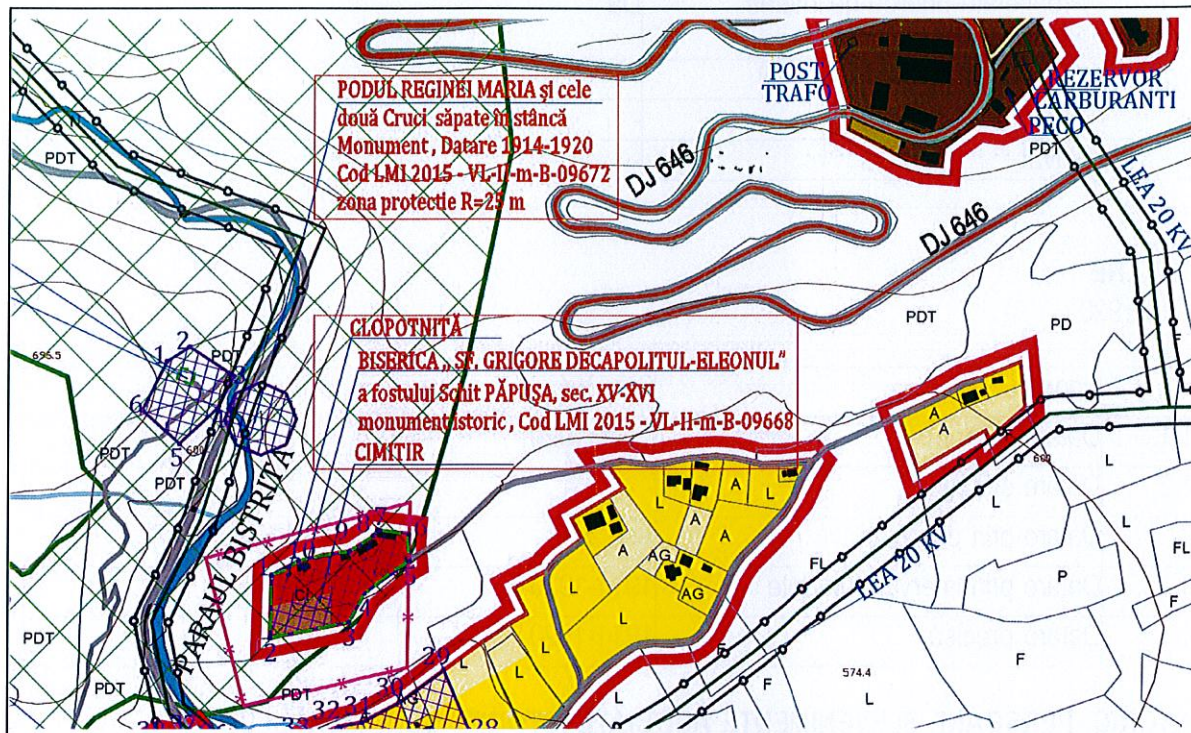
10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

15.PODUL REGINEI MARIA SI CELOR DOUA CRUCI SAPATE IN STANCA

Sat Bistrita, comuna Costesti - 1914 - 1920

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-B-09672
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	PODUL REGINEI MARIA SI CELOR DOUA CRUCI SAPATE IN STANCA

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti, Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti, Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'28.3"N; 24°02'24.0"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70
2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: X= 424755,351872 Y= 410655,994650 Circumferinta = 164m Aria = 2151mp

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes judetean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1914-1920

4.1.	Epocă	Sec. XX
4.1.1.	Datare început	1914-1920
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	Sec. XX
4.3.	Datare prin intervale de date	1914-1920
4.4.	Datare precisă	1914-1920

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Intrarea în Chei se face prin două poduri. Sau mai exact, până la precipitațiile din acest an, erau două, acum a rămas doar cel auto. Cel de-al doilea este Podul Regal, pe care Bistrița, în lupta ei cu zidul de calcar al Builei, l-a smuls de pe poziții. Așadar la picioarele podului nou de pe drumul forestier ce străbate Cheile Bistriței turistul poate vedea azi urmele unui pod care traversa râul, iar la capătul celălalt se oprea în peretele vertical al versantului unde, pe o alee din piatră, turiștii puteau înainta până la jumătatea cheilor. Acest pod este consemnat în Lista monumentelor istorice cu numele de "Podul Reginei Maria", împreună cu două cruci săpate în calcarul muntelui. Este numit așa pentru că regina îl îndrăgea în mod deosebit. El făcea parte din promenada începută încă din vremea domnitorului Gheorghe Bibescu, cel care inițiază în 1846 refacerea Mănăstirii Bistrița. Era un pod îngust cu balustrade elegante din beton armat cu bare de fier care imaginau crengi arcuite de copac. Se spune că regina venea aici ori de câte ori vizita Mănăstirea Bistrița. Apoi, regina, urmată de "o întreagă suită de doamne și cavaleri mergea la plimbare prin chei până la primele poieni unde se petreceau multe jocuri, multe taifasuri și multe din cele pe care boema curții și le permitea într-o sfântă zi de duminică", se pomenește în câteva note ale vremii.</p> <p>Podul regal nu a mai primit respectul cuvenit în timp. Prin anul 2005 sau 2006, un colector de fier vechi a distrus balustradele podului ca să recupereze câteva kilograme de fier. Astfel, acele arcade similare celor din Cișmigiul Bucureștiului au dispărut la un Remat din zonă. Primăria a încercat să refacă</p>
------	---------	---

		proiectul, dar până să reușească, Bistrița s-a grăbit și a zădărnicit cu totul acest proiect.
5.2.	Autor	
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	-
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Podul are o asezare pitoreasca, asigurand pe vremuri intrarea in Cheile Bistritei. La picioarele podului nou de pe drumul forestier ce străbate Cheile Bistritei se pot vedea azi urmele unui pod care traversa râul, iar la capătul celălalt se oprea în peretele vertical al versantului unde, pe o alee din piatră, turiștii puteau înainta până la jumătatea cheilor.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Podul face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce il poate include in viitor intr-un tarseu turistic.
6.2.2.	Peisaj natural	Podul are o asezare pitoreasca, in Cheile Bistritei.
6.3.	Categoria de arhitectură	-
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Pod
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Pod
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	-
6.4.2.	Fatade	-
6.4.3.	Formă acoperiș	-
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Monumentul era un pod îngust cu balustrade elegante din beton armat cu bare de fier care imaginau crengi arcuite de copac.
6.6.	Materiale de construcție	Beton armat, fier
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	-
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici moderne
6.8.	Incadrare stilistică	-
6.9.	Inscriptii	

7.CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare foarte proasta – astazi se mai intalnesc doar ramasite din vechul pod.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-

7.3.	Riscuri/amenințări	
7.3.1.	Eroziune	Da
7.3.2.	Inundatii	Da
7.3.3.	Alunecări de teren	Da
7.3.4.	Agricultură	Nu

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1914 - 1920

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-B-09672
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

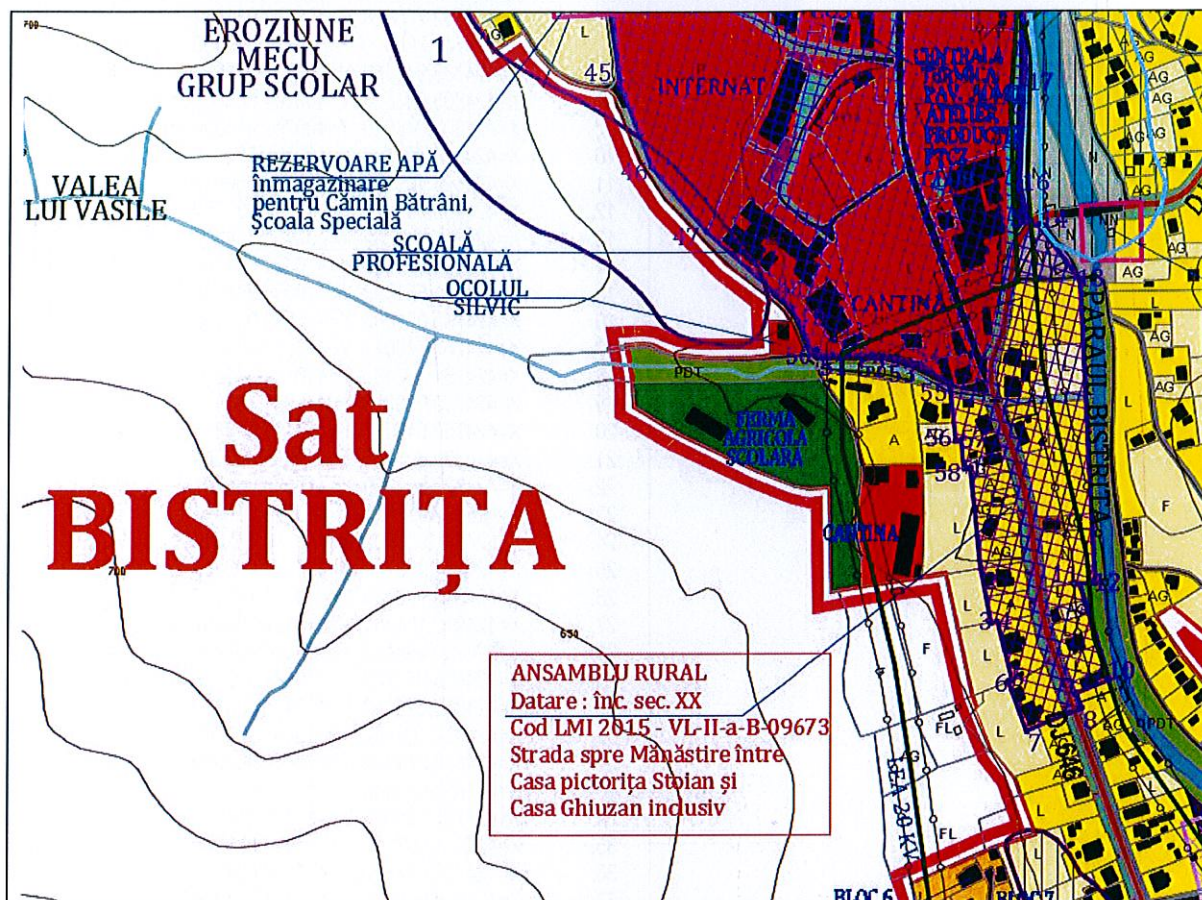
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituitia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

16.ANSAMBLU RURAL

Sat Bistrita, comuna Costesti - inc. sec. XX

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-a-B-09673
1.2.	Categorie	Arhitectura funerara
1.3.	Denumire oficială	ANSAMBLU RURAL

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti, Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti, Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'05.0"N; 24°02'26.9"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=424720.144000 Y=409882.721000 2. X=424728.358791 Y=409806.825490 3. X=424736.284049 Y=409765.868972 4. X=424740.848089 Y=409766.621717 5. X=424752.728428 Y=409722.941833 6. X=424749.268000 Y=409721.507500 7. X=424763.649255 Y=409684.394802 8. X=424805.583868 Y=409701.666881 9. X=424801.646000 Y=409712.445000 10. X=424826.409174 Y=409722.950916 11. X=424826.409174 Y=409722.950916 12. X=424803.592525 Y=409795.036502 13. X=424815.699282 Y=409795.774607 14. X=424803.561537 Y=410024.094706 15. X=424771.551092 Y=410066.274838 16. X=424763.091880 Y=410069.036190 17. X=424757.776041 Y=410098.672647 18. X=424761.292487 Y=410183.444017 19. X=424759.928276 Y=410231.585408 20. X=424753.843017 Y=410292.208215 21. X=424809.696196 Y=410285.670748 22. X=424823.552359 Y=410286.632467 23. X=424852.077858 Y=410321.058686 24. X=424844.900999 Y=410346.402810 25. X=424924.298772 Y=410378.053244 26. X=424915.673280 Y=410404.703917 27. X=424910.154351 Y=410402.524657 28. X=424900.408435 Y=410426.387900 29. X=424908.851799 Y=410431.667926 30. X=424890.225152 Y=410474.423319 31. X=424858.162000 Y=410451.127000 32. X=424830.571000 Y=410436.801000 33. X=424813.443000 Y=410433.684000 34. X=424791.559000 Y=410425.851000 35. X=424781.907000 Y=410414.870000 36. X=424738.057512 Y=410390.006043 37. X=424708.590704 Y=410427.352326 38. X=424700.800000 Y=410422.217000 39. X=424683.247000 Y=410424.440000 40. X=424634.112004 Y=410398.739002 41. X=424574.053000 Y=410350.968000 42. X=424566.250000 Y=410347.325000 43. X=424545.723827 Y=410344.605717 44. X=424515.573000 Y=410344.959000 45. X=424439.184000 Y=410288.791000 46. X=424451.183000 Y=410173.538000 47. X=424475.586000 Y=410110.417000 48. X=424517.614000 Y=410061.346000 49. X=424581.609000 Y=410004.455000 50. X=424591.903000 Y=409987.477000 51. X=424599.391000 Y=409970.719000 52. X=424603.173000 Y=409967.903000 53. X=424644.669000 Y=409967.799000 54. X=424662.405694 Y=409965.109304 55. X=424683.179500 Y=409958.387000 56. X=424704.022217 Y=409946.325160 57. X=424708.525972 Y=409902.693223 58. X=424712.611082 Y=409903.126986 59. X=424715.343793 Y=409882.143119
		aria 157410.78 mp perimetru 2333.96 m

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes județean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

4.1.	Epocă	Sec. al XX-lea
4.1.1.	Datare început	-
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	Sec. al XX-lea
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	-

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	
5.2.	Autor	<p>Cu doar 300 de metri pana la intrarea in manastirea Bistrita se intalnesc pe-o parte si pe alta a drumului județean, casele ce compun zona istorica rurala Bistrita. Aceasta zona a fost inca de la ridicarea ctitoriei Craiovestilor proprietatea manastirii, unde se desfasura balciul anual ocazional pe data de 15 august. Singurele constructii existente aici erau carciunile.</p> <p>Cea mai veche constructie este casa Greurus ridicata in jurul anului 1895 de catre preotul Nicolae Lazarescu zis si Popa Tigae. A doua ca vechime, dar cea mai valoroasa cladire din punct de vedere arhitectonic a zonei este casa Constantin Popian, ridicata in 1908. Urmeaza casa veche Glavan, imobilul fiind ridicat pe doua niveluri. Spre sud de casa Popian se afla casa Petrescu, construita de diaconul Ioan Tucu, casa Coclet construita de Alexandru Mihailescu si casa Stoian, construita de capitanul George Nicolescu.</p>
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	-
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Ansamblul se afla in satul Bistrita, de-a lungul drumului ce duce la Manastirea Bistrita.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Ansamblul se afla in satul Bistrita, de-a lungul drumului ce

		duce la Manastirea Bistrita, intr-o zona bogata in monumente arhitecturale, fapt ce il poate include pe viitor intr-un traseu turistic.
6.2.2.	Peisaj natural	-
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura civila
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Locuire
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Locuire
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Casele prezinta in general plan cu prispa / terasa care a fost mentinuta in forma initiala ori a fost inchisa ulterior.
6.4.2.	Fatade	Fatadele principale ale caselor sunt din zidarie de caramida si tencuite in general alb; prezinta elemente de arhitectura traditionala, fiind prevazute cu prispa lasata in forma initiala sau inchisa. Prezinta intre 2 si 3 registre: primul registru este soclul inalt, unde se afla golul usii din lemn, terminat in arc si alte goluri de fereastră de mari dimensiuni; al doilea registru prezinta de multe ori prispa / geamlacul / terasa pastrata in forma initiala. Tot aici intlnim goluri de fereastră de mari dimensiuni, cu tamplarie din lemn si prevazute cu ancadramente. Tamplaria exterioara se remarca la aceste locuinte atat prin elementele decorative intalnite la nivelul parapetului, cat si prin culorile folosite.
6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperisurile sunt in 4 ape, la unele locuinte avand si intersectii de volume.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Imobilele sunt construite din zidarie de caramida si lemn. Acoperisul are structura de lemn si invelitoarea variaza (tigla ceramica, tabla plana, sita).
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, tigla ceramica, tabla plana
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Arhitectura sec. XX
6.9.	Inscriptii	-

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	-
8.4.3.	Fotografii alb-negru	-
8.4.4.	Fotografii color	

		
8.5.	Atestare documentară	ÎNCEPUT SEC. XX

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-a-B-09673
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

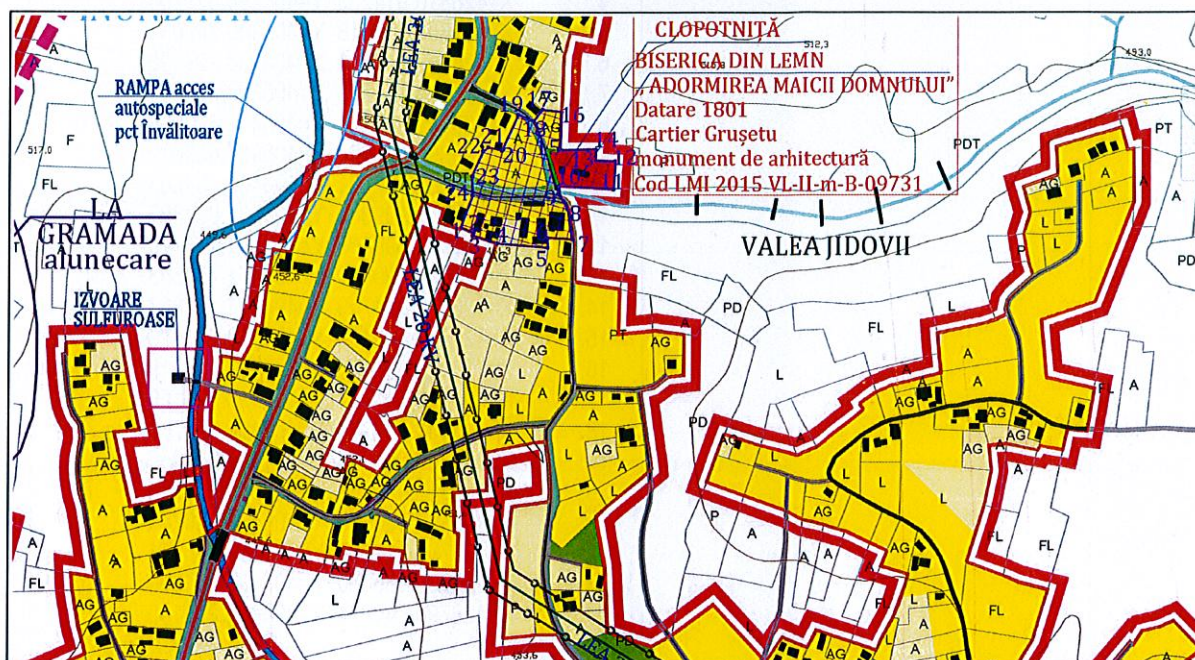
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituația în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Julian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Julian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

17.BISERICA DE LEMN „ADORMIREA MAICII DOMNULUI ”

Sat Costesti, comuna Costesti (catun Grusetu) - 1801

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-09731
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA DIN LEMN "ADORMIREA MAICII DOMNULUI"

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Costesti
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Costesti
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°09'14.0"N; 24°04'05.8"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=426781.098229 Y=406397.109981 2. X=426791.760368 Y=406393.139110 3. X=426790.883427 Y=406390.616425 4. X=426810.914235 Y=406384.399704 5. X=426853.201618 Y=406380.749031 6. X=426853.212511 Y=406388.727998 7. X=426873.045218 Y=406388.039634 8. X=426869.333171 Y=406412.695985 9. X=426862.173000 Y=406424.450000 10. X=426862.032621 Y=406431.184803 11. X=426906.959389 Y=406429.008355 12. X=426908.399314 Y=406451.446740 13. X=426892.199438 Y=406451.785563 14. X=426892.394709 Y=406461.121867 15. X=426863.180426 Y=406460.781676 16. X=426864.434158 Y=406491.988319 17. X=426848.547730 Y=406493.976159 18. X=426841.587741 Y=406484.644703 19. X=426828.549000 Y=406489.339250 20. X=426815.059341 Y=406460.386616 21. X=426803.535406 Y=406462.779780 22. X=426799.328638 Y=406459.560951 23. X=426790.485000 Y=406439.304000 24. X=426790.740811 Y=406423.298155 aria 8238.20 mp perimetru 460.71 m

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes judetean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1801

4.1.	Epocă	Sec. al XIX-lea
4.1.1.	Datare început	1801
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	1801

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Aceasta biserică a fost în trecut biserică propriu-zisă a satului Costești, fiind clădită înainte de octombrie 1801, pe vremea lui Alexandru Moruzi voievod. Crucea din curtea
------	---------	--

		<p>bisericii a fost pusă în 1820.</p> <p>Satul Costești a avut biserica și înainte de această dată - în pomelnicul bisericii de la 1804, publicat de A. Sacerdoteanu în anul 1933, sirul domnilor începe chiar cu Matei Basarab. Se presupune că a existat o biserică în Grusetu încă de atunci. Dintr-o însemnare pe o Evanghelie se dovedește precis că la 1751 exista o biserică din lemn.</p> <p>Satul a mai avut o biserică de lemn și în Munteni, la curțile așa-zisilor boieri Cucești, care după tradiția orală s-ar fi aflat acolo unde se varsă Valea Dealului în râul Costești. Valea a ros pământul și a făcut rapa, nărund biserica. Oase din vechiul cimitir erau scoase afara de torent. Nu se poate ști dacă actuala biserică din Grusetu a fost mutată de la Munteni.</p> <p>Când s-a făcut tencuirea bisericii, pe vremea preotului Matei Grigorescu, s-a făcut și pridvorul care este în prezent. Clopotnița este mai nouă, fiind zidită și pictată între 1840 și 1843 de Constantin și Gheorghe zugravi.</p> <p>Din alt pomelnic al bisericii Grusetu – Costești, publicat în 1964 în Mitropolia Olteniei (3-4) de Aurelian Sacerdoteanu, aflăm noi date cu privire la această ctitorie. Biserica a trebuit să fie sindrilită din nou în 1834. Atunci s-a luat hotărârea să se procure și clopot. Biserica a fost înzestrată cu obiecte și vase de cult, cu odăjdii, cărți și steag. Tot din acest pomelnic aflăm că Dionisie Eclesiarhul, care a avut sedere mai îndelungată la mănăstirea Bistrita crease aici o școală de caligrafi.</p> <p>Biserica din Grusetu a avut un cimitir în apropiere. A fost parasită o vreme (cateva zeci de ani). În urma cu vreo 40 de ani a fost sindrilită din nou și restaurată recent, lucrările fiind finalizate în 2010. Astăzi reprezintă un obiectiv de atracție turistică în plus al comunei și are hramul « Adormirea Maicii Domnului » .</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	-
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	Constantin și Gheorghe zugravi

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica se află în satul Grusetu, pe valea Jidovii
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zonă bogată în monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include în viitor într-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Monumentul este amplasat pe un platou pe valea Jidovei, la nord de hanul Vatra, fapt ce duce la o valorificare a panoramei localității.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	

6.4.1.	Plan	<p>Biserica are plan in forma de cruce, incaparea mediana (naosul) depasind ca marime atat pronaosul cat si absida altarului ce are forma poligonala.</p>
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de est prezinta doua registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din piatra de cariera cioplita 2. Al doilea registru este din lemn cu tencuiala alba pe ceruiala. Prezinta doua goluri - ferestre prevazute cu tamplarie din lemn, de mici dimensiuni. Tot aici se gasesc 4 inscriptii initiale pe lemn, in cartus, lasate netencuite. <p>Intre primul si al doilea registru se observa talpa din lemn a bisericii, tencuita in alb.</p> <p>Fatada de vest prezinta doua registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din piatra de cariera cioplita 2. Al doilea registru este din lemn cu tencuiala alba pe ceruiala. Prezinta doua goluri - ferestre in doua canate, prevazute cu tamplarie din lemn, la nivelul pronaosului. La nivelul volumului naosului se gaseste o caseta cu pictura Sf. Gheorghe. <p>Intre primul si al doilea registru se observa talpa din lemn a bisericii, tencuita in alb.</p> <p>Fatada de nord prezinta doua registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din piatra de cariera cioplita 2. Al doilea registru este din lemn cu tencuiala alba pe ceruiala. Prezinta 4 goluri : 2 ferestre in doua canate, prevazute cu tamplarie din lemn, la nivelul pronaosului si 2 ferestre cu tamplarie de lemn, de dimensiuni mai mici, in doua canate, la nivelul naosului. La nivelul ambelor volume se gaseste cate o inscriptie initiala pe lemn, lasata netencuita. <p>Intre primul si al doilea registru se observa talpa din lemn a bisericii, tencuita in alb.</p> <p>Fatada de sud prezinta doua registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din piatra de cariera cioplita. Acesta este prevazut atat la nivelul pronaosului cat si la nivelul absidei altarului cu 4 trepte din piatra. 2. Al doilea registru este din lemn cu tencuiala alba pe ceruiala. Prezinta 6 goluri din care: 4 ferestre in doua canate, prevazute cu tamplarie din lemn (una de dimensiuni mai mari la nivelul pronaosului si 3 de dimensiuni mai mici la nivelul naosului) si 2 usi de acces la nivelul pronaosului si absidei altarului, din lemn, in dreptul scarilor . La nivelul volumului naosului se gasesc 2 casete pictate cu scene biblice. Tot aici, deasupra soclului, se gaseste o inscriptie initiala pe lemn, in cartus, lasata netencuita. <p>Intre primul si al doilea registru se observa talpa din lemn a bisericii, tencuita in alb.</p>

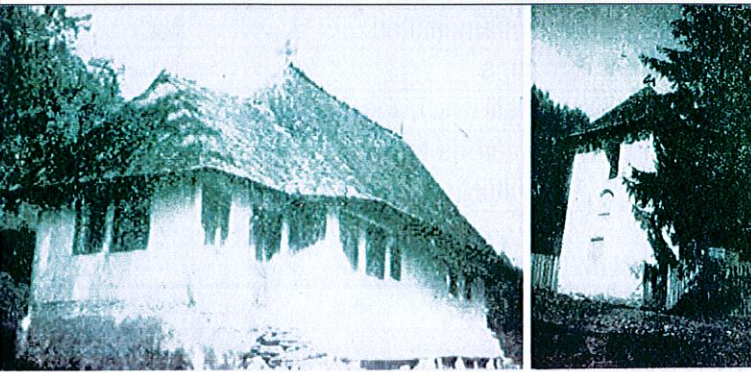
6.4.3.	Formă acoperiș	Biserica are acoperis traditional in 4 ape cu intersectii de volume, pe structura de lemn, acoperit cu sita.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5	Anexe	Turnul clopotnita construit pe structura de zidarie, cu invelitoare in patru ape, acoperire cu sita
6.5.	Structură	Biserica este construita din lemn cu tencuiala pe ceruiala si fundatie din zidarie de piatra. Structura acoperisului este din lemn, acoperita cu sita.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, lemn – monument Caramida, lemn – turn clopotnita
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii ▪ BCMI 1935, an XXVIII	Inscriptia clopotnitei: <i>"In zilele luminatului nostrum Domn Alixandru Ghica Voivod s-au facut aceasta sfanta clopotnita prinu oserdia si cheltuiala priotilor si enoriasilor acestei sfinte biserici si a altora iubitori de Dumnezeu, Amin (18)40, Iulie 1."</i> La pictura clopotnitei: <i>Pictura exterioara e dataata: 1843, Iulie 8. Initialele pictorilor: P.C.P. si P.G.B.</i> Inscriptie initiala in lemn, lasata netencuita:

7.CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea - BCMI 1935, an XXVIII
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit

8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru ▪ BCMI 1935, an XXVIII	

		
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1801

9.NIVEL CLASARE

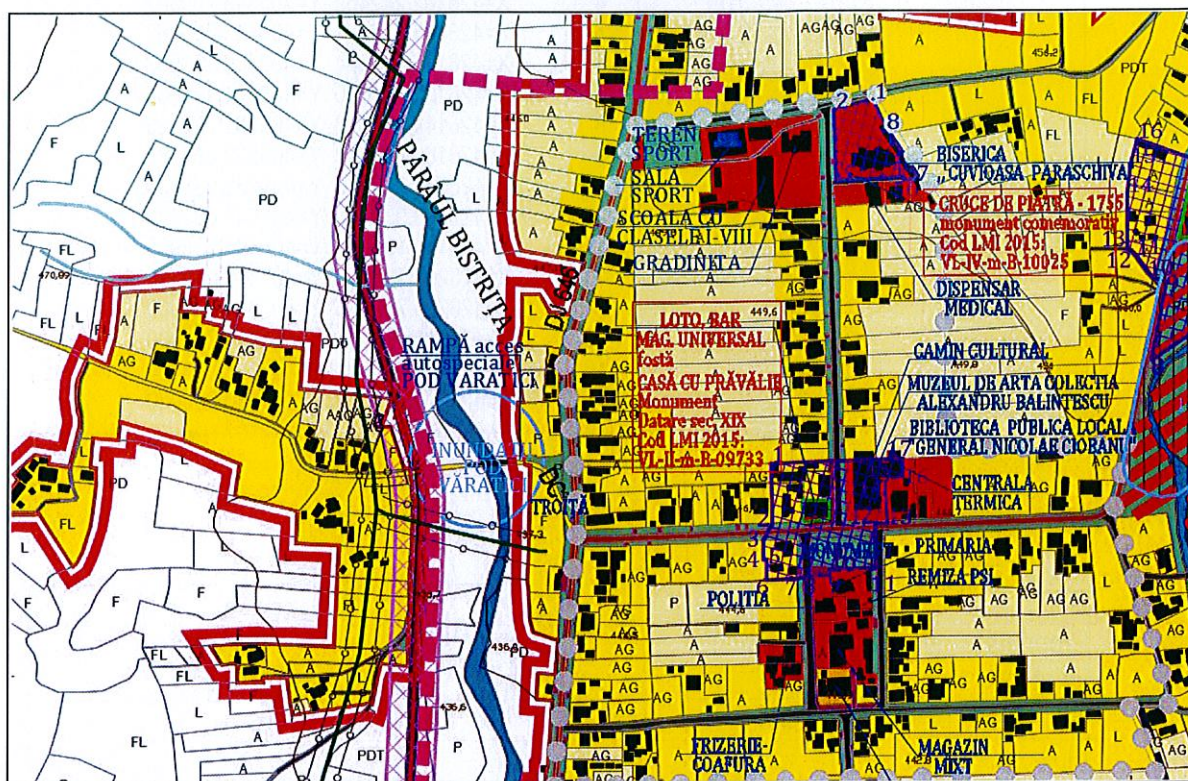
9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09731
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoita Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

Sat Costesti, comuna Costesti - sec.XIX

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-09733
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	CASA CU PRAVALIE

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti, Sat Costesti
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti, Sat Costesti
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°08'45.6"N; 24°03'33.2"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=426108.897283 Y=405626.958584
		2. X=426109.899998 Y=405577.469000
		3. X=426102.507567 Y=405562.674518
		4. X=426102.242469 Y=405546.799667
		5. X=426105.775327 Y=405546.799667
		6. X=426105.661054 Y=405530.139933
		7. X=426132.880000 Y=405531.194000
		8. X=426143.964578 Y=405532.722149
		9. X=426160.727689 Y=405532.864982
		10. X=426159.810000 Y=405538.932000
		11. X=426198.932140 Y=405540.065909
		12. X=426198.134763 Y=405575.753935
		13. X=426208.162924 Y=405576.049798
		14. X=426206.229000 Y=405611.663000
		15. X=426210.074000 Y=405614.293000
		16. X=426221.239000 Y=405614.892000
		17. X=426220.829000 Y=405630.360000

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes judetean	-
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	Da

4.DATARE

4.1.	Epocă	Sec. XIX
4.1.1.	Datate început	Sec. XIX
4.1.2.	Datate sfârșit	-
4.2.	Datate prin perioade	Sec. XIX
4.3.	Datate prin intervale de date	-
4.4.	Datate precisă	-

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Acest imobil – « casa cu pravalie » formeaza, alaturi de cladirea Consiliului popular, de cladirile scolii, dispensar, oficiul postal, cooperativa de credit, baile comunale s.a., centrul civic al localitatii. Realizarea acestor obiective de interes obstesc ce au aparut prin mobilizarea de catre conducerea Consiliului popular comunal a unui numar mare de cetateni, dar si a dotarilor a dus la obtinerea unor locuri fruntase in intrecerea patriotica, pentru buna gospodarie si infrumusetare.
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	-

5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

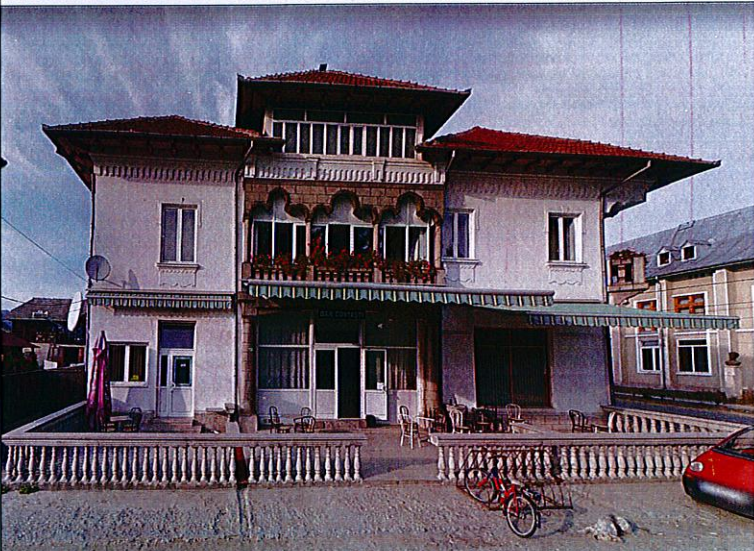

6.1.	Zona	Imobilul este situat in zona centrala a comunei, peste strada de primarie.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Imobilul face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale, lucru ce o poate include in viitor intr-un traseu turistic.
6.2.2.	Peisaj natural	-
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura civila
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Comert si locuire
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Comert si locuire
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Planul imobilului este tipic cladirilor de colt – pentagonal. Prezinta o terasa descoperita.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de est prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. primul registru - soclul din piatra prevazut cu trepte din piatra 2. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta doua goluri: unul terminat in arc - usa in 2 canate, cu tamplarie PVC, culoare alba, cu geam termorezistent si supralumina, iar al doilea – fereastra in 2 canate, cu tamplarie din lemn, culoare deschisa. Intre al doilea si al treilea registru se gaseste un brau decorativ, rezalitat, din ipsos, ce ocoleste golurile registrului 2. 3. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta 3 goluri - ferestre in doua canate, cu tamplarie PVC de culoare alba si geam termorezistent, cu ancadramente lipite din profile de ipsos, in stil eclectic; <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina, compus din 2 registre : elemente verticale terminate in arc, element orizontal rezalitat.</p> <p>Fatada de vest prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. primul registru - soclul din piatra 5. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta doua goluri terminate in arc - ferestre in doua canate cu tamplarie PVC, culoare alba, cu geam termorezistent si supralumina, prevazute cu ancadramente lipite, din profile de ipsos; <p>Intre al doilea si al treilea registru se gaseste un brau decorativ, rezalitat, din ipsos, ce ocoleste golurile registrului 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta 3 goluri - ferestre in doua canate, cu tamplarie PVC de culoare alba si geam termorezistent, cu ancadramente lipite din profile de ipsos, in stil eclectic; <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina,</p>

		<p>compus din 2 registre : elemente verticale terminate in arc, element orizontal rezalitat.</p> <p>Fatada de sud prezinta 4 registre dupa cum urmeaza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru - soclul din piatra 2. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta patru goluri dispuse de la stanga la dreapta astfel: <ul style="list-style-type: none"> - fereastra in doua canate cu tamplarie PVC, culoare alba, cu geam termorezistent; usa cu tamplarie PVC, culoare alba, cu geam termorezistent, 2 canate, 2 registre si supralumina; - acces spre terasa – vitrina in 3 canate, 2 registre si supralumina, cu tamplarie PVC culoare alba, dintre care 2 sunt ferestre intr-un canat, iar central se afla usa in 2 canate. Vitrina este incadrata de 2 coloane din piatra, unite printr-o bolta cu arc turtit, tot din piatra; - fereastra in 2 canate si 2 registre, tamplarie din lemn de culoare deschisa. 3. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta 6 goluri, dispuse de la stanga la dreapta astfel: <ul style="list-style-type: none"> - Fereastra in doua canate, cu tamplarie PVC de culoare alba si geam termorezistent, cu ancadrament lipit din profile de ipsos, in stil eclectic; - Balconul (deschis initial) prezinta 3 ferestre in 3 canate, din tamplarie PVC de culoare alba si geam termorezistent; - 2 ferestre in doua canate, cu tamplarie PVC de culoare alba si geam termorezistent, cu ancadramente lipite din profile de ipsos, in stil eclectic; <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina, compus din 2 registre : elemente verticale terminate in arc, element orizontal rezalitat.</p> 4. Al patrulea registru – balconul este din zidarie de caramida tencuita in alb, prezentand un balcon deschis – initial geamlac cu tamplarie din PVC de culoare alba.
6.4.3.	Formă acoperiș	Imobilul are acoperis in 4 ape cu intersectii de volume, pe structura de lemn, acoperit cu tigla ceramica.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Structura monumentului este din zidarie portanta din caramida. Sarpanta este din lemn, iar invelitoarea din tigla ceramica.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn, tigla ceramica
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Stil eclectic, sec. XIX
6.9.	Inscriptii	-

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	Nu s-au găsit
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	-

8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	Sec.XIX

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	

9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09733
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

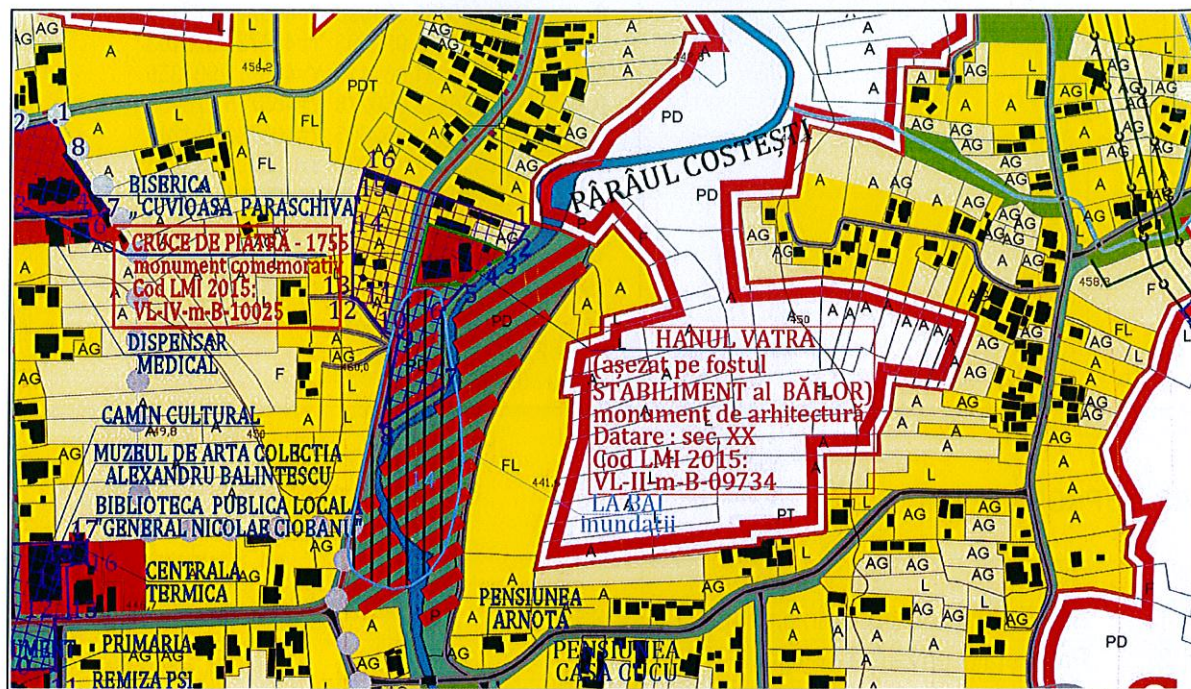
10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina-Negoia Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

19.FOSTUL STABILIMENT AL BAILOR – refacut cu denumirea „HANUL VATRA”

Sat Costesti, comuna Costesti - sec XX

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-09734
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	FOSTUL STABILIMENT AL BAILOR refacut cu denumirea "HANUL VATRA"

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Costesti
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646A
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Costesti
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°08'53.9"N; 24°03'48.0"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=426535.455000 Y=405853.419000 2. X=426528.342000 Y=405842.005000 3. X=426521.306000 Y=405834.727000 4. X=426508.119000 Y=405827.076000 5. X=426491.004179 Y=405812.557713 6. X=426475.521898 Y=405795.322141 7. X=426474.993993 Y=405739.379103 8. X=426431.362418 Y=405711.993355 9. X=426443.650278 Y=405775.624957 10. X=426432.552605 Y=405779.381248 11. X=426417.788930 Y=405798.388783 12. X=426414.054585 Y=405801.774986 13. X=426410.320241 Y=405803.760002 14. X=426410.547000 Y=405849.174000 15. X=426413.176000 Y=405874.002000 16. X=426418.760000 Y=405894.460000 aria 10821.97 perimetru 517.03
--------	--------------------	---

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	-
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	Da

4.DATARE

- XX

4.1.	Epocă	Sec XX
4.1.1.	Datare început	Sec XX
4.1.2.	Datare sfârșit	Sec XX
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	-

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Cu peste 80 de ani în urmă, Popa Matei Grigorescu din Costești a observat că, în satul amintit, sunt ape bune pentru băi, cu putere de vindecare în tratamentul reumatic și ginecologic. El s-a străduit să facă o instalație balneară primitivă. În trecut, băile au funcționat la casa Pretorian, în „cade primitive de lemn”. Apa era încălzită în cazane cu lemne. De pregătirea apei calde și celei reci se ocupau unele femei.</p> <p>Aceste băi funcționau și în anul 1925 tot în casa familiei Pretorian, unde au continuat să funcționeze și în anii</p>
------	---------	--

		<p>urmatori. Apele mienerale de aici sunt bogate in iod si sulf.</p> <p>Noua cladire a bailor era o impunatoare constructie ridicata cu cheltuiala familiei Sacerdoteanu. Aceasta cladire avea un numar de 14 camere si o capacitate de 50 de locuri. Baile erau deschise in perioada 15 mai – 1 octombrie. De functionarea lor se ocupa medicul de la dispensarul Costesti. Deservirea bolnavilor pentru consultatii si tratament revine tot dispensarului comunal. Instalatia de incalzirea a apei consta intr-un cazan mare ce se incalzea cu motorina, fiind instalata ulterior si incalzirea centrala.</p> <p>La aceste bai veneau in special oameni din zona, care le foloseau pentru tratarea reumatismului si a bolilor gastro-intestinale. După preluarea lor de către societatea din Băile Govora, au venit turiști din toată țara. După Revoluție, însă, fostele băi au fost retrocedate foștilor proprietari, care le-au vândut unor români stabiliți în Germania. Aceștia au reușit încet, încet, să obțină fonduri printr-un proiect european și au deschis o pensiune – "Hanul Vatra" prin extindere cu un corp nou si prin lucrare de interventie la cladirea monument. Nu au mai păstrat însă izvoarele. Au existat discuții cu cetățenii pe ale căror terenuri curg aceste izvoare, dar până acum nu am reușit să punem în valoare această resursă deosebită a comunei", a declarat primarul Costeștiului, Toma Peștereanu.</p>
5.2.	Autor	-
5.3	Comanditar	Familia Sacerdoteanu (nepotii lui Popa Matei grigorecu)
5.4.	Ctitor	-
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Hanul este situat in centrul comunei Costesti, la 6km de orasul Horezu
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Hanul se afla in zona centrala a comunei Costesti, unde sunt concentrate mai multe cladiri monument.
6.2.2.	Peisaj natural	Hanul este situat in vecinatatea paraului Costesti si beneficiaza de un peisaj natural deosebit.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura civila de vilegiatura
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Han turistic
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Stabiliment bai minerale
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Imobilul prezinta un plan articulat in L unde cladirea monumentului in sine prezinta plan rectangular iar extinderea prezinta 2 volume, dintre care unul este de legatura.

6.4.2.	Fatade	<p>Fatadele imobilului sunt o combinatie intre stilul clasic al fostului stabiliment si stilul contemporan al extinderii.</p>
6.4.2.1	Fatade corp initial	<p>Fatadele de nord si de sud sunt aproape identice, ele prezentand trei registre, dupa cum urmeaza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru - soclul este din piatra naturala zidita 2. Al doilea registru este zidarie de caramida tencuita in alb. In prim plan avem pridvorul deschis cu parapet, stalpi si arcade din zidarie de caramida, tencuita si varuita in alb. 3. Al treilea registru este zidarie de caramida tencuita in alb. In prim plan avem pridvorul deschis cu parapet plin, stalpi si grinzi din lemn. La nivelul parapetului sunt prezente elemente decorative geometrice din lemn – romburi, de inspiratie traditionala. In plan secund avem golurile ferestrelor si usilor, impuscate in plinul zidariei, cu tamplarie din lemn. <p>Pe fatada de sud intalnim pe axul central al imobilului, la nivelulul parterului, accesul acestuia.</p> <p>Fatada de vest prezinta 3 registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru - soclul este din piatra naturala zidita 2. Al doilea registru este zidarie de caramida tencuita in alb. Acesta prezinta pe ambele laturi capatul pridvorului deschis cu parapet, stalpi si arcade din zidarie de caramida, tencuita si varuita in alb. De asemenea prezinta un gol de fereastră impuscat, terminat la partea superioara cu un arc turtit. Intre registrul 2 si 3 intalnim un element decorativ orizontal. 3. Al treilea registru este zidarie de caramida tencuita in alb. Acesta prezinta pe ambele laturi capatul pridvorului deschis cu parapet plin, stalpi si grinzi din lemn. La nivelul parapetului sunt prezente elemente decorative geometrice din lemn – romburi, de inspiratie traditionala. De asemenea avem 4 goluri de fereastră, impuscate in zidarie. <p>Fatada de est prezinta 3 registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru - soclul este din piatra naturala zidita 2. Al doilea registru este zidarie de caramida tencuita in alb. Acesta prezinta pe ambele laturi capatul pridvorului deschis cu parapet, stalpi si arcade din zidarie de caramida, tencuita si varuita in alb. 3. Al treilea registru este zidarie de caramida tencuita in alb. Acesta prezinta pe ambele laturi capatul pridvorului deschis cu parapet plin, stalpi si grinzi din lemn. La nivelul parapetului sunt prezente elemente decorative geometrice din lemn – romburi, de inspiratie traditionala. <p>In registrele 2 si 3 avem doua goluri impuscate la nivelul mansardei, restul suprafetei fiind ocupat de calcanul corpului de legatura cu extinderea.</p>

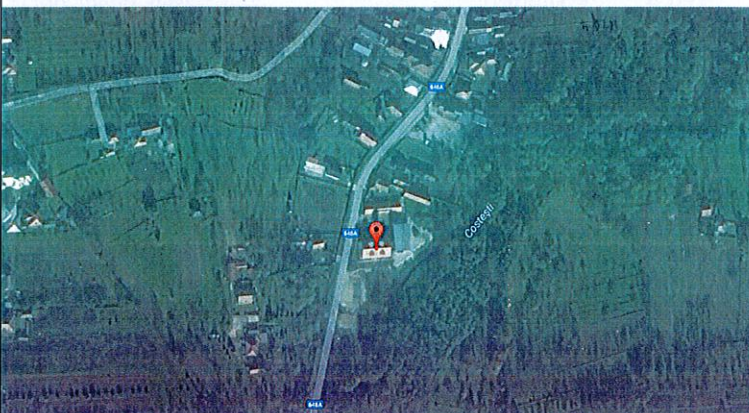
6.4.2.2	Fatade extindere	<p>Fatada estica prezinta 2 registre astfel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul este din beton 2. Al doilea registru este din caramida tencuita alb si prezinta 3 goluri de mari dimensiuni si 3 goluri mai mici. La nivelul streasinii se observa capriorii iesiti in concola. <p>Fatada vestica prezinta 3 registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul este din beton 2. Al doilea registru este din caramida tencuita alb si prezinta la nivelul parterului 4 goluri dreptunghiulare si un gol patrat de mici dimensiuni. La nivelul etajului unu gasim 4 usi duble si o usa simpla ce fac legatura intre camere si un balcon exterior. 3. Al treilea registru este format din structura tip ferma din lemn, element de sustinere al capriorilor invelitorii. <p>Fatada nordica prezinta 3 registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul este din beton 2. Al doilea registru este din caramida tencuita alb si prezinta atat la nivelul parterului cat si la nivelul etajului cate 2 goluri dreptunghiulare de mici dimensiuni. 3. Al treilea registru este format din structura tip ferma din lemn, element de sustinere al capriorilor invelitorii. <p>Fatada sudica prezinta 3 registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul este din beton 2. Al doilea registru este din caramida tencuita alb si prezinta atat la nivelul parterului cat si la nivelul etajului cate 2 ferestre in 2 canate de dimensiuni normale, 2 usi in 2 canate, 2 ferestre dreptunghiulare de dimensiuni reduse. In plus, la nivelul parterului spre extremitatea estica mai intalnim o usa in 2 canate. 3. Al treilea registru este format din structura tip ferma din lemn, element de sustinere al capriorilor invelitorii.
6.4.3.	Formă acoperiş	<p>Monumentul are un acoperis in 2 ape cu cate 2 lucarne pe fiecare apa.</p> <p>Extinderea are acoperis intr-o singura apa, pe structura din lemn lamelar, care din punct de vedere spatio-volumetric a fost inspirat dintr-o panza curba.</p>
6.4.4.	Extinderi	<p>In 2012 au inceput lucrarile de extindere pentru un nou corp de cazare, realizat intr-o arhitectura contemporana, care din punct de vedere spatio-volumetric valorifica monumentul existent.</p>
6.4.5	Anexe	<p>In partea nordica a proprietatii, odata cu extinderea monumentului, a fost constrita o cladire cu functiune de anexa gospodareasca.</p>
6.5.	Structură	<p>Monumentul are structura din zidarie portanta, pe fundatii de piatra naturala, placa din beton armat peste parter si peste etaj; Structura din lemn la acoperis.</p> <p>Extinderea are structura din zidarie portanta pe fundatii de beton armat, placa de beton peste parter si peste etaj, structura din lemn lamelar la acoperis.</p>
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiş	Lemn, tigla, tabla plana

6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici mixte (clasice și contemporane)
6.8.	Incadrare stilistică	Arhitectura de vilegiatură de început de secol XX combinată cu arhitectura contemporană
6.9.	Inscripții	-

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	În 2012 - au fost executate extinderea și intervenția la monument
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea - Site-ul oficial Hanul Vatra
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	Nu s-au găsit
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09734
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

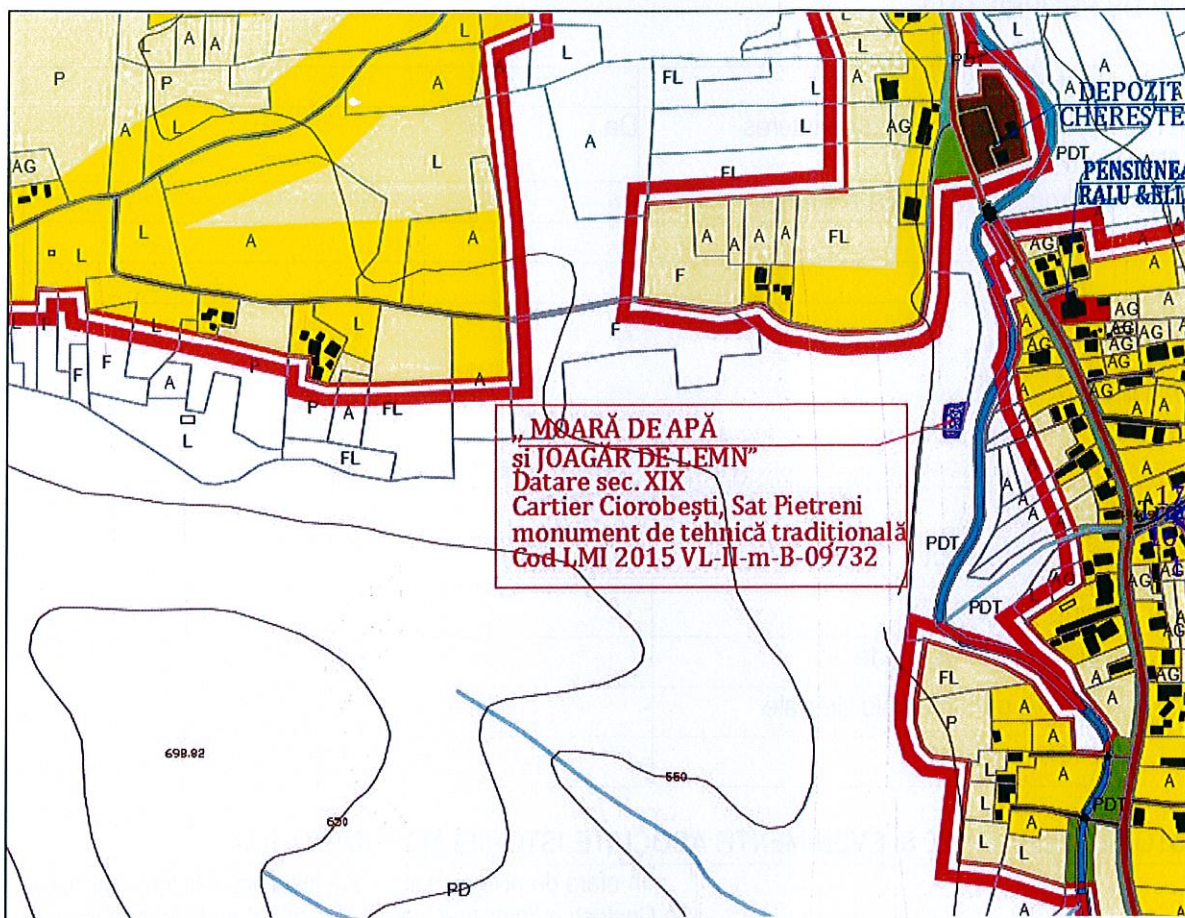
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituitia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

20.MOARA CU JOAGAR DE LEMN

Sat Pietreni, comuna Costesti - Sec.XIX

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-09732
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	MOARA CU JOAGAR DE LEMN

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti, Sat Pietreni
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti, Sat Pietreni
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°10'29.8"N; 24°03'43.9"E
2.8.1.	Referinte geografice	-
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: -Fara zona de protectie
--------	--------------------	--

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes județean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1801

4.1.	Epocă	Sec. XIX
4.1.1.	Datare început	XIX
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	-

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>In afara de pive si mori, o alta instalatie existenta pe apele din Costesti o constituie joagarul. In trecut au existat mai multe joagare, iar astazi mai aflam doar unul, functionand pe unul din iazurile Bistritei.</p> <p>Moara cu joagar este situată în cătunul Ciorobești, fiind considerata bun de patrimoniu local . Moara este atestată documentar într-un act al mănăstirii Bistrița, în 1859, iar joagarul la 1893, în „Dicționarul geografic al județului Vâlcea”.</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	-
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Moara se afla pe unul din iazurile Bistritei
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Monumentul face parte dintr-o zona bogata in monumente istorice, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic.
6.2.2.	Peisaj natural	Monumentul este amplasat pe unul din iazurile Bistritei.
6.3.	Categoria de arhitectură	-
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Moara cu joagar
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Moara cu joagar

6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	-
6.4.2.	Fatade	-
6.4.3.	Formă acoperiș	-
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Structura de lemn
6.6.	Materiale de construcție	Lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	-
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici tradiționale
6.8.	Incadrare stilistică	-
6.9.	Inscripții	-

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Suprastructura dispărută în totalitate. S-au păstrat câteva elemente tehnice în stare de conservare foarte proastă.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografică a comunei Costești – județul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au găsit
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	Fotografii	

8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	Sec.XIX

9.NIVEL CLASARE

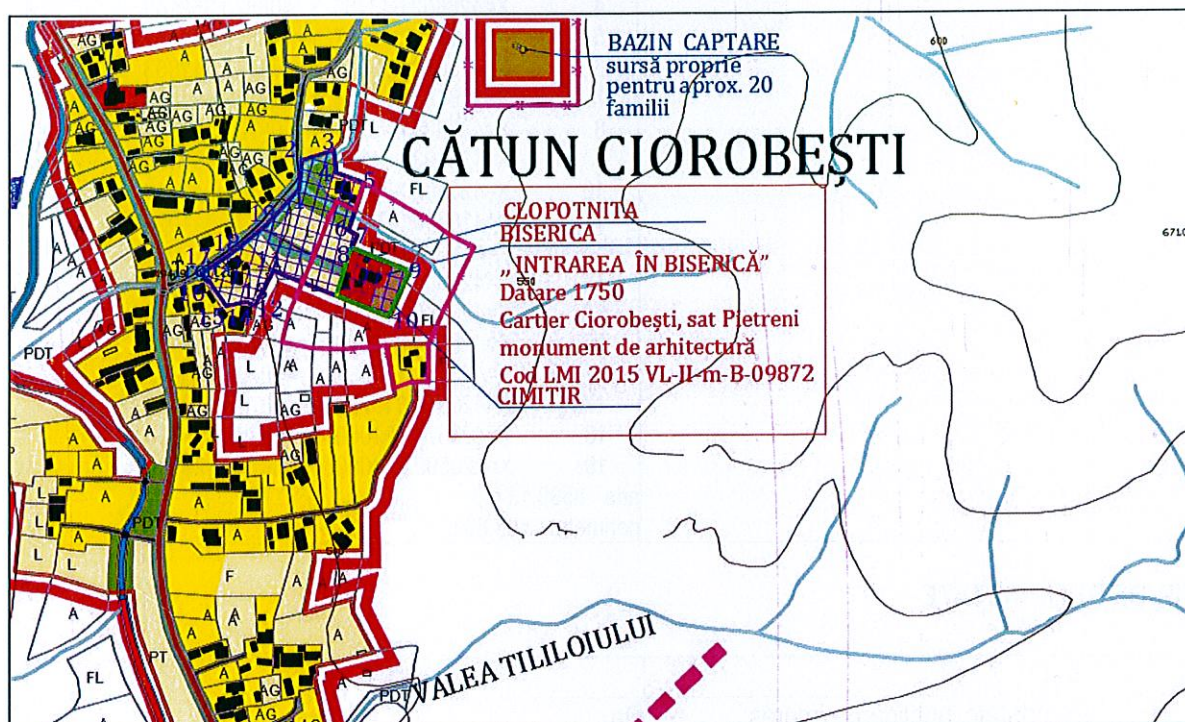
9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09732
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

21.BISERICA „INTRAREA IN BISERICA ” Sat Pietreni, comuna Costesti - 1750

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-09872
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA "INTRAREA IN BISERICA"

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Pietreni , Sat Bistrita
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Pietreni, Sat Bistrita
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°10'28.3"N; 24°03'55.3"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=426624.036000 Y=408808.839000 2. X=426626.332071 Y=408830.056191 3. X=426650.527049 Y=408837.593764 4. X=426652.643456 Y=408820.358149 5. X=426673.946057 Y=408812.719461 6. X=426662.200365 Y=408777.041803 7. X=426668.456318 Y=408773.627575 8. X=426664.494200 Y=408763.559885 9. X=426708.884015 Y=408746.090368 10. X=426692.858272 Y=408711.941736 11. X=426605.076000 Y=408746.541000 12. X=426590.891000 Y=408720.463000 13. X=426584.787000 Y=408723.022000 14. X=426581.525000 Y=408723.080000 15. X=426569.019000 Y=408720.585000 16. X=426556.125091 Y=408738.680012 17. X=426549.847286 Y=408744.920393 18. X=426572.691000 Y=408759.906000 19. X=426599.751000 Y=408782.026000 aria 8589.13 mp perimetru 503.80 m
--------	--------------------	--

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes județean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1750

4.1.	Epocă	Sec. al XVIII-lea
4.1.1.	Datare început	1750
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	1750

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Biserica a fost zidita in anul 1750 de catre egumenul Antonie de la manastirea Bistrita.</p> <p>In afara de indicatiile inscriptiei in care sunt amintite datarea si ctitorul bisericii, nu se mai cunoaste nimic. Pomelnicul bisericii a fost scris intre anii 1869 – 1876 si nu aduce nicio lamurire in plus. Este un pomelnic satesc, nu ctitoricesc, fiind publicat integral de catre Aurelian Sacerdoteanu in 1933.</p> <p>Cimitirul bisericii dateaza din 1864.</p>
------	---------	--

5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Egumenul Antonie de la manastirea Bistrita
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica se afla in catunul Ciorobesti din satul Pietreni.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Biserica este amplasata intr-o poientita la marginea padurii, intr-un cadru natural pitoresc.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Planul este drept, cu pridvor inchis (initial deschis), pronaos, naos si absida altarului pentagonală.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de est prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din zidarie de caramida sau piatra, tencuita cu vopsea pe baza de var, de culoare gri. 2. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta un gol – fereastra terminat in acolada, cu tamplarie din lemn si grilaj din fier, prevazut cu ancadrament din piatra naturala decorat cu motive vegetale sculptate. <p>Intre al doilea si al treilea registru exista un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concav, caramida dispusa la 45).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina, care initial a fost compus din mai multe registre (caramida dispusa la 45 si caramida dispusa drept, amplasate in retrageri succesive), insa ulterior a fost acoperit cu tencuiala alba pe baza de var.</p> <p>Fatada de vest prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din zidarie de caramida sau piatra, tencuita cu vopsea pe baza de var, de culoare gri. 2. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta trei goluri terminate in arc, din care 2 ferestre cu tamplarie din lemn vopsit rosu, in 2 canate, 2 registre, cu supralumina, iar unul este accesul in biserica, din tamplarie de lemn sculptata cu motive vegetale, si prevazuta cu supralumina. Ancadramentul arcadelor prezinta elemente decorative pictate - motive vegetale, iar coloanele prezinta motive

		<p>geometrice.</p> <p>Intre al doilea si al treilea registru exista un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concav, caramida dispusa la 45).</p> <p>3. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb, iar pe axul central se afla ocnita cu icoana de hram a bisericii.</p> <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina, care initial a fost compus din mai multe registre (caramida dispusa la 45 si caramida dispusa drept, amplasate in retrageri succesive), insa ulterior a fost acoperit cu tencuiala alba pe baza de var.</p> <p>Fatada de nord prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din zidarie de caramida sau piatra, tencuita cu vopsea pe baza de var, de culoare gri. 2. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta doua goluri la nivelul pridvorului, terminate in arc, cu ferestre cu tamplarie din lemn vopsit rosu, in 2 canate si 2 registre. Ancadramentul arcadelor prezinta elemente decorative pictate cu motive vegetale, iar coloanele prezinta motive geometrice. In continuare intalnim un gol – fereastra terminat in acolada, cu tamplarie din lemn si grilaj din fier, prevazut cu ancadrament din piatra naturala decorat cu motive vegetale sculptate. La nivelul absidei altarului, deasupra soclului, se gaseste o inscriptie in limba chirlica, sculptata in piatra. <p>Intre al doilea si al treilea registru exista un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concav, caramida dispusa la 45).</p> <p>3. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb.</p> <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina, care initial a fost compus din mai multe registre (caramida dispusa la 45 si caramida dispusa drept, amplasate in retrageri succesive), insa ulterior a fost acoperit cu tencuiala alba pe baza de var.</p> <p>Fatada de sud prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul inalt este realizat din zidarie de caramida sau piatra, tencuita cu vopsea pe baza de var, de culoare gri. 2. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta doua goluri la nivelul pridvorului, terminate in arc, cu ferestre cu tamplarie din lemn vopsit rosu, in 2 canate si 2 registre. Ancadramentul arcadelor prezinta elemente decorative pictate cu motive vegetale, iar coloanele prezinta motive geometrice. In continuare intalnim doua goluri – fereastra terminate in acolada, cu tamplarie din lemn si grilaj din fier, prevazute cu ancadrament din piatra naturala decorat cu motive vegetale sculptate. La nivelul pridvorului inchis, deasupra arcelor, se afla un cadran solar. <p>Intre al doilea si al treilea registru exista un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element</p>
--	--	---

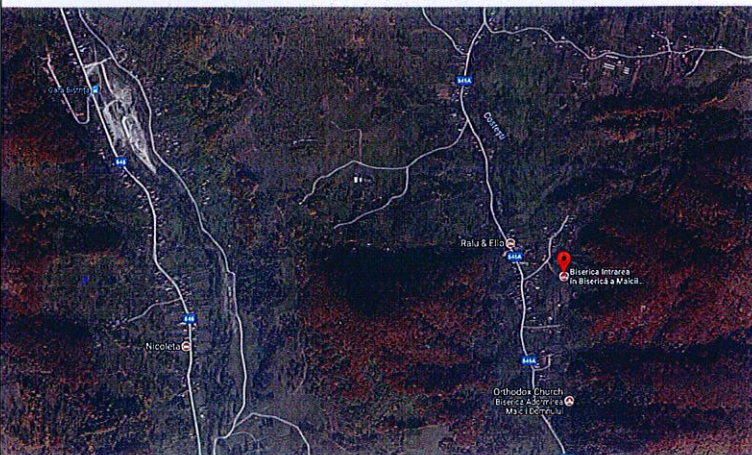

		<p>concav, caramida dispusa la 45).</p> <p>3. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb.</p> <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina, care initial a fost compus din mai multe registre (caramida dispusa la 45 si caramida dispusa drept, amplasate in retrageri succesive), insa ulterior a fost acoperit cu tencuiala alba pe baza de var.</p>
6.4.3.	Formă acoperiș	Biserica are acoperis traditional in 4 ape, pe structura de lemn, acoperit cu tabla plana.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	In incinta se gaseste un turn clopotnita construit pe structura mixta (zidarie portanta la primul nivel si lemn la al doilea nivel), cu invelitoare din lemn in patru ape, acoperita cu sita.
6.5.	Structură	Structura monumentului este din zidarie portanta din caramida cu arce si bolti. Sarpanta este din lemn imbinat in tehnici traditionale, iar invelitoarea din tabla plana faltuita.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii	<p>"Aceasta sfanta si dumnezeiasca biserica intru carea sa cinsteste sis a praznuieste Ovedenia prea Sfintei de Dumnezeu Nascatoare si pururea Fecioara Maria, care din temeliiile iasta zidita pe bunu gandu si cu toata cheltuiala Sfintiei sale chir Antonie igumenul Bistritei, in zilele Prealuminatului domn Io Grigore Voievod, la curgerea anilor, cu blagoslovenia pre Sfintiei sale iubitorul de Dumnezaou parintelui nostrum chir Grigori episcopal Ramnicului Noului Severin, parintele proigum Bistriti, 7258 (1750) August 12 dni." – pisanie deasupra intrarii bisericii.</p> <p>S-a mai gasit o inscriptie pe fatada nordica, in dreptul absidei altarului in limba chirilica:</p>

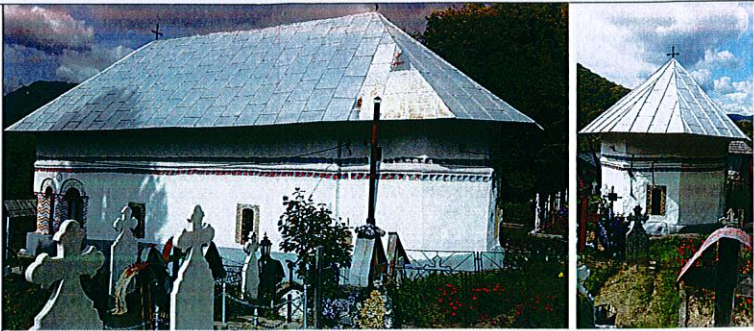
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu

7.3.4.	Agricultură	Nu
--------	-------------	----

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	Nu s-au gasit
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	-
8.4.3.	Fotografii alb-negru	-
8.4.4.	Fotografii color	

		
8.5.	Atestare documentară	1750

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09872
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

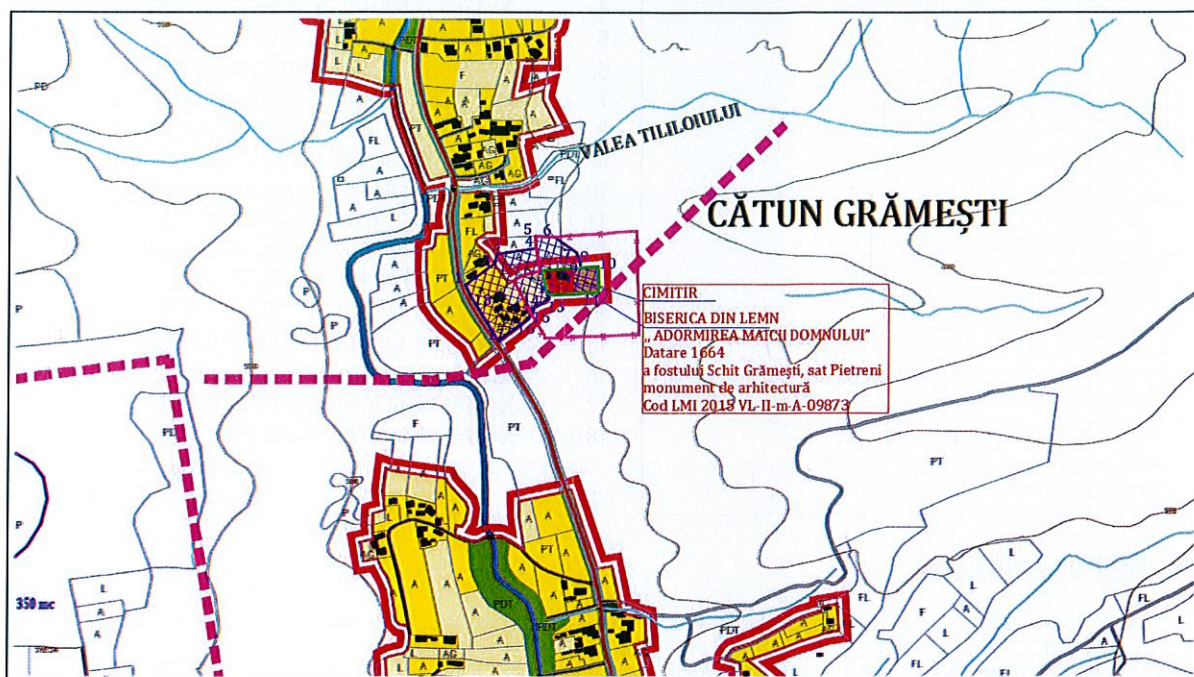
10.INVENTARIERE

10.1.	Instituația în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului instituției în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

22.BISERICA DIN LEMN „ADORMIREA MAICII DOMNULUI”

Sat Pietreni, comuna Costesti (catun Gramesti)- 1664

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-A-09873
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA "ADORMIREA MAICII DOMNULUI" (BISERICA GRAMESTI)

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti , Sat Costesti
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	DJ646A
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti , Sat Costesti
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°10'13.8"N; 24°03'56.7"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT:
		1. X=426575.814436 Y=408275.196165 2. X=426608.296279 Y=408299.151439 3. X=426612.561504 Y=408311.110060 4. X=426657.620489 Y=408317.041694 5. X=426656.236247 Y=408331.238040 6. X=426679.228441 Y=408330.629565 7. X=426704.430553 Y=408312.202434 8. X=426708.307801 Y=408304.997841 9. X=426709.086405 Y=408295.037401 10. X=426730.384376 Y=408296.702256 11. X=426730.938269 Y=408266.775486 12. X=426672.855175 Y=408263.795604 13. X=426672.096317 Y=408257.823343 14. X=426655.665770 Y=408248.495780 15. X=426653.495972 Y=408241.859554 16. X=426648.593063 Y=408235.455695 17. X=426614.147038 Y=408209.745929 18. X=426580.969028 Y=408262.664472 aria 9596.77mp perimetru 453.59m

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes național	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1664

4.1.	Epocă	Sec al XVII-lea
4.1.1.	Datare început	1664
4.1.2.	Datare sfârșit	Sec al XVII-lea
4.2.	Datare prin perioade	
4.3.	Datare prin intervale de date	
4.4.	Datare precisă	1664

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Biserica « Adormirea Maicii Domnului » sau « Gramești » este cea mai veche biserică a satului Costești care se păstrează în forma inițială.
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	Mitropolitul Ștefan ; Părintele Episcop Ștefan.
5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Silueta acestei biserici pe barne de lemn poate fi zarita in vale, in catunul Gramesti, ce tine de Costesti, pe stanga, pe rapa raului.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Monumentul se afla in plan secund, pe un platou la baza padurii, loc de unde se vad valea raului Costesti si satul Pietreni.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Biserica are plan drept, prezinta pridvor deschis, naos, pronaos si altar dispuse rezalitat; absida altarului are forma pentagonala, cu diaconiconul iesit in consola.
6.4.2.	Fatade	<p>Simplitatea planului si in general a liniilor arhitecturii interioare se reflecta si in formele exterioare la aceasta biserică.</p> <p>Fațada vestică prezinta 2 registre egale ca proportii, dupa cum urmeaza: primul registru - soclul este construit din piatra cioplita, zidita cu mortar, iar al doilea registru prezinta pridvorul din lemn, cu stalpi ciopliti, legati la partea superioara cu grinzi cioplite in acolada, imitand arcada turtita. Parapetul este din lemn, din elemente vertical, dispuse cu spatii intre ele. In plan secund, pe peretele ce face despartirea intre pridvor si pronaos, exista o usa ce prezinta ancadrament cioplit cu motiv traditional. Deasupra usii, tratat in acelasi fel (cioplita in lemn), intalnim si pisania scrisa in chirilica.</p> <p>Fatadele de nord si de sud sunt impartite de asemenea in 2 registre, primul fiind soclul din piatra ce isi reduce inaltimea de la vest la est, urmarind forma terenului, iar al doilea – partea din lemn ce prezinta 3 ferestre intr-un canat , in trei registre cu tamplarie din lemn. La nivelul superior intalnim un element decorative de sterasina format din lemn cioplit.</p> <p>Pe fatada sudica este amplasat accesul in biserică la nivelul soclului din piatra. Tot pe aceasta fatada se intalnesc diverse inscripuri in chirilica, cioplite in lemn de-a lungul timpului.</p> <p>Pe fatada nordica, in dreptul absidei altarului se observa iesit in consola locasul diaconiconului.</p> <p>Fatada de est ce corespunde absidei altarului prezinta aceleasi doua registre, unde lemnul este folosit intr-o proportie mult mai mare decat piatra de la nivelul soclului. Intalnim o singura fereastră cu un canat, 3 registre si tamplarie din lemn.</p>

		La nivelul superior intalnim un element decorative de sterasina format din lemn cioplit.
6.4.3.	Formă acoperiș	Acoperișul are 4 ape cu sarpanta de lemn și este acoperit cu șită.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	<ul style="list-style-type: none"> - Fundatie din piatra cioplita zidita cu mortar - Structura din lemn masiv imbinat in tehnici traditionale (chertari si cuie de lemn) - Sarpanta traditional in 4 ape din lemn - Invelitoare din sita
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	Lemn
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii	<p>- Inscriptie sapata in lemn la intrare: "Cu voia Tatalui si cu ajutorul Fiului, si cu savarsirea Sfantului Duh, acest sfant hram dumnezeesc l-a ridicat in saliva si cinstea Adormirii Preasfintei Nascatoare de Dumnezeu, cu truda, Arhiepiscopul si Mitropolitul chir Stefan. S-a zidit din temelie pana la savarsire, in zilele lui io Grigore Voevod, in anul 7173 (1664). Am scris eu popa Stan "</p>

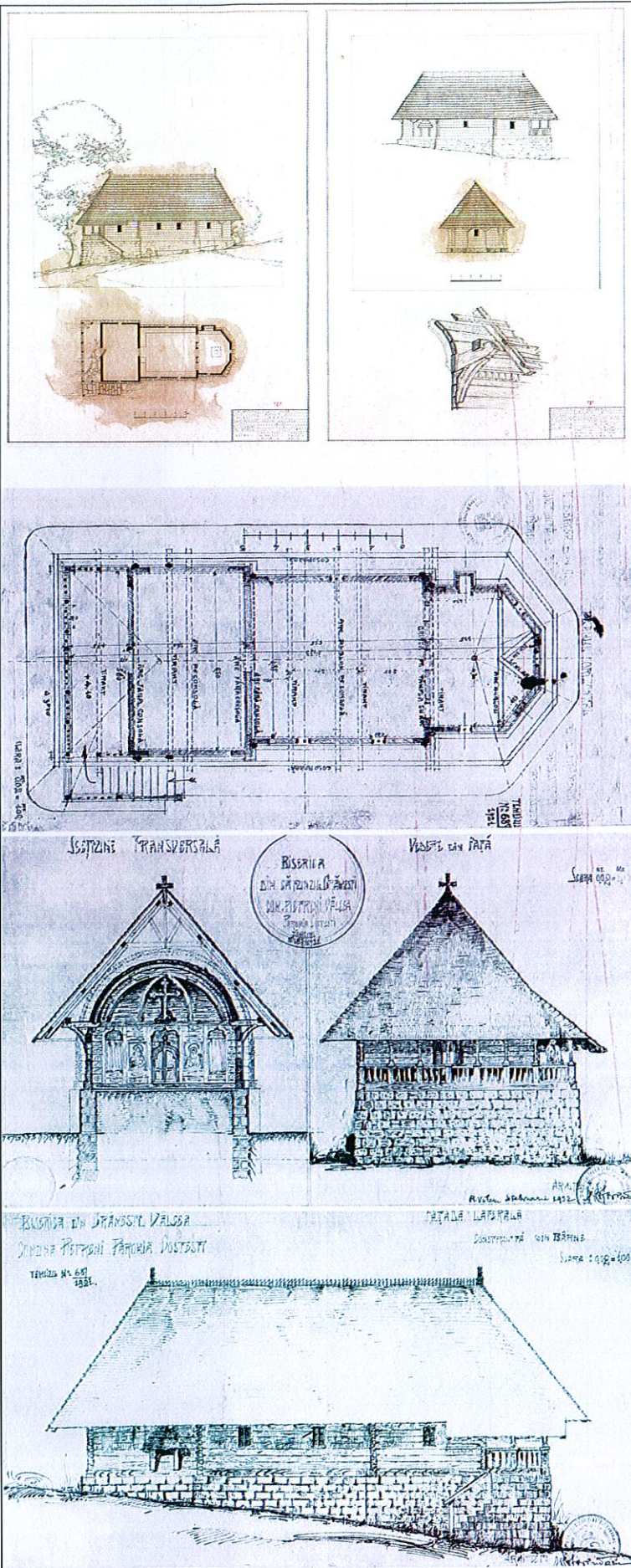
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

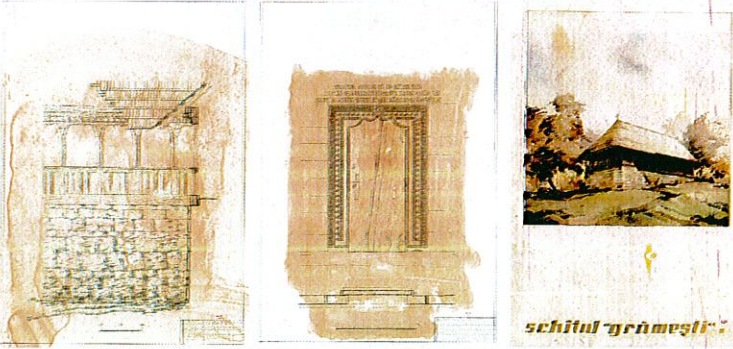

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8. DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	<ul style="list-style-type: none"> - Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea - BCMI 1910, an III - BCMI 1926, an XIX - www.relevee.uauim.ro – camera cu relevee - Arhitectura romaneasca – Tipologii, creatii, creatori; Grigore Ionescu
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit

8.3. Hărți, planuri, desene

		
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	

		
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1664

9.NIVEL CLASARE

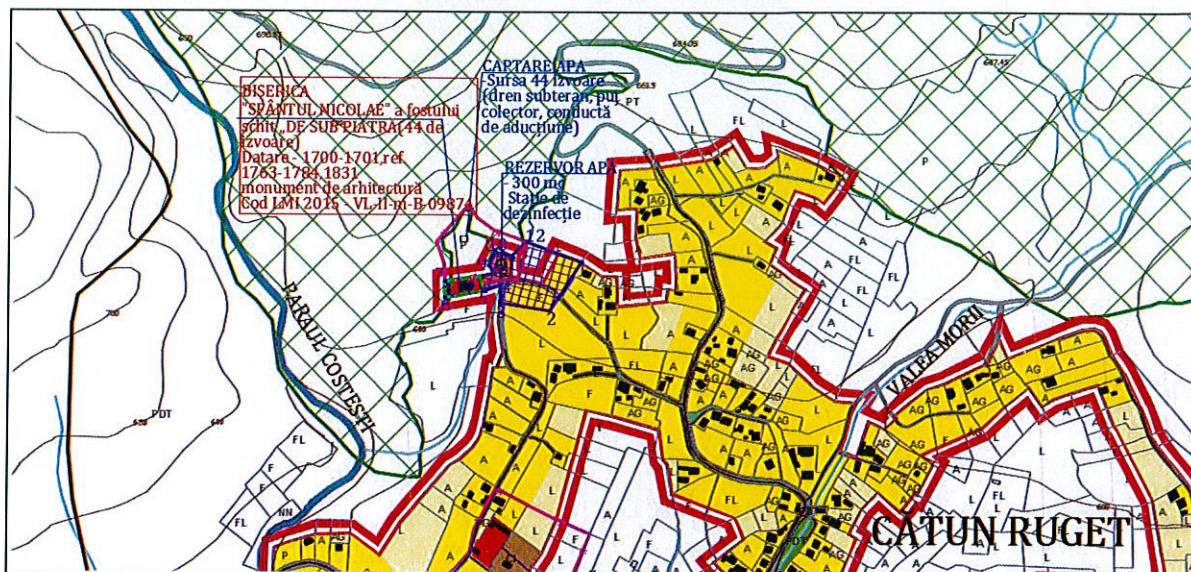
9.1.	Grupa valorică - A - B	A
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-A-09873
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doița Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

23.BISERICA „SF. NICOLAE ” A FOSTULUI SCHIT „DE SUB PIATRA” Sat Pietreni, comuna Costesti - 1700-1701; refacere 1763 – 1784; 1831

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1.IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-09874
1.2.	Categorie	Arhitectura
1.3.	Denumire oficială	BISERICA "SF. NICOLAE" A FOSTULUI SCHIT "DE SUB PIATRA"

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti, Sat Pietreni
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti, Sat Pietreni
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°11'45.5"N; 24°03'59.4"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=426913.114412 Y=411146.833753 2. X=426879.941422 Y=411095.637537 3. X=426826.245184 Y=411103.797073 4. X=426807.682258 Y=411116.553631 5. X=426766.909159 Y=411109.237687 6. X=426803.716485 Y=411131.805515 7. X=426819.586222 Y=411134.757664 8. X=426814.010453 Y=411143.786745 9. X=426821.322347 Y=411157.798638 10. X=426837.309367 Y=411153.458671 11. X=426854.445086 Y=411168.556423 aria 5491.99 mp perimetru 395.42 m
--------	--------------------	--

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes județean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1700-1701; ref. 1763 – 1784; 1831

4.1.	Epocă	Sec. al XVIII-lea
4.1.1.	Datare început	1700
4.1.2.	Datare sfârșit	1831
4.2.	Datare prin perioade	Sec. al XVIII-lea; Sec. al XIX-lea
4.3.	Datare prin intervale de date	1700-1701; ref. 1763 – 1784; 1831
4.4.	Datare precisă	1701

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Biserica Sf.Nicolae din Pietreni, a fostului schit, se mai numeste si « De sub Piatra » sau «44 de Izvoare » si a fost zidita in anul 1701 de catre Stefan Ieromonahul, ajuns apoi egumen al manastirii Bistrita, care a mai ridicat si biserica fostului schit «Papusa».</p> <p>Zidirea acestei biserici s-a facut pe locul alteia mai vechi, caci dupa cum spune Stefan in predoslovia pomelnicului, este ctitor nou, impreuna cu ieromonahii Epifanie si Nicodim. Asa se explica si faptul ca Odobescu gasise acolo obiecte de cult purtand data 1694. Va fi fost deci, mai inainte, o biserica din lemn, care la 1701 a trebuit refacuta.</p> <p>Din inscriptia aflata la intrare aflam anul construirii acestei minunate biserici de zid – 1701.</p> <p>Inainte de 1763, probabil in timpul razboaielor turco-</p>
------	---------	--

		<p>austriece, cand episcopul Climent o inzestreaza cu carti, biserica a fost descoperita si jefuita de turci, incat a fost nevoie de o adevarata restaurare si inzestrare, cum se arata in pomelnic. Refacerea picturii a avut loc mai tarziu, in 1779, de catre Grigore proegumen al manastirii Bistrita, impreuna cu Gherman eclesiarh si Lavrentie monah, purtator de grija fiind popa Patru Schiteanu, cum se arata in inscriptia pictata, invrednicindu-se cu aceasta Efrem zugravul.</p> <p>In anul 1784 a fost nevoie de o noua acoperire a bisericii, cand averea ei se imbogateste cu odajdii si carti. Cum acoperisul de sindrila dura 40-50 de ani, va fi refacut in 1831.</p> <p>Pomelnicul schitului, care ofera aceste informatii, constituie o adevarata cronica.</p> <p>Biserica a fost gasita in anul 1935 de Aurelian Sacerdoteanu in stare foarte rea. A fost refacuta in 1977, desfasurandu-se cultul religios.</p> <p>Restaurarea bisericii a fost finalizata in 2011.</p>
5.2.	Autor	
5.3.	Comanditar	
5.4.	Cfitor	Stefan Ieromonahul impreuna cu ieromonahii Epifanie si Nicodim
5.5.	Meşter	
5.6.	Pictor	Grigore proegumen al manastirii Bistrita, impreuna cu Gherman eclesiarh si Lavrentie monah, purtator de grija fiind popa Patru Schiteanu

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Biserica are o asezare pitoreasca, pe un platou, in partea de nord a satului Pietreni, la est de Cariera de Piatra.
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Biserica face parte dintr-o zona bogata in monumente arhitecturale de cult, lucru ce o poate include in viitor intr-un tarseu turistic monahal.
6.2.2.	Peisaj natural	Monumentul este amplasat pe un platou aflat la nord de hanul Vatra, la poalele muntilor Buila – Vanturarita, fapt ce duce la o valorificare a panoramei localitatii.
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura de cult ortodox
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Biserică
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Biserică
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	Planul este drept, cu pridvor inchis, pronaos, naos si absida altarului trilobata.
6.4.2.	Fatade	<p>Fatada de est prezinta trei registre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primul registru – soclul este din caramida tencuita cu var alb Intre primul si al doilea registru exista un brau rezalitat din caramida tencuita cu var alb . 2. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta doua goluri, unul de mici dimensiuni si altul de dimensiuni mai mari – pe axul central al absidei altarului, ambele prevazute cu tamplarie din

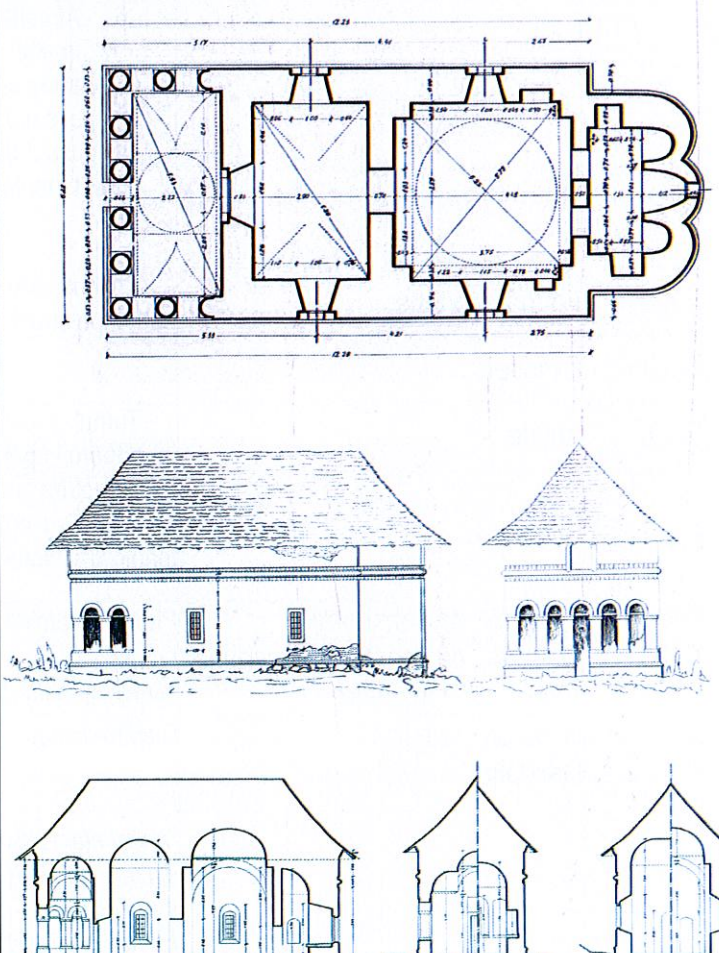
		<p>lemn, într-un canat și 5 registre, cu încadrăminte din piatră naturală cioplită.</p> <p>Între al doilea și al treilea registru există un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusă la 45, element concav, caramida dispusă la 45).</p> <p>3. Al treilea registru este din zidărie de caramida tencuită în alb.</p> <p>La partea superioară a fatadei întâlnim braul de streasina, compus din 4 registre (caramida dispusă la 45, caramida dispusă drept, caramida dispusă la 45, caramida dispusă drept amplasate în retrageri succesive)</p> <p>Fatada de vest prezintă trei registre:</p> <p>1. Primul registru – soclul este rezalitat din caramida tencuită cu var alb</p> <p>Între primul și al doilea registru există un brau rezalitat din caramida tencuită cu var alb .</p> <p>2. Al doilea registru este din zidărie de caramida tencuită în alb. Prezintă trei goluri terminate în arc, din care 2 ferestre cu tamplarie din lemn, în 2 canate, 3 registre și cu supralumina și accesul în biserică, din tamplarie de lemn , cu supralumina. Ritmul fatadei este continuat cu încă două goluri închise cu zidărie ulterioară, dar care au păstrat forma și pe care se pot observa urme de pictură. Cele 5 arce sunt susținute de 6 coloane pictate cu motivul funiei împletite. Pe axul central există ocnita cu icoana de hram a bisericii.</p> <p>Între al doilea și al treilea registru există un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusă la 45, element concav, caramida dispusă la 45).</p> <p>3. Al treilea registru este din zidărie de caramida tencuită în alb.</p> <p>La partea superioară a fatadei întâlnim braul de streasina, compus din 4 registre (caramida dispusă la 45, caramida dispusă drept, caramida dispusă la 45, caramida dispusă drept amplasate în retrageri succesive)</p> <p>Fatada de nord prezintă trei registre după cum urmează:</p> <p>1. primul registru - soclul este din caramida tencuită cu var alb</p> <p>Între primul și al doilea registru există un brau rezalitat din caramida tencuită cu var alb .</p> <p>2. Al doilea registru este din zidărie de caramida tencuită în alb. Prezintă două goluri umplute ulterior cu zidărie la nivelul pridvorului, unde se pot observa urme de pictură. Întâlnim de asemenea 2 goluri de mici dimensiuni, cu ferestre într-un canat, tamplarie din lemn și grilaj de fier. Acestea sunt prevăzute cu încadrăminte din piatră naturală.</p> <p>Între al doilea și al treilea registru există un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusă la 45, element concav, caramida dispusă la 45).</p> <p>3. Al treilea registru este din zidărie de caramida tencuită în alb.</p> <p>La partea superioară a fatadei întâlnim braul de streasina, compus din 4 registre (caramida dispusă la 45, caramida dispusă drept, caramida dispusă la 45, caramida dispusă</p>
--	--	--

		<p>drept amplasate in retrageri succesive)</p> <p>Fatada de sud prezinta trei registre dupa cum urmeaza:</p> <p>4. primul registru - soclul este din caramida tencuita cu var alb</p> <p>Intre primul si al doilea registru exista un brau rezalitat din caramida tencuita cu var alb .</p> <p>5. Al doilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb. Prezinta doua goluri terminate in arc – ferestrele pridvorului inchis, cu tamplarie din lemn, in 2 canate, 3 registre si cu supralumina. Intalnim de asemenea 2 goluri de mici dimensiuni, cu cu ferestre intr-un canat, tamplarie din lemn si grilaj de fier. Acestea sunt prevazute cu ancadrame din piatra naturala. De asemenea in dreptul altarului intalnim un gol de mici dimensiuni, terminat in arc tip acolada ce prezinta ancadrament din piatra naturala.</p> <p>Intre al doilea si al treilea registru exista un brau decorativ compus din trei registre (caramida dispusa la 45, element concav, caramida dispusa la 45).</p> <p>6. Al treilea registru este din zidarie de caramida tencuita in alb.</p> <p>La partea superioara a fatadei intalnim braul de streasina, compus din 4 registre (caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept, caramida dispusa la 45, caramida dispusa drept amplasate in retrageri succesive)</p>
6.4.3.	Formă acoperiş	Biserica are acoperis traditional in 4 ape cu rupere de panta, pe structura de lemn, acoperit cu sita.
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5	Anexe	Turnul clopotnita construit pe structura de lemn, cu invelitoare in patru ape, acoperire cu sita
6.5.	Structură	Structura monumentului este din zidarie portanta din caramida cu arce si bolti. Sarpanta este din lemn imbinat in tehnici traditionale, iar invelitoarea din sita.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra, caramida, lemn
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiş	Lemn
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	Clădire de cult – arhitectură tradițională
6.9.	Inscriptii	<p><i>"Acest sfant hram s-au ridicat intru lauda lui Dumnezeu si cinstea Sfantului sau Nicolae si s-au zidit cu toata nevointa de smeritul chir Stefan ieromonah, egumen ot Bistrita, ajutorand si Epifanie ermonah, Nicodim ermonah, intru vesnica pomenirea lor, Domnul si stapanitorul tarii fiind Constantin Brancoveanu voevodul leat 7209 (1701)" – pisanie deasupra intrarii in biserica</i></p>

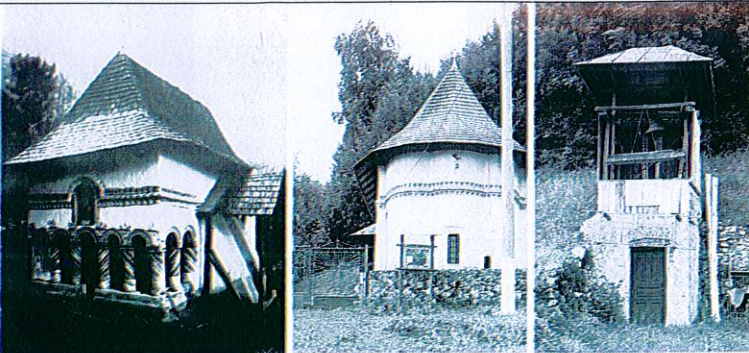

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundații	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu
7.3.4.	Agricultură	Nu

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea - BCMI 1936, an XXIX
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene ▪ BCMI 1936, an XXIX	

8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru ▪ BCMI 1936, an XXIX	

		
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1701

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II

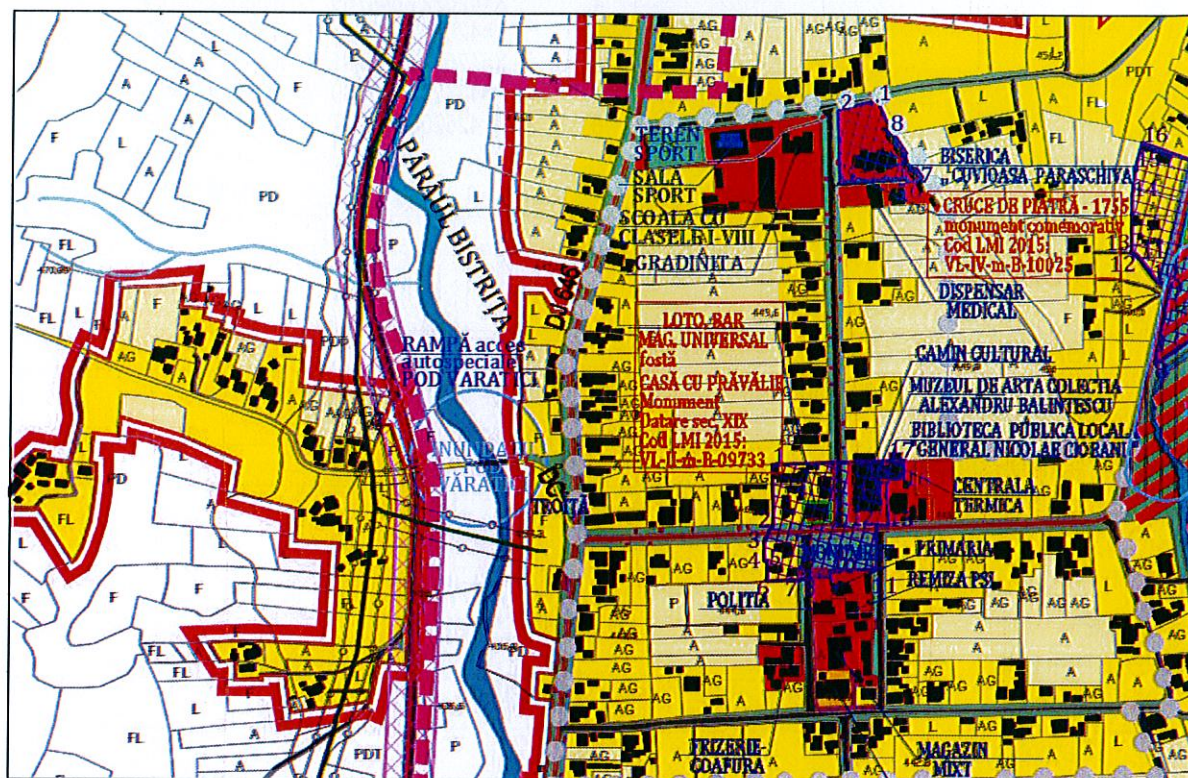
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09874
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10. INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L.
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoită Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

Sat Costesti, comuna Costesti - 1755

FISA ANALITICA DE INVENTARIERE A MONUMENTELOR ISTORICE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI 2015	VL-II-m-B-10025
1.2.	Categorie	Arhitectura funerara
1.3.	Denumire oficială	CRUCE DE PIATRA

2.LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	Romania
2.2.	Judet	VÂLCEA
2.3.	Localitate	Comuna Costesti, Sat Costesti
2.4.	Cod poștal	-
2.5.	Stradă, număr actuale	-
2.6.	Localitate anterioară	Comuna Costesti, Sat Costesti
2.7.	Stradă, număr anterioare	-
2.8.	Coordonate geografice	45°08'55.3"N; 24°03'34.9"E
2.8.1.	Referinte geografice	
2.8.2.	Identificare cartografică	NU
2.8.3.	Sistem cartografic utilizat	Stereo 70

2.8.4.	Coordonate Y, X, Z	COORDONATE ZONĂ PROTECȚIE MONUMENT: 1. X=426196.012917 Y=405927.857129 2. X=426163.511329 Y=405919.930730 3. X=426164.936793 Y=405861.325415 4. X=426221.644769 Y=405864.548764 5. X=426221.826027 Y=405860.901620 6. X=426228.683731 Y=405861.822370 7. X=426234.411469 Y=405864.871806 8. X=426205.037857 Y=405907.381515 aria 3124.87 mp perimetru 239.98 m
--------	--------------------	--

3.TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	-
3.1.1.	Proprietate publică de interes județean	Da
3.1.2.	Proprietate privată a statului	-
3.2.	Mixt	-
3.3.	Privat	-

4.DATARE

- 1755 conform LMI

4.1.	Epocă	Sec. al XVIII-lea
4.1.1.	Datare început	1756
4.1.2.	Datare sfârșit	-
4.2.	Datare prin perioade	Sec. al XVIII
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	1756

5.ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	<p>Numită și crucea <i>de sudos</i>, a fost ridicată în anul 1756 de către arhimandritul Antonie (14 iunie 1741- 5 aprilie 1754 ;5 aprilie 1760) de la mănăstire Bistrița. La data ctitoririi monumentalei cruci era proegumen.</p> <p>Amplasată inițial pe dealul numit Sudos, în apropierea hotarului Costeștilor cu satele Negrulești și Pietrarii de Sus, crucea, lucrată artistic, cu inscripție și pomelnic, marca hotarul dintre moșia mănăstirii Bistrița și proprietățile moșnenilor din Costești, dar și cu cele două sate menționate. Crucea a fost mutată în anul 1914 de preotul parohiei Costești, Nicolae Sacerdoțeanu, la mormântul învățătorului Dumitru Tănăsescu. În anul 2001, părintele protoiereu Ioan Marin a mutat crucea în curtea bisericii parohiale <i>Cuvioasa Paraschiva</i>.</p>
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-
5.4.	Ctitor	-

5.5.	Meșter	-
5.6.	Pictor	-

6.DESCRIERE

6.1.	Zona	Crucea se afla in comuna Costesti, sat Costesti, (mutata de la mormantul invatatorului Tanasescu, in curtea Bisericii "Cuvioasa Paraschiva" din Costesti).
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	
6.2.1.	Peisaj cultural	Crucea este amplasata in curtea bisericii Cuvioasa Paraschiva, intr-o zona bogata in monumente istorice.
6.2.2.	Peisaj natural	-
6.3.	Categoria de arhitectură	Arhitectura funerara
6.3.1.	Funcțiunea actuală	Obiect funerar
6.3.2.	Funcțiunea anterioară	Obiect funerar
6.4.	Descriere obiectiv individual	
6.4.1.	Plan	-
6.4.2.	Fatade	-
6.4.3.	Formă acoperiș	-
6.4.4.	Extinderi	-
6.4.5.	Anexe	-
6.5.	Structură	Atat crucea cat si soclul acesteia sunt construite din piatra.
6.6.	Materiale de construcție	Piatra
6.6.1.	Materiale de construcție acoperiș	-
6.7.	Tehnici de construcție	Tehnici traditionale
6.8.	Incadrare stilistică	-
6.9.	Inscriptii	<p>Inscripție și pomelnic pe cruce:</p> <p><i>În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duhu.</i></p> <p><i>Rădicatu-s-au această cinstită și de viață făcătoare cruce întru lauda Sfântului Nicolae, de robul lui Dumnezeu Antonie Arhimandritul Proig(umen) Bistriții, în zilele per lumnatului Domnu Io (Const(ndin) Nicolae Voevod, vă leat7263(1756).</i></p> <p><i>Pomeni gospodi : Antonie Arhimandrit, Ilarion Arhimandrit, Ionichie Erodiacon, Magdalina Monahia, Dumitra, Oprea, Ionu, Ion, Gheorghe erei, Toma, Stanca, Ioanichie monah, Pârvul, Mariia, Mihul erodiacon, Proxia monahia, Crăciun erei, Nicola ere(u), Dima, Pelaghia Ilarion monah.</i></p>

7.CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Starea de conservare este bună.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare	-
7.3.	Riscuri/amenințări	Nu
7.3.1.	Eroziune	Nu
7.3.2.	Inundatii	Nu
7.3.3.	Alunecări de teren	Nu

7.3.4.	Agricultură	Nu
--------	-------------	----

8.DOCUMENTARE

08.01.15	Bibliografie	- Monografia istorico-etnografica a comunei Costesti – judetul Valcea - Aurelian Sacerdoțeanu, <i>Inscripții și însemnări din Costești-Vâlcea</i> , 1935, p.15.
8.2.	Dosare și rapoarte, în arhive	Nu s-au gasit
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	Fotografii	
8.4.1.	Fotografii satelitare	
8.4.2.	Fotografii aeriene	
8.4.3.	Fotografii alb-negru	
8.4.4.	Fotografii color	
8.5.	Atestare documentară	1756

9.NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică - A - B	B
9.2.	Categoria după natura obiectivului - I - II - III - IV	II
9.3.	Criterii de evaluare globală	
9.4.	Data și documentul protecției	LMI 2015: VL-II-m-B-09874
9.5.	Reglementări urbanistice	Conform regulament P.U.G. în vigoare

10.INVENTARIERE

10.1.	Institutia în cadrul căreia s-a redactat fișa	S.C. JOC-ART S.R.L
10.2.	Autorul fișei și calitatea acestuia	Arh. Iulian Cămui Arh. Doina Negoia Urb. Bălescu Amalia
10.2.1.	Nume	Cămui
10.2.2.	Prenume	Iulian
10.2.3.	Calitatea acestuia	Expert MCC nr. 82E/29.03.2006 Specialist RUR – F6
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.2.5.	Semnătura și ștampila conducătorului institutiei în cadrul căreia s-a redactat fișa	
10.3.	Numărul procesului-verbal de validare în comisia regională a monumentelor istorice	
10.3.1.	Numărul documentului de clasare	
10.3.2.	Data ordinului de clasare	
10.4.	Data redactării fișei	2018

